

NR 6
2004

2 listopada 2004

BIULETYN
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

w numerze m.in.:

- **Raport ciepłowniczy – 2003 r.**
- **Przedsiębiorstwo
multienergetyczne**
- **Nowe Dyrektywy a rynek energii
elektrycznej i paliw gazowych**
- **Rynek bilansujący**

Urząd Regulacji Energetyki

Oddziały Terenowe

- 1. Oddział Centralny w Warszawie**
(obszar działania – woj. mazowieckie)
ul. Canaletta 4
00-099 Warszawa
tel. (0-prefix 22) 828-02-31 (33)
fax (0-prefix 22) 828-02-37
e-mail: warszawa@ure.gov.pl
- 2. Północno-Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą w Szczecinie**
(obszar działania – woj. zachodniopomorskie i lubuskie)
ul. Mickiewicza 41
70-383 Szczecin
tel. (0-prefix 91) 424-16-30
fax (0-prefix 91) 424-16-31
e-mail: szczecin@ure.gov.pl
- 3. Północny Oddział Terenowy z siedzibą w Gdańsku**
(obszar działania – woj. pomorskie i warmińsko-mazurskie)
Al. Jana Pawła II 20
80-462 Gdańsk
tel. (0-prefix 58) 340-90-02 (03)
fax (0-prefix 58) 346-83-86
e-mail: gdansk@ure.gov.pl
- 4. Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą w Poznaniu**
(obszar działania – woj. wielkopolskie i kujawsko-pomorskie)
ul. Grunwaldzka 1
60-780 Poznań
tel. (0-prefix 61) 865-77-82
fax (0-prefix 61) 856-13-12
e-mail: poznan@ure.gov.pl
- 5. Wschodni Oddział Terenowy z siedzibą w Lublinie**
(obszar działania – woj. lubelskie i podlaskie)
ul. Garbarska 20
20-340 Lublin
tel. (0-prefix 81) 743-85-30 (09)
fax (0-prefix 81) 743-92-91
e-mail: lublin@ure.gov.pl
- 6. Środkowozachodni Oddział Terenowy z siedzibą w Łodzi**
(obszar działania – woj. łódzkie i świętokrzyskie)
ul. Uniwersytecka 2/4
90-137 Łódź
tel. (0-prefix 42) 639-24-40
fax (0-prefix 42) 639-24-50
e-mail: lodz@ure.gov.pl
- 7. Południowo-Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą we Wrocławiu**
(obszar działania – woj. dolnośląskie i opolskie)
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 49-57
50-032 Wrocław
tel. (0-prefix 71) 780-38-28 (29)
fax (0-prefix 71) 780-38-05
e-mail: wroclaw@ure.gov.pl
- 8. Południowy Oddział Terenowy z siedzibą w Katowicach**
(obszar działania – woj. śląskie)
ul. Owocowa 6 a
40-198 Katowice
tel. (0-prefix 32) 258-76-91
fax (0-prefix 32) 258-64-77
e-mail: katowice@ure.gov.pl
- 9. Południowo-Wschodni Oddział Terenowy z siedzibą w Krakowie**
(obszar działania – woj. małopolskie i podkarpackie)
ul. Rynek Dębnicki 10
30-319 Kraków
tel. (0-prefix 12) 269-46-81 (82, 83)
fax (0-prefix 12) 269-46-80
e-mail: krakow@ure.gov.pl

Urząd Regulacji Energetyki
e-mail: ure@ure.gov.pl
adres internetowy: www.ure.gov.pl

Szanowni Czytelnicy!

Dokładnie rok temu – w Biuletynie nr 6/2003 – opublikowaliśmy wstępną analizę stanu ciepłownictwa w Polsce za 2002 r. W bieżącym numerze przedstawiamy kolejne podsumowanie energetyki ciepłej, tym razem za rok 2003. Tak jak poprzednio, badaniu przeprowadzonemu przez Urząd Regulacji Energetyki poddano przedsiębiorstwa posiadające koncesję Prezesa URE na działalność w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem. Podmioty wypełniały stosowny formularz, będący podstawą badania, zawierający informacje z zakresu charakterystyki technicznej, ekonomicznej i działalności inwestycyjnej. Czy i jak zmieniła się struktura i potencjał ciepłownictwa, jak przedstawia się ta działalność gospodarcza i jej efektywność, jak charakteryzuje się ciepłownictwo zawodowe – o tym wszystkim dowiedzie się Państwo z artykułu autorstwa Anny Buńczyk, Anny Daniluk i Marka Okólskiego.

Tematyka ciepłownictwa została także poruszona w materiale Witolda Cherubina, który omawia regulację cen ciepła na przełomie ostatnich 5 lat, tj. od jej rozpoczęcia przez Prezesa URE. W artykule tym autor ukazał, jak ustalane były ceny urzędowe w poprzednim systemie gospodarczym, jak wyglądają nowe zasady kalkulacji cen i stawek opłat, a co najważniejsze – jakie są efekty pięcioletniej działalności Prezesa URE w zakresie regulacji cen ciepła.

Od 1 lipca br. obowiązują Nowe Dyrektywy: Elektryczna i Gazowa, które wprowadzają zmiany w relacjach między przedsiębiorstwami energetycznymi, oraz między przedsiębiorstwami a odbiorcami energii elektrycznej i paliw gazowych. Jaki zatem wpływ na funkcjonowanie rynków energii i paliw oraz na zasady kształtowania taryf mają te dwie dyrektywy, o tym w artykule Tomasza Kowalaka.

Zachęcamy również do przeczytania materiału Doroty Kozioł nt. przedsiębiorstw multienergetycznych, który wskazuje m.in.: jaka jest precyzyjna definicja i co kryje się pod pojęciem PM (czy też pojęciem przedsiębiorstwa infrastrukturalnego – PI), od czego zależy powstanie takiego przedsiębiorstwa, jak wygląda w teorii a jak w praktyce rozwój przedsiębiorstw multienergetycznych.

Ponadto publikujemy artykuł dotyczący rynku bilansującego, w którym podano główne bariery rozwoju zasady TPA, przybliżono wymagania techniczne dla systemów pomiarowych, a także omówiono zasady rozliczeń kosztów odchyleń odbiorców korzystających z usług przesyłowych.

Redakcja

SPIS TREŚCI

Wykonanie umów orzeczonych decyzją Prezesa URE w świetle orzeczenia Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	2
Multienergetyczne przedsiębiorstwo – teoria i polskie realia	4
Wpływ nowych dyrektyw, elektrycznej i gazowej, na zasady funkcjonowania rynków energii elektrycznej i paliw gazowych oraz zasady kształtowania taryf	13
Koncesjonowana energetyka ciepła w 2003 r.	27
Pięć lat działalności regulacyjnej w zakresie zaopatrzenia w ciepło	47
Rynek bilansujący a prawo wyboru dostawcy energii elektrycznej	62
Energetyka – środowisko naturalne – aspekty lokalne	67
Jedenaste spotkanie Europejskiego Forum Regulacji Sektora Energii Elektrycznej	74
Europejska Grupa Regulatorów Energii i Gazu (ERGEG) – w pierwszym roku funkcjonowania	77
Informacje i komunikaty	80

BIULETYN URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

Wydawca: Urząd Regulacji Energetyki

Adres Redakcji: 00-872 Warszawa, ul. Chłodna 64, tel. 661 62 22, fax 661 62 24

Skład, łamanie, organizacja druku i kolportaż: Zakład Wydawnictw i Nagrań, ul. Konwiktorska 9, 00-216 Warszawa, tel. 831 22 71 w. 254, 831 85 06, fax 635 34 90

Oddano do druku 28 października 2004 r. Nakład: 2000 egzemplarzy. ISSN 1506-090X Cena zł 15 (w tym 0% VAT)

Materiały fotograficzne wykorzystano za zgodą właścicieli praw autorskich. Informacji o warunkach prenumeraty udzielamy pod numerem tel. (022) 661 62 22

Numer konta bankowego do wpłat za prenumeratę: NBP O/O Warszawa 58101010100028732231000000, Urząd Regulacji Energetyki (Biuletyn URE).

www.ure.gov.pl

WYKONANIE UMÓW ORZECZONYCH DECYZJĄ PREZESA URE W ŚWIETLE ORZECZENIA SĄDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

Małgorzata Szczepańska

Jednym z podstawowych i dość absorbujących zadań Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezesa URE) jest orzekanie umów sprzedaży energii elektrycznej, ciepła i gazu, umów o świadczenie usług przesyłowych oraz umów o przyłączenie do sieci. Wprawdzie w art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego¹⁾ określono jedynie dość ogólnie, że Prezes URE rozstrzyga spory dotyczące m.in. odmowy zawarcia wskazanych tam rodzajów umów, to jednak utrwalone już orzecznictwo Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (poprzednio Sądu Antymonopolowego) przesądziło o możliwości kształtowania przez Prezesa URE w formie decyzji administracyjnej także wzajemnych praw i obowiązków pomiędzy dostawcami i odbiorcami energii elektrycznej, ciepła lub gazu. W tym też zakresie wykonywanie przez organ administracyjny swoich ustawowych zadań wywiera skutki w sferze prawa cywilnego. Realizacja dyspozycji art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego jest działaniem na styku dwóch dziedzin prawa: administracyjnego i cywilnego. Zawsze w takich sytuacjach powstają pytania:

- 1) jak daleko może sięgać ingerencja Prezesa URE jako organu administracji publicznej w stosunki cywilnoprawne,
- 2) czy powinna kończyć się wraz z wydaniem decyzji orzekającej umowę, czy też Prezes URE powinien również podejmować czynności związane z wykonywaniem obowiązków stron, wynikających z orzeczonej decyzją umowy.

Problem podejmowania przez Prezesa URE czynności egzekucyjnych związanych z wykonywaniem umowy sprzedaży, która to umowa została zawarta w drodze decyzji Prezesa URE stał się przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 23 sierpnia 2004 r. (sygn. akt Amz 33/04).

Rozstrzygając spór o odmowę zawarcia umowy sprzedaży ciepła, Prezes URE wydał decyzję orzekającą zawarcie tej umowy, która również kształtowała wzajemne prawa i obowiązki stron dotyczące warunków dostawy ciepła. Decyzja ta została opatrzona rygorem

natychmiastowej wykonalności, mimo że obie strony złożyły odwołania od tego rozstrzygnięcia. Jedna ze stron dodatkowo złożyła wniosek do Prezesa URE o skierowanie do „właściwego organu egzekucyjnego” żądania zastosowania wobec strony umowy grzywny w celu przymuszenia i doprowadzenia do wykonania umowy orzeczonej decyzją. Jako podstawę złożenia wniosku strona ta wskazała przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji²⁾. Uznała ona bowiem, że skoro umowa została zawarta w drodze decyzji administracyjnej, to również obowiązki wynikające z tej umowy powinny być poddane egzekucji administracyjnej. Strona ta przyjęła, że w przypadku wydania decyzji orzekającej zawarcie umowy wykonanie warunków tej umowy, jest tożsame z wykonaniem decyzji administracyjnej.

Argumentacja ta jednak nie została uznana przez Prezesa URE za zasadną. Postanowieniem tego organu – wydanym na podstawie art. 66 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego³⁾ – wniosek o podjęcie postępowania egzekucyjnego i zastosowanie środków określonych w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji został zwrócony stronie. Zdaniem Prezesa URE – nie posiada on uprawnień do podejmowania tego typu czynności, gdyż w sprawach takich właściwy jest sąd powszechny.

Od postanowienia tego złożone zostało zażalenie.

W odpowiedzi na to zażalenie Prezes URE wyraził pogląd, że w przypadku decyzji orzekających zawarcie umowy (a więc kształtujących stosunki cywilnoprawne) niedopuszczalne jest poddanie wykonania tych obowiązków postępowaniu egzekucyjnemu w administracji. Decyzja wydana w trybie art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne jest jedną z form zawarcia umowy, zastępuje ona oświadczenia woli stron, pozostających w sporze, co do treści umowy (taki pogląd został wyrażony m.in. w wyroku z 7 kwietnia 1999 r. sygn. akt XVII

1) Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 i Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 34, poz. 293, Nr 91, poz. 875, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808).

2) Ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 z późn. zm.).

3) Ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1660 oraz z 2004 r. Nr 162, poz. 1692).

Ama 85/98/E). Nie zmienia to jednak faktu, iż obowiązki umowne pozostają nadal w sferze prawa cywilnego i ocena skutków ich wykonania lub niewykonania, a także przymuszenie do ich wykonania należy do właściwości sądów powszechnych. Odnosząc się zaś do nadanego tej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności Prezes URE podkreślił, że nadanie tego rygoru decyzji orzekającej umowę (sprzedaży lub umowę o świadczenie usług przesyłowych) wywiera ten skutek, że strony tej umowy, mimo odwołania się od decyzji, są związane postanowieniami umownymi od dnia wydania decyzji a nie od dnia rozpatrzenia odwołania przez sąd. Nadal jednak obowiązki orzeczone tą decyzją pozostają obowiązkami o charakterze cywilnoprawnym.

Wykazując brak podstaw do zastosowania w tej sprawie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji Prezes URE wskazał, że wskutek wydania decyzji orzekającej zawarcie umowy, podmiotami zobowiązanymi do jej wykonania są strony tej umowy i są one zobowiązane nie w stosunku do Prezesa URE, ale do siebie wzajemnie. Tym samym nie była słuszna argumentacja strony skarżącej postanowienie, zgodnie z którą w przypadku wydania decyzji orzekającej umowę, Prezes URE jest wierzycielem uprawnionym do żądania wykonania obowiązków wynikających z umowy i podjęcia czynności egzekucyjnych, przewidzianych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W dniu 23 sierpnia 2004 r. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów **oddalił** zażalenie. W uzasadnieniu do postanowienia o oddaleniu zażalenia stwierdził, że:

„Przedmiotem decyzji Prezesa URE z dnia 28.01.2004 r. było zawarcie umowy pomiędzy Powodem a PEC (...) umowy sprzedaży ciepła. Decyzji tej został nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Oznacza to, że z dniem 28.01.2004 r. strony łączy umowa sprzedaży energii

ciepłej na warunkach określonych w Decyzji z tego dnia. Decyzja ta, przez wystąpienie konstytutywnego skutku, została więc „wykonana”. Mimo zawarcia w trybie decyzji administracyjnej, umowa między stronami jest umową cywilnoprawną i dochodzenie wynikających z niej praw i obowiązków odbywa się na drodze sądowej, a nie w trybie ustawy (...) o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wykonaniu podlega, bowiem już nie decyzja administracyjna, ale umowa.”

Orzeczenie to ma istotne znaczenie dla określenia granic ingerencji Prezesa URE w stosunki umowne między dostawcami i odbiorcami energii elektrycznej, ciepła lub gazu. Potwierdza ono dotychczasowe stanowisko Prezesa URE, zgodnie z którym jego rola ogranicza się do ukształtowania warunków umów (wskazanych w art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego) i orzeczenia ich w drodze decyzji administracyjnej, nie obejmuje zaś wykonania tych umów. Ocena wykonania lub niewykonania tych umów należy do sfery prawa cywilnego i w sprawach tych właściwe są sądy powszechne.

Autorka jest pracownikiem Biura Prawnego URE

Zapraszamy na stronę internetową URE:

www.ure.gov.pl

oraz podajemy adres e-mail:

ure@ure.gov.pl

MULTIENERGETYCZNE PRZEDSIĘBIORSTWO – TEORIA I POLSKIE REALIA

Dorota Koziół

Mając na uwadze fakt, że Polska stała się równoprawnym członkiem Unii Europejskiej i w wyniku tego powraca odwieczny problem relacji państwo – rynek oraz potrzeba sprostania rosnącym wymaganiom konkurencji, spróbujmy odpowiedzieć sobie na kilka pytań. Kto ma szansę na największy sukces rynkowy? Jakie firmy, jak skonfigurowane, o jakiej strukturze własności? Czy podążają temu wyzwaniu m.in. takie firmy, jak tzw. multienergetyczne przedsiębiorstwa?

Podstawowe definicje i pojęcia

Okazuje się, że pojęcia „przedsiębiorstwo multienergetyczne” (przedsiębiorstwo PM) lub „przedsiębiorstwo infrastrukturalne”¹⁾ (przedsiębiorstwo PI) wciąż jeszcze wywołują niezrozumienie i efekt zaskoczenia. Takie reakcje mogą zaskutkować niechęcią do bliższego zapoznania się z szansami, jakie te przedsiębiorstwa mogą stworzyć dla gmin i ich mieszkańców. Wyjaśnić zatem należy, że te trochę skomplikowane brzmiące nazwy oznaczają przedsiębiorstwa branżowe lub wielobranżowe, których cechą charakterystyczną jest specyficzny sposób ich tworzenia, a jednym (ale nie jedynym) z efektów, jaki powinien im towarzyszyć, to wprowadzenie konkurencji na rynku usług infrastrukturalnych²⁾, lub co najmniej usług energetycznych.

W celu przybliżenia istoty używanej terminologii wypada rozwinąć i sprecyzować te pojęcia. Definicje przedsiębiorstw PM/PI, jakie będą używane w referacie³⁾ są następujące:

- **przedsiębiorstwo multienergetyczne** – przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji oraz

obrotu energią elektryczną, ciepłem i gazem na terenie gminy/miasta (związku gmin/związku miast). Przedsiębiorstwo multienergetyczne nie ma wyłączności na zasilanie odbiorców w ciepło, energię elektryczną i gaz na terenie swojego działania. Wejście przedsiębiorstwa na rynek odbywa się w warunkach konkurencji z branżowymi przedsiębiorstwami energetycznymi;

- **przedsiębiorstwo infrastrukturalne** (multiprzedsiębiorstwo infrastrukturalne) – przedsiębiorstwo multienergetyczne obejmujące swoją działalnością dodatkowo: tradycyjne usługi komunalne w gminach (drogi, transport, wodociągi, kanalizacja), problematykę ochrony środowiska i energetyki odnawialnej oraz nowe rynki usług w gminach (dla urzędu gminnego i instytucji, tzn. dla szkół, policji, straży pożarnej, ośrodków zdrowia, oraz dla ludności; usługi informatyczne, mapy GIS, Internet, inteligentny dom itp.).

Tak więc przedsiębiorstwo multienergetyczne zajmuje się jednym elementem infrastruktury ekonomicznej, w szczególności energetyką, natomiast przedsiębiorstwo infrastrukturalne może obejmować pełny zakres infrastruktury ekonomicznej, a nadto niektóre usługi wchodzące w zakres infrastruktury społecznej.

Dotychczas transformacja rynkowa energetyki i jej pożytki dla konsumenta, wymagała przede wszystkim zaangażowania w ten proces instytucji państwa, które poprzez tworzenie określonych praw i mechanizmów stosuje wobec przedsiębiorstw energetycznych wyspecjalizowaną regulację⁴⁾. Od niedawna na rynku energii postrzeganym jako rynek trzech nośników energii (ciepła, gazu i energii elektrycznej) krystalizują się nowe trendy. Najważniejszy z nich polega na odchodzeniu od podejścia typowo branżowego w kierunku podejścia lokalnego – gminnego.

Obowiązki gminy w zakresie zapewnienia zaopatrzenia w media energetyczne

Każdy konsument energii (odbiorca lub użytkownik) zainteresowany jest zapewnieniem mu usługi energetycznej, którą może być ciepło, światło, napęd różnego typu urządzeń mechanicznych itp. Usługa ta powinna być łatwo dostępna, wygodna w odbiorze, nie stwarzająca zagrożeń dla środowiska, niezawodna, i w miarę

1) W literaturze i opracowaniach określane również jako przedsiębiorstwo multiinfrastrukturalne lub też przedsiębiorstwo multimedialne.

2) Zgodnie z *Leksykonem PWN*: „infrastruktura – podstawowe urządzenia i instytucje, niezbędne do funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa”. To samo źródło definiuje także dwa szczególne przypadki infrastruktury: „infrastruktura ekonomiczna – usługi w zakresie transportu, komunikacji, energetyki, melioracji itd.” oraz „infrastruktura społeczna – usługi w dziedzinie prawa, bezpieczeństwa, kształcenia i oświaty, opieki społecznej i służby zdrowia, mieszkalnictwa itp.”.

3) J. Popczyk (red.): *Określenie warunków powstania i zasad funkcjonowania przedsiębiorstw multiinfrastrukturalnych, zwłaszcza multienergetycznych w gminach*, Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Warszawa, listopad 2000 (opracowanie wykonane z inicjatywy i na zlecenie Departamentu Energetyki Ministerstwa Gospodarki przez instytucje: ZG SEP, Partner na Rynku Energii Sp. z o.o., BSPiR Energoprojekt-Katowice).

4) A. Dobroczyńska: *Planowanie energetyczne w gminach*, Biuletyn URE nr 5/2000.

możliwości tania⁵⁾. Jej dostępność dla poszczególnych konsumentów – mieszkańców gmin wynika w dużym stopniu z realizacji, określonych w przepisach prawa⁶⁾, obowiązków samorządów lokalnych w zakresie zaopatrzenia mieszkańców w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Samorząd lokalny, jako podmiot, który został obciążony tego rodzaju obowiązkami, może je wykonywać w zasadzie w dowolnie przez siebie wybrany sposób. Może on mianowicie zapewniać pokrycie zapotrzebowania swoich mieszkańców korzystając z usług innych podmiotów zawodowo zajmujących się dostarczaniem energii lub może wykorzystywać w tym celu własne przedsiębiorstwa energetyczne. Jest to kwestia wyboru, jakiego musi dokonać samorząd lokalny, ale chodzi na pewno o to, aby wybrać rozwiązanie najbardziej korzystne dla społeczności lokalnej.

Analizując ustawę – Prawo energetyczne⁷⁾ oraz ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym⁸⁾ można wyróżnić pewne obszary współpracy dwu najważniejszych kreatorów lokalnego rynku energii, tj. przedsiębiorstw energetycznych i samorządu lokalnego, identyfikowane przede wszystkim poprzez nałożenie na te podmioty obowiązków. Podstawowym z nich jest planowanie obecnego i przyszłego zaopatrzenia w media energetyczne⁹⁾.

Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym na szczeblu gminnym w kompetencjach samorządów lokalnych leży opracowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wskazane dokumenty planistyczne mają bezpośredni wpływ na prawidłowe planowanie energetyczne, stanowią bowiem zarówno podstawę do opracowania założeń planu zaopatrzenia w media energetyczne mieszkańców gminy, jak i wpływają na plany przedsiębiorstw energetycznych¹⁰⁾. Obowiązek sporządzenia tego rodzaju planów spoczywa na wszystkich

przedsiębiorstwach zajmujących się przesyłaniem i dystrybucją energii.

Warto zaznaczyć, że projekty planów dotyczące energii elektrycznej i gazu podlegają uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki (zwanym dalej Prezesem URE) w celu zapewnienia zgodności z ustawą i założeniami polityki energetycznej państwa. Wyłączenie z powyższego przepisu ciepła oznacza zwiększenie odpowiedzialności gminy za ten zakres planowania energetycznego.

Podstawowym działaniem przedsiębiorstwa energetycznego jest finansowanie budowy i rozbudowy sieci¹¹⁾, nie wyklucza to jednak możliwości innego rozłożenia ciężarów finansowania procesów inwestycyjnych. Istnieje możliwość współfinansowania przez przedsiębiorstwo energetyczne i gminę inwestycji, która jest na przykład szczególnie istotna z punktu widzenia społeczności lokalnej.

Gmina w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło i paliwa gazowe jest zobowiązana¹²⁾ do:

- planowania i organizacji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy,
- planowania oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy,
- finansowania oświetlenia ulic, placów i dróg, znajdujących się na terenie gminy

Realizacja obowiązku planowania energetycznego gminy jest zobrazowana przy pomocy rys. 1 (str. 6), na którym pokazano zarówno rodzaje dokumentów planistycznych sporządzanych w gminach, jak i relacje pomiędzy głównymi partnerami w tym procesie.

Istotne jest to, że plan zaopatrzenia energetycznego gminy nie może wykraczać poza ustalenia uchwalonych założeń. Jest to jednak dość specyficzna konstrukcja prawna, ponieważ plan ten może obligować do jego wykonania jedynie gminę, na pewno nie przedsiębiorstwo energetyczne, które jest przecież samodzielnym podmiotem gospodarczym.

energetyczne są zawarte w szczególności w art. 7 ust. 4 oraz art. 16-20. Przepisy te precyzyjnie określają zakres planów przedsiębiorstw i samorządów terytorialnych. Co istotne, plany te powinny zapewniać minimalizację nakładów i kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo energetyczne tak, aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości dostaw.

11) Art. 7 ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne stanowi zasadę ogólną, zgodnie z którą przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła są obowiązane zapewniać realizację oraz finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączy podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wykonawczych do tej ustawy oraz w uchwalonych przez radę gminy założeniach do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

12) Art. 18 ustawy – Prawo energetyczne.

5) Najczęściej nie jest istotne dla odbiorcy, czy tak zdefiniowana usługa energetyczna zapewniana jest za pośrednictwem energii elektrycznej, gorącej wody, pary, gazu czy też węgla.

6) Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W tym, w szczególności zadania własne obejmują sprawy z zakresu ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej. Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

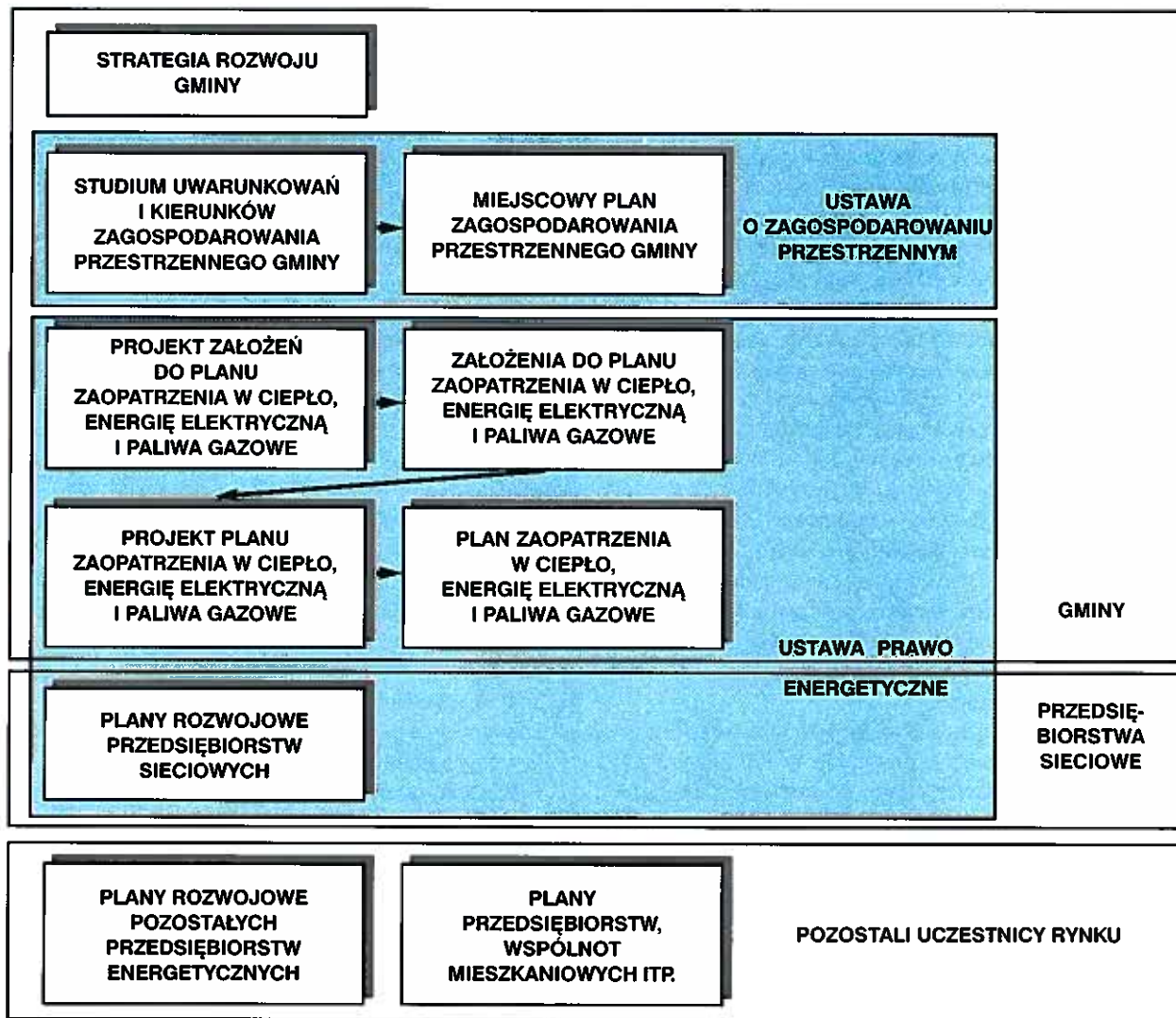
7) Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 i Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 34, poz. 293, Nr 91, poz. 875, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808).

8) Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.).

9) Z. Muras: *Gmina a lokalny rynek energii elektrycznej i ciepła – uwarunkowania prawne*, Elektroenergetyka nr 6/2003; A. Dobroczyńska: *Planowanie energetyczne w gminach*, Biuletyn URE nr 5/2000.

10) Postanowienia w zakresie zaopatrzenia i planowania energetycznego wynikające z obowiązującej ustawy – Prawo

Rysunek 1. Projekt założeń jako podstawa działań w zakresie gospodarki energetycznej w gminie

Źródło: M. Kulesa: *Planowanie energetyczne w gminie. Generacja rozproszona (kogeneracja gazowa, źródła odnawialne) oraz przedsiębiorstwa multienergetyczne w strategii gmin. Wybrane przykłady*, Energetyka, styczeń 2003.

Mimo że sporządzanie dokumentów planistycznych jest obowiązkiem ustawowym, to nie został określony termin ich opracowania a jego niewypełnienie nie jest obłożone żadnymi sankcjami dla organów gminy. Trzeba jednak podkreślić, że nie wywiązanie się z tego obowiązku może rodzić negatywne skutki ekonomiczne po stronie gminy¹³⁾.

Natomiast zaniechania gminy w tym zakresie nie powinny powodować negatywnych konsekwencji dla

odbiorcy indywidualnego. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na potencjalne korzyści wynikające z posiadania w/w dokumentów zarówno dla gminy, odbiorców energii, jak i przedsiębiorstw energetycznych. I tak:

- gmina uzyskuje możliwość realizowania własnej polityki energetycznej i ekologicznej,
- odbiorcy energii mogą spodziewać się lepszej dostępności usług energetycznych i ich racjonalnej ceny,

13) Zgodnie bowiem z wyrokiem Sądu Antymonopolowego (obecnie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów), zaniechania gminy w tym zakresie mogą stanowić podstawę roszczeń przedsiębiorstw energetycznych z tytułu poniesionych szkód, wynikających z konieczności zastosowania wobec podmiotów przyłączanych do sieci opłat przyłączeniowych wg taryfy zawierającej stawkę

opłaty przyłączeniowej, pokrywającą tylko część kosztów przyłączenia. Przyszły odbiorca nie ma bowiem wpływu na treść planu, jego szczegółowość, ani też nie ma możliwości oceny, czy jest on dostatecznie szczegółowy, aby przedsiębiorstwo mogło sporządzić własny plan. Zob. wyrok SA z 10 stycznia 2001, sygn. akt. XVII Ame 51-58/00.

- przedsiębiorstwa energetyczne mogą oczekiwać lepszego zdefiniowania lokalnego rynku energii oraz uniknięcia niefortunnych inwestycji.

Najogólniej rzecz ujmując, kompetencje gmin w tym zakresie należy rozumieć jako obowiązki koordynacji działań związanych z planowaniem energetycznym. Gmina stać się powinna głównym inicjatorem tworzenia na swoim terenie infrastruktury energetycznej, a jeżeli jest zainteresowana to również o zasięgu multienergetycznym. Dotychczasowa praktyka wskazuje jednak, że wynikający z omówionych przepisów pewien modelowy system współpracy nie jest zasadniczo wykorzystywany. Brak jest koordynacji gminnych planów zagospodarowania przestrzennego z planami rozwoju infrastruktury technicznej¹⁴⁾.

Mając na uwadze powyższe zagadnienia oraz wykorzystując swoje szeroko rozumiane kompetencje regulacyjne Prezes URE wystosował do wszystkich gmin w Polsce pismo w sprawie zaopatrzenia gmin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe¹⁵⁾. Niestety próba zainicjowania współpracy z gminami nie przyniosła oczekiwanego zainteresowania i efektów.

Obecnie trwają prace nad rządowym projektem ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym. Ustawa będzie mieć na celu pobudzenie inwestycji sektora publicznego, zwłaszcza infrastrukturalnych, przez stworzenie optymalnych ram prawnych dla przedsięwzięć publicznych z udziałem partnerów prywatnych, a także usunięcie przeszkód, które powodują, że przedsięwzięcia takie są dużym ryzykiem dla obydwu stron. Należy mieć nadzieję, że zostanie uporządkowany również obszar sektora energetycznego.

Przedsiębiorstwo multienergetyczne – rozważania teoretyczne

Przedsiębiorstwo multienergetyczne jest firmą o strukturze spółki prawa handlowego, mogącą prowadzić działalność w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji oraz obrotu energią elektryczną, ciepłem i paliwami gazowymi na terenie gminy (lub związku gmin). Udziałowcem (akcjonariuszem) powinna być przede wszystkim gmina, która uzyskuje udziały (akcje) przez wniesienie aportem potrzebnych w działalności przedsiębiorstwa i posiadanych przez gminę dóbr mate-

rialnych i niematerialnych¹⁶⁾. Warto podkreślić, że gmina nie musi ponosić nakładów finansowych. W szczególności, jeżeli gmina jest np. właścicielem przedsiębiorstwa energetyki ciepłej, co oznacza że dysponuje jeśli nie całym, to znaczną częścią rynku ciepła, może wykorzystać to przy tworzeniu przedsiębiorstwa multienergetycznego.

Na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i dystrybucji ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych oraz obrotu nimi, przedsiębiorstwo multienergetyczne musi uzyskać koncesje udzielane przez Prezesa URE¹⁷⁾.

Przedsiębiorstwo multienergetyczne wchodząc na rynek staje się konkurentem obecnych tam branżowych przedsiębiorstw energetycznych (zakłady dystrybucyjne energii elektrycznej i gazu, przedsiębiorstwa energetyki ciepłej itp.). Czy rzeczywiście zaistnieje w takiej sytuacji konkurencja, może to ocenić Prezes URE i w ślad za tym ułatwić otwieranie rynku na nowe podmioty oraz umożliwić istniejącym swobodne prowadzenie działalności gospodarczej m.in. dzięki odstąpieniu od ustawowego obowiązku zatwierdzania taryf¹⁸⁾. Prezes URE jako regulator jest równocześnie substytutem rynku konkurencyjnego.

Powstanie przedsiębiorstwa nowej generacji, zaspakajającego potrzeby gminy w obszarze ciepła, energii elektrycznej oraz paliw gazowych wymagać również będzie udziału tzw. inwestora strategicznego, tj. przedsiębiorstwa np. energetycznego wnoszącego kapitał lub know-how. Przewiduje się następujące warianty¹⁹⁾:

- inwestor strategiczny I – w zakresie zagadnień związanych z dystrybucją, przesyłem i obrotem

16) Np. dokumentacji (projektów założeń, założeń, projektów planu zaopatrzenia w nośniki energetyczne, planów zagospodarowania przestrzennego itp.), gruntów, budynków, instalacji oraz wszelkich innych dóbr stanowiących własność gminy, a mogących być przydatnymi w działalności powoływanego przedsiębiorstwa.

17) Oczywiście po spełnieniu przez te przedsiębiorstwa wymaganych przesłanek określonych ustawą – Prawo energetyczne.

18) Patrz trzy stanowiska Prezesa URE: *Stanowisko Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 30 czerwca 2000 r. w sprawie kryteriów uznania rynku energii elektrycznej za rynek konkurencyjny*, opublikowane w Biuletynie URE nr 4/2000; *Stanowisko Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 14 grudnia 2000 r. w sprawie uznania giełdowego rynku energii elektrycznej za rynek konkurencyjny*, opublikowane w Biuletynie URE nr 1/2001; *Stanowisko Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 28 czerwca 2001 r. w sprawie zwolnienia przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem i obrotem energią elektryczną z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia*, opublikowane w Biuletynie URE nr 4/2001.

19) J. Popczyk (red.): *Określenie warunków powstania i zasad funkcjonowania przedsiębiorstw multiinfrastrukturalnych, zwłaszcza multienergetycznych w gminach*, Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Warszawa, listopad 2000 (opracowanie wykonane z inicjatywy i na zlecenie Departamentu Energetyki Ministerstwa Gospodarki przez instytucję: ZG SEP, Partner na Rynku Energii Sp. z o.o., BSPiR Energoprojekt-Katowice).

14) Przypadki planowania osiedli mieszkaniowych bez wskazania lokalizacji linii elektroenergetycznych lub stacji oraz wynikające z tego tytułu spory dotyczące kwestii, kto i w jakiej części ma finansować rozbudowę tego rodzaju infrastruktury technicznej, są nadal częste, a ich rozstrzygnięcie wymaga niejednokrotnie ingerencji organów administracji państwowej, m.in. Prezesa URE oraz sądów (Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub sądów powszechnych) w zależności od rodzaju i stadium zaistniałego sporu.

15) Pełny tekst pisma Prezesa URE w sprawie zaopatrzenia gmin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozesłany 28.08.2000 r. do wszystkich gmin w Polsce, został opublikowany w Biuletynie URE nr 5/2000.

nośnikami energetycznymi, może to być jedna z firm branżowych działających na terenie gminy,

- inwestor strategiczny II – w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła, ochrony środowiska oraz usług komunalnych, mogą nim być np. elektrownie, elektrociepłownie,
- inwestor strategiczny III – w zakresie nowych technik telekomunikacji i informatyki, może przyczynić się do przekształcenia przedsiębiorstwa multienergetycznego w przedsiębiorstwo infrastrukturalne.

Poza inwestorami określonymi jako strategiczni, okazać się może niezbędny także udział inwestora finansowego, tj. instytucji wnoszącej środki finansowe. Tego rodzaju inwestorem może być bank lub inna instytucja finansowa.

Zaistnienie a następnie rozwój przedsiębiorstwa multienergetycznego wymaga prowadzenia inwestycji zarówno modernizacyjnych dla istniejących systemów wytwarzania lub dystrybucji nośników energetycznych, jak też inwestycji rozwojowych: tworzenie własnych źródeł wytwarzania energii elektrycznej i ciepła przy wykorzystaniu nowoczesnych, przyjaznych środowisku technologii, w tym technologii wykorzystania energii odnawialnej np. biomasy, energii słonecznej, lokalnych źródeł geotermicznych itp.²⁰⁾, oraz nawet niektórych sieci (np. ciepłowniczych). Jak każde przedsiębiorstwo tak i to będzie miało trudności w finansowaniu tych inwestycji jedynie kapitałem własnym. Przewiduje się, że kapitałem własnym finansowane może być od ok. 10 do 30% kosztów inwestycji. Pozostałe finansowanie powinno być zapewnione z różnego rodzaju kredytów. Nie można wykluczyć finansowania typu ESCo lub też pozyskania urządzeń na zasadzie leasingu.²¹⁾

Zakres obowiązków przedsiębiorstwa multienergetycznego może być bardzo rozległy a ich realizacja powinna odbywać się we współdziałaniu z władzami gminy. To współdziałanie winno obejmować bieżące prowadzenie gospodarki energetycznej, eksploatację systemów dystrybucji (lub wytwarzania) stanowiących własność gminy (lub wniesionych przez gminę do przedsiębiorstwa), a także jak wspomniano wyżej planowanie przedsięwzięć modernizacyjnych i rozwojowych, włącznie z ich realizacją.

Powstanie przedsiębiorstw multienergetycznych jest zależne od wielu czynników, z których wymienić należy przede wszystkim wolę polityczną samorządów oraz

20) Taki rozwój jest zgodny z przyjętą przez Rząd we wrześniu 2000 r. strategią rozwoju energetyki odnawialnej. Zakłada się tam, że udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii pierwotnej powinien wzrosnąć z aktualnych ok. 3% do 7,5% w 2010 r. i ok. 14% w 2020 r. Jest to zbieżne z dyrektywami Unii Europejskiej przewidującymi szybki wzrost udziału energii odnawialnej w wytwarzaniu energii elektrycznej. Jest oczywiste, że działania takie w gminie będą mogły być podejmowane po rozpoznaniu potencjalnych zasobów lokalnych w zakresie energii odnawialnej.

21) Doświadczenia wskazują na dużą kapitałochłonność tego typu źródeł finansowania.

zainteresowanie obecnie funkcjonujących podmiotów. Można bowiem założyć, że z uwagi na potrzebę utrzymania wpływu na znajdujący się w gminach rynek, możliwość zmniejszenia zatrudnienia we własnych firmach, jak też zachowanie w pewnym stopniu kontroli konkurencyjnej działalności, istniejące firmy energetyczne powinny być zainteresowane udziałem w przedsiębiorstwach multienergetycznych.

Najbardziej istotne jest jednak zdiagnozowanie potrzeb i możliwości rynków lokalnych, szczególnie w konfrontacji z wcześniej omówioną koniecznością poniesienia dużych nakładów inwestycyjnych oraz możliwością obniżenia cen w stosunku do obecnie obowiązujących, co powinno być podstawową przesłanką zaistnienia tego typu przedsiębiorstwa.

Niestety jak wynika z doświadczenia, dopiero w dłuższym okresie czasu poniesione nakłady mogą przynieść spodziewane efekty w postaci spadku cen mediów na danym terenie gminy.

Ponieważ na terenie gminy istnieje zwykle szeroka problematyka dotycząca wszystkich jej mieszkańców (problemy zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, usuwania lub utylizacji odpadów, infrastruktura drogowa i komunikacyjna, ochrona środowiska, telekomunikacja, telewizja kablowa, coraz popularniejszy Internet lub nawet lokalna rozgłośnia radiowa), postrzegane do pewnego momentu przedsiębiorstwa jako multienergetyczne, po ewentualnym poszerzeniu zakresu działalności mogą stać się przedsiębiorstwami infrastrukturalnymi (multimedialnymi).

Przedsiębiorstwo infrastrukturalne – stanowiące kolejny etap rozwoju przedsiębiorstwa multienergetycznego jest oczywiście również firmą o strukturze spółki prawa handlowego, mogącą prowadzić działalność w pełnym (lub ograniczonym) zakresie zagadnień o charakterze infrastrukturalnym w gminie (lub w związku gmin) oraz musi spełniać co najmniej dwa podstawowe warunki:

- zabezpieczać potrzeby mieszkańców gminy (lub związku gmin) w sposób przez nich akceptowalny,
- przynosić określone korzyści podmiotom tworzącym to przedsiębiorstwo.

Działalność przedsiębiorstwa infrastrukturalnego dotyczy świadczenia usług mieszczących się w pojęciu infrastruktury ekonomicznej oraz częściowo w zakresie usług mieszczących się w pojęciu infrastruktury społecznej (np. edukacja przez rozwój lokalnego dostępu do Internetu, lokalne rozgłośnie, sieci). Sprawą zasługującą na uwagę jest upowszechnienie tańszego dostępu do Internetu przedsiębiorcom, małym i średnim firmom, a następnie umożliwienie zdalnego dokonywania operacji finansowych (np. opłacanie rachunków za dostarczone media), zdalnego odczytu liczników zużycia tych mediów itp. Ułatwione będzie monitorowanie usług, kontakt odbiorców z dystrybutorem, a być może także wprowadzone zostaną nowoczesne systemy ułatwiające lokalizację wszelkich sieci na terenie gminy.

Nie ulega wątpliwości, że co najmniej część tych usług wchodzi w zakres obowiązków (lub też zainteresowania) gminy, albowiem rzutują one na jakość życia jej mieszkańców. Przejęcie tych usług przez przedsiębiorstwo infrastrukturalne może zarówno odciążyć władze gminy oraz przyczynić się do bardziej efektywnego wykorzystania lokalnych zasobów, tworzenia nowych miejsc pracy, a przede wszystkim, jak w przypadku przedsiębiorstwa multienergetycznego, do powstania rynku konkurencyjnego prowadzącego do niższych cen za te usługi.

Warto podkreślić, że oczekiwane efekty wynikające z utworzenia przedsiębiorstwa multienergetycznego lub infrastrukturalnego nie stanowią zamkniętego katalogu, a te którym poświęcona została uwaga w niniejszym referacie, nie zawsze muszą wystąpić.

Należy jednak przypomnieć, że większość gmin jest obecnie zasilana w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe przez przedsiębiorstwa branżowe. Jeżeli te funkcje są wypełniane dobrze, to nie ma pilnej potrzeby tworzenia nowych podmiotów. Przedsiębiorstwo multienergetyczne może być rozwiązaniem, o ile jest to efektywne ekonomicznie i ceny jego usług będą niższe niż dotychczasowe.

Ponadto każde przedsiębiorstwo dąży do wywalczenia sobie jak najlepszej pozycji na rynku. Powstaje więc pytanie, czy istnieje niebezpieczeństwo, że przedsiębiorstwo multienergetyczne stanie się monopolistą na terenie gminy? Jeżeli tak, to wydaje się, że może temu zaradzić w pewnym zakresie Prezes URE. Wiąże się to bezpośrednio z kompetencją Prezesa URE, wynikającą z art. 49 ustawy – Prawo energetyczne, który stanowi że „Prezes URE może zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia, jeżeli stwierdzi, że działa ono na rynku konkurencyjnym, albo cofnąć udzielone zwolnienie w przypadku ustania warunków uzasadniających to zwolnienie”. A więc to uprawnienie Prezesa URE, w szczególności dotyczące cofnięcia „zwolnienia”²²⁾ powinno stanowić wystarczającą barierę dla zbyt „zachłannych” poczynań przedsiębiorstwa. Ale czy wtedy jest sens jego istnienia?

Kończąc powyższe rozważania należy dodać, że długofalowo gmina nie powinna pełnić funkcji właścicielskich w przedsiębiorstwie multienergetycznym, co oznacza, że docelowo powinna sprzedawać udziały wynikające z aportów.²³⁾ W przypadku gdy gmina pozostaje

właścicielem, automatycznie chroni przedsiębiorstwo. Taka sytuacja jest niewskazana a z doświadczeń Prezesa URE wynika, że skutki tego dla odbiorcy mediów są niekorzystne. Oczywiście jak opisano wyżej, w okresie przejściowym udział gminy jest jednak niezbędny.

Rozwój przedsiębiorstw multienergetycznych w praktyce

Na wstępie warto przytoczyć przykłady kilku przedsiębiorstw multienergetycznych funkcjonujących w Unii Europejskiej, gdyż to one mogą stać się potencjalnym konkurentem dla polskich firm. I tak na przykładzie rynku niemieckiego można tutaj wymienić grupy o charakterze multienergetycznym takie jak: Holding RWE AG, Stadtwerke Leipzig GmbH, VNG-Verbundnetz Gas AG. Ta ostatnia posiada również udziały w spółkach polskich takich jak: NYSAGAZ Sp. z o.o., G.EN – Gaz Energia Sp. z o.o., PETRICO SA²⁴⁾. U naszych zachodnich sąsiadów zliberalizowano komunalny rynek energetyczny. Powstały tzw. Stadtwerke, które stały się dystrybutorami energii elektrycznej, gazu, wody i ciepła. Okazuje się, że niemiecki RWE jest trzecim największym przedsiębiorstwem multienergetycznym w Europie. W jego ślady idzie francuska DALKIA czy międzynarodowy SUEZ, które nie ograniczają swojego działania do dostaw energii. Są to firmy obsługujące kompleksowo mieszkania i domy, osiedla i miasta. Starają się zapewnić pełną obsługę mieszkańców poczynając od energii elektrycznej, ciepła, wody, a kończąc na odbiorze śmieci oraz ich utylizacji. Tworzą się ponadnarodowe przedsiębiorstwa multimedialne. Największa włoska firma energetyczna – Enel, wchodzi na rynek telekomunikacyjny poprzez przejęcie grupy telekomunikacyjnej Infostrada, wspomniany wyżej niemiecki RWE, nabywając Thames Water, dostarcza wodę na Wyspach Brytyjskich.

Na terenie Polski funkcjonuje kilka przedsiębiorstw i grup, które oscylują w kierunku multienergetycznym, np. Grupa Kapitałowa Holdikom w Ostrowie Wielkopolskim, do której należy spółka zarządzająca Holdikom SA oraz 7 spółek komunalnych, Energetyka Ciepła Opolszczyzny Sp. z o.o. wraz ze spółką Megaterm SA, Elektrownie Szczytowo – Pompowe SA w Warszawie i cztery tzw. spółki eksploatacyjne oraz spółki Bioenergia Sp. z o.o. a także Polskie Elektrownie Gazowe Sp. z o.o. tworzące Grupę Kapitałową Elektrownie Szczytowo – Pompowe, poznańska ENEA czyli pierwsza skonsolidowana grupa dawnych spółek dystrybucyjnych z Wielkopolski i terenów przylegających, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA we Wrocławiu, które w 2003 r. weszło na rynek usług dodanych, w tym usług dostępu do Internetu²⁵⁾.

24) J. Balcewicz: *Multienergetyczny pociąg do wspólnej Europy. Chcą stać na wielu nogach...*, Energia Gigawat, listopad 2003.

25) J. Balcewicz: *Multienergetyczny pociąg ...*

22) Podejmując taką decyzję Prezes URE bierze pod uwagę m.in. ochronę interesów odbiorców mediów.

23) Wykorzystując odpowiednie ustalenia w dokumentach nowopowstałej spółki (umowa spółki lub statut) gmina mogłaby w przyszłości odsprzedać udziały (akcje), co pozwoliłoby jej pozyskać środki finansowe dla innych celów. Obserwując jednak przypadki gmin sprzedających na obecnym etapie swoje przedsiębiorstwa energetyki ciepłej można wyrazić pogląd, że gminy te nie pozbywając się problemów, pozbywają się w zasadzie rynku – w tym przypadku rynku ciepła.

Przykładowo Grupa Kapitałowa Holdikom obejmuje oprócz jednostki dominującej inne spółki komunalne. Spółki te stanowią klasyczny holding, w którym „spółka matka” zarządza kapitałem, zaś „spółki córki”, jako niezależne podmioty wykonują swoje statutowe zadania takie jak: zaopatrzenie w ciepło, wodę, kanalizację, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, wysypiska i utylizację odpadów komunalnych, utrzymywanie czystości w mieście, lokalny transport zbiorowy, komunalne budownictwo mieszkaniowe, zapewnienie warunków do prowadzenia handlu głównie na targowiskach.

Natomiast Grupa ENEA ma z kolei zamiar ewoluować w kierunku firmy infrastrukturalnej obejmującej usługi w obszarze nowych technologii – takich jak telefonia przewodowa, dostęp do Internetu, transmisja danych, telewizja kablowa, inteligentne budownictwo.

Z kolei Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Wrocław SA oferuje mieszkańcom Wrocławia dostęp do Internetu przy wykorzystaniu technologicznej sieci światłowodowej przedsiębiorstwa. Światłowodowa sieć informatyczna powstała dla potrzeb nowoczesnego systemu ciepłowniczego Wrocławia²⁶⁾.

A czy istnieją przedsiębiorstwa działające na terenie województwa śląskiego, które mogłyby spełniać kryteria przynależne przedsiębiorstwom multienergetycznym?²⁷⁾ Okazuje się, że mogą za takie uchodzić następujące koncesjonowane przedsiębiorstwa energetyczne: Fenice Poland SA z siedzibą w Bielsku Białej, ZEH.Cz. ELSEN Sp. z o.o. z siedzibą w Częstochowie, RCEko-energia Sp. z o.o. z siedzibą w Czechowicach Dziedzicach, Polskie Huty Stali SA z siedzibą w Katowicach oraz działająca na podobnym obszarze Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej, ZM Bumar Łabędy SA i Zakład Energo Mechaniczny Łabędy Sp. z o.o. – oba z siedzibą w Gliwicach, Magneti Marelli Poland SA z siedzibą w Sosnowcu, Huta Pokój SA z siedzibą w Rudzie Śląskiej²⁸⁾.

Trzy pierwsze z wyżej wymienionych są *stricto* zawodowymi przedsiębiorstwami energetycznymi (wysoki udział przychodu z działalności energetycznej w przychodach ogółem). W pozostałych udział ten jest zaledwie w granicach kilku – kilkunastu procent. Wszystkie cechują się jednak poszerzonym obszarem działalności energetycznej. Na uwagę zasługuje fakt, że średnie ceny dostarczanych przez te przedsiębiorstwa mediów są z reguły niższe niż stosowane ceny przedsiębiorstw branżowych funkcjonujących na ich obszarze.²⁹⁾

Wskazać należy, że żadne z tych przedsiębiorstw energetycznych nie wykazywało w ostatnim czasie zain-

teresowania przystępowaniem do spółek z innymi przedsiębiorstwami o charakterze infrastrukturalnym bądź też tworzeniem wspólnie z właściwymi terytorialnie gminami typowych przedsiębiorstw multienergetycznych czy też infrastrukturalnych, których funkcjonowanie byłoby zbieżne z planami zagospodarowania przestrzennego gmin.

Brak zainteresowania współpracą z gminą wynika być może z silnie zakorzenionego na Górnym Śląsku schematu funkcjonującego w przeszłości, gdzie duże zakłady przemysłowe (przeważnie kopalnie i huty) prowadziły jednocześnie działalność energetyczną, która obejmowała zaopatrzenie w energię innych okolicznych mniejszych zakładów przemysłowych oraz znajdujących się w sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych. Wiele takich „enklaw energetycznych” funkcjonuje do dnia dzisiejszego. Ich ewolucja zmierza albo do całkowitej destrukcji³⁰⁾ albo do specjalizacji w kierunku zaopatrzenia w energię sektora przemysłowego³¹⁾, a ich kontakty z infrastrukturą gmin właściwych terytorialnie są żadne lub znacznie ograniczone. Ze względu na brak wspólnych interesów z gminą, ich rozwój będzie się odbywał jedynie w ramach wąskiego obszaru przemysłowego, który już obsługują.

Nieco odmienna sytuacja występuje w odniesieniu do Południowego Koncernu Energetycznego SA z siedzibą w Katowicach (zwanym dalej PKE SA) oraz koncesjonowanych przedsiębiorstw energetycznych działających na terenie gminy Tychy. Po pierwsze, charakter odbiorców jest diametralnie inny, ponieważ są to w przeważającej części tzw. odbiorcy komunalni a po drugie, zakres koncesjonowanej działalności jest mniejszy, bowiem nie obejmuje zaopatrzenia w paliwa gazowe.

Wskazać należy, że miasto Tychy posiada opracowany projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, który w szczególności zawiera zapisy dotyczące zintegrowania działań przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców dla planowania inwestycji po stronie wytwarzania i użytkowania energii zmierzających do możliwie najniższych kosztów usług energetycznych. Posiadanie tego planu pozwoliło na stworzenie wizji docelowego rozwiązania problemów gospodarki energetycznej w gminie. Jeden z wariantów

30) W niektórych przypadkach dystrybucja energii odbywa się strukturami sieciowymi o katastrofalnym stanie technicznym, których byt praktycznie jest przesądzony, ponieważ odpowiedzialny za nie podmiot nie jest typowym przedsiębiorstwem energetycznym i tylko czeka na to, aby istniejących odbiorców przejęło zawodowe przedsiębiorstwo energetyczne.

31) Jest to przypadek, gdy w wyniku restrukturyzacji bądź też likwidacji dużego zakładu przemysłowego, w jego obrębie rozpoczyna działalność nowa grupa mniejszych firm, korzystających z istniejącej infrastruktury energetycznej. Przedsiębiorstwa zarządzające takimi strukturami siłą rzeczy są związane funkcjonalnie z działającymi w ich bezpośrednim sąsiedztwie przedsiębiorstwami przemysłowymi.

26) Tamże.

27) Autorka artykułu jest pracownikiem Południowego Oddziału Terenowego URE z siedzibą w Katowicach, który swoim zasięgiem obejmuje województwo śląskie.

28) Dane zaczerpnięte z publikowanych decyzji koncesyjnych.

29) Stosowane ceny i stawki opłat wynikają z reguły z taryf zatwierdzonych tym przedsiębiorstwom przez Prezesa URE.

przewidywał stworzenie grupy kapitałowej z udziałem PKE SA poprzez wniesienie udziałów lub akcji (a nie majątku) gminnych przedsiębiorstw komunalnych³²⁾.

Założono, że przedmiotem działalności grupy będzie zarządzanie i koordynowanie działaniami w obszarach: produkcji, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem i energią elektryczną (a w przyszłości także gazem), zaopatrzenie w wodę, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, oczyszczanie miast i gospodarka odpadami, zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych w zakresie komunikacji zbiorowej oraz usługi dodatkowe, w tym oparte na nowych technologiach teleinformatycznych.

Rada Miasta Tychy podjęła uchwałę³³⁾ w sprawie utworzenia przez Gminę Tychy spółki akcyjnej z przedsiębiorstwem Południowy Koncern Energetyczny SA w Katowicach i wszczęto proces tworzenia spółki akcyjnej o charakterze przedsiębiorstwa multimedialnego³⁴⁾.

Dowodzi to, że działania tej gminy zostały realnie ukierunkowane na utworzenie przedsiębiorstwa multienergetycznego a dalej infrastrukturalnego w sposób stopniowy, ponieważ wymagają pokonania licznych trudności. Szczególnie trudna może okazać się dostawa gazu. Nie bez znaczenia jest, że ustalenia w tych kwestiach podejmowane są przez Radę Miasta, a więc forum o niekoniecznie zbieżnych interesach. Na uwagę zasługują jednak opisane we wcześniejszych rozważaniach obawy co do zbyt głębokiej monopolizacji rynku mediów i związanych z tym ujemnych skutków dla ich odbiorców.

Najważniejszy pozostaje jednak fakt, że w omawianym przypadku doszło do pewnych przedsięwzięć z racji istnienia projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe³⁵⁾. Brak tych założeń jest istotną przeszkodą w rozwoju

koncepcji przedsiębiorstw multienergetycznych a dalej infrastrukturalnych.

Na marginesie tych rozważań należy dodać, że koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej dla przedsiębiorstw energetycznych zawierają nałożone przez Prezesa URE istotne warunki. Zobowiązują one koncesjonariusza, aby prowadzona działalność, inna niż objęta koncesją, nie zagrażała prowadzeniu działalności koncesjonowanej oraz nie była subsydiowana z przychodu osiąganego z tej działalności. Wynikają one przede wszystkim z relacji pomiędzy działalnością energetyczną a pozostałą działalnością, realizowaną przez dane przedsiębiorstwo. Zasadnicze znaczenie mają tu oczywiście przepływy finansowe pomiędzy tymi działalnościami, a przede wszystkim alokacja kosztów, przypisywanych chętnie przez przedsiębiorstwa do działalności koncesjonowanej przy jednoczesnym transferowaniu zysków do działalności nie poddanej nadzorowi regulatora. W ten sposób przedsiębiorstwa energetyczne zamiast zgodnie ze światową tendencją ewoluować w stronę typowych przedsiębiorstw multienergetycznych, mogą stać się w coraz większym stopniu zwykłymi przedsiębiorstwami komercyjnymi³⁶⁾.

Niestety tych kilka przykładów świadczy o tym, że wprawdzie powstają pierwsze przedsiębiorstwa typu „multi”, ale w rzeczywistości jest to multienergetyka na papierze. Tak naprawdę na dzień dzisiejszy niewiele przedsiębiorstw może zapewnić kompleksową dostawę kilku mediów. Co stoi temu na przeszkodzie? Przyczyn jest wiele, i nie wszystkie były możliwe do scharakteryzowania.

A do jakiego europejskiego rynku zmierzamy?³⁷⁾ Wydaje się, że w przyszłości znajdzie się na nim miejsce dla nowoczesnego przedsiębiorstwa multienergetycznego.

32) Grupa kapitałowa, oprócz spółki zarządzającej miała obejmować docelowo: EC Tychy SA, PEC w Tychach Sp. z o.o. Regionalne Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej SA, Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (RPWiK), Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Master” Sp. z o.o., Miejski Zarząd Komunikacji w Tychach, Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o., Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. (TLT) i Górnośląską Spółkę Gazowniczą Sp. z o.o.

33) Uchwała Nr 0150/XII/200/03 Rady Miasta Tychy z 25 września 2003 r.

34) Zasadniczymi jej ogniwami są: przedsiębiorstwo energetyczne PKE SA z siedzibą w Katowicach (które posiada swoje udziały m.in. w PEC Tychy Sp. z o.o.) i Gmina Tychy. Docelowo spółka ta uporządkuje obszary funkcjonowania sektora gospodarki komunalnej w Tychach oraz dostosuje organizację szeroko rozumianej branży komunalnej w Tychach do rozwijających się konkurencyjnych rynków usług w tym mieście. Planowana jest decyzja o wprowadzeniu do spółki Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o.

35) Na terenie województwa śląskiego zaledwie 30% gmin posiada takie projekty założeń, bądź też uchwalone założenia. Informacje te zostały uzyskane w wyniku próby nawiązania współpracy w ramach kompetencji z gminami województwa śląskiego.

Autorka jest dyrektorem Południowego Oddziału Terenowego URE z siedzibą w Katowicach

36) A. Dobroczyńska, L. Juchniewicz, B. Zaleski: *Regulacja energetyki w Polsce*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Warszawa – Toruń, 2001.

37) A. Dobroczyńska (red.): *Energetyka w Unii Europejskiej. Droga do konkurencji na rynkach energii elektrycznej i gazu*, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – Biblioteka Regulatora, Warszawa, grudzień 2003.

Bibliografia:

1. Balcewicz J.: *Multienergetyczny pociąg do wspólnej Europy. Chcą stać na wielu nogach...*, Energia Gigawat, listopad 2003.
2. Dobroczyńska A., Juchniewicz L., Zaleski B.: *Regulacja energetyki w Polsce*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Warszawa – Toruń, 2001.
3. Dobroczyńska A.: *Planowanie energetyczne w gminach*, Biuletyn URE nr 5/2000.
4. Dobroczyńska A. (red.): *Energetyka w Unii Europejskiej. Droga do konkurencji na rynkach energii elektrycznej i gazu*, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – Biblioteka Regulatora, Warszawa, 2003.
5. Muras Z.: *Gmina a lokalny rynek energii elektrycznej i ciepła – uwarunkowania prawne*, Elektroenergetyka nr 6/2003.
6. Popczyk J. (red.): *Określenie warunków powstawania i zasad funkcjonowania przedsiębiorstw multiinfrastrukturalnych, zwłaszcza multienergetycznych w gminach*, Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Warszawa, listopad 2000 (opracowanie wykonane z inicjatywy i na zlecenie Departamentu Energetyki Ministerstwa Gospodarki przez instytucje: ZG SEP, Partner na Rynku Energii Sp. z o.o., BSPiR Energoprojekt-Katowice).
7. Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).
8. Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 i Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 34, poz. 293, Nr 91, poz. 875, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808).
9. Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.).
10. Strony internetowe: www.magnetimarelli.com, www.petrice.pl, www.rwe.com, www.swl.de, www.vng.de, www.enel.it, www.elsp.com.pl, www.peg.home.pl, www.enea.pl, www.mpec.wroc.pl, www.nysagaz.pl, www.ec.opole.pl, www.megaterm.com.pl, www.ure.gov.pl, www.gigawat.net.pl, www.elektroenergetyka.pl, www.cire.pl.

*Elektrofiltr kotłów OP-130 nr 6 i 7.
Elektrociepłownia Elbląg Sp. z o.o.*

WPŁYW NOWYCH DYREKTYW, ELEKTRYCZNEJ I GAZOWEJ, NA ZASADY FUNKCJONOWANIA RYNKÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ I PALIW GAZOWYCH ORAZ ZASADY KSZTAŁTOWANIA TARYF

dr inż. Tomasz Kowalak

Nowe Dyrektywy – 2003/55/WE (Elektryczna) i 2003/55/WE (Gazowa), zwane też II Dyrektywami, obowiązujące od 1 lipca br., wprowadzają zasadnicze zmiany w relacjach pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi, a także pomiędzy przedsiębiorstwami a odbiorcami paliw gazowych i energii elektrycznej. Do najważniejszych zmian należą:

- a) rozłączenie traktowanie usługi przesyłowej i usługi dystrybucyjnej,
- b) wykluczenie operatorów z działalności obrotu, skutkujące zmianą mechanizmów przenoszenia na odbiorców kosztów usług przesyłowych oraz
- c) wprowadzenie instytucji sprzedawcy z urzędu (*last resort supplier – LRS*).

W związku z powyższym wydaje się uzasadnione, by podjąć próbę uporządkowania obrazu rynku energii, jaki ma funkcjonować po wdrożeniu nowych rozwiązań prawnych, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów związanych z technologią taryfowania. Dla skupienia uwagi warto odnotować, że kwestiami kluczowymi z punktu widzenia procedur taryfowych są:

- a) charakterystyka odbiorców, którzy będą (powinni być) objęci taryfą zatwierdzaną przez Prezesa URE,
- b) jakie przedsiębiorstwa mają być objęte obowiązkiem przedkładania taryf do zatwierdzenia i jak ten zbiór powinien zmieniać się w czasie,
- c) według jakich zasad powinien przebiegać proces zatwierdzenia taryf,
- d) jaka jest (jaka będzie) dostępność i wiarygodność danych niezbędnych w procesie zatwierdzenia taryf.

Nie mniej istotna jest cezura czasowa. Od 1 lipca 2004 r. formalnie obowiązują Nowe Dyrektywy, jeszcze nie zaimplementowane w pełni do polskiego porządku prawnego, do 1 lipca 2007 r. pozostają jako nieuprawnieni do TPA odbiorcy będący gospodarstwami domowymi, a więc do tego czasu charakter sprzedawców z urzędu także będzie musiał uwzględniać tę szczególną okoliczność.

Reasumując: w kręgu szczególnego zainteresowania pozostaje ta część rynku, która:

- do lipca 2007 r. pozostaje obligatoryjnie taryfowana oraz
- ten segment rynku, który po całkowitym jego otwarciu nadal nie będzie zainteresowany aktywnym uczestnictwem w TPA.

Z uwagi na skalę ilościową odbiorców pozostających do lipca 2007 r. jako nieuprawnieni (ok. 15 mln umów i 30% energii dostarczanej odbiorcom końcowym ogółem w samej elektroenergetyce) nie można dopuścić do wymuszania masowych przemieszczeń tych odbiorców pomiędzy obsługującymi ich przedsiębiorstwami tylko dlatego, że taki byłby obowiązek prawny, wynikający z rozdzielenia działalności operatorskiej na poziomie spółek dystrybucyjnych.

1. Aksjomaty

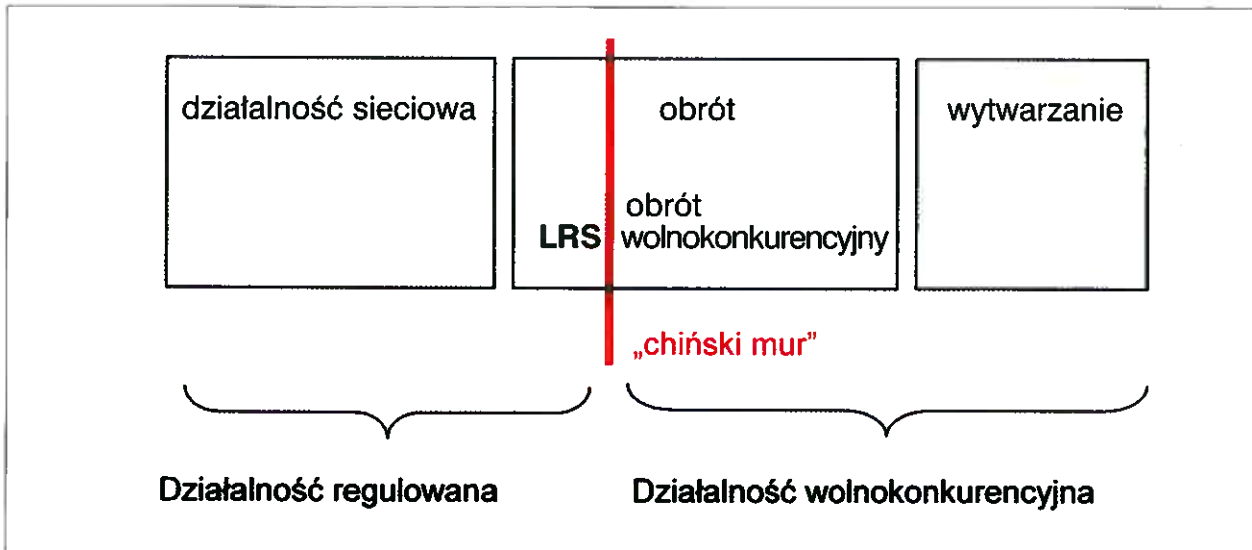
Całość rozważań przedstawionych poniżej musi być podporządkowana kilku elementarnym rozstrzygnięciom, zastępującym na miano „aksjomatów”.

- I. Reforma sektora energetycznego ma służyć gospodarce a nie przedsiębiorstwom sektora. Stabiłość funkcjonowania przedsiębiorstw energetycznych jest warunkiem koniecznym zaspokajania potrzeb gospodarki, ale nie jest celem samym w sobie. Właściwa dla gospodarki wolnorynkowej zasada maksymalizacji zysku podlega ograniczeniu na rzecz regulowanego zwrotu na kapitale.
- II. Unbundling należy rozumieć jako rozdzielenie działalności regulowanej od wolno-konkurencyjnej, po to, by wolna konkurencja (realizowana w obszarze, dla którego jest możliwa) nie była zakłócana. Powyższe nie jest tożsame (choć w potocznym rozumieniu jest utożsamiane) z rozdzieleniem działalności sieciowej od obrotu, jeżeli część działalności obrotu musi być regulowana – tak jak w przypadku działalności sprzedawcy z urzędu (co zilustrowano na rys. 1 na str. 14).

2. Struktura podmiotów na rynku energii

Podmioty realizujące działalność w wyniku ustawowego wyodrębnienia działalności operatorskiej można przedstawić jak na rys. 2 (str. 14).

Rysunek 1.

Szczegółowego przeanalizowania wymaga scenariusz zmian struktury podmiotowej w okresie przejściowym – do lipca 2007 r., tj. do uzyskania przez wszystkich odbiorców statusu uprawnionych do TPA. Dotyczy to w szczególności charakteru struktur wydzielonych z PGNiG SA i PSE SA po ukonstytuowaniu się OSP:

- czy mają to być LRS, jeżeli tak to kogo mają obsługiwać,
- czy mają to być wyłącznie przedsiębiorstwa wolnego obrotu zwolnione z taryfowania,
- czy też mogą to być struktury mieszane, działające łącznie jako LRS i wolny obrót.

Odpowiedzi na te kwestie poszukiwać należy w kontekście przedstawionych wcześniej aksjomatów, z uwzględnieniem następujących okoliczności:

- a) sprzedawcy z urzędu, realizujący usługę kompleksową, będą taryfowani w zakresie obydwu działalności (obrotu i usług sieciowych, realizowanych na podstawie umowy kompleksowej),
- b) operatorzy – systemu przesyłowego (OSP) i systemu rozdzielczego (OSR), prowadzą działalność

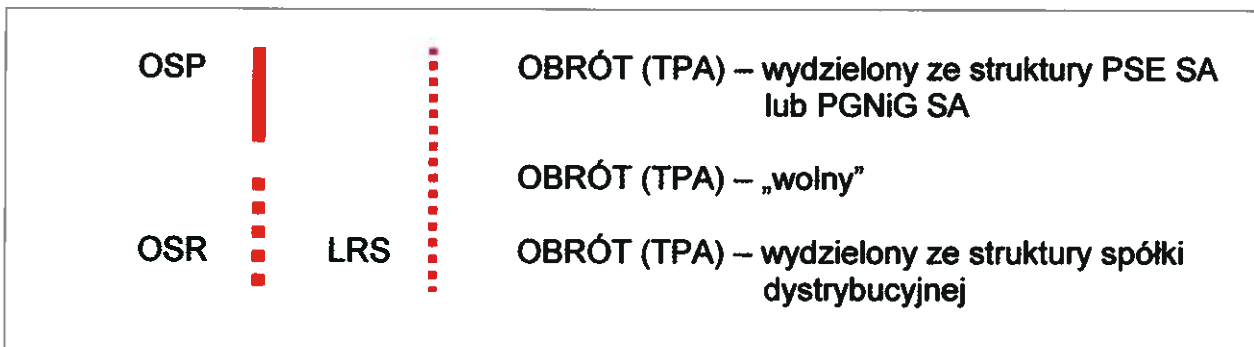
sieciową na podstawie taryf sieciowych, zatwierdzanych przez Prezesa URE, kalkulowanych w sposób niezależny, tzn. koszty funkcjonowania sieci przesyłowej nie stanowią kosztu przeniesionego uwzględnianego w taryfie przedsiębiorstwa dystrybucyjnego; wyjątkiem jest usługa systemowa (jakościowa), uwzględniona w taryfie OSR na zasadzie *past trough*,

- c) istnieje potrzeba rozdzielenia działalności operatorskiej od pozostałych („chiński mur” ustanowiony od 1 lipca 2004 r. dla OSP, do wprowadzenia najpóźniej od 1 lipca 2007 r. dla OSR), ale także potrzeba rozdzielenia działalności obrotu w zakresie: obrót wolny – obrót realizowany w ramach usługi kompleksowej przez LRS.

W związku z powyższym:

- a) sprzedawcy z urzędu powoływani powinni być wyłącznie na poziomie sieci dystrybucyjnej i obsługiwać także odbiorców z ich obszaru, przyłączonych do sieci przesyłowej (nie powinno być odrębnego sprzedawcy z urzędu dla odbiorców przyłączonych

Rysunek 2.

do sieci przesyłowej); wynika to z następujących przyczyn:

- obszary działania sprzedawców z urzędu nie mogą się pokrywać (zazębiać), prowadziłoby to bowiem do sytuacji, w której odbiorca dokonywałby wyboru korzystniejszej dla siebie taryfy,
  - teoretycznie możliwy model, spełniający ww. zastrzeżenie, w którym sprzedawcy z urzędu byłiby związani z konkretną siecią (o przynależności decydowałoby – oprócz lokalizacji odbiorcy – miejsce jego przyłączenia) także nie jest akceptowalny z uwagi na fakt, że wielu odbiorców energii elektrycznej jest przyłączonych do sieci na dwóch poziomach (rozdzielczej i przesyłowej), natomiast sposób przyłączenia wielu odbiorców paliw gazowych jest przypadkowy (dużi do sieci rozdzielczej, mali do sieci przesyłowej); akceptacja dla działalności sprzedawcy z urzędu na sieci przesyłowej mogłaby spowodować migrację relatywnie małych odbiorców do tej sieci;
- b) działalność obrotu sprzedawcy z urzędu ma charakter odmienny od obrotu na rynku konkurencyjnym, w związku z czym, dla zachowania przejrzystości procesów konieczne jest ich rozdzielanie. **Dylematem do rozstrzygnięcia jest, czy rozdzielanie działalności obrotu w zakresie LRS i wolnokonkurencyjnym musi być docelowo zrealizowane na poziomie prawnym, czy wystarczy na poziomie funkcjonalnym. Na rzecz każdej z tych opcji można przytoczyć argumenty za i przeciw.**

Za:

- i) W przypadku braku rozdzielania działalności (dopuszczenia prowadzenia obrotu na rynku konkurencyjnym przez przedsiębiorstwo wyznaczone na LRS) lub rozdzielania nieskutecznego, istnieje realne zagrożenie niekontrolowanych przepływów finansowych pomiędzy działalnością w pełni regulowaną a działalnością w pełni konkurencyjną (przedsiębiorstwo obrotu będące jednocześnie sprzedawcą z urzędu byłoby uprzywilejowane na rynku względem pozostałych przedsiębiorstw obrotu, korzystając z „podparcia” przez przychody z działalności LRS, lub przeciwnie – poszkodowane w przypadku, gdyby taryfa LRS nie pozwalała sfinansować kosztów jego działalności w zakresie LRS). Natomiast przedsiębiorstwa obrotu, wydzielone w wyniku wyodrębnienia działalności sieciowej i obrotu w ramach dotychczasowych spółek dystrybucyjnych oraz grup kapitałowych PSE i PGNiG, powinny działać na identycznych zasadach, jak przedsiębiorstwa obrotu historycznie nie związane z działalnością sieciową. Wykluczenie LRS z aktywnego obrotu powoduje, że warunki funkcjonowania przedsiębiorstw wolnego obrotu radykalnie się poprawiają, maleje ryzyko nieuczciwej konkurencji ze strony przedsię-

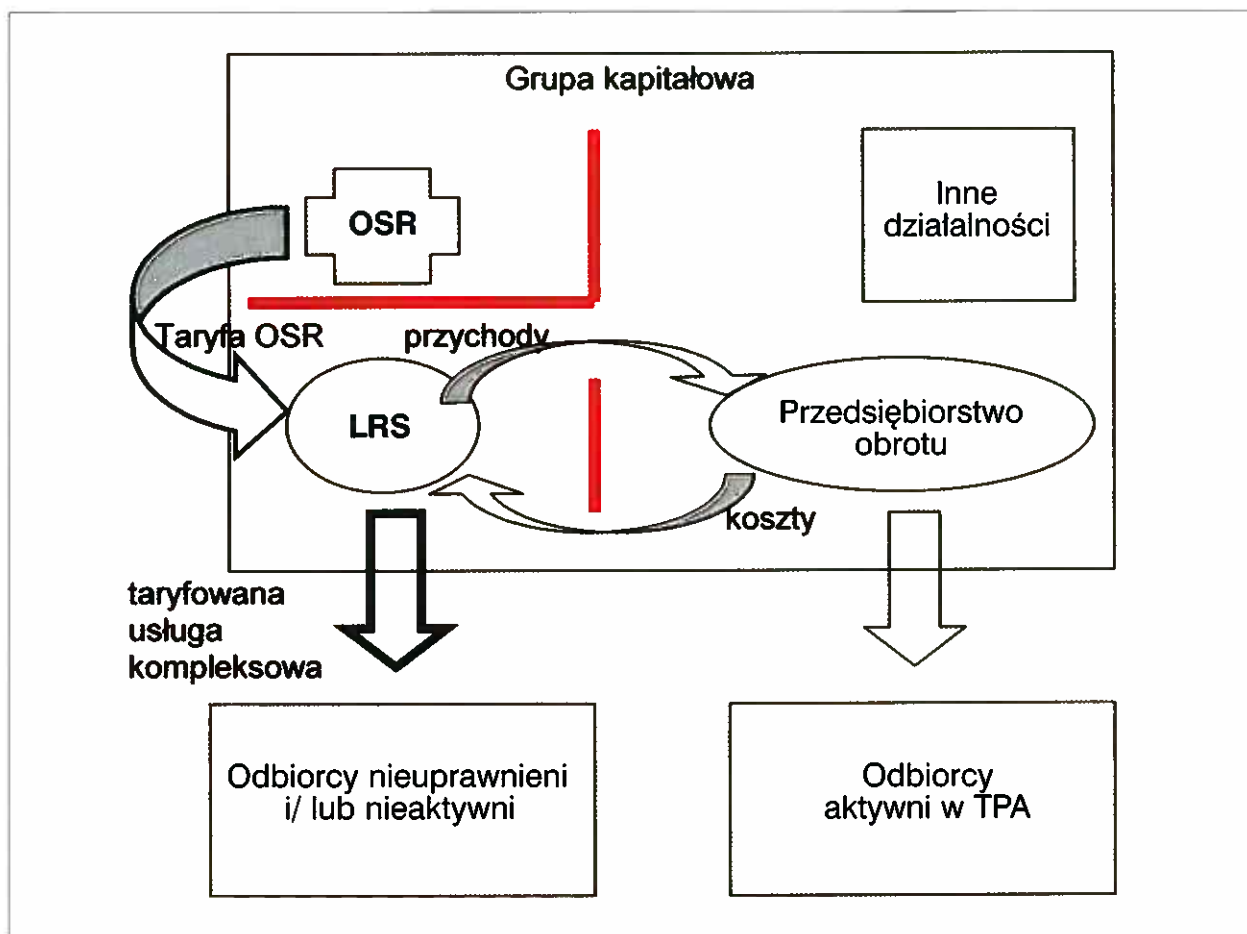
biorstw „podpierających się” taryfą, znika także możliwość nieuczciwego podbierania odbiorców taryfowych, posiadających uprawnienie do TPA w warunkach publicznej znajomości warunków rozliczeń według taryfy.

- ii) LRS powinien być przedsiębiorstwem szczególnie chronionym przed możliwością bankructwa – dopóki obsługuje odbiorców nieuprawnionych oraz „biernych”. Dodatkowo ma stanowić „ostoję” dla odbiorców pozbawionych możliwości zakupu energii z powodu upadłości przedsiębiorstwa obrotu dotychczas ich obsługującego – równoległa działalność na rynku konkurencyjnym, w naturalny sposób kreującym ryzyko upadłości, może być źródłem dodatkowego ryzyka dla LRS.
- iii) Przepływy finansowe pomiędzy działalnościami regulowaną i konkurencyjną stanowić będą utrudnienie odnośnie wnioskowania nt. kolejnych taryf LRS. Wyniki przedsiębiorstwa w części regulowanej, prezentowane we wniosku o zatwierdzenie taryfy, podlegałyby możliwości dowolnego „podsterowywania” przez przedsiębiorstwo. Generalnym zagrożeniem jest deformacja rynku przez oferty LRS kierowane na rynek konkurencyjny po kosztach zaniżonych, w świadomości, że niedobór przychodów przedsiębiorstwo może uzupełnić korzystając z taryfy LRS. Jest to szczególnie istotne w okresie, kiedy istotna część odbiorców (30% rynku odbiorców końcowych) nie może odejść do TPA.

Przeciw:

- iv) Wymuszone wydzielenie działalności LRS może docelowo – w wyniku odejścia wszystkich odbiorców do TPA, co teoretycznie jest możliwe, doprowadzić do zaprzestania działalności LRS jako odrębnego przedsiębiorstwa. Może to być naturalna konsekwencja wdrażania procesów rynkowych. Przykładowo, na rynku brytyjskim, gdzie wszyscy odbiorcy są uprawnieni i korzystają z zasady TPA, instytucja LRS faktycznie nie funkcjonuje, choć zachowano formułę takiej możliwości „potencjalnej”.
- v) Wymóg prawnego rozdzielania obrotu w ramach LRS i obrotu wolno-konkurencyjnego, może być źródłem problemów proceduralnych w przypadku wyznaczenia LRS w drodze decyzji administracyjnej. Podmiot wyznaczony, w ramach zmienianej koncesji musiałby być zobowiązany do zaprzestania działalności obrotu na rynku konkurencyjnym. W przypadku, gdyby był zainteresowany kontynuacją działalności na rynku konkurencyjnym – musiałby do tego celu powołać odrębny podmiot.
- Jak więc widać znacznie więcej argumentów przemawia na rzecz rozdzielania prawnego;
- c) z chwilą wyznaczenia sprzedawców z urzędu konieczne wydaje się zwolnienie z obowiązku przed-

Rysunek 3.

kładania taryf do zatwierdzenia wszystkich pozostałych przedsiębiorstw prowadzących działalność obrotu (zarówno w energii elektrycznej jak i (zwłaszcza) w gazie).

Rozważając zagadnienie „chińskiego muru” pomiędzy LRS a przedsiębiorstwem „wolnego obrotu” funkcjonującym w ramach tej samej grupy kapitałowej, należy uwzględnić problem relacji pomiędzy tymi dwoma podmiotami (zilustrowany na rys. 3).

Przedstawiony powyżej rysunek stanowi ilustrację problemu rozdzielania (lub braku) działalności wolnego obrotu od obrotu świadczonego przez LRS. Nawet w warunkach prawnego rozdzielania działalności LRS i wolnego obrotu, niepomijalne jest ryzyko, że LRS będzie wchodził w relacje z „własnym przedsiębiorstwem obrotu na zasadach innych niż z „obcymi” – w celu przysporzenia korzyści grupie kapitałowej. Problem „niezależności decyzyjnej” kierownictwa LRS jest zatem nie mniej istotny i bardzo zbliżony do analogicznego, zdefiniowanego w dyrektywach, w odniesieniu do kierownictwa Operatora pozostającego w strukturze zintegrowanej. W przypadku rozdzielania jedynie funkcjonalnego, przepływy między działalnościami regulowaną i konkurencyjną będą praktycznie nie do

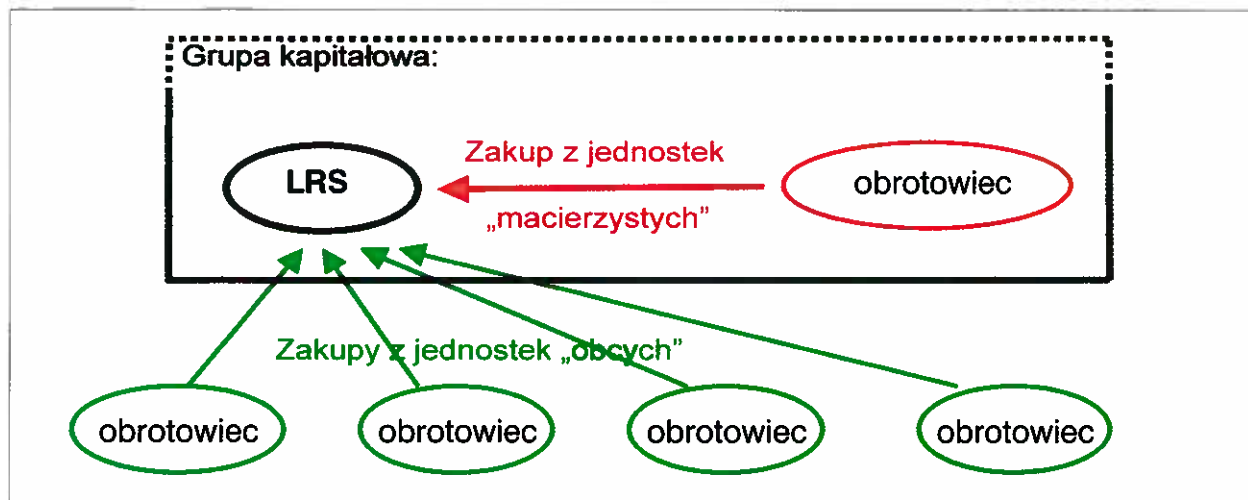
wykrycia i skutecznie będą deformowały rynek konkurencyjny.

Dla zachowania równowagi w, zilustrowanych na rys. 4 (str. 17), relacjach pomiędzy LRS powołanym w ramach grupy kapitałowej a:

- przedsiębiorstwami obrotu i wytwórczymi, należącymi do tej samej grupy oraz
- przedsiębiorstwami obrotu i wytwórczymi, „obcymi” należy przyjąć, że o koszcie portfelowym zakupu energii nie może decydować strumień energii z „macierzystych” jednostek, tylko określona przez regulatora średnia cena rynkowa.

Pojawiający się w trakcie dyskusji zarzut mnożenia bytów: wydzielony Operator, wydzielony LRS i wydzielony „obrotowiec” (generujące koszty kolejnych zarządów) można skwitować w sposób następujący. Już w obecnej strukturze spółki dystrybucyjnej, rozumianej jako grupa kapitałowa, występują pionierzy: sieciowy i handlowy, ściśle skorelowane ze sobą. Przedsiębiorstwa obrotu, powoływane przez spółki dystrybucyjne, nie będą, z oczywistych względów ograniczone terytorialnie ale będą miały naturalną tendencję do poziomego konsolidowania się. Tym samym „zdublo-

Rysunek 4.

wanie” zarządów OSP i LRS jest już faktem, natomiast wyodrębnienie struktur „wolnego obrotu” nie powoduje wcale konieczności ich „potrójenia”.

3. Relacje umowne pod rządami Nowych Dyrektyw, Gazowej i Elektrycznej: wachlarz umów, pakiet umów i umowa kompleksowa

Zaopatrzenie odbiorcy w energię realizowane jest na podstawie następujących umów (na załączonych rysunkach oznaczonych odpowiednimi literami):

- a) Umowa sprzedaży energii,
- b) Umowa dystrybucyjna,
- c) Umowa o świadczenie usług systemowych (międzyoperatorska, której skutki odbiorca „widzi” jako element dołączony do taryfy dystrybucyjnej),

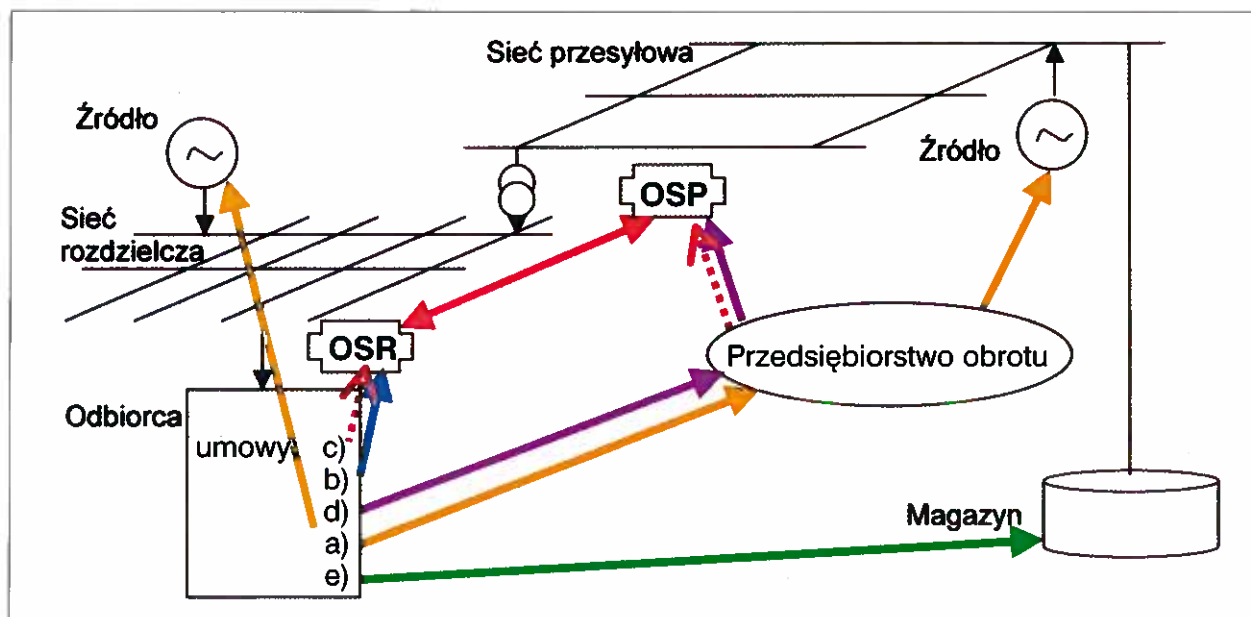
d) Umowa przesyłowa (opcjonalna),

e) Umowa magazynowania (dotyczy tylko paliw gazowych).

Ad a) Przykładowy wachlarz umów zawieranych przez odbiorcę z różnymi podmiotami przedstawiono na rys. 5.

Umowy te mogą być zawarte przez odbiorcę w postaci wachlarza – z różnymi przedsiębiorstwami, jeżeli odbiorca uzna, że jest to dla niego bardziej atrakcyjne, nawet z całkowitym pominięciem przedsiębiorstwa obrotu włącznie, mogą też być zawierane z jednym przedsiębiorstwem obrotu (jako pakiet umów lub umowa kompleksowa – w szczególności umowa kompleksowa zawarta z LRS). Wyjątkiem jest umowa o świadczenie usług systemowych, której nie zawiera odbiorca, lecz OSP i OSR pomiędzy sobą.

Rysunek 5.

Odbiorca korzystający z TPA musi mieć prawo domagania się od przedsiębiorstwa obrotu rozdzielania umów, tj. przedsiębiorstwo obrotu (nie będące LRS) nie może narzucać konfiguracji umów w postaci umowy kompleksowej, jeżeli odbiorca żąda ich rozdzielania.

Szczegółowej analizie wymaga proces realizacji usługi przesyłowej. Kalkulacja taryfy OSP oparta jest na wielkości sprzedaży mocy z sieci przesyłowej, która nie jest tożsama z wielkością sprzedaży mocy z sieci dystrybucyjnej. Z tego względu jedynie w wyjątkowych przypadkach odbiorcy przyłączonemu do sieci rozdzielczej będzie się opłacało zawierać indywidualną umowę przesyłową. Na ogół przedsiębiorstwo obrotu, wykorzystujące niejednoczesność poboru mocy przez swoich odbiorców będzie mogło zapewnić realizację tej usługi po niższym koszcie jednostkowym. Co więcej, należy oczekiwać rozwoju konkurencji pomiędzy przedsiębiorstwami obrotu nie tylko w zakresie budowania bardziej atrakcyjnych ofert na energię, ale także na kształtowanie kosztów usługi przesyłowej. Ich poziom zależeć będzie bowiem od umiejętności budowania portfela odbiorców o możliwie płaskiej wypadkowej charakterystyce poboru, pozwalającej maksymalizować współczynnik wykorzystania mocy. Teoretycznie odbiorcy korzystający z usług przedsiębiorstwa obrotu, pośredniczącego w umowie przesyłowej narażeni mogliby być na ryzyko, że przedsiębiorstwo obrotu wykorzysta swoisty „monopol na wiedzę”. Odbiorca znać będzie bowiem jedynie taryfę OSP (publicznie dostępną) i swój własny poziom zapotrzebowania na moc. Tak więc każda oferta niższa od

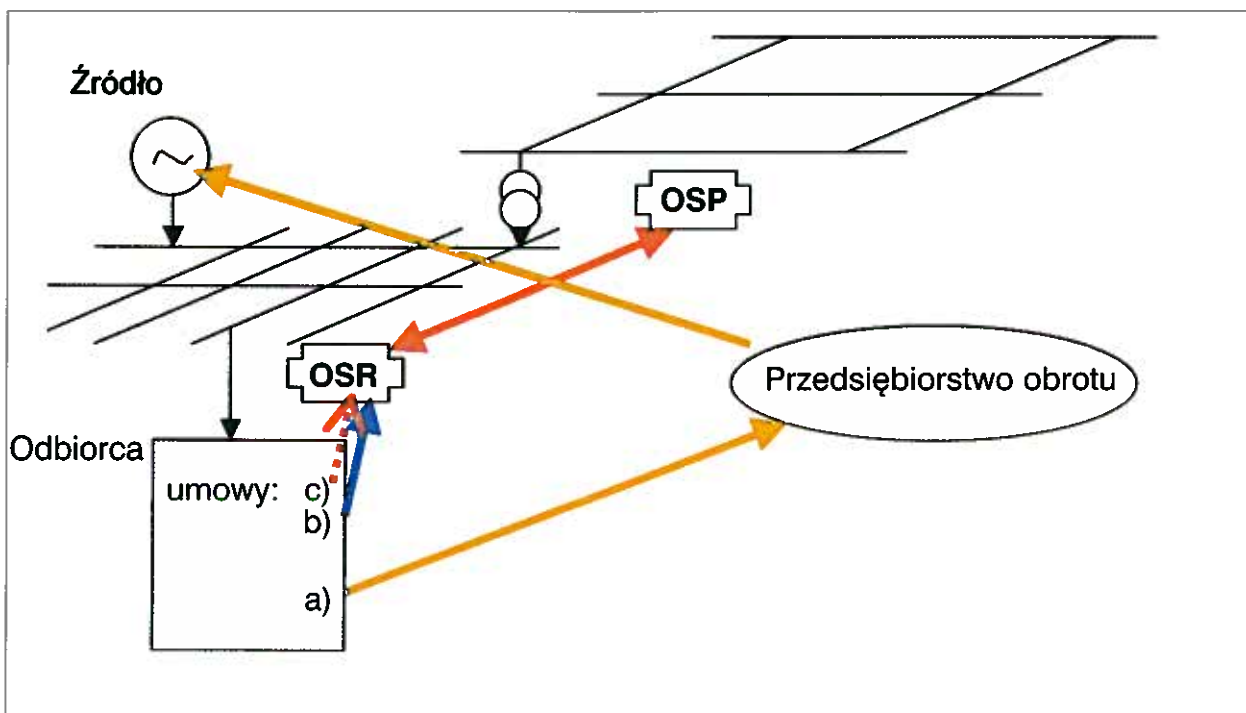
iloczynu [moc odbiorcy * stawka za moc w taryfie OSP] może się wydawać atrakcyjna. W rzeczywistości odbiorca przyłączony do sieci rozdzielczej, w przepływie mocy pomiędzy siecią przesyłową a siecią rozdzielczą uczestniczy jedynie w sposób ułamkowy, ale wiedza na temat wartości tego ułamka będzie w posiadaniu wyłącznie przedsiębiorstwa obrotu. Działając na rynku w warunkach braku konkurencji ze strony innych przedsiębiorstw obrotu (alternatywnych oferentów tej samej usługi) mogłoby ją wykorzystać do maksymalizowania swojej korzyści. Zabezpieczeniem przed wykorzystywaniem różnicy pomiędzy wielkościami mocy na poziomie sieci rozdzielczej i przesyłowej w okresie, kiedy przedsiębiorstw obrotu będzie zbyt mało, by zaistniała pomiędzy nimi konkurencja, powinien być poziom taryfy sprzedawcy z urzędu.

Ad b) Przypadek szczególny umów na rynku lokalnym.

W przypadku, gdy odbiorca uprawniony dokonuje zakupu energii wyłącznie w źródłach przyłączonych do jego sieci dystrybucyjnej, nie zachodzi konieczność zawierania umowy przesyłowej, co zilustrowano na rys. 6.

Nowe zasady zwiększają atrakcyjność rynku lokalnego, co – do zasady – jest zjawiskiem pożądanym. Niestety konsekwencją wprowadzenia tego modelu będzie wzrost obciążenia odbiorców korzystających z sieci przesyłowej na korzyść odbiorców pozostałych. Konieczna jest więc analiza skutków dla odbiorców przed wdrożeniem nowego rozwiązania i ew. zastosowanie mechanizmu przejściowego.

Rysunek 6.

Odrębnym zagadnieniem jest pokrywanie kosztów utrzymania systemu, w czym powinni uczestniczyć wszyscy odbiorcy korzystający z systemu. Nośnikiem tego kosztu (opłaty systemowej) jest energia pobierana z systemu przez odbiorców końcowych. Przepływ środków finansowych pobieranych od odbiorców z tego tytułu do OSP dokonywany będzie na podstawie umowy międzyoperatorskiej (OSP-OSR) o świadczenie usług systemowych, a stawka opłaty systemowej będzie stanowiła odrębną pozycję w taryfie OSR, kalkulowaną i zatwierdzaną w procesie taryfowania OSP – tak jak ma to miejsce obecnie w odniesieniu do stawki opłaty systemowej.

Ad c) Pakiet umów lub umowa kompleksowa, zawierane przez odbiorcę z jednym podmiotem: przedsiębiorstwem obrotu w ramach TPA, lub umowa kompleksowa zawierana ze sprzedawcą z urzędu, przedstawione na rys. 7.

Na uwagę zasługuje proces „przemieszczania się” odbiorców pomiędzy LRS i przedsiębiorstwem obrotu, ew. pomiędzy przedsiębiorstwami obrotu realizującymi umowę kompleksową lub pakiet umów. Każdorazowo występuje zagrożenie, że przedsiębiorstwo energetyczne realizujące umowę w części dystrybucyjnej i przesyłowej „pozostanie” z mocą umowną zakontraktowaną na rzecz odbiorcy. W przypadku LRS proces taki prowadziłby do dodatkowego obciążania pozostałych odbiorców poprzez taryfę, a w przypadku „wolnego obrotu” do strat przedsiębiorstwa. Każdorazowo operatorzy uzyskiwaliby nieuzasadnione,

dotatkowe przychody od „starego” przedsiębiorstwa obrotu, wnoszącego opłaty „z rozpędu” oraz „nowego” podejmującego tę samą w istocie obsługę odbiorcy. Zabezpieczeniem przed taką praktyką muszą być stosowne postanowienia umów, dystrybucyjnej i przesyłowej, zgodnie z którymi poziom mocy umownej w umowach pomiędzy operatorami a przedsiębiorstwami obrotu, „reprezentującymi” odbiorców byłby każdorazowo (niejako automatycznie) korygowany w przypadku migracji odbiorcy. Wyjątkiem od tej zasady byłoby, oczywiście, przypadki upadłości odbiorcy.

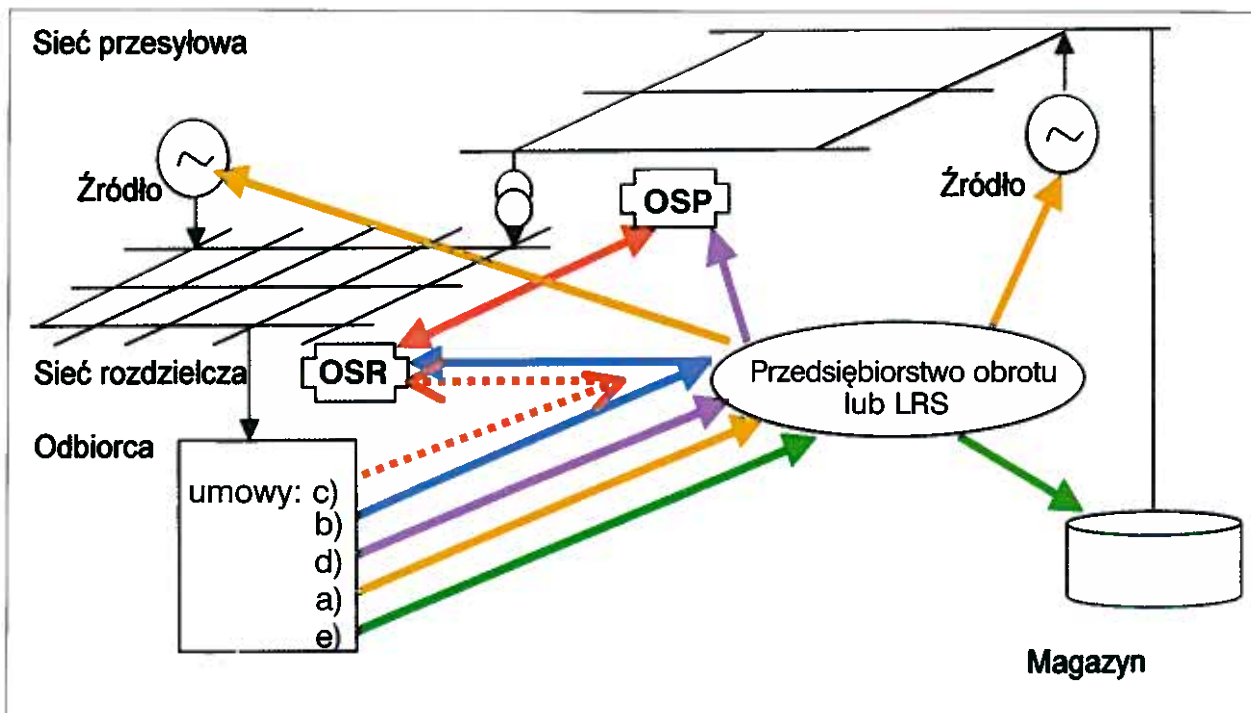
4. Specyfika sprzedawcy z urzędu

a) Zakres działania sprzedawcy z urzędu

Z usługi kompleksowej świadczonej przez sprzedawcę z urzędu powinni móc korzystać wszyscy odbiorcy – zarówno nie posiadający uprawnienia do TPA (do lipca 2007 r.), uprawnieni ale nie korzystający z posiadanego uprawnienia, jak i rezygnujący z aktywnego uczestnictwa w TPA. Warunkiem koniecznym dostępu do usługi kompleksowej, świadczonej przez LRS musi być terminowość realizowania płatności. LRS nie może stać się oazą dla odbiorców nierzetelnych, tylko dlatego, że LRS jest zobowiązany świadczyć usługę kompleksową wszystkim odbiorcom z określonego obszaru, którzy się o to zwrócą.

Taryfa LRS dla odbiorców domowych i ew. *small businessu* (SME) będzie kształtowana w praktyce w sposób identyczny jak dotychczas w spółce dystrybucyjnej.

Rysunek 7.

Taryfa dla odbiorców pozostałych może być kształtowana tradycyjnie lub w postaci formuły, zgodnie z którą cena energii byłaby wyznaczana np. dla kolejnych godzin – w sposób nadszający za sytuacją na rynku hurtowym. Problem wynika z większej mobilności na rynku tej grupy odbiorców oraz większego zróżnicowania ich charakterystyk poboru. Brak pewności co do składu odbiorców obsługiwanych daną taryfą oraz zmiany tego składu w ciągu roku, ograniczają możliwość prognozowania kosztów do taryfy w tradycyjnym układzie, stąd konwencja formuły – dopuszczalna w świetle Nowych Dyrektyw – może być użyteczna. Jednakże trudność może sprawić zdefiniowanie niezbędnego indeksu cenowego (zwłaszcza w początkowym okresie funkcjonowania nowych zasad).

Alternatywą jest taryfa tradycyjna ale kształtowana na odpowiednio wyższym poziomie (kalkulowana z „zapasem”, uzasadnionym wyceną kosztu ryzyka zmienności cenowej na rynku konkurencyjnym, którego unika odbiorca korzystający z usługi kompleksowej).

Inną alternatywą jest ograniczenie zasięgu LRS do odbiorców domowych i SME, ewentualnie do odbiorców kwalifikowanych jako *low income customers (LIC)*. Ale wówczas problematyczne staje się zwolnienie z obowiązku taryfowania pozostałych przedsiębiorstw obrotu. Pozostałaby bowiem grupa odbiorców (uprawnionych), którzy byliby zmuszeni do aktywnego uczestnictwa w rynku. W warunkach postępującej konsolidacji rynku, kiedy maleje liczba przedsiębiorstw obrotu, odbiorcy ci byliby narażeni na ew. wykorzystywanie przewagi rynkowej przez te przedsiębiorstwa. Mógłby się wówczas pojawić uzasadniony zarzut niekonstytucyjnego zróżnicowania zasad traktowania poszczególnych odbiorców.

Kolejną alternatywą jest *short term service option (STSO)*, polegająca na ograniczeniu czasowym w korzystaniu z usługi kompleksowej, świadczonej przez LRS na rzecz odbiorcy aktywnego na wolnym rynku. W praktyce amerykańskiej zazwyczaj okres ten wynosi miesiąc, jako czas niezbędny dla skonfigurowania nowych umów na zakup energii, z innym przedsiębiorstwem obrotu, w przypadku, gdy dotychczasowy sprzedawca przestał spełniać oczekiwania odbiorcy. Mechanizm taki niewątpliwie obniża wpływ zmian portfela odbiorców na koszty i przychody LRS w porównaniu do tych wielkości antycypowanych w taryfie – obniżając tym samym ryzyko LRS.

Wreszcie rozwiązaniem zasługującym na uważną analizę jest opcja kary nakładanej *ex post* przez Regulatora na przedsiębiorstwo energetyczne wyznaczone na LRS, nie posiadającego taryfy zatwierdzonej *ex ante*, które odbiorcę „powracającego” z TPA rozliczyłoby powyżej faktycznych, uzasadnionych kosztów zaopatrzenia w energię, wynikających z aktualnej sytuacji na rynku. Postępowanie w sprawie ukarania wszczynane byłoby na wniosek uszkodzowanego.

b) Proces wylaniania sprzedawców z urzędu i kryteria przetargowe

Zgodnie z ustawą – Prawo energetyczne, nowelizowaną na zgodność z Nowymi Dyrektywami, sprzedawcy z urzędu mają być wylonieni w drodze przetargu. Dla powodzenia tej operacji warunkiem krytycznym jest uprzednie określenie warunków funkcjonowania LRS, w szczególności sposób kształtowania jego taryfy i zasady postępowania wobec odbiorców nierzetelnych. W przypadku, gdy przedsiębiorstwa pretendujące do roli LRS oceniają, że ryzyko podjęcia obowiązków LRS jest zbyt duże, mogą do niego nie przystąpić wcale i zastosowanie będzie musiał mieć tryb administracyjnego ich wyznaczenia.

i) Wydaje się, że jednym z podstawowych kryteriów selekcji ew. kandydatów do funkcji sprzedawcy z urzędu powinna być ich „oferta taryfowa”, tj. projekt taryfy, zgodnie z którą przedsiębiorstwo jest gotowe realizować powierzony obowiązek. Kryterium tego nie ma w aktualnym projekcie ustawy, co może być istotnym utrudnieniem w praktyce. Należy przyjąć, że zwycięzcą przetargu powinna zostać ta firma, która proponuje taryfę na najniższym poziomie.

ii) Wydaje się, że optymalnym podejściem do LRS i jego taryfy będzie koordynacja decyzji wyznaczających sprzedawcę z urzędu (i okresów pełnienia tej funkcji) z okresami regulacji w rozumieniu regulacji bodźcowej. Pozwala to zapewnić przedsiębiorstwu perspektywę finansowania w okresie objętym decyzją w sprawie LRS. Indeksacyjny, elastyczny model kształtowania pułapu przychodów pozwala ponadto na nadżne reagowanie taryf w kolejnych latach na zmiany na rynku energii.

c) Wyznaczenie „pierwszego pokolenia” sprzedawców z urzędu

Wydaje się, że naturalnymi kandydatami do pełnienia funkcji sprzedawców z urzędu „w pierwszym pokoleniu” są firmy obrotu wylonione ze struktur obecnych spółek dystrybucyjnych w wyniku wyodrębnienia operatorów. Pozwoliłoby to uniknąć bardzo trudnego ze względu na skalę ilościową przypisywania (przepisywania) odbiorców nie posiadających uprawnień do TPA do innego sprzedawcy (ok. 15 mln umów w samej elektroenergetyce). Ponadto pozwoliłoby to na możliwie płynną zmianę systemu taryfowego z uwagi na tożsamość baz odbiorców. Oczywiście, jeżeli do przetargu staną inne przedsiębiorstwa, z ofertą korzystniejszą, spełniające ustawowe kryteria, przesłanka opisana powyżej nie może mieć znaczenia decydującego.

d) Terytorialny zasięg sprzedawcy z urzędu

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia przed ogłoszeniem przetargu na sprzedawców z urzędu jest ich terytorialny zasięg. Inaczej mówiąc, czy obszar działania jednego LRS musi być ograniczony do

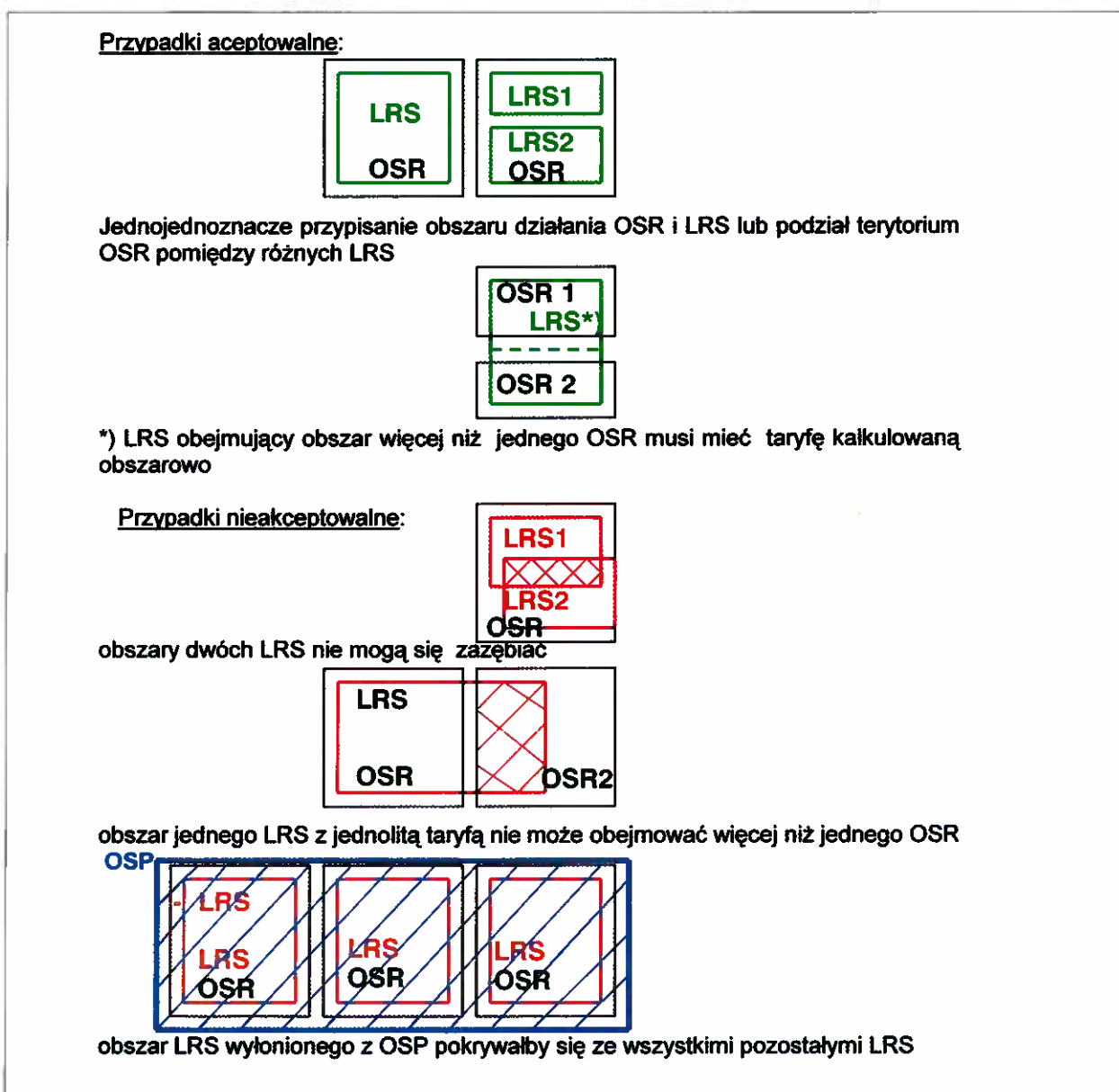
sieci jednego OSR, czy też można dopuścić konsolidację LRS dla kilku OSR, w skrajnym przypadku możliwość powołania jednego LRS na cały kraj. Rozwiązaniem najprostszym wydaje się jednoznaczne przypisanie OSR i LRS. Pozwala to, w warunkach, gdy taryfy sieciowe kalkulowane są jako grupowe, na stosunkowo prostą, „tradycyjną” kalkulację taryfy LRS w części sieciowej. Z drugiej strony, nie można wykluczyć sytuacji, że to samo przedsiębiorstwo stanie do przetargu na LRS dla obszaru więcej niż jednego OSR i jego oferta będzie lepsza niż konkurentów. Wydaje się, że w takim przypadku taryfa LRS powinna być kalkulowana odrębnie dla obszarów poszczególnych LRS. W przeciwnym bowiem razie doszłoby do niekorzystnego uśrednienia taryfy sieciowej. Taryfa LRS jednolita dla całego kraju stanowiłaby w istocie powrót do cennika Ministra Finansów z okresu jeszcze przed

regionalizacją cen – ze wszystkimi jej mankamentami. Niewątpliwie, zmiana systemu kształtowania taryf w działalności sieciowej na węzłowy lub *entry-exit* osłabia wagę tego problemu. W takim przypadku pozostaje jednak do uwzględnienia problem skokowej zmiany poziomu obciążeń odbiorców z różnych obszarów kraju, potrzeba wyprzedzającej symulacji skutków i ew. wdrożenie mechanizmów przejściowych, łagodzących ten skok.

Odrębną przesłanką przeciwko możliwości konsolidowania działalności LRS jest pozbawienie regulatora narzędzia oceny efektywności w postaci analiz porównawczych. Problem w tym, że kwestii tej nie należy rozpatrywać w kategoriach wygody Regulatora tylko zagrożenia interesu odbiorców.

Różne przykłady relacji LRS – OSR – OSP przedstawiono na rys. 8.

Rysunek 8.

e) Ceny w taryfie LRS i ich wpływ na wolnorynkowe ceny energii

Ceny energii ustalane w taryfach LRS będą stanowiły poziom maksymalny dla cen na rynku konkurencyjnym. Bowiem każdy odbiorca, nie usatysfakcjonowany swoją sytuacją na rynku konkurencyjnym, będzie mógł powrócić do LRS. Należy odnotować, że rynek konkurencyjny, o ile nie jest zdeformowany, jest mechanizmem realnej wyceny wartości dóbr, których dotyczy. Im silniejsza będzie więc presja na minimalizowanie taryf LRS (np. ze względów polityczno-społecznych), tym mniejsza szansa, że rynek konkurencyjny się rozwinie (przedsiębiorstwa obrotu nie będą miały „przestrzeni” do rozwoju), ale tym silniej narastać będzie także problem ogólnego niedofinansowania sektora. Na tym tle szczególnego znaczenia nabiera konieczność zapewnienia niezdeformowanej struktury rynku. Paradoksalnie na pozór, im wyższe będą ceny w taryfach LRS tym silniejsza będzie motywacja do poszukiwania przez odbiorców tańszej alternatywy poprzez wykorzystanie mechanizmów rynkowych. W szczególności dotyczy to tych odbiorców, którzy dysponują uprawnieniem do TPA.

f) Kształtowanie taryfy sprzedawcy z urzędu

Kluczowym problemem w kalkulowaniu taryfy LRS jest niestabilność portfela jego odbiorców. Znany jest ich zbiór w wymiarze maksymalnym, kiedy 100% odbiorców przyłączonych do sieci danego ORS (i OSP – na terenie działania OSR) zwróci się o obsługę do LRS, inaczej mówiąc, kiedy nikt nie odejdzie do TPA. Zbiór odbiorców aktualnie obsługiwanych przez LRS podlega zmianom w dwóch kierunkach: kolejni odbiorcy mogą odejść, niektórzy spośród tych, którzy odeszli wcześniej, mogą powrócić w kolejnym roku obowiązywania taryfy LRS. Dodatkową niepewność względem przewidywanego poziomu sprzedaży wprowadza możliwość zmiany zachowania każdego z odbiorców. Ze względów przedstawionych powyżej wydaje się, że próba kalkulowania taryfy na podstawie aktualnego zbioru obsługiwanych odbiorców oraz trzech prognoz: ucieczek, powrotów i zmian zachowań (zmian wielkości poboru względem okresu sprawozdawczego), narażona jest na nieakceptowalnie wysokie ryzyko błędu.

Wobec powyższego uzasadniony wydaje się pogląd, by taryfę LRS rozpatrywać (i zatwierdzać) wg formuły „100%/100%”, tj. przy założeniu, że wszyscy odbiorcy przyłączeni do sieci OSR, do którego przypisany jest dany LRS, obsługiwani są przez tego LRS. Kalkulacja tak zdefiniowana obejmuje 100% kosztów potencjalnie do poniesienia przez LRS i 100% potencjalnej wielkości jego sprzedaży. Dla oceny poprawności tego rozumowania należy prześledzić kilka scenariuszy:

i) przypadek 1, w którym ceny na rynku konkurencyjnym są niższe niż antycypowane w taryfie LRS. W takim przypadku część odbiorców ujętych w taryfie LRS odejdzie do TPA, raczej nikt nie powróci.

LRS obsługując zbiór odbiorców mniejszy niż przyjęty do kalkulacji, nie pokryje kosztów stałych alokowanych do „nieobecnych”. Ale jednocześnie, dokonując zakupu energii na rynku konkurencyjnym na potrzeby odbiorców „obecnych” będzie beneficjentem różnicy cen pomiędzy poziomem zatwierdzonym w jego taryfie i poziomem faktycznym. Tak więc jego strata zostanie w istotny sposób zrekompensowana, biorąc pod uwagę relacje „wag” kosztów stałych i kosztów zmiennych w działalności obrotu;

ii) przypadek 2, w którym ceny na rynku konkurencyjnym są wyższe niż antycypowane w taryfie LRS. W takim przypadku nikt nie odejdzie do TPA, powrócą, być może wszyscy, którzy odeszli wcześniej.

LRS obsługuje zbiór odbiorców zgodny z przyjętym do kalkulacji. Z tego punktu widzenia kalkulacja taryfy jest więc poprawna. Jednocześnie LRS ponosi stratę na zakupie energii na rynku konkurencyjnym na potrzeby swoich odbiorców. Zachowanie stabilności ekonomicznej w dłuższym horyzoncie czasowym wymaga więc możliwości zrekompensowania tej straty w kolejnej taryfie.

Podkreślenia wymaga asymetria pomiędzy odbiorcami uprawnionymi, którzy mogą wykorzystywać grę cen pomiędzy taryfą LRS i rynkiem konkurencyjnym, a grupą odbiorców jeszcze tego prawa pozbawioną. Wydaje się, że podwyżka taryfy z tytułu odzyskiwania straty, o której mowa w przypadku 2, dotyczyć może wyłącznie grup uprawnionych do TPA.

g) Premia za ryzyko prowadzenia działalności sprzedawcy z urzędu

Status LRS wymaga dysponowania określoną nadwyżką finansową, pozwalającą realizować obowiązek obsługi odbiorców zgłaszających się w trakcie roku taryfowego. Co więcej, ze swej natury LRS będzie obsługiwał odbiorców najtrudniejszych, nieatrakcyjnych dla przedsiębiorstwa wolnego obrotu, co z zasady wiąże się z koniecznością ponoszenia wyższych kosztów obsługi (koszty działań windykacyjnych, wydłużony okres regulowania należności, *non payment*). Trudno żądać, by przedsiębiorstwo realizujące obowiązki LRS, niezależnie od tego, czy wygrało przetarg, czy zostało wyznaczone w drodze decyzji administracyjnej, dofinansowywało działalność jako LRS przychodami z innych obszarów swej aktywności gospodarczej. Tym samym taryfa LRS powinna zapewniać źródło finansowania wszystkich ww. kosztów w postaci założonej z góry premii za ryzyko. Kontrowersyjny z tego powodu może być okres do lipca 2007 r., kiedy to dopiero odbiorcy domowi uzyskają prawo odejścia od LRS. Mogą bowiem do tego czasu podnosić słuszną pretensję, że są zmuszani do finansowania ryzyka generowanego przez odbiorców uprawnionych ale nie zainteresowanych rynkiem konkurencyjnym. Powyższe

proceedzi do następującej konkluzji: ryzyka typowe dla poszczególnych kategorii odbiorców powinny być z góry oszacowane i przypisane do właściwych grup odbiorców. Może to spowodować, że taryfa LRS w części dla odbiorców domowych będzie niższa niż w części adresowanej dla odbiorców przemysłowych, restytuując pretensje o subsydiowanie międzygrupowe – w takim przypadku całkowicie bezzasadne.

h) Postępowanie wobec nie płaćących odbiorców

Problemem szczególnej wagi w odniesieniu do LRS będzie ochrona przed skutkami niepłacenia za energię. Jest to praktyka stosowana nie tylko przez odbiorców kwalifikowanych jako LIC, czy będących przejściowo w faktycznie trudnej sytuacji ekonomicznej. W literaturze rozróżnia się klasy odbiorców, którzy „nie mogą” i „nie chcą” płacić. Wydaje się konieczne wdrożenie procedury prawnej, której celem powinno być minimalizowanie skali zjawiska. Zgodnie z tą procedurą odbiorca zalegający z płatnościami, po przeprowadzeniu określonego postępowania ostrzegawczego mógłby być odłączony od sieci. Doprecyzowania wymaga, że polecenie odłączenia – realizowanego zawsze przez przedsiębiorstwo sieciowe – może być wydane przez przedsiębiorstwo obrotu lub LRS. Ważne jest, że polecenie takie musi być zrealizowane. Może się bowiem zdarzyć, że odbiorca będzie regulował płatności na podstawie bezpośredniej umowy dystrybucyjnej, a zalegać będzie jedynie z rachunkami za energię. W takiej sytuacji przedsiębiorstwo sieciowe nie jest zainteresowane odłączeniem, bo dopiero po odłączeniu odbiorcy zacznie ponosić straty na niepokrytych kosztach stałych. Odrębnej, szczegółowej regulacji wymaga więc zagadnienie ew. rekompensowania mu tych strat.

i) Bankructwo sprzedawcy z urzędu

Jak wspomniano wcześniej działalność LRS, stanowiąca formę usługi interesu ogólnego, powinna być szczególnie chroniona przed bankructwem. Wymaga to m.in. odejścia od ustawowego ograniczenia limitów wzrostów opłat, które nie pozwalają nadażać w taryfie za zmianami kosztów przenoszonych z rynku konkurencyjnego. Dotyczy to w szczególności konsekwencji zmian cen na rynkach światowych na paliwa gazowe i węgiel kamienny. Drugim problemem, znanym z praktyki dotychczasowego taryfowania, są skutki inercji taryfy względem sytuacji na rynku konkurencyjnym. Istnienie ww. limitów wyklucza możliwość „oddawania” przedsiębiorstwu straty wynikłej ze stosowania taryfy w poprzednim okresie jej obowiązywania.

5. Bilinowanie

Rozstrzygnięcia wymaga umiejscowienie usługi bilinowania i sposób jej finansowania.

Opomiarowanie sieci służy dwóm celom: utrzymaniu równowagi systemu (opomiarowanie technologiczne) i dostarczeniu danych dla zapewnienia jego finansowania

(opomiarowanie rozliczeniowe dla dystrybucji i dla obrotu).

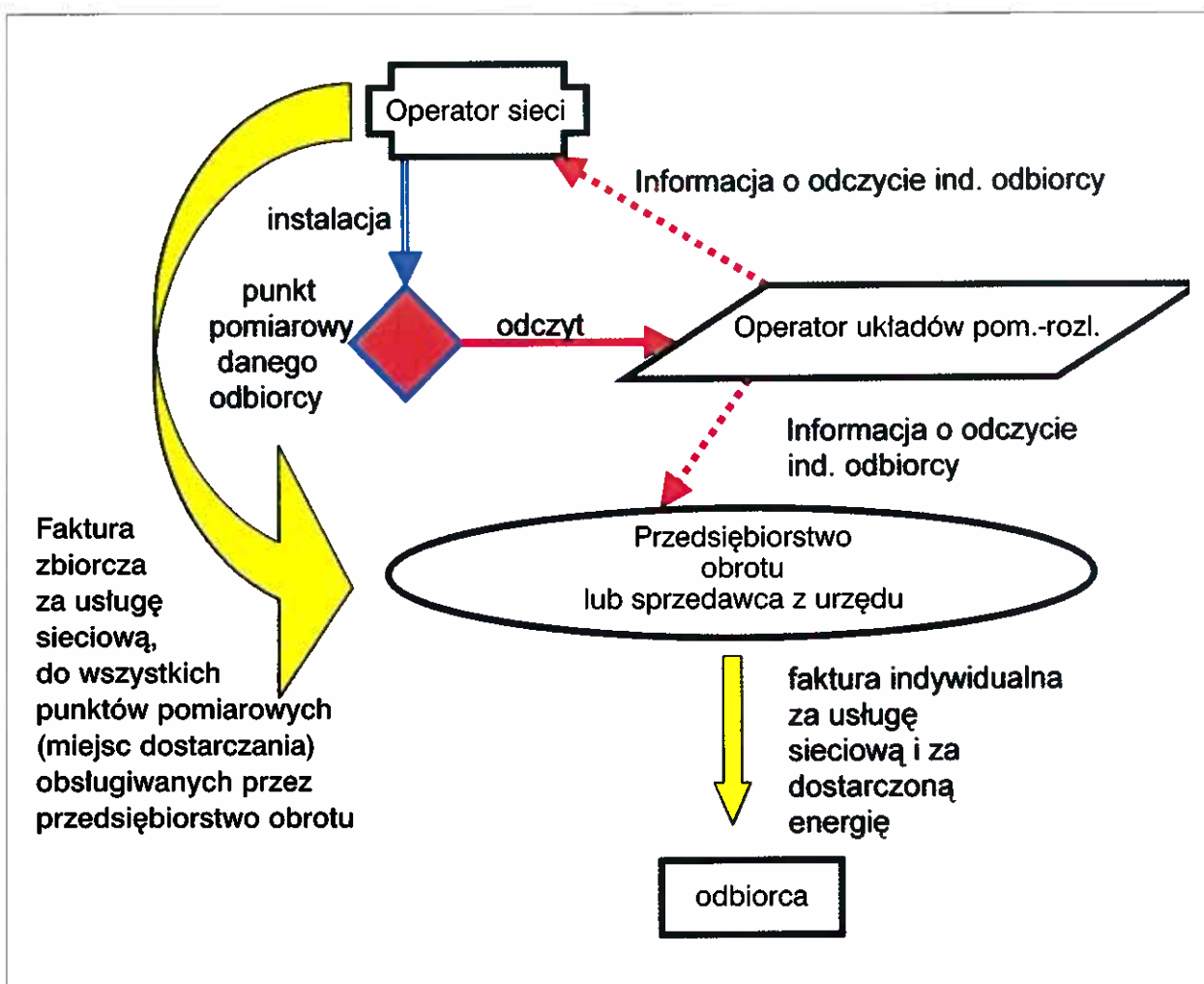
Opomiarowanie technologiczne jest domeną przedsiębiorstwa sieciowego (OSP lub OSR) i nie stanowi przedmiotu dalszych rozważań. Potencjalne problemy wiążą się z układami pomiarowo-rozliczeniowymi. Układy pomiarowo-rozliczeniowe na niskim napięciu i niskim ciśnieniu stanowią własność przedsiębiorstwa sieciowego, pozostałe należą do odbiorcy, chyba, że w umowie łączącej strony określono to inaczej.

Rozdzielenie działalności dystrybucyjnej i obrotu – z uwagi na opisane powyżej relacje własnościowe odnośnie układów pomiarowo-rozliczeniowych, niesie ze sobą zagrożenie, że przedsiębiorstwo sieciowe – właściciel układów pomiarowych – będzie blokowało dostęp do danych pomiarowych przedsiębiorstwu obrotu, obsługującemu odbiorcę, który skorzystał z TPA. Problem ten jest postrzegany jako jedna z barier rozwoju zasady TPA. Z drugiej strony opomiarowanie rozliczeniowe powinno służyć jednocześnie obydwu celom (fakturowaniu usług sieciowych i zakupu energii) – nie wydaje się racjonalnym dublowanie układów pomiarowo-rozliczeniowych, odrębnych dla dystrybucji i dla obrotu, dublowanie służb inkasenckich itd. itd.

Okolicznością wymagającą uwzględnienia jest też kontrola nielegalnego poboru, uszczuplającego przychody przedsiębiorstwa sieciowego, w naturalny sposób stowarzyszona z funkcją odczytu licznika. Funkcja inkasencka powinna być więc realizowana przez personel żywotnie zainteresowany ograniczeniem tego zjawiska. W warunkach nasilonego nielegalnego poboru jest to przesłanka, by obsługa układów pomiarowo-rozliczeniowych realizowana była przez przedsiębiorstwo sieciowe. Natomiast niezbędne jest uregulowanie w sposób umowny procedur udostępniania danych pomiarowych przedsiębiorstwu obrotu i/lub sprzedawcom z urzędu – jako dodatkowa usługa, „stowarzyszona” z usługą sieciową. W ten sposób uniknąć można zbędnego dublowania służb realizujących funkcje inkasenckie na rzecz przedsiębiorstwa sieciowego i przedsiębiorstwa obrotu, które byloby źródłem kosztów pasożytniczych, wynikłych z rozdzielenia działalności. Funkcja ta może także być pełniona przez „stronę trzecią” w ramach *outsourcingu* działalności sieciowej – o ile problem nielegalnego poboru nie występuje lub motywacja do aktywnego jego ścigania będzie skutecznie uregulowana w odpowiedniej umowie. Taki podział zadań realizowany jest z powodzeniem na rynku brytyjskim, gdzie za instalowanie i zarządzanie bazą danych o punktach pomiarowych odpowiada przedsiębiorstwo sieciowe, ale za prowadzenie odczytów i udostępnianie danych pomiarowych, zarówno przedsiębiorstwu sieciowemu jak i sprzedawcom, odpowiadają firmy specjalnie do tego powołane – operatorzy układów pomiarowo-rozliczeniowych.

Procedurę wystawiania faktur przedstawiono na rys. 9 (str. 24).

Rysunek 9.

6. Zagadnienia towarzyszące (dodatkowe)

- a) Wynagradzanie kapitału a wymuszanie poprawy efektywności gospodarowania

Nowelizowana ustawa wprowadza *expressis verbis* zasadę wynagradzania kapitału jako element kosztów uzasadnionych. Jej wdrożenie wymaga jednakże jednoczesnego wdrożenia skutecznego programu obiektywnej oceny i programu wymuszania poprawy efektywności. W przeciwnym razie przedsiębiorstwo nieefektywne, które wynagrodzenie kapitału zaangażowanego w działalność „konsumuje” na bieżąco na pokrycie kosztów nieefektywności, zyskałoby dodatkowy, niczym nie zasłużony, ale formalno-prawnie uzasadniony tytuł do osiągania przychodów kosztem odbiorców.

- b) Skutki zmiany zasad dla odbiorców końcowych

Zmiany zasad funkcjonowania rynku energii pod rządami Nowych Dyrektyw nie powinny być postrzegane przez odbiorców jako tytuł do zwiększenia kosztów zaopatrzenia w paliwa gazowe lub energię elektryczną. Tym samym, taryfy akceptowane dla LRS nie powinny

różnić się od dotychczasowych więcej niż dopuszczalny aktualnie próg ($RPI + 3\%$). Jednak utrzymanie tej dynamiki może nie być możliwe w odniesieniu do taryfy w części obrotowej, o ile utrzyma się większa dynamika wzrostu cen nośników energii pierwotnej na rynkach konkurencyjnych. Z tego względu, dla zapewnienia adekwatności systemu taryfowego do sytuacji na rynku hurtowym, warto rozważyć – w odniesieniu do taryfy LRS – wprowadzenie do prawa wzoru indeksacyjnego wg formuły ($RPI - X + Y$), gdzie Y byłby współczynnikiem związanym z prognozą (lub wykonaniem) kosztów zmiennych.

- c) Skutki ew. opóźnienia likwidacji KDT

Obecność na rynku gestora energii związanej z kontraktami długoterminowymi powoduje istotne zagrożenie dla jego konkurencyjności, ze wszystkimi konsekwencjami opisanymi wcześniej. Z tego względu taryfowanie wg nowych zasad (wejście w życie nowych zasad prawnych) powinno być skorelowane z decyzją o rozwiązaniu KDT, lub, jeżeli okaże się to niemożliwe – z chwilą wygaśnięcia kontraktu belchatowskiego. Obniżenie ogólnej puli energii związanej KDT o 26 TWh

i utrzymanie instytucji MIE na poziomie ok. 35 TWH – wielkości odpowiadającej obowiązkowemu zakupowi z LRS do lipca 2007 r. – pozwoli ograniczyć wolumen energii pozostający w gestii PSE do poziomu nie pozwalającego na deformowanie rynku w części „poza MIE”. Problemem pozostanie metodologia wyceny energii w ramach MIE oraz konieczność uwzględnienia składnika wyrównawczego w opłacie systemowej.

7. Harmonogram wdrażania nowych zasad

Rynek energii elektrycznej, z uwagi na skalę ilościową podmiotów w nim uczestniczących (kilkaset przedsiębiorstw – uczestników rynku, 16 mln odbiorców), skalę finansową dokonywanych transakcji (25 mld PLN) i znaczenie jego stabilności dla bezpieczeństwa narodowego wymaga szczególnej uwagi przy wprowadzaniu przeobrażeń w jego mechanizmach. Niewiele mniej drażliwy jest rynek paliw gazowych.

Konieczne jest więc odpowiednie skorelowanie w czasie:

- reguł prawnych (w sensie publikacji a następnie wdrożenia ich w życie),
- mechanizmów pozyskiwania niezbędnych informacji,
- relacji umownych pomiędzy uczestnikami rynku,
- procedur taryfowych.

Reguły prawa powinny być znane z dostatecznym wyprzedzeniem, by zanim zaczną obowiązywać można było przygotować niezbędną infrastrukturę, ze strukturą rynku włącznie. Z tego względu wydaje się uzasadnione, by przepisy wydane na podstawie nowelizowanej uPe miały na tyle długie *vacatio legis*, by procesy dostosowywania umów i taryf mogły się odbyć bez zakłóceń.

Rozpatrując scenariusz zdarzeń na osi czasu należy uwzględnić kolejne podokresy, przedstawione na rys. 10.

Sekwencję zdarzeń w przedstawionych powyżej podokresach można przedstawić następująco:

Podokres A – do końca 2004 r.

Powołanie OSP w sektorze elektroenergetycznym – dokonane

Powołanie OSP w sektorze gazowym

Dokończenie procesu konsolidacji w podsektorze dystrybucji

Uregulowanie kwestii podziału majątku w sektorze gazowym

Powołanie OSR w sektorach el.-en. i gazowym (najpóźniej do lipca 2005 r.)

Publikacja nowelizacji uPe oraz rozporządzeń wykonawczych

Zatwierdzenie taryf na rok 2005 wg zasad dotychczasowych

Podokres B – do połowy 2005 r.?

Przygotowanie procedur

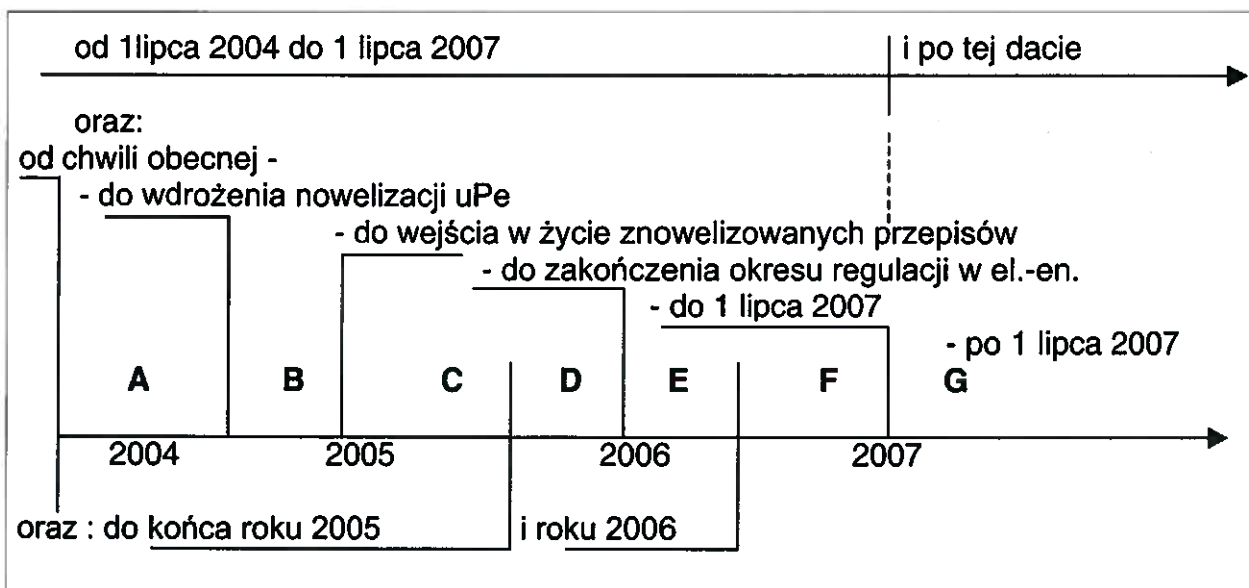
Podokres C – do końca 2005 r.

Ustanowienie LRS dla sektora el.-en. i dla sektora gazowego

Ustalenie taryf dla OSP, OSR i LRS na rok 2006, wg znalezionych zasad, z uwzględnieniem ścieżki przychodów przedsiębiorstw sieciowych określonej w decyzjach „X” z początku okresu regulacji

Decyzja o zwolnieniu, z dniem 1 stycznia 2006 r., wszystkich pozostałych przedsiębiorstw z obowiązku przedkładania taryf (opcjonalnie wobec energetyki przemysłowej)

Rysunek 10.

Podokres D – do połowy 2006 r.

Wdrożenie nowej struktury rynku i jego monitoring

Podokres E – do końca 2006 r.

Przegląd regulacyjny, przygotowanie decyzji taryfowych na kolejny okres regulacji, tj. lata 2007-2010

Podokres F – do połowy 2007 r.

Przygotowanie procedur zmiany sprzedawcy przez odbiorców domowych

Podokres G –

Pełne wdrożenie rynku konkurencyjnego

Z punktu widzenia „technologii taryfowania” kwestią o kluczowej istotności jest, by w trakcie procesu zatwierdzania taryf dla sektora nie nastąpiła zmiana regulacji prawnych, skutkująca koniecznością modyfikacji przygotowywanych decyzji. Z uwagi na fakt, że proces taryfowy, jako „jednolity ciąg technologiczny” trwa na przestrzeni czterech miesięcy, aktualnie od połowy sierpnia do połowy grudnia, wprowadzenie w tym czasie nowych zasad musiałoby zaszkodzić niedotrzymaniem zawarowanego prawem terminu zatwierdzenia taryf operatorów do 1 stycznia. Odrębną kwestią jest zabezpieczenie prawne przed koniecznością korygowania ledwo co zatwierdzonych taryf w sytuacji, gdy nowelizacja przepisów nastąpi bezpośrednio po podjęciu decyzji taryfowych. Rezygnacja z tego postulatu narazi odbiorców na zbyt częste zmiany taryf,

postrzegane przez nich jako istotna uciążliwość i przejaw wykorzystywania przewagi monopolistycznej przez przedsiębiorstwa energetyczne, w sposób sprzeczny z celem wdrażania reformy rynkowej energetyki.

Podkreślenia wymaga, że do czasu ustanowienia LRS i zatwierdzenia ich taryf (podjęcia przez LRS realnej działalności) obrót hurtowy:

- na rynku gazu pozostaje taryfowany w pełni,
- na rynku energii elektrycznej pozostaje taryfowany w części związanej z zagospodarowaniem energii z KDT w zakresie MIE – do czasu rozwiązania KDT.

*Autor pełni obowiązki
dyrektora Departamentu Taryf URE*

**Zatwierdzone taryfy dla ciepła
publikowane są
w wojewódzkich dziennikach urzędowych,
właściwych dla obszaru działania
przedsiębiorstwa energetycznego.**

KONCESJONOWANA ENERGETYKA CIEPLNA W 2003 R.

Anna Buńczyk, Anna Daniluk, prof. Marek Okólski

1. Wprowadzenie

Na początku 2004 r. Urząd Regulacji Energetyki przeprowadził kolejne badanie przedsiębiorstw zajmujących się działalnością ciepłowniczą w 2003 r. Było ono kontynuacją badania przeprowadzonego w roku 2003. Tak samo jak w roku poprzednim, badaniem objęto przedsiębiorstwa, które posiadały koncesję Prezesa URE na działalność w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem, określoną w art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, ważną w okresie sprawozdawczym. W tym miejscu należy zaznaczyć, że koncesje Prezesa URE na działalność ciepłowniczą posiadają nie tylko przedsiębiorstwa typowo ciepłownicze, ale również przedsiębiorstwa przemysłowe i usługowe, w których działalność ciepłownicza stanowi zaledwie ułamek, czasem bardzo niewielki, całej ich działalności gospodarczej.

Podstawą badania były dane uzyskane od każdego z przedsiębiorstw za pomocą specjalnego formularza.¹⁾ Jego wyniki zostały obszernie zaprezentowane w wydawnictwie Prezesa URE: *Energetyka ciepła w liczbach – 2003*, opublikowanym we wrześniu br., które jest przede wszystkim zbiorem tablic statystycznych. Zestawienia tabelaryczne pokazują wyniki badań z dwóch ostatnich lat zagregowane według wybranych zasad klasyfikacji przedsiębiorstw, wykorzystujących następujące kryteria: wskaźnik zaangażowania w ciepłowniczą działalność energetyczną (WZDE), formę prawną, rodzaj działalności (posiadane koncesje), klasę Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), województwo czy wreszcie obszar działania oddziałów terenowych URE. Wydawnictwo to zawiera również krótką charakterystykę podstawowych tendencji zaobserwowanych w energetyce ciepłej w 2003 r. oraz informację o badaniu i szczegółowe uwagi metodyczne. Z kolei objaśnienie metody przedmiotowego badania wraz z całym instrumentarium znalazły się w publikacji URE: *Energetyka ciepła w Polsce – 2002* (Biblioteka Regulatora, Warszawa, marzec 2004).

Podobnie jak w roku poprzednim nadzór organizacyjny i merytoryczny nad przebiegiem badania sprawował Prezes URE, natomiast do zadań oddziałów terenowych URE należało zebranie i wstępna we-

ryfikacja kompletności oraz poprawności danych przekazanych przez przedsiębiorstwa. Praktycznie nie było przypadków odmowy wypełnienia formularzy sprawozdawczych. Brak informacji od niektórych przedsiębiorstw (zob. tabela 1 na str. 28) wynikał z faktu, że nie wszystkie przedsiębiorstwa, które miały ważną koncesję w 2003 r., zajmowały się w tym roku koncesjonowaną działalnością ciepłowniczą.

Formularz ciepłowniczy za 2003 r. obejmował, podobnie jak w roku poprzednim, informacje z zakresu charakterystyki technicznej, ekonomicznej i działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw posiadających koncesje na działalność ciepłowniczą. Zakres przedmiotowy tego formularza został jednak nieco poszerzony, ze względu na potrzebę zapewnienia jednoznaczności uzyskiwanych od przedsiębiorstw informacji niezbędnych dla opracowania wyników badania, a w szczególności policzenia różnych wskaźników (technicznych, ekonomicznych, finansowych i rozwojowych) opisujących koncesjonowaną działalność ciepłowniczą przedsiębiorstwa²⁾. W związku z tym w odpowiednim dziale formularza, zawierającym ogólne dane techniczno-ekonomiczne o przedsiębiorstwie, została wprowadzona dodatkowa rubryka, dzięki której dokonano jednoznacznego podziału na informacje o całej działalności ciepłowniczej przedsiębiorstwa oraz o jego działalności koncesjonowanej³⁾. Wprowadzono również w tym dziale dodatkowe wiersze, w których przedsiębiorstwa same miały podawać faktyczne wyniki finansowe osiągnięte przez nie odrębnie dla poszczególnych rodzajów działalności ciepłowniczej – wytwarzania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu.

Analiza surowych danych jednostkowych za rok 2003 skłania do ogólnego wniosku, że dla wielu koncesjonowanych przedsiębiorstw, zwłaszcza „wielobranżowych” tzn. zajmujących się obok działalności ciepłowniczej innymi rodzajami działalności gospodarczej, problemem jest wydzielenie charakterystyk liczbowych odnoszących się do koncesjonowanej działalności ciepłowniczej z całej własnej działalności ciepłowniczej lub całej działalności energetycznej lub, wreszcie, całej własnej działalności gospodarczej. Można również stwierdzić, że przedsiębiorstwa mające

1) Przedsiębiorstwa wypełniały formularz sprawozdawczy przygotowany w formie elektronicznej i umieszczony na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki. Przedsiębiorstwa, które nie posiadały dostępu do internetu przesyłały wypełniony formularz na dyskietce.

2) Na potrzeby poprzedniej analizy wartości te były szacowane.

3) Działalność koncesjonowana nie ma jednoznacznej interpretacji. Sprawą sporną jest, czy całą działalność na którą przyznana jest koncesja uznać za koncesjonowaną, czy tylko w części w jakiej jest ona realizowana na rynku.

koncesje na działalność ciepłowniczą, pomimo obowiązku od kilku lat ustawy – Prawo energetyczne i odpowiednich w niej zapisów, nadal nie stosują jednolitych zasad księgowania (ewidencjonowania) rozchodów i przychodów, co wpływa na poprawność otrzymywanych od nich danych, a co za tym idzie obniża wartość poznawczą analiz porównawczych, zwłaszcza w skali ogólnopolskiej.

2. Ogólna charakterystyka

Struktura i potencjał ciepłownictwa

W 2003 r. 885 przedsiębiorstw posiadało koncesje Prezesa URE na działalność związaną z zaopatrzeniem w ciepło, co oznacza spadek o 1,0% w stosunku do 2002 r. Przedsiębiorstwa te posiadały łącznie 1 627 koncesji, z tego: 725 na wytwarzanie (spadek o 7,0%), 699 na przesyłanie i dystrybucję (spadek o 6,1%) oraz 203 na obrót ciepłem (spadek o 4,2%). Łączna liczba koncesji zmniejszyła się o ponad 6% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Spółród wszystkich przedsiębiorstw objętych badaniem 814⁴⁾, tj. 92,0%, nadesłało wypełnione formularze sprawozdawcze, oznacza to spadek o 3 punkty procentowe w stosunku do roku 2002 (patrz tabela 1).

Większość przedsiębiorstw objętych badaniem miało koncesje na kilka rodzajów działalności. W 2003 r. 89,7% przedsiębiorstw zajmowało się wytwarzaniem ciepła, co oznacza spadek o 1,3 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2002. Również duża część, bo 86,0%

przedsiębiorstw, wykonywała usługi przesyłowe i dystrybucyjne (spadek o 0,2 punktu procentowego), natomiast tylko 25,1% zajmowało się obrotem ciepłem (spadek o 1,6 punktu). Wytwarzanie ciepła było jedynym rodzajem działalności ciepłowniczej w obydwu badanych latach zaledwie dla 13% podmiotów. Zarówno w 2003 jak i 2002 r., najwięcej, bo około 2/3 przedsiębiorstw łączyło produkcję z przesyłaniem i dystrybucją ciepła.

Podstawowe informacje o działalności ciepłowniczej przedsiębiorstw w przekroju terytorialnym znajdują się w tabeli 2 (str. 29).⁵⁾

Potencjał polskiego koncesjonowanego ciepłownictwa jest bardzo rozdrobniony, obejmuje kilkaset różnej wielkości podmiotów gospodarczych. Udział firm typowo ciepłowniczych (klasa PKD 40.30) wzrósł w roku 2003 o 3,4 punktu procentowego, natomiast udział grupy przedsiębiorstw przemysłowych i innych należących do klas PKD spoza energetyki spadł o 3,3 punktu procentowego.

Przedsiębiorstwa posiadające koncesje na działalność ciepłowniczą charakteryzują się niejednorodną strukturą form prawnych. W 2003 r. 2,4% przedsiębiorstw działało w formie przedsiębiorstw państwowych, 9,3% były to jednostki samorządu terytorialnego, najwięcej natomiast było spółek akcyjnych i z ograniczoną odpowiedzialnością – odpowiednio: 24,9% i 55,6%.

Spółki akcyjne i z ograniczoną odpowiedzialnością w sumie skupiały prawie 89% ogólnej liczby pełnozatrudnionych w koncesjonowanym ciepłownictwie, która w 2003 r. wyniosła 55 580 i była o 10,0% mniejsza niż

Tabela 1. Przedsiębiorstwa objęte badaniami URE w 2002 i 2003 r.

Oddziały terenowe URE	Liczba koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych		Liczba przedsiębiorstw, które wypełniły sprawozdanie		Liczba przedsiębiorstw, które posiadały zatwierdzoną taryfę (obowiązującą w danym roku)	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
OT Warszawa	78	74	73	73	67	68
OT Szczecin	83	88	77	77	72	73
OT Gdańsk	113	111	104	105	92	98
OT Poznań	134	132	132	119	114	112
OT Lublin	75	71	70	67	63	66
OT Łódź	88	84	84	80	81	79
OT Wrocław	87	89	82	77	72	71
OT Katowice	125	128	119	112	110	111
OT Kraków	111	108	108	104	96	97
Razem	894	885	849	814	767	775

4) Liczba ta obejmuje 8 oddziałów Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa (od 16 lipca 2003 r. – Agencji Nieruchomości Rolnych) w 2002 r. i 6 oddziałów w 2003 r., które zlokalizowane są w różnych województwach i sporządziły osobne sprawozdania ze swojej działalności.

5) Szczegółowe dane na temat ciepłownictwa zawarte są w opracowaniu statystycznym Prezesa URE – *Energetyka ciepła w liczbach – 2003*.

Tabela 2. Podstawowe informacje o koncesjonowanych przedsiębiorstwach ciepłowniczych według województw w 2003 r.

Województwo	Liczba badanych przedsiębiorstw	Moc osiągalna MW	Długość sieci ciepłowniczej km	Przeciętne zatrudnienie etat	Aktywa trwałe netto tys. zł	Nakłady inwestycyjne	Wytwarzanie ciepła (łącznie z odzyskiem)	Zakup ciepła	Sprzedaż ciepła	Cena Jednostkowej ciepła zł/GJ
Polska	814	65 203,4	16 994,5	55 580	16 342 073,6	1 249 709,0	490 494,5	170 135,0	483 168,7	28,54
Dolnośląskie	54	4 195,5	1 460,5	3 598	1 304 915,5	69 778,8	27 780,3	12 178,8	32 766,1	29,51
Kujawsko-pomorskie	54	5 132,2	1 069,3	3 695	967 143,6	88 853,4	48 365,8	8 963,5	38 043,7	25,59
Lubelskie	43	3 151,9	656,5	2 905	622 805,5	37 273,8	27 180,6	8 287,2	20 598,8	29,21
Lubuskie	28	1 200,9	293,7	1 376	597 629,3	18 411,0	7 953,9	2 994,2	8 651,2	31,99
Łódzkie	52	4 427,8	1 377,3	3 887	884 570,3	134 329,4	30 720,3	2 117,1	27 050,8	30,98
Małopolskie	49	4 726,5	1 368,3	3 613	1 122 778,4	107 668,3	32 114,7	12 796,5	33 459,4	26,40
Mazowieckie	73	10 225,1	2 714,0	6 892	2 929 071,0	213 235,2	96 058,7	47 168,4	107 031,8	27,22
Opolskie	23	1 797,7	485,1	1 274	301 089,9	26 752,5	17 750,7	897,3	6 023,4	34,13
Podkarpackie	55	2 651,2	773,0	2 547	564 651,2	44 938,1	15 453,8	6 036,9	17 154,8	30,25
Podlaskie	24	1 391,5	459,4	1 773	552 178,3	22 838,5	10 213,1	4 855,1	13 430,2	30,00
Pomorskie	60	3 691,4	1 059,5	3 704	1 208 200,0	109 488,5	37 391,0	12 331,4	30 203,5	30,67
Śląskie	112	12 746,0	2 620,6	10 674	2 916 833,8	225 588,2	73 942,8	30 447,7	82 632,2	27,27
Świętokrzyskie	28	1 511,5	356,8	1 925	383 775,9	13 086,9	9 949,5	2 014,5	10 128,4	28,94
Warmińsko-mazurskie	45	1 575,7	518,0	2 182	300 881,0	23 600,8	11 689,6	3 287,0	12 186,8	30,36
Wielkopolskie	65	4 017,1	1 054,1	3 180	1 018 800,0	71 542,2	21 817,6	10 310,5	27 109,9	30,11
Zachodniopomorskie	49	2 761,6	728,3	2 355	666 749,9	42 323,5	22 112,0	5 449,0	16 697,6	32,95

w roku poprzednim. Przeciętnie w 2003 r. na jedno przedsiębiorstwo przypadało 69 etatów, a więc o 5 etatów mniej niż w roku poprzednim. Jednakże w tym roku na 1 MW mocy osiągalnej przypadało średnio 1,2 etatu, przy 1,1 etatu w roku 2002. Warto zauważyć, że prawie 20% ogółu zatrudnionych w koncesjonowanym ciepłownictwie pracowało w 13 przedsiębiorstwach (1,6% ogółu przedsiębiorstw), które osiągnęły w 2003 r. całkowite przychody powyżej 200 mln zł. Przedsiębiorstwa, które łączyły trzy rodzaje działalności ciepłowniczej: wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję oraz obrót ciepłem (14,5%) skupiały 38,0% ogółu zatrudnionych (spadek o 2,6 punktu procentowego w stosunku do roku poprzedniego). Z kolei przedsiębiorstwa łączące dwa rodzaje działalności: wytwarzanie z przesyłaniem i dystrybucją ciepła, których było cztery razy więcej (62,1%), zatrudniały 48,3% ogółu zatrudnionych (wzrost o 1,3 punktu).

Przeciętny zarobek osoby pełnozatrudnionej w koncesjonowanym ciepłownictwie wyniósł w 2003 r. 2 346,0 zł/m-c, czyli o 3,4% więcej niż w roku poprzednim (patrz tabela 3). Jej płaca kształtowała się na poziomie średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, jednak była zdecydowanie niższa (o ponad 27%) niż w dziale PKD 40 – *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę*⁶⁾. Przy czym zróżnicowanie wynagrodzeń w ramach wyodrębnionych grup przedsiębiorstw było

dość duże. Wynagrodzenia wyraźnie odbiegały in plus od poziomu średniego, z jednej strony w przedsiębiorstwach klasy PKD 40.10, a z drugiej strony w przedsiębiorstwach łączących wytwarzanie z obrotem ciepłem, odpowiednio: o 48,8% i 26,8%.

Koncesjonowane ciepłownictwo charakteryzuje się ogromnym zróżnicowaniem w zakresie potencjału technicznego. Występują różnej wielkości źródła wytwarzające ciepło, jednak dużą przewagę mają źródła mniejsze. Ponad 68% badanych przedsiębiorstw, w obydwu latach, dysponowało źródłami, których moc osiągalna mieściła się w przedziale do 50 MW. Wśród koncesjonowanych przedsiębiorstw znalazło się kilka takich, które posiadały źródła o mocy osiągalnej powyżej 1 000 MW. Były to podmioty działające również w obszarze produkcji energii elektrycznej. Zróżnicowanie wielkości źródeł ciepła w przedsiębiorstwach, które działają w dwóch najbardziej popularnych formach prawnych, czyli jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne, jest stosunkowo wyraźne. Jednakże w obydwu dominują źródła o mocy osiągalnej od 20 do 100 MW. Warto zwrócić również uwagę na to, że w najmniej licznej grupie przedsiębiorstw państwowych struktura przedsiębiorstw wytwarzających ciepło jest w miarę jednolita: po 30% stanowią jednostki ze źródłami od 5 do 20 MW oraz od 20 do 100 MW, a 25% – od 100 do 500 MW (patrz rysunek 1 na str. 31).

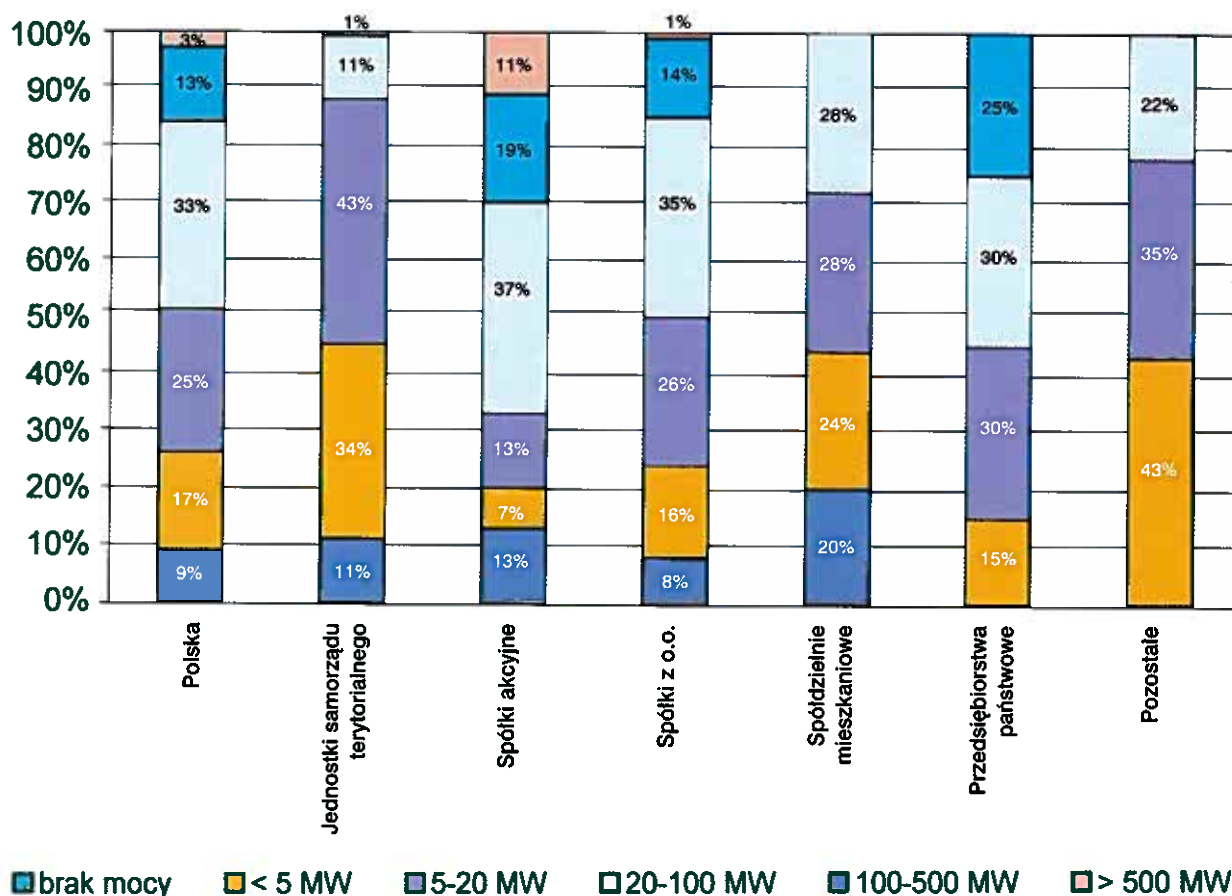
Tabela 3. Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w latach 2002-2003

Przeciętne zatrudnienie	Liczba przedsiębiorstw		Etaty		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (zł/m-c)	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Polska	849	814	61 694	55 580	2 269,6	2 346,0
brak zatrudnienia	14	10	–	–	–	–
5 i poniżej	129	130	392	370	2 166,0	2 123,3
5-10	110	103	864	783	2 015,9	2 067,9
10-15	86	77	1 090	962	1 944,8	2 068,7
15-20	60	69	1 049	1 216	2 118,0	2 239,7
20-30	89	84	2 183	2 085	2 256,2	2 333,4
30-40	56	51	1 958	1 819	2 145,3	2 195,4
40-50	46	45	2 072	2 021	2 449,3	2 556,1
50-60	44	35	2 439	1 904	2 414,8	2 356,0
60-75	40	50	2 686	3 317	2 242,2	2 442,0
75-150	66	56	6 815	5 944	2 503,3	2 641,4
150-250	58	56	10 736	10 559	2 638,8	2 796,6
250-500	31	31	10 380	10 317	2 871,8	3 124,7
powyżej 500	20	17	19 030	14 283	3 138,4	3 198,4

6) *Biuletyn Statystyczny GUS*, Nr 5, czerwiec 2004.

Rysunek 1. Struktura koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych wytwarzających ciepło według formy prawnej oraz wielkości źródeł ciepła w 2003 r.

W 2003 r. łączna wartość majątku trwałego brutto badanych koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych pozostawała na podobnym poziomie jak w roku 2002 i wyniosła ponad 36 mln zł, zaś wartość netto była prawie połowę mniejsza – ponad 16 mld zł w obydwu latach. W tymże roku co trzecie badane przedsiębiorstwo dzierżało majątek trwały, przy czym tylko 11 podmiotów prowadziło koncesjonowaną działalność ciepłowniczą w 100% na dzierżawionym majątku.

Ponad połowa wartości całego majątku ciepłowniczego netto w kraju (około 55%) przypadła na przedsiębiorstwa o największym zaangażowaniu w działalność ciepłowniczą (WZDE 70-100%). Pozostały majątek w 2/3 był w posiadaniu przedsiębiorstw, dla których działalność ciepłownicza była jednym z rodzajów wykonywanej działalności (WZDE 20-69%).

W 2003 r., aż 76% wartości majątku trwałego netto przypadło na 125 przedsiębiorstw osiągających przychody powyżej 20 mln zł, z tego aż 73% skupione było w 35 podmiotach z tej grupy, z których każdy

posiadał majątek trwały netto o wartości powyżej 100 mln zł.

Stan majątku ciepłowniczego mierzony wskaźnikiem dekapitalizacji⁷⁾ budzi poważne zastrzeżenia. Przeciętne koncesjonowane przedsiębiorstwo charakteryzuje się dekapitalizacją, w obydwu badanych latach, na poziomie prawie 55%. Oczywiście sytuacja jest różna w poszczególnych grupach podmiotów niezależnie od kryterium klasyfikacji. Najlepsze warunki do wykonywania działalności ciepłowniczej mają przedsiębiorstwa, dla których ciepłownictwo jest działalnością podstawową: WZDE 70-100% oraz klasa PKD 40.30. Stosunkowo mało zużyty majątek (stopień dekapitalizacji niewiele ponad 40%) posiadają również spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jednostki samorządu terytorialnego oraz spółdzielnie mieszkaniowe.

7) Wskaźnik dekapitalizacji majątku trwałego liczony ilorazem wartości umorzenia majątku do wartości majątku trwałego brutto.

Tabela 4. Wskaźnik dekapitalizacji majątku trwałego według województw i PKD

Województwo	Wskaźnik dekapitalizacji majątku					
	ogółem	40.10	40.30	przemysł	Inne	
	%					
Polska	2002	54,3	64,3	46,2	60,8	45,0
	2003	55,0	64,0	48,6	62,2	45,7
Dolnośląskie		49,3	58,5	42,7	74,3	51,1
Kujawsko-pomorskie		57,1	52,5	54,0	71,5	56,0
Lubelskie		45,9	18,7	46,5	58,6	40,4
Lubuskie		24,8	40,0	20,0	64,0	40,6
Łódzkie		63,1	68,0	38,2	66,2	56,4
Małopolskie		53,7	82,1	49,9	59,1	57,1
Mazowieckie		65,0	75,9	54,3	62,5	29,7
Opolskie		46,4	78,1	35,3	75,1	54,4
Podkarpackie		50,1	50,5	48,4	57,7	32,5
Podlaskie		56,1	62,2	52,7	55,1	30,8
Pomorskie		58,3	57,5	56,4	63,3	47,3
Śląskie		47,7	50,6	46,5	47,3	39,3
Świętokrzyskie		38,9	68,2	27,9	76,5	35,4
Warmińsko-mazurskie		52,4	–	51,3	67,1	40,0
Wielkopolskie		51,7	54,1	48,2	57,4	60,3
Zachodniopomorskie		56,4	–	55,6	65,5	49,2

Tabela 4 prezentuje rozkład terytorialny wskaźnika dekapitalizacji majątku trwałego.

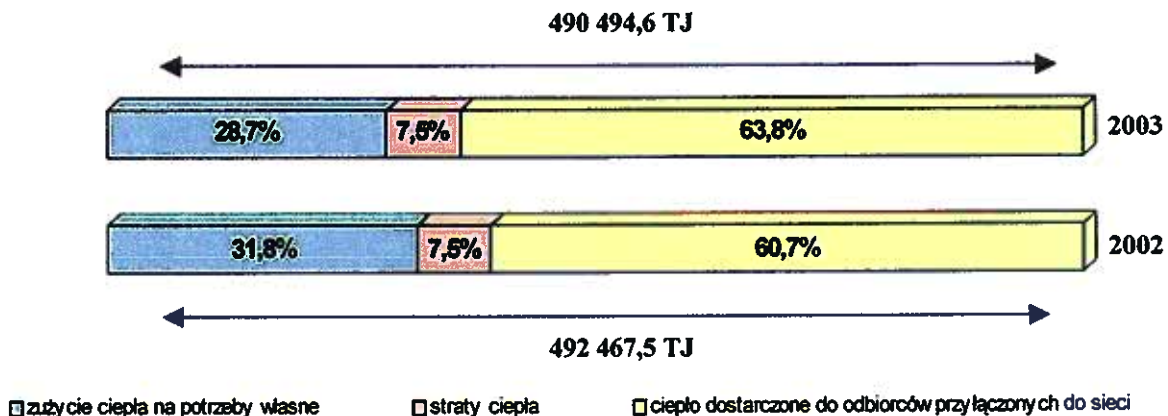
Działalność gospodarcza

Koncesjonowane przedsiębiorstwa, posiadające różnej wielkości źródła ciepła, wytworzyły (wraz z odzyskiem) w obu badanych latach podobną ilość ciepła, tj. ponad 490 PJ. Przy czym do odbiorców przyłączonych do sieci, w 2003 r. trafiło niewiele ponad 63% wyprodukowanego ciepła, tj. o 3 punkty procentowe więcej niż w roku poprzednim (patrz rysunek 2). Pozostałe ciepło

(36,2% całkowitej produkcji) zostało zużyte przez przedsiębiorstwa na potrzeby własne (o 3,1 punktu procentowego mniej niż w roku poprzednim) i przeznaczone na pokrycie strat przesyłowych.

Aż 2/3 krajowej produkcji zostało wytworzone w elektrowniach i elektrociepłowniach, głównie z klasy PKD 40.10 oraz przemysłu. W krajowej produkcji ciepła, w obydwu badanych latach, pozycję lidera miały przedsiębiorstwa z grupy o najniższym zaangażowaniu w działalność ciepłowniczą (0-19%). W 2003 r. ich udział ukształtował się na poziomie 38,4% (spadek

Rysunek 2. Rozdysonowanie wytworzonego ciepła w latach 2002-2003

o 2,3 punktu procentowego w stosunku do 2002 r.). Ponadto, duże znaczenie w procesie wytwarzania utrzymywała nadal grupa przedsiębiorstw o średnim zaangażowaniu w koncesjonowaną działalność ciepłowniczą (20-69%) – 34,1% w 2003 r. (33,1% w 2002 r.). Te ostatnie, pomimo tego, że było ich najmniej (24% badanych przedsiębiorstw), przodowały jednak wyraźnie jeśli chodzi o wolumen dostarczonego ciepła do odbiorców przyłączonych do sieci (49,8%).

Ponad połowa podmiotów posiadających koncesje na działalność ciepłowniczą sprzedało do 100 tys. GJ ciepła (w skali roku), a tylko niespełna 7% miało sprzedaż wyższą od 2 mln GJ (rysunek 3). Duża liczba niewielkich wytwórców miała stosunkowo mały udział w całkowitej sprzedaży ciepła w kraju. Przedsiębiorstwa te sprzedały zaledwie 3,1% ciepła, zaś gospodarcze giganty pod względem wolumenu sprzedanego ciepła, których jest prawie 8 razy mniej, sprzedały w ciągu 2003 r. prawie 70% ciepła.

W 2003 r. ogólnokrajowy wolumen sprzedanego ciepła⁸⁾ wyniósł 483 168,7 TJ wobec 469 355,5 TJ w roku 2002, co oznacza wzrost o 3,0%. Bezpośrednio ze źródeł realizowane było 39,4% całej sprzedaży ciepła (spadek o 1,2 punktu procentowego), 60,5% – za pomocą sieci ciepłowniczej (wzrost o 1,1 punktu procentowego) a tylko 0,1% sprzedawanego ciepła była przedmiotem „czystego obrotu”.

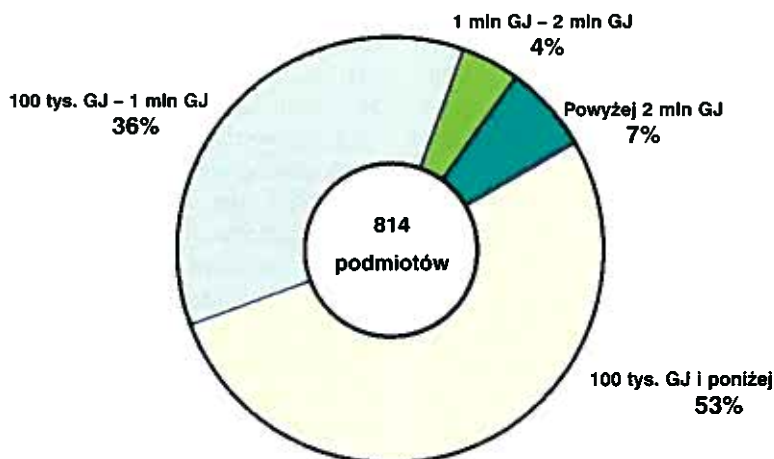
Przedsiębiorstwa objęte badaniem w obydwu latach dokonywały sprzedaży ciepła pochodzącego z produkcji własnej, jak również z zakupu od innych przedsiębiorstw ciepłowniczych. Udział ciepła pocho-

dzącego z zakupu w sprzedaży ogółem realizowanej przez wszystkie badane koncesjonowane podmioty w kraju w 2003 r. wynosił 35,2% i zmniejszył się o 1,1 punktu procentowego w stosunku do 2002 r. Ponad 80% badanych przedsiębiorstw, realizujących 65,0% całej sprzedaży ciepła, dostarczało do odbiorców przede wszystkim ciepło wytworzone we własnych źródłach. Udział ciepła zakupionego w sprzedaży realizowanej przez te przedsiębiorstwa nie przekraczał 20%. Przedsiębiorstwa, które sprzedawały ciepło w ponad 80% zakupione w źródłach obcych, stanowiły około 15% badanych podmiotów i realizowały ponad 30% całej sprzedaży ciepła w kraju. Pozostałe przedsiębiorstwa, niespełna 5%, dostarczyły do odbiorców prawie 5% całej sprzedaży ciepła, przy czym udział ciepła pochodzącego z zakupu kształtował się u nich w granicach od 20 do 80%.

Najwięcej ciepła z własnych źródeł sprzedały przedsiębiorstwa należące do klasy PKD 40.10, przypadało na nie 99,0% całej sprzedaży ciepła w tej klasie (tabela 5 na str. 34). Natomiast podmioty typowo ciepłownicze należące do klasy PKD 40.30 sprzedawały prawie w równych ilościach zarówno ciepło pochodzące z własnych jak i obcych źródeł. Przy czym przedsiębiorstwa sprzedające ciepło z produkcji własnej to liczne (360, czyli 82% podmiotów w tej klasie), niewielkie lokalne przedsiębiorstwa wytwórcze, natomiast przedsiębiorstwa sprzedające ciepło pochodzące z obcych źródeł to wielkie podmioty przesyłowo-dystrybucyjne zaopatrujące w ciepło największe miasta w Polsce (56, czyli 13%).

Sprzedaż ciepła z sieci ciepłowniczej realizowało 83,5% badanych przedsiębiorstw zajmujących się

Rysunek 3. Struktura koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych według wolumenu sprzedanego ciepła w 2003 r.

8) Sprzedaż ciepła ogółem jest to suma sprzedaży wykazanej we wszystkich sprawozdaniach nadesłanych przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze. Obejmuje ona zarówno ciepło pochodzące z produkcji własnej, jak również z zakupu od innych przedsiębiorstw ciepłowniczych.

Tabela 5. Sprzedaż ciepła w 2003 r.

PKD	Udział ciepła pochodzącego ze źródeł obcych w sprzedaży ogółem							
	ogółem		0-20%		20-80%		80-100%	
	liczba podmiotów	sprzedaż ogółem w %	liczba podmiotów	sprzedaż ogółem w %	liczba podmiotów	sprzedaż ogółem w %	liczba podmiotów	sprzedaż ogółem w %
Polska	814	100,0	656	65,0	38	4,6	120	30,4
40.10	48	100,0	42	99,0	1	0,0	5	1,0
40.30	439	100,0	360	43,6	23	6,9	56	49,4
Przemysł	148	100,0	124	87,8	5	9,1	19	3,1
Inne	179	100,0	130	73,5	9	4,1	40	22,4

przesyłaniem i dystrybucją ciepła. Łączna długość sieci eksploatowanych przez te przedsiębiorstwa wyniosła w 2003 r. prawie 17 tys. km i była mniejsza o 1,8% w stosunku do sieci wykazanych w badaniu za rok 2002. W obydwu badanych latach dysponentami około 80% krajowej sieci ciepłowniczej były przedsiębiorstwa typowo ciepłownicze (klasa PKD 40.30) o największym zaangażowaniu w działalność ciepłowniczą funkcjonujące w ramach dwóch form prawnych: spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

Działalność koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych w zakresie zaopatrzenia w ciepło umożliwiła uzyskanie określonego przychodu. Podstawowymi elementami kreującymi wielkość tego przychodu są: wielkość sprzedaży ciepła, która w ciepłownictwie zależy m.in. od potrzeb cieplnych odbiorców na obszarze działania danego przedsiębiorstwa oraz zewnętrznych warunków atmosferycznych, jak również cena. W 2003 r. koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze uzyskały przychody ze sprzedaży na poziomie 13 790,8 mln zł. Osiągnięte przez nie przychody były większe o 3,5% w stosunku do roku poprzedniego, przy czym największy udział miały przychody z wytwarzania – 55,1% i obrotu – 25,0% (podczas gdy z przesyłania i dystrybucji – 19,9%). W obydwu badanych latach, udział przychodów ze sprzedaży w całkowitych przychodach z działalności ciepłowniczej stanowił około 97%.

Uzyskane przez koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze przychody w 2003 r. umożliwiły w pełni pokrycie poniesionych kosztów. Nastąpił zatem generalnie korzystny zwrot w kondycji całego sektora w porównaniu z rokiem poprzednim, kiedy przychody były niższe od poniesionych kosztów. Koszty prowadzenia działalności ciepłowniczej wzrosły w stosunku do roku poprzedniego tylko o 1,4%, co oznacza, że ich wzrost był mniejszy o 2,1 punktu procentowego niż wzrost przychodów.

Analiza sytuacji finansowej poszczególnych przedsiębiorstw ciepłowniczych w okresie ostatnich dwóch lat pozwala na stwierdzenie, że uległa ona zdecydowanej poprawie. Przejawem takiej sytuacji jest m.in. wzrost liczby przedsiębiorstw, gdzie wynik finansowy jest bliski

zeru lub dodatni. W większości przypadków negatywnie na wynik wpływają koszty pozostałe (nie związane bezpośrednio z procesem zaopatrzenia w ciepło), są to m.in.: pozostałe koszty operacyjne, koszty finansowe czy straty nadzwyczajne.

W wyniku finansowym brutto całego ciepłownictwa nastąpiła zmiana z wartości minus 76,9 mln zł w 2002 r. na plus 198,9 mln zł w 2003 r. Wynik brutto uległ poprawie w każdym z województw. Jednakże w czterech województwach: lubuskim, lubelskim, śląskim i warmińsko-mazurskim nastąpiło drastyczne pogorszenie wyniku finansowego brutto po uwzględnieniu pozostałych kosztów. Pomimo tego, że uzyskiwały one dodatni wynik na działalności operacyjnej ich wynik finansowy brutto był ujemny.

Można stwierdzić, że stosunkowo wysokie zaangażowanie przedsiębiorstw w komercyjną działalność ciepłowniczą (WZDE 20-69% i 70-100%) umożliwia uzyskanie dodatniego wyniku finansowego. Podobna prawidłowość jest widoczna, gdy za kryterium klasyfikacji przyjmiemy się klasy PKD; dodatni wynik finansowy brutto osiągnęły przedsiębiorstwa z „klas energetycznych”, tj. 40.10 i 40.30. Wyjątkami są województwa: śląskie, lubuskie, pomorskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie, gdzie przedsiębiorstwa o największym zaangażowaniu w działalność ciepłowniczą (WZDE 70-100%) należą do klasy PKD 40.30, osiągnęły najgorsze wyniki finansowe.

Analizując wyniki finansowe w poszczególnych województwach, bez względu na przyjęty rodzaj klasyfikacji przedsiębiorstw, należy mieć na uwadze to, że najtrudniejsza sytuacja występuje w przedsiębiorstwach województwa śląskiego.

Poprawa sytuacji finansowej koncesjonowanych przedsiębiorstw nie wynikała w istotnym stopniu ze wzrostu cen ciepła, bowiem średnia jednoskładnikowa cena ciepła wzrosła w 2003 r. zaledwie o 0,6%; z 28,37 zł/GJ w 2002 r. do 28,54 zł/GJ. Porównanie zmian średnich jednoskładnikowych cen w poszczególnych województwach obrazuje rysunek 4 (str. 35).

Wzrost cen ciepła w 2003 r. w badanych przedsiębiorstwach ciepłowniczych odbiegał znacznie od odnotowanego w tym okresie przez Główny Urząd Statystyczny wśród odbiorców finalnych. Był on również

Rysunek 4. Zmiana ceny jednostkowej ciepła w województwach w 2003 r. w stosunku do 2002 r.

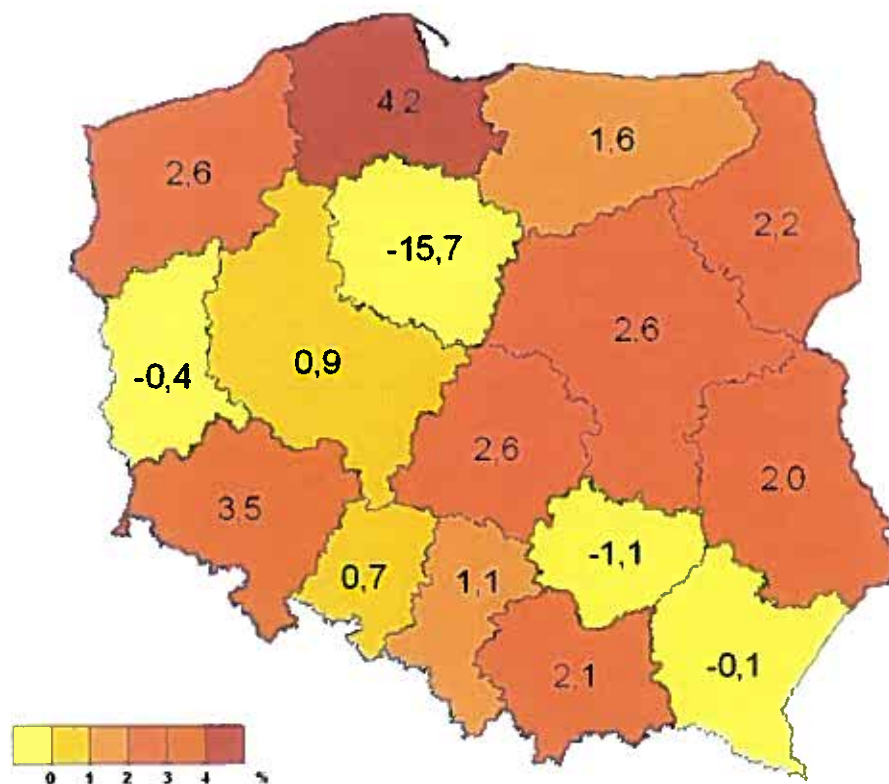

Tabela 6. Średnioroczne wskaźniki cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w latach 2000-2003

Wyszczególnienie	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	
	rok poprzedni = 100			1999 = 100	
Ogółem	110,1	105,5	101,9	100,8	119,3
Energia elektryczna	108,8	114,1	107,4	105,1	140,1
Gaz	117,2	111,7	103,9	103,4	140,6
Opał	108,8	109,3	104,4	100,2	124,4
Ciepło	104,3	106,9	106,4	103,4	122,7
Oплаты za najem	120,1	113,3	108,4	104,9	154,7
Zdrowie	110,6	106,5	104,7	102,1	125,9
Paliwa do środków transportu	136,8	92,4	99,2	107,9	135,3
Usługi transportowe	117,4	109,4	104,6	103,4	138,9
Łączność	105,6	102,3	99,9	100,0	107,9
Rekreacja i kultura	109,3	106,3	102,5	101,8	121,2

Źródło: Biuletyn Statystyczny, GUS, Nr 5, Warszawa, 2004.

nieważny niż wskaźnik inflacji. Na podstawie danych zaprezentowanych w tabeli 6 widać, że w roku 2003 wystąpił wyraźnie mniejszy, w porównaniu do lat wcześniejszych, wzrost cen ciepła i usług związanych z jego dostarczeniem do odbiorców finalnych. W 2000 r. wzrost ten w skali makro kształtował się poniżej inflacji. Dopiero od 2001 r. wzrost cen ciepła zaczął przewyższać poziom wskaźnika inflacji. Ta tendencja znacząco

pogłębiła się w 2002 r., gdy wzrost cen ciepła przekroczył aż 4,5 punktu procentowego wobec inflacji. Jednak wzrost ten w 2003 r. znacząco osłabł i osiągnął poziom 2,6 punktu.

Można zatem stwierdzić, że nie sprawdziły się zapowiedzi, że odejście od cen urzędowych spowoduje drastyczne wzrosty cen ciepła i usług związanych z jego dostarczeniem do odbiorców. Obserwuje się, że wzrost

cen ciepła, w porównaniu do innych wybranych towarów i usług konsumpcyjnych, od początku okresu regulacji był raczej umiarkowany. Nasuwa się również wniosek, że dotychczasowa polityka taryfowa prowadzona przez Regulatora, związana z kształtowaniem cen ciepła i jej wpływem na kształtowanie się cen w innych sektorach gospodarki nie była inflacyjna.

Pomimo widocznej poprawy sytuacji finansowej w koncesjonowanym ciepłownictwie, na niskim poziomie znajduje się nadal wskaźnik inwestowania, liczony jako stosunek wielkości nakładów inwestycyjnych do wielkości przychodów. W obydwu latach oscylował on na poziomie około 9%. Prawie połowa koncesjonowanych przedsiębiorstw nie podejmowała w obu badanych latach inwestycji związanych z modernizacją, rozwojem i ochroną środowiska w ramach wykonywanej działalności.

Nakłady inwestycyjne w 2003 r. wyniosły 1 249,7 mln zł i zmniejszyły się o 2,3% w stosunku do nakładów poniesionych w 2002 r. Obniżeniu o 8,4% uległy nakłady w źródła ciepła, podczas gdy inwestycje w sieci dystrybucyjne wzrosły o 6,1%. Te ostatnie skupiły się silnie w przedsiębiorstwach o najwyższym zaangażowaniu w koncesjonowaną działalność ciepłowniczą (81,2%) i należących do klasy PKD 40.30 (83,8%), podczas gdy inwestycje związane z wytwarzaniem w większym stopniu realizowały przedsiębiorstwa o średnim zaangażowaniu (44,4%) i należące do klasy 40.10. Przedsiębiorstwa spoza klas PKD 40.10 i 40.30 dokonały bardzo niewielkich inwestycji.

Koncesjonowane ciepłownictwo w większym stopniu w 2003 r. korzystało ze środków obcych w finansowaniu inwestycji. Udział środków obcych wzrósł o około 3 punkty procentowe w stosunku do roku 2002.

Pięć województw w obydwu badanych latach: śląskie, mazowieckie, łódzkie, pomorskie i małopolskie miało przeważający udział (66,0% w 2002 r.; 63,2% w 2003 r.) w ogólnokrajowych nakładach inwestycyjnych, przy czym dwa pierwsze z nich wyraźnie dominowały nad pozostałymi. W trzech województwach – śląskim, mazowieckim i łódzkim odnotowany został spadek inwestycji, odpowiednio o: 12%, 29%, 10%; a w pomorskim i małopolskim – wzrost, odpowiednio o: 64%, 42%.

3. Zmiany efektywności sektora ciepłowniczego

Efektywność działalności gospodarczej stanowi miarę racjonalności i skuteczności realizacji celów ekonomicznych i wykorzystania zasobów (majątku trwałego, kadry pracowniczej, płynności, itp.) oraz sprawności gospodarowania (zarządczej, organizacyjnej, marketingowej, itp.). Dane ilustrujące jej poziom, zróżnicowanie i zmiany mogą zatem m.in. być uznane za odpowiednie i przydatne do oceny efektów regulacji w koncesjonowanej energetyce ciepłej. W publikacji

*Energetyka ciepła w Polsce – 2002*⁹⁾ przedstawiono obszernie propozycję 17 mierników spełniających to zadanie. Zostały one podzielone na cztery grupy: „techniczną”, „ekonomiczną”, „finansową” i „rozwojową”. Zaproponowano również sposób interpretacji wartości liczbowych każdego z tych mierników, a następnie dokonano analizy poziomu i zróżnicowania efektywności ciepłownictwa w 2002 r.¹⁰⁾ Odwołując się do znaczenia pojęciowego i wartości poznawczej zaprezentowanych tam mierników, podjęto próbę naszkicowania ich dynamiki, wykorzystując właściwe dane z lat 2002 i 2003.

Przyjrzyjmy się najpierw zbiorczo zmianom w wartości liczbowej i zróżnicowaniu tych mierników. Odpowiednie dane zawiera tabela 7 (str. 37). Z dwoma wyjątkami poziom poszczególnych wskaźników zmienił się o kilka procent (co się tyczy owych wyjątków, to wydajność pracy wzrosła o 15%, w głównym stopniu na skutek redukcji zatrudnienia¹¹⁾, a zadłużenie zmalało o 16%). W ogromnej większości zmiany poziomu analizowanych mierników zdają się odzwierciedlać rzeczywiste zmiany efektywności (a nie np. wynikać z takich czy innych błędów w rejestracji zasobów lub procesów gospodarczych). Jednoznacznie wskazują one na fakt, że efektywność ciepłownictwa w 2003 r. była wyższa aniżeli w 2002 r. Zaobserwowane wśród koncesjonowanych przedsiębiorstw zróżnicowanie (wyrażone za pomocą współczynnika zmienności) zmieniło się nieznacznie (o kilka procent) w przypadku około połowy mierników, co może świadczyć o wysokiej poprawności pomiaru. W pięciu przypadkach odnotowano duży spadek zróżnicowania, w tym w dwóch (rentowność i reprodukcja majątku trwałego) tak wielki, że nieodparcie nasuwający przypuszczenie małej wiarygodności danych¹²⁾. Z kolei w przypadku dwóch innych wskaźników (produktywność majątku trwałego i pokrycie środków inwestycyjnych) wzrost zróżnicowania okazał się na tyle duży, że również uzasadnia nieufność wobec jakości uzyskanych informacji¹³⁾. Mimo tych zastrzeżeń natury metodologicznej, ogólna wartość poznawcza obliczonych wskaźników wydaje się jednak wystarczająco wysoka, by poddać je analizie.

9) Por. Aneks w cyt. opracowaniu pod tym tytułem, wydanym w marcu br. w serii „Biblioteka Regulatora”.

10) Tamże; rozdział 3.

11) Było to szczególnie wyraźne w przedsiębiorstwach klasy PKD 40.10, gdzie liczba osób zaangażowanych w działalność ciepłowniczą obniżyła się z 265 do 199 (przeciętnie na 1 przedsiębiorstwo), czyli o 25%.

12) Prawdopodobnie znacznie bardziej obciążone dane uzyskano w 2002 r., gdy np. przeciętne odchylenie wartości wskaźnika rentowności od jego poziomu średniego aż 20-krotnie przewyższało średnią wartość tego wskaźnika.

13) W obu przypadkach przyczyną niedostatecznej jakości danych mogły być trudności z prawidłowym oszacowaniem aktualnej wartości majątku przedsiębiorstwa i inwestycji dokonanych w sferze działalności ciepłowniczej.

Tabela 7. Średnia arytmetyczna i współczynnik zmienności wybranych wskaźników użytych do oceny efektywności ciepłownictwa; poziom w 2003 r. i zmiana w stosunku do 2002 r.

Wskaźnik ^a	2003 (rzeczywista wartość)		2003 w % (2002 = 100)	
	średnia arytmetyczna	współczynnik zmienności	średnia arytmetyczna	współczynnik zmienności
Sprawność wytwarzania	82,8	0,12	103,9	85,7
Sprawność przesyłania	88,8	0,05	100,6	100,0
Wydajność pracy	271,3	0,79	115,4	102,6
Produktywność majątku trwałego	0,94	3,91	104,2	213,7
Całkowity koszt jednostkowy	28,9	0,30	98,3	100,0
Jednostkowy koszt stały	8 486	0,93	104,4	73,8
Jednostkowy koszt zmienny	14,9	0,32	98,0	94,1
Rentowność	1,40	6,60	(+1,96 ^b)	34,2
Cena (jednoskładnikowa)	28,54	0,27	100,6	103,8
Zadłużenie	0,32	0,86	84,5	106,2
Płynność	0,73	0,71	102,4	77,2
Reprodukcja majątku trwałego	0,91	2,13	103,3	57,9
Pokrycie inwestycji środkami własnymi	76,0	1,14	96,6	285,0

a) Sposób obliczania i sens poznawczy objaśniono w: *Energetyka ciepła w Polsce – 2002*, wyd. cyt.

b) Przyrost bezwzględny wartości wskaźnika (punkty procentowe).

Spróbujmy rozpocząć od uzasadnienia wyrażonej wcześniej pozytywnej oceny zmian efektywnościowych w energetyce ciepłej. Dane dla poniższej charakterystyki znajdują się w tabeli 8 (str. 38). Po pierwsze, w zakresie mierników „technicznych”, poprawiła się zarówno sprawność wytwarzania (o 3,1 punktu, osiągając 82,8% w 2003 r.), jak i sprawność przesyłania (o 0,6 punktu, do poziomu 88,8%) oraz zmniejszyła się intensywność emisji szkodliwych dla środowiska gazów (SO₂ – o 27,4%, NO_x – o 23,1%, a CO₂ – o 6,7%). Po drugie, korzystne zmiany wykazały mierniki „ekonomiczne”. I tak, bardzo silnie bo o 15,4% wzrosła (o czym już wspomnieliśmy) wydajność pracy, natomiast produktywność majątku trwałego zwiększyła się o 4,2%. Wyraźnie poprawiła się rentowność energetyki ciepłej – zamiast strat jakie odnotowała w 2002 r., następnym roku zamknęła wynikiem dodatnim, a przyrost wskaźnika wyniósł 1,96 punktu. Wzrost ceny (jednoskładnikowej) ciepła był nieznaczny i wyniósł zaledwie 0,6%, znacznie mniej niż wartość wskaźnika inflacji. Zarazem zostały obniżone koszty działalności ciepłowniczej; całkowity koszt jednostkowy spadł o 1,7%. Było to jednak głównie skutkiem zmniejszenia się kosztu zmiennego, bowiem koszt stały (odniesiony do mocy zamówionej) wzrósł¹⁴.

14) Całkowity koszt jednostkowy (tj. przeliczony na 1 GJ sprzedanego ciepła) obniżył się w badanym okresie o 49,5 gr (o 1,7%), natomiast jednostkowy koszt zmienny (również przeliczony na 1 GJ sprzedanego ciepła) obniżył się o 29,9 gr (o 2,0%). Zatem o 19,6 gr (o 1,4%) zmniejszyły się inne (poza zmiennymi) koszty 1 GJ sprzedanego ciepła. Wskaźnik jednostkowego kosztu stałego – całkowite koszty stałe na 1 MW mocy zamówionej przez odbiorców – wykazał wzrost o 4,4% w badanym okresie.

Po trzecie, uległ poprawie najważniejszy miernik „rozwojowy”, tj. wskaźnik reprodukcji majątku trwałego – z 0,88 do 0,91, co oznacza, że pomimo iż – jak w poprzednich latach – wystąpiła dekapitalizacja majątku ciepłowniczego, relatywna skala tego procesu osłabła. Ponadto, nieznacznie (o 2,7 punktu) zmniejszył się stopień pokrycia nakładów inwestycyjnych przez środki własne, co mogło wynikać ze zwiększenia zdolności kredytowej przedsiębiorstw, to zaś – z poprawy ich sytuacji finansowej. Istotnie, po czwarte, za korzystne należy również uznać zmiany w zakresie mierników „finansowych”. Wyraźnie (o ponad 15%) zmniejszył się wskaźnik zadłużenia oraz nieznacznie (o ponad 2%) wzrósł wskaźnik płynności.

Przedstawiony wyżej obraz efektywności sektora ciepłowniczego w 2003 r. na tle 2002 r. wydaje się niemal jednoznaczny i w pełni spójny. Poprawa zatem nie była zapewne wynikiem przypadku czy szczególnej koniunktury, lecz odzwierciedla zjawiska o charakterze strukturalnym i trwałym. Aby zweryfikować to przypuszczenie, przyjrzymy się obecnie podstawowym różnicowaniom mierników efektywnościowych.

Mierniki techniczne. Korzystne zmiany wartości wskaźników należących do tej grupy wystąpiły w zasadzie we wszystkich grupach przedsiębiorstw niezależnie od kryterium ich klasyfikacji. Jeśli chodzi o stopień zaangażowania przedsiębiorstw w działalność ciepłowniczą (WZDE), sprawność wytwarzania wzrosła w dwóch grupach o najwyższym WZDE, natomiast w grupie o najniższym WZDE spadła, zaś sprawność przesyłania zwiększyła się we wszystkich trzech podstawowych grupach. Podobny wniosek wylania się, jeśli za kryterium przyjąć klasę PKD. W przedsiębiorstwach

Tabela 8. Wskaźniki użyte do pomiaru różnych aspektów efektywności ciepłownictwa w 2002 i 2003 r. według głównych grup WZDE

Wskaźnik	Ogółem		WZDE					
			0-19%		20-69%		70-100%	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
„techniczny”								
Sprawność wytwarzania	79,7	82,8	83,6	82,3	77,4	86,5	77,8	79,2
Sprawność przesyłania	88,2	88,8	91,2	93,1	86,3	87,6	88,4	88,8
Intensywność emisji CO ₂	120,8	112,7	115,2	112,1	134,0	113,1	111,8	112,8
Intensywność emisji SO ₂	0,73	0,53	0,62	0,57	0,69	0,53	0,92	0,50
Intensywność emisji NO _x	0,26	0,20	0,20	0,22	0,25	0,20	0,37	0,19
„ekonomiczny”								
Wydajność pracy	235,0	271,3	258,1	326,3	260,0	319,6	222,8	248,0
Produktywność majątku trwałego	0,90	0,94	0,95	1,01	0,82	0,83	0,93	0,98
Całkowity koszt jednostkowy	29,4	28,9	80,7	75,3	23,3	23,0	21,0	21,2
Koszt jednostkowy stały	8 128	8 486	6 615	6 644	7 738	8 133	8 579	9 011
Koszt jednostkowy zmienny	15,2	14,9	12,8	12,3	12,2	11,9	17,5	17,3
Rentowność	-0,56	1,40	-5,88	-2,62	1,00	4,07	-0,46	0,82
Cena (jednoskładnikowa)	28,4	28,5	21,5	21,5	23,8	24,2	32,6	32,8
„rozwojowy”								
Reprodukcja majątku trwałego	0,88	0,91	0,86	0,89	0,97	0,94	0,84	0,83
Pokrycie inwestycji środkami własnymi	78,7	76,0	92,3	62,6	79,3	72,9	74,3	81,4
„finansowy”								
Całkowite zadłużenie	0,38	0,32	0,63	0,34	0,34	0,28	0,35	0,34
Płynność	0,72	0,73	0,58	0,81	0,71	0,74	0,77	0,72

a) Sposób obliczania i sens poznawczy objaśniono w: *Energetyka ciepła w Polsce – 2002*, wyd. cyt.

należących do klas PKD 40.10 i 40.30 poprawa była jednoznaczna, podczas gdy w pozostałych przedsiębiorstwach uległa pogorszeniu sprawność wytwarzania. Ponadto te pozytywne zmiany wystąpiły niemal we wszystkich grupach wyodrębnionych według formy prawnej; jedynie w przedsiębiorstwach będących własnością samorządu terytorialnego tendencja była przeciwna. Zmniejszenie intensywności emisji spalin również było w zasadzie powszechne.

Niestety, nie we wszystkich regionach Polski środowisko mogło w pełni skorzystać na zmniejszeniu zanieczyszczeń emitowanych przez przedsiębiorstwa ciepłownicze. Największymi beneficjentami były województwa: mazowieckie i śląskie; w pierwszym z nich wyemitowano o 57,4% mniej NO_x, o 26,7% mniej SO₂ i o 17,7% mniej CO₂, a w drugim aż o 58,8% mniej SO₂. Niekorzystna sytuacja wystąpiła natomiast w następujących województwach: dolnośląskim (CO₂), lubuskim (CO₂), łódzkim (CO₂ i NO_x), małopolskim (CO₂ i SO₂), podkarpackim (NO_x), świętokrzyskim (CO₂ i NO_x), warmińsko-mazurskim (CO₂) oraz zachodniopomorskim (CO₂). Trzeba jednak przyznać, że wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych niemal w żadnym z tych województw nie był duży (nie przekroczył kilku procent); wyjątek stanowiły: zachodniopomorskie i podkarpackie (w pierwszym emisja CO₂ zwiększyła się o blisko 20%, a w drugim emisja NO_x wzrosła aż trzykrotnie).

Mierniki ekonomiczne. Spośród wskaźników reprezentujących ten aspekt efektywności energetyki ciepłej skupimy uwagę na trzech: rentowności, której poprawa jest jednym z najbardziej pożądanym celów podmiotów gospodarczych, cenie (jednoskładnikowej), w przypadku której kontrolowanie dynamiki leży w interesie konsumentów oraz wydajności pracy, której odpowiedni wzrost odpowiada ogólnemu interesowi ekonomicznemu.

W 2003 r. **rentowność**, podobnie jak w poprzednim roku była silnie dodatnio skorelowana ze skalą koncesjonowanej działalności ciepłowniczej, a zwłaszcza z wielkością rocznej sprzedaży ciepła. Ilustrują to dane w tabeli 9 (str. 39). Niezależnie jednak od wielkości sprzedaży, w każdej grupie przedsiębiorstw nastąpiła poprawa, a granica sprzedaży powyżej której przedsiębiorstwa *en bloc* wykazywały dodatni wskaźnik rentowności (która w 2002 r. wynosiła 2 mln GJ) obniżyła się do 1 mln GJ. Rozpatrując to zróżnicowanie ze względu na wielkość WZDE, warto zauważyć, że w 2002 r. jedynie w przedsiębiorstwach o WZDE w przedziale 20-69% i to tylko wtedy jeśli sprzedały powyżej 2 mln GJ ciepła wskaźnik rentowności był dodatni (2,8%). Natomiast w 2003 r. w tej grupie rentowność wzrosła ponad dwukrotnie (do 6,0%), a wynik dodatni uzyskały ponadto przedsiębiorstwa o WZDE w przedziale 70-100%, w których wielkość sprzedaży przekroczyła 1 mln GJ. Wartości wskaźnika

Tabela 9. Wskaźnik rentowności^a w latach 2002 i 2003 według wielkości sprzedaży z podziałem na główne grupy WZDE i PKD

Roczna sprzedaż w GJ	2002					2003				
	ogółem	poniżej 100 tys.	100 tys. -1 mln	1-2 mln	powyżej 2 mln	ogółem	poniżej 100 tys.	100 tys. -1 mln	1-2 mln	powyżej 2 mln
Ogółem	-0,56	-6,07	-1,38	-0,82	+0,26	+1,40	-5,69	-1,28	+0,32	+2,89
WZDE										
0-19%	-5,88	-11,17	-3,60	-1,97	-5,87	-2,62	-7,57	-6,71	-1,29	-0,30
20-69%	+1,00	-7,92	-4,89	-0,36	+2,81	+4,07	-4,82	-1,89	-2,13	+6,04
70-100%	-0,46	-4,38	-0,27	-0,81	-0,32	+0,82	-4,70	-0,49	+0,86	+1,55
PKD										
40.10	+1,21	-28,81	-1,43	-0,18	+1,64	+4,21	-18,02	-10,75	-0,66	+5,58
40.30	-0,80	-5,41	-0,72	-0,87	-0,58	+0,86	-4,64	-0,56	+0,66	+1,80
przemysł	-3,33	-8,88	-3,41	+3,09	.	-4,49	-2,26	+2,44	+4,04	.
inne	-7,05	-9,60	-8,81	-7,08	.	-6,92	-8,48	-3,32	-21,42	.

a) % zysku (netto) albo straty (netto) w stosunku do całkowitego przychodu.

rentowności według PKD dowodzą, że największy wpływ na poprawę w skali całego sektora miały wyniki uzyskane w klasie PKD 40.10 (wzrost z 1,2% do 4,2%), zwłaszcza tych, które sprzedały najwięcej (powyżej 2 mln GJ) ciepła (wzrost z 1,6% do 5,6%). Zjawisko poprawy rentowności w 2003 r. miało wymiar ogólnopolski; nie zostało zaobserwowane jedynie w trzech województwach (lubelskie, lubuskie i podlaskie).

Cena jest również skorelowana z wielkością sprzedaży, tyle że (paradoksalnie) ujemnie. Na poziomie wysoce zagregowanym występuje zatem w ciepłownictwie tendencja taka, że przedsiębiorstwa, które tanio sprzedają ciepło są bardziej rentowne. Co więcej, im więcej ciepła sprzedały podmioty gospodarcze, to nie tylko oferowały tym niższe ceny, ale też tym mniejsze wykazały ich podwyżki w 2003 r. I tak, wśród przedsiębiorstw, które sprzedały mniej niż 100 tys. GJ cena wzrosła o 3,6%, gdy wielkość sprzedaży mieściła się w przedziale 100 tys.-1 mln GJ cena wzrosła o 1,9%, gdy była w przedziale 1-2 mln GJ cena wzrosła o 1,4%, a gdy przekraczała 2 mln GJ cena wzrosła jedynie o 0,4%. Z drugiej strony, wysokość ceny wiąże się też „profilem” działalności przedsiębiorstw ciepłowniczych. Najmniejsze ceny w 2003 r. odnotowano wśród podmiotów należących do grupy o najniższym poziomie WZDE (poniżej 20%), zarówno zaliczonych do PKD 40.10 jak i w ogóle nie zaliczonych do sektora energetycznego („przemysł”). Największa zaś cena charakteryzowała zarówno podmioty należące do grupy o najwyższym poziomie WZDE (70-100%) jak i przedsiębiorstwa typowo ciepłownicze (PKD 40.30). Z reguły, tam gdzie ceny były względnie wysokie ich wzrost był stosunkowo duży, a tam gdzie były względnie niskie wzrost był bardzo mały lub nawet odnotowano ich spadek (grupa PKD 40.10).

Jednym z najbardziej pozytywnych zjawisk w 2003 r. był z pewnością wspomniany już wyraźny wzrost **wydajności pracy**, tym bardziej że w 2002 r. w ciepłownictwie wskaźnik ten był o 28% niższy aniżeli w całym dziale PKD 40 definiowanym przez GUS jako „zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę”. Powtórzmy, że wydajność pracy w koncesjonowanej energetyce ciepłej zwiększyła się z 235,0 tys. zł do 271,3 tys. zł. Typowe (dominujące liczebnie) przedsiębiorstwo ciepłownicze w 2003 r. osiągnęło wydajność około 135 tys. zł (podczas gdy w poprzednim roku 110 tys. zł), a poziom wskaźnika przekraczający średnią ogólnokrajową odnotowano w zaledwie 140 przedsiębiorstwach (17% ogólnej liczby). Jedynie w 24 przedsiębiorstwach (3% ogólnej liczby) wydajność pracy przekraczała poziom 450 tys. zł, ale na te przedsiębiorstwa przypadało blisko 10% ogółu przychodów ze sprzedaży ciepła. Natomiast aż 125 przedsiębiorstw (15% ogólnej liczby) miało wydajność poniżej 75 tys. zł¹⁵⁾. Oznacza to, iż pod względem efektywności produkcji energetyka ciepła była bardzo zróżnicowana i z jednej strony obejmowała dużą liczbę mało wydajnych podmiotów gospodarczych, a z drugiej strony niewielką liczbę wysoce wydajnych podmiotów, które jednak miały duży udział na rynku ciepła.

Podobnie jak w 2002 r., występowała wyraźna prawidłowość rozkładu wydajności pracy według skali działalności koncesjonowanej (rynkowej). Jak wynika z tabeli 10 (na przykładzie grupy WZDE 70-100%), im większy był roczny przychód firmy, tym wyższa była wydajność pracy. Po części oczywiście duży przychód

15) 10 przedsiębiorstw nie wykazało zatrudnienia, a zatem w ich przypadku wskaźnik wydajności pracy jest pozbawiony sensu.

Tabela 10. Wydajność pracy w latach 2002 i 2003 według wielkości całkowitego przychodu i liczby osób pełnozatrudnionych w przedsiębiorstwie (grupa WZDE: 70-100%)

Całkowity roczny przychód w mln zł	2002 ^a			2003 ^a			2003 ^b (2002 = 100)		
	2002 ^a	2003 ^a	2003 ^b (2002 = 100)	Liczba osób pełnozatrudnionych	2002 ^a	2003 ^a	2003 ^b (2002 = 100)		
Ogółem	222,8	248,0	111,3	Ogółem	222,8	248,0	111,3		
poniżej 1	107,3	105,5	98,3	poniżej 10	273,4	310,7	113,6		
1-2	131,6	126,0	95,7	10-15	230,6	251,3	109,0		
2-4,5	134,6	136,2	101,2	15-20	172,9	184,4	106,6		
4,5-8	125,4	136,3	108,7	20-40	155,2	150,4	96,9		
8-12	137,4	155,5	113,2	40-60	167,3	147,9	88,4		
12-20	155,2	162,1	104,4	60-150	143,8	170,0	118,2		
20-200	200,3	223,6	111,6	150-500	226,5	252,8	111,6		
200 i więcej	474,2	498,5	105,1	500 i więcej	296,3	354,2	119,5		

a) W tys. zł.

b) W %.

stanowił skutek wysokiej wydajności, a więc zachodził tu związek dwukierunkowy. Zróżnicowanie wydajności między przedsiębiorstwami, które osiągnęły przychód w przedziale 2-8 mln zł nie wykazywało jednak wyraźnej tej tendencji, natomiast była ona bardzo silna powyżej górnej granicy tego przedziału. Warto też dostrzec, że przedsiębiorstwa o najmniejszych przychodach (poniżej 2 mln zł) odnotowały spadek wydajności pracy w stosunku do 2002 r., podczas gdy w pozostałych grupach nastąpiła poprawa. Co się tyczy związku między wydajnością pracy a liczbą zatrudnionych w działalności ciepłowniczej, to można zauważyć, iż wysokiej wydajności sprzyja niewielkie zatrudnienie (poniżej 15 osób)¹⁶⁾ oraz duże zatrudnienie (powyżej 150 osób). Wzrost wydajności wystąpił przy tym również zarówno w przedsiębiorstwach o niedużym jak i znacznym zatrudnieniu; przedsiębiorstwa zatrudniające w działalności koncesjonowanej ciepłowniczej od 20 do 60 osób wykazały natomiast jej niższą.

Analiza efektywności ciepłownictwa w 2003 r. potwierdziła zauważony we wcześniejszym roku silny dodatni związek między poziomem wydajności pracy a poziomem wynagrodzeń. Związek ten przejawia się najostrzej w przedsiębiorstwach typowo energetycznych. Na przykład, w grupie PKD 40.30 gdy średnie miesięczne wynagrodzenie nie przekracza 1 750 zł, to wydajność pracy jest niższa niż 115 tys. zł, a gdy przewyższa 3 000 zł, wydajność przekracza poziom 300 tys. zł. Jednakże ta zależność nie miała większego wpływu na zmiany w wydajności pracy w stosunku do 2002 r., która wzrosła zarówno w grupach przedsiębiorstw o stosunkowo niskich jak i grupach o stosunkowo wysokich wynagrodzeniach. Sugeruje to

zatem (wbrew pewnym pozorom) brak znaczącej roli płacy jako bodźca wzrostu wydajności pracy.

Tendencja wzrostowa wydajności pracy dała się dostrzec w niemal wszystkich podstawowych grupach przedsiębiorstw. Ze względu na grupę WZDE (tabela 8) największy przyrost wystąpił w grupie a najniższym poziomie wskaźnika (0-19%) i wyniósł 26,4%. Co ciekawe, poprawa objęła tu wyłącznie podmioty o bardzo małych obrotach. W grupie WZDE 20-69% wydajność pracy zwiększyła się o 22,9%, a w grupie WZDE 70-100% – o 11,3%. W obu tych grupach poprawa nastąpiła niezależnie od wielkości przychodów, choć (w odróżnieniu od grupy WZDE 0-19%) okazała się najslabsza w przypadku przedsiębiorstw mających najniższe obroty. Gdy przyjąć za kryterium klasyfikacji symbol PKD, to obraz okazuje się nieco inny. Odpowiednie dane zawiera tabela 11 (str. 41). Wydajność pracy zwiększyła się zdecydowanie najbardziej bo aż o 36,1% w przedsiębiorstwach zaliczonych do klasy 40.10, czyli z reguły wytwarzających ciepło w skojarzeniu z energią elektryczną. W przedsiębiorstwach klasy 40.30 nastąpił wzrost wydajności o 10,8%, a w przedsiębiorstwach nie zakwalifikowanych do przemysłu („inne”) – o 2,7%. Natomiast podmioty przemysłowe lecz nie energetyczne odnotowały spadek wydajności o 5,4%. W rezultacie te ostatnie utraciły pozycję najbardziej wydajnych w polskiej energetyce ciepłej na rzecz podmiotów klasy 40.10. Generalnie wśród wszystkich grup przedsiębiorstw o profilu energetycznym, np. sklasyfikowanych ze względu na wielkość przychodów ze sprzedaży ciepła, w 2003 r. wystąpił istotny wzrost wydajności pracy, co nie było jednoznaczne wśród pozostałych przedsiębiorstw posiadających koncesję na działalność ciepłowniczą. Wnioski jakie można wyprowadzić z porównania poziomu i dynamiki wydajności pracy w różnych grupach według WZDE i PKD nie wydają się w pełni spójne. Zwłaszcza trudno bez dalszych badań przyjąć za zrozumiałe szczególnie silne zwiększenie się

16) Częściowo może to wynikać z korzystania przez koncesjonowane podmioty ciepłownicze z usług przedsiębiorstw podwykonawczych (i zatrudnionych w nich osób); prowadzi to do zawyżenia wydajności pracy.

Tabela 11. Wydajność pracy^a w latach 2002 i 2003 według PKD

Grupa według PKD	2002	2003	2003 (2002 = 100)	Liczba podmiotów w 2003 r.
Ogółem	235,0	271,3	115,4	814
40.10	283,5	386,0	136,1	48
40.30	222,9	246,9	110,8	439
Przemysł	305,8	289,3	94,6	148
Inne	167,9	172,5	102,7	179

a) W tys. zł na 1 pełnozatrudnionego pracownika.

wydajności wśród podmiotów o najniższym zaangażowaniu w koncesjonowaną działalność ciepłowniczą. Nieco światła na tę kwestię rzucają dane przedstawione w ostatniej części artykułu.

Uzupełniając powyższe rozważania, warto dodać, że wzrost wydajności pracy był również powszechnym zjawiskiem w skali terytorialnej. Poprawa nastąpiła we wszystkich województwach; największa w mazowieckim (o 31,2%), kujawsko-pomorskim (o 29,2%) i lubuskim (o 26,3%), a najmniejsza w warmińsko-mazurskim (o 0,7%), podlaskim (o 4,2%) i zachodniopomorskim (o 7,2%).

Mierniki rozwojowe. Wynik osiągnięty w 2003 r. w porównaniu do 2002 r. uznano nieco wcześniej za umiarkowanie korzystny, głównie dlatego, że nastąpiła poprawa wskaźnika reprodukcji majątku trwałego. Z pesymistycznych ocen dotyczących zmian we wcześniejszych latach wynika, że mogła to być zmiana zwiastująca przełom. Jednakże dopiero najbliższa przyszłość pokaże, czy tak było istotnie. W rzeczy samej, wartości wskaźnika reprodukcji majątku nakazują wstrzeżliwość w formułowaniu takiej opinii. Spośród trzech głównych grup wyróżnionych według WZDE, poprawa pojawiła się jedynie w grupie o najniższej wartości WZDE, obejmującej przedsiębiorstwa dla których koncesjonowane, związane z rynkiem ciepłownictwo stanowi margines działalności gospodarczej. Zupełnie inny wniosek nasuwa zróżnicowanie wartości wskaźnika reprodukcji majątku według przynależności do głównych klas PKD. W tym przypadku korzystny trend wystąpił wyłącznie wśród przedsiębiorstw typowo energetycznych – zarówno elektroenergetycznych jak i szczególnie (wzrost z 0,78 do 0,84) typowo ciepłowniczych, natomiast przedsiębiorstwa o profilu nie energetycznym dotknęła głęboka dekapitalizacja majątku trwałego, w tym w przedsiębiorstwach przemysłowych proces ten pogłębił się w stosunku do 2002 r. (spadek z 0,41 do 0,30). Największej dekapitalizacji ulegał przy tym majątek podmiotów należących do jednostek samorządu terytorialnego (spadek do poziomu 0,42), zaś w najkorzystniejszej sytuacji były spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (wzrost do poziomu 1,15). Wyraźny był związek zmian wartości wskaźnika reprodukcji majątku z wielkością ciepła

sprzedanego przez przedsiębiorstwo; w grupach poniżej progu sprzedaży 1 mln GJ można było zaobserwować spadek (wzrost dekapitalizacji), a w grupach powyżej tego progu – wzrost wskaźnika (zmniejszenie dekapitalizacji).

Trzeba przy tym pamiętać, że w 2003 r. w badanej zbiorowości przedsiębiorstw nakłady inwestycyjne (czyli zależny od bieżącej działalności przedsiębiorstwa element wskaźnika reprodukcji majątku) zmniejszyły się w stosunku do roku poprzedniego (o 2,3% w przeliczeniu na 1 przedsiębiorstwo), na co złożył się spadek nakładów związanych z wytwarzaniem ciepła i wzrost nakładów związanych z przesyłaniem i dystrybucją ciepła. Z drugiej strony, przyczyną osłabienia procesu inwestycyjnego było wyłącznie zmniejszenie nakładów w przedsiębiorstwach nie energetycznych.

Mierniki finansowe. Oba użyte do analizy wskaźniki dowodzą poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstw ciepłowniczych. Wprawdzie wzrost płynności był nieznaczny, ale niemal we wszystkich grupach podmiotów, niezależnie od kryterium klasyfikacji, sytuacja, o ile nie uległa polepszeniu, była zadowalająca. Jedynie w przedsiębiorstwach przemysłowych o profilu nie energetycznym wartość wskaźnika płynności nie tylko kształtowała się na bardzo niskim poziomie, ale w porównaniu do 2002 r. znacząco się obniżyła (z 0,45 do 0,37). Jeśli chodzi o wskaźnik całkowitego zadłużenia, to jego wartość wyraźnie się zmniejszyła, a spadek był w zasadzie powszechny, niezależnie od przynależności do grupy WZDE, PKD czy wyodrębnionej według formy prawnej.

***

Ujmując rzecz sumarycznie, podstawowymi przejawami poprawy efektywności energetyki ciepłej w 2003 r. były:

- korzystne zmiany na poziomie całego sektora w przypadku niemal wszystkich wskaźników użytych do pomiaru efektywności;
- „zbilansowany” efekt zmian efektywnościowych z punktu widzenia interesu podmiotów energetycznych (np. poprawa rentowności) i konsumentów (np. nieznaczny ruch ceny);

- znacząca i szeroko obserwowana poprawa efektywności ekonomicznej wyrażająca się we wzroście wydajności pracy;
- zmniejszenie się dysproporcji między grupami przedsiębiorstw i regionami kraju.

4. Ciepłownictwo zawodowe

Biorąc pod uwagę to, że przyjęte do analizy kryteria podziału koncesjonowanych przedsiębiorstw ciepłowniczych mogą nie spełniać oczekiwań potencjalnych użytkowników danych statystycznych, dla uściślenia dalszych rozważań wydzielono zbiór w miarę jednorodnych podmiotów. Innym powodem dokonania tego zabiegu było to, iż w trakcie weryfikacji danych uzyskanych od badanych przedsiębiorstw dały się zauważyć liczne przypadki rozbieżności w podejściu do informacji jednoznacznie identyfikujących badane przedsiębiorstwo, np. do wypełniania rubryk formularza dotyczących PKD i WZDE. Na przykład, nie można było jednoznacznie stwierdzić, że wszystkie duże zespoły elektrociepłowni, czyli przedsiębiorstwa prowadzące przede wszystkim działalność ciepłowniczą, znalazły się w jednej określonej klasie PKD czy grupie WZDE.

W niniejszej części tego artykułu, podjęto więc próbę syntetycznej charakterystyki wybranego względnie jednorodnego zbioru przedsiębiorstw, jak również próbę przedstawienia tego, co wyróżnia te przedsiębiorstwa na tle całokształtu koncesjonowanego ciepłownictwa.

Spśród badanych przedsiębiorstw posiadających koncesję na działalność ciepłowniczą została wyodrębniona grupa przedsiębiorstw, które można określić mianem „ciepłownictwa zawodowego”. Na podstawie przeglądu pojedynczych podmiotów, zaliczone do niej zostały przedsiębiorstwa o zaangażowaniu w działalność ciepłowniczą powyżej 60%, z klasy PKD 40.30. Pozostałe przedsiębiorstwa z tej klasy, o zaangażowaniu w działalność ciepłowniczą mniejszym od 60%, pomimo tego, że posiadają typowo „ciepłowniczy” symbol PKD, nie zostały włączone do grupy ciepłownictwa zawodowego, ponieważ zajmują się one działalnością ciepłowniczą obok innych rodzajów działalności gospodarczej. Do grupy ciepłownictwa zawodowego zostały zaliczone również przedsiębiorstwa z klasy PKD 40.10 o zaangażowaniu w działalność ciepłowniczą co najmniej 20%. Jak się bowiem okazało, były to głównie elektrociepłownie zawodowe.

W 2003 r. w grupie przedsiębiorstw objętych badaniem URE i zaliczonych, według powyższego kryterium, do ciepłownictwa zawodowego znalazło się 380 podmiotów, podczas gdy w roku 2002 – 374. Zdecydowana większość przedsiębiorstw ciepłownictwa zawodowego (w 2003 r. prawie 67%) to takie, które łączyły wytwarzanie z przesyłaniem i dystrybucją ciepła. W 2003 r. było ich o 6,8% więcej niż w 2002 r. W obydwu latach, w przeważającej mierze, przedsiębiorstwa ciepłownictwa zawodowego występowały w formie

spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (blisko 79%). W zbiorze wybranych przedsiębiorstw tylko około 8% stanowiły te, które zajmowały się wyłącznie wytwarzaniem. Ponad połowa przedsiębiorstw ciepłownictwa zawodowego sprzedawała od 100 do 1 000 TJ ciepła. Rozkład terytorialny ciepłownictwa zawodowego jest raczej nierównomierny. Przedsiębiorstwa ciepłownictwa zawodowego stanowią powyżej połowy ogółu koncesjonowanych podmiotów jedynie w 7 województwach: warmińsko-mazurskim, mazowieckim, zachodniopomorskim, lubuskim, lubelskim, dolnośląskim i pomorskim. Z drugiej strony, w trzech województwach: kujawsko-pomorskim, podkarpackim i opolskim stanowią one niespełna 1/3 takich podmiotów.

Potencjał techniczny ciepłownictwa zawodowego jest znaczący. W obydwu badanych latach, ciepłownictwo zawodowe koncentrowało około 62% wszystkich koncesjonowanych źródeł ciepła w kraju oraz ponad 80% krajowej sieci ciepłowniczej. W 2003 r. prawie cała moc niewykorzystana¹⁷⁾ kraju znalazła się w wybranym zbiorze (21,3% wobec 24,7%). Ciepłownictwo zawodowe skupiało prawie 80% zatrudnionych we wszystkich badanych koncesjonowanych przedsiębiorstwach.

Interesujące wydaje się to, że spółki akcyjne stanowiące zaledwie 12,1% ciepłownictwa zawodowego skupiały 50,4% mocy osiągalnej, natomiast spółki z o.o., których było aż 78,9%, dysponowały 45,9% mocy. Te ostatnie skupiały ponad 55% sieci i zatrudnionych w całym ciepłownictwie zawodowym.

W obu badanych latach, wszystkie przedsiębiorstwa ciepłownictwa zawodowego zajmowały się wytwarzaniem ciepła. W 2003 r. wytworzyły one 58,5% łącznej produkcji ciepła w kraju, co oznacza wzrost o 2,9 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2002. Bardziej szczegółowe informacje znajdują się w tabeli 12 (str. 43).

Przedsiębiorstwa ciepłownictwa zawodowego, w obydwu badanych latach, zrealizowały około 84% całej sprzedaży ciepła w jednostkach fizycznych w kraju (rysunek 5 na str. 44). Wolumen sprzedanego ciepła wzrósł w 2003 r. o 3,7% w stosunku do roku 2002. Niewątpliwie na wzrost ten miało wpływ zwiększenie całkowitej sprzedaży ciepła w województwie kujawsko-pomorskim o 55,6%¹⁸⁾. W siedmiu województwach odnotowano spadek sprzedaży w przedsiębiorstwach ciepłownictwa zawodowego: warmińsko-mazurskim (o 4,6%), podlaskim (o 4,2%), zachodniopomorskim (o 3,5%), łódzkim (o 1,9%), pomorskim (o 1,6%), świętokrzyskim (o 1,1%) i śląskim

17) Potencjał mocy niewykorzystanej liczony jako udział różnicy między mocą osiągalną a mocą zużytą na potrzeby własne i zamówioną przez odbiorców w mocy osiągalnej.

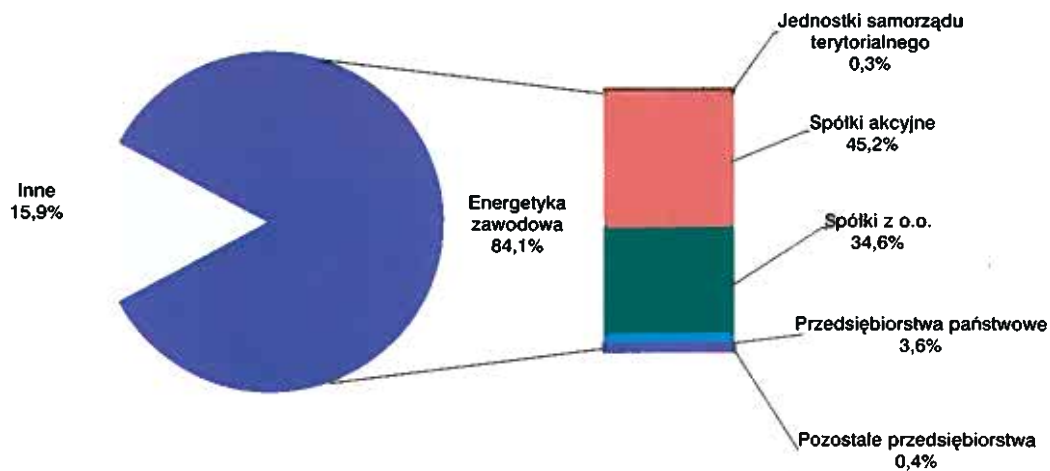
18) Jedno ze znaczących przedsiębiorstw w tym regionie Polski powiększyło swoje moce wytwórcze w 2003 r. o ponad 360 MW na skutek przejęcia majątku ciepłowniczego przedsiębiorstwa przemysłowego, w związku z tym zwiększyło sprzedaż ciepła prawie 24-krotnie w stosunku do roku 2002.

Tabela 12. Podstawowe informacje o ciepłownictwie zawodowym w 2002 i 2003 r.

Wyszczególnienie	Liczba przedsiębiorstw			Zatrudnienie			Moc osiągalna			Produkcja ciepła				
	2002	Polska w 2002 r. = 100	2003	Polska w 2002 r. = 100	2003 r. (etaty)	Polska w 2003 r. = 100	2002 (MW)	Polska w 2002 r. = 100	2003 (MW)	Polska w 2003 r. = 100	2002 (TJ)	Polska w 2002 r. = 100	2003 (TJ)	Polska w 2003 r. = 100
POLSKA	849	100,0	814	100,0	61 694	100,0	67 285	100,0	65 203	100,0	492 467	100,0	490 495	100,0
Energetyka zawodowa	374	44,1	380	46,7	48 157	78,1	41 581	61,8	40 725	62,5	274 014	55,6	286 714	58,5
Rodzaj działalności														
WPIDO	88	59,5	77	65,8	22 622	90,2	9 826	69,0	8 551	63,0	64 014	54,1	57 222	51,8
WPID	237	46,6	253	50,2	20 007	69,0	25 033	60,4	25 435	62,6	164 096	57,2	180 927	61,9
W	30	26,1	29	26,6	3 915	69,1	6 720	57,9	6 738	61,2	45 890	52,8	48 557	58,2
PIDO	19	24,7	21	25,0	1 613	83,1	2	75,6	1	5,9	14	83,8	8	0,2
Forma prawna														
Jednostki samorządu terytorialnego	17	22,4	14	18,4	640	41,9	424	42,3	288	19,4	1 643	33,1	1 138	25,5
Spółki akcyjne	47	21,2	46	22,7	17 974	70,6	21 225	51,8	20 525	52,8	156 845	47,0	159 683	49,4
Spółki z o.o.	294	63,6	300	66,2	25 733	87,8	18 825	81,9	18 692	82,8	109 443	79,7	119 485	79,2
Przedsiębiorstwa państwowe	7	24,1	6	30,0	3 460	80,7	871	57,0	832	68,3	4 577	41,8	4 332	66,0
Pozostałe przedsiębiorstwa	9	15,0	14	22,6	350	31,1	236	28,2	388	37,6	1 506	29,0	2 076	36,7

* Zmiany udziałów w 2003 r. wynikają ze wzrostu mocy osiągalnej i produkcji ciepła w przedsiębiorstwach grupy PIDO całego koncesjonowanego ciepłownictwa.

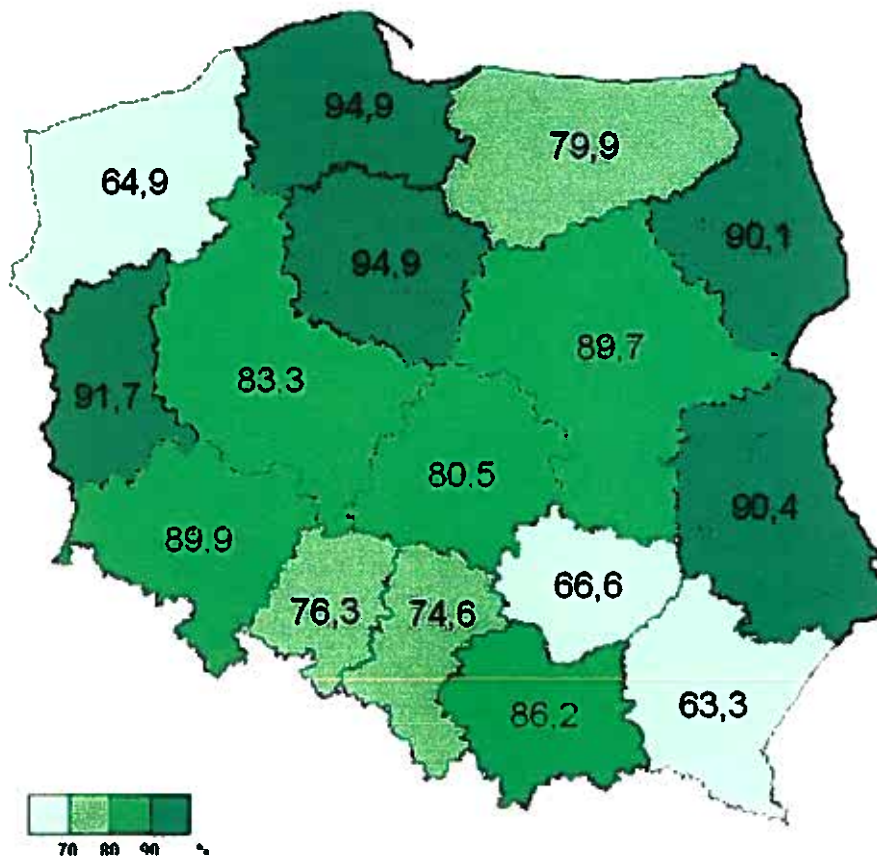
Rysunek 5. Sprzedaż ciepła przez przedsiębiorstwa ciepłownictwa zawodowego w 2003 r.

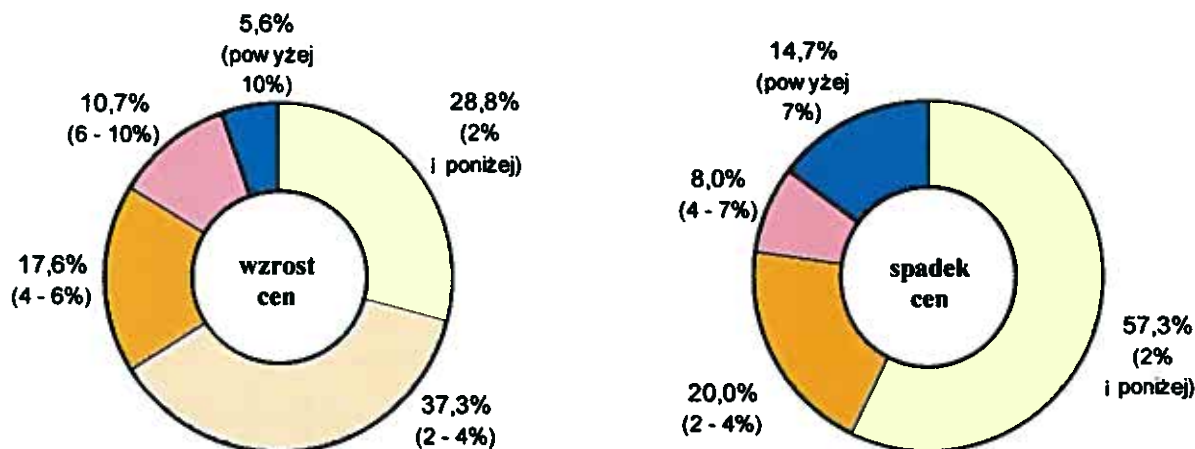
(o 0,7%). Przedsiębiorstwa ciepłownictwa zawodowego, łączące wytwarzanie z przesyłem i dystrybucją sprzedawały ciepło pochodzące wyłącznie z własnej produkcji. Natomiast w przedsiębiorstwach zajmujących się jeszcze dodatkowo obrotem ponad 80%

sprzedawanego ciepła pochodziło z zakupu w obcych źródłach. Wolumen sprzedanego ciepła bezpośrednio ze źródeł w 2003 r. pozostawał na tym samym poziomie jak w roku poprzednim, z kolei wolumen sprzedaży za pomocą sieci zwiększył się o 5,7%.

Rysunek 6. Udział sprzedaży ciepła przedsiębiorstw ciepłownictwa zawodowego w sprzedaży ogółem w województwach w 2003 r.

Rysunek 7. Struktura przedsiębiorstw według wskaźnika wzrostu/spadku średnich jednoskładnikowych cen ciepła w 2003 r.

Przedsiębiorstwa ciepłownictwa zawodowego w 2003 r. sprzedawały ciepło nieco drożej niż pozostałe koncesjonowane przedsiębiorstwa, średnio po 29,40 zł/GJ, przy średniej jednoskładnikowej cenie w Polsce kształtującej się na poziomie 28,54 zł/GJ. Można powiedzieć, że w obydwu badanych latach, cena ciepła w zawodowym ciepłownictwie kształtowała się na zbliżonym poziomie; w 2003 r. wzrosła zaledwie o 0,31 zł/GJ, tj. o 1%. W 21,4% przedsiębiorstw ciepłownictwa zawodowego ceny ciepła spadły w stosunku do roku poprzedniego, w 67,2% – wzrosły, natomiast w 11,4% przedsiębiorstw pozostały na tym samym poziomie.

Warto zwrócić uwagę, że wśród przedsiębiorstw ciepłownictwa zawodowego najwyższą jednoskładnikową cenę uzyskiwały te, które zajmowały się jednocześnie wytwarzaniem ciepła, jego przesyłaniem i dystrybucją oraz obrotem. Jednoskładnikowa cena w tych przedsiębiorstwach w 2003 r. ukształtowała się na poziomie 34,24 zł/GJ i była wyższa w stosunku do roku ubiegłego o 2,6%. Stosunkowo wysokie jednoskładnikowe ceny stosowały też przedsiębiorstwa zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją oraz obrotem ciepłem (32,41 zł/GJ w 2003 r.; 32,26 zł/GJ w 2002 r.). Porównanie kształtowania się cen ze względu na wielkość sprzedaży, w przedsiębiorstwach ciepłownictwa zawodowego, potwierdza tezę o stosowaniu efektu skali – im większa sprzedaż tym niższa cena (tabela 13). Różnica między średnią ceną ciepła w przedsiębiorstwach sprze-

dających najmniejsze jego ilości (poniżej 100 TJ), a ceną w przedsiębiorstwach których wolumen sprzedaży przekraczał 2 mln GJ była istotna i przekroczyła w obydwu latach 40%.

Wolumen sprzedanego ciepła oraz stosowana cena wpływają bezpośrednio na wielkość uzyskanych przychodów w przedsiębiorstwie. W 2003 r. ciepłownictwo zawodowe wygenerowało 86,7% całkowitych przychodów koncesjonowanych przedsiębiorstw biorących udział w badaniu w tym roku. Średnia rentowność w tych przedsiębiorstwach w 2003 r. wyniosła 1,96% (0,28% w 2002 r.) i miała decydujący wpływ na wysokość krajowego wskaźnika rentowności (również na jego poprawę w 2003 r. w stosunku do roku 2002). Wskaźnik rentowności w ciepłownictwie zawodowym w obydwu badanych latach przewyższał istotnie (o 0,8 punktu procentowego w 2002 r. i o 0,6 w 2003 r.) ogólnokrajowy. Najbardziej rentowne w wybranym zbiorze przedsiębiorstw były przedsiębiorstwa, które zajmowały się wyłącznie wytwarzaniem ciepła. W 2003 r. wskaźnik rentowności osiągnął wśród nich poziom 6,17% wobec 3,59% w 2002 r.

Porównując rentowność w przedsiębiorstwach ciepłownictwa zawodowego, między rokiem 2002 i 2003 należy stwierdzić, że uległa ona znacznej poprawie we wszystkich grupach przedsiębiorstw niezależnie od kryterium klasyfikacji. Stosunkowo duży wpływ na sytuację finansową w przedsiębiorstwach ciepłownictwa zawodowego miał wzrost cen ciepła. Obserwuje się, że

Tabela 13. Średnie jednoskładnikowe ceny ciepła w ciepłownictwie zawodowym według wielkości sprzedaży (w zł/GJ)

Lata	Sprzedaż ciepła w TJ				
	ogółem	100 i poniżej	100-1 000	1 000-2 000	powyżej 2 000
2002	29,09	39,83	32,34	30,50	27,85
2003	29,40	40,43	33,29	31,07	28,05

Tabela 14. Wskaźniki charakteryzujące efektywność ciepłownictwa zawodowego w latach 2002-2003

Wyszczególnienie	Wydajność pracy		Reprodukcja majątku trwałego		Wskaźnik dekapitalizacji majątku (%)		Rentowność (%)	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003
POLSKA	235,0	271,3	0,88	0,91	54,3	54,9	-0,56	1,40
Energetyka zawodowa	236,8	272,0	0,84	0,85	53,1	53,3	0,28	1,96
Rodzaj działalności								
WPIDO	268,1	317,5	0,80	0,84	51,2	55,1	-0,11	1,70
WPID	195,8	221,6	0,81	0,76	55,1	53,3	0,29	1,67
W	245,3	290,9	1,37	1,26	54,4	47,4	3,59	6,17
PIDO	286,4	295,6	0,55	1,00	50,4	50,6	-1,52	-0,97
Forma prawna								
Jednostki samorządu terytorialnego	102,0	114,9	2,05	0,56	49,6	47,0	-1,20	-0,70
Spółki akcyjne	316,8	385,7	0,76	0,72	58,6	57,9	1,47	4,03
Spółki z o.o.	194,7	218,5	0,98	1,05	43,1	44,4	-0,52	0,45
Przedsiębiorstwa państwowe	170,8	177,9	0,46	0,55	51,0	54,9	-4,25	-4,70
Pozostałe przedsiębiorstwa	126,7	120,9	2,39	2,46	29,1	36,8	1,88	-2,15

wraz ze wzrostem ilości sprzedawanego ciepła spada cena a rośnie wskaźnik rentowności.

Tabela 14 przedstawiająca podstawowe informacje dotyczące niektórych wskaźników w wybranych układach dowodzi, że występują istotne różnice efektywnościowe między przedsiębiorstwami ciepłownictwa zawodowego a całym badanym zbiorem koncesjonowanych przedsiębiorstw. Wybrane wskaźniki dla ciepłownictwa zawodowego korzystnie odbiegają od wskaźników krajowych. Ponadto porównanie ich między grupami przedsiębiorstw ciepłownictwa zawodowego w wybranych układach, na przestrzeni dwóch lat, wskazuje na istotną poprawę. Mimo znacznego wzrostu wydajności pracy w 2003 r. (prawie o 15%) wzrost wysokości średniego wynagrodzenia był 4 razy mniejszy (3,7%). Warto przy tym zwrócić uwagę na to, że średnie wynagrodzenia w ciepłownictwie zawodowym są znacząco wyższe (o 15,5%) od wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w pozostałych koncesjonowanych przedsiębiorstwach uczestniczących w badaniu.

Opisując ciepłownictwo zawodowe należy również zwrócić uwagę na wysokość nakładów inwestycyjnych związanych z modernizacją, rozwojem i ochroną środowiska, które w tej grupie przedsiębiorstw stanowiły w 2003 r. ponad 80% całych nakładów ponoszonych

w koncesjonowanym ciepłownictwie. Jednak wzrost nakładów w stosunku do roku poprzedniego był niewielki, tylko o 4,3%. Jest to niepokojące, biorąc pod uwagę potrzeby inwestycyjne ciepłownictwa wyrażone wysokim wskaźnikiem dekapitalizacji majątku trwałego (ponad 53% w obydwu badanych latach) oraz utrzymującym się na tym samym względnie niskim poziomie wskaźnikiem reprodukcji majątku trwałego (około 0,8). Mała wartość inwestycji w obydwu latach, bądź ich brak, świadczy również o tym, że przedsiębiorstwa ciepłownicze zapewne nie posiadają ani krótko- ani długookresowych planów rozwoju dla wykonywanej koncesjonowanej działalności.

Autorzy:

- Anna Buńczyk, Anna Daniluk – pracownicy Wydziału Informatyki Biura Obsługi Urzędu URE
- prof. Marek Okólski – doradca Prezesa URE

PIĘĆ LAT DZIAŁALNOŚCI REGULACYJNEJ W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W CIEPŁO

Witold Cherubin

1. Krótka historia ustalania cen ciepła do rozpoczęcia ich regulacji przez Prezesa URE

W poprzednim systemie gospodarczym ceny paliw i energii były określane na podstawie ustawy o cenach, która upoważniała Ministra Finansów do ustalania cen urzędowych dla poszczególnych grup odbiorców i wprowadzania maksymalnych wskaźników wzrostu cen umownych, a Rada Ministrów była nawet upoważniona do wprowadzania okresowego zakazu podwyższania cen umownych. Ceny ustalane na podstawie tych przepisów miały charakter cen urzędowych, a dla paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła stosowane były cenniki ustalane przez Państwową Komisję Cen, a później przez Ministra Finansów.

Przez cały ten okres nie było właściwych relacji między poziomem cen a kosztami zaopatrzenia w nośniki energii. Ceny paliw i energii (w tym ciepła) były tak niskie, że nie pokrywały kosztów ich pozyskania i dostarczenia do odbiorców końcowych. W wyniku tego ceny nie spełniały jednej z podstawowych funkcji, jako parametru określającego koszty niezbędne do wytworzenia i dostarczenia energii finalnym odbiorcom. Szczególna sytuacja występowała w zakresie zaopatrzenia w ciepło, gdzie stosowano ceny urzędowe (dla gospodarstw domowych) i tzw. ceny umowne (dla zarządców budynków i innych odbiorców), określane w umowach przez dostawców ciepła, przy czym swoboda kształtowania cen umownych była ograniczona przepisami, wydawanymi przez Ministra Finansów lub Radę Ministrów na podstawie ustawy o cenach.

Ceny urzędowe miały charakter „cen socjalnych” – były niezależne od poziomu kosztów dostarczania ciepła (wynikających z uwarunkowań lokalnych) i miały na celu ochronę ludności przed nadmiernym poziomem opłat za ciepło. Powszechnie stosowano w tym czasie opłaty ryczałtowe (za m² ogrzewanej powierzchni lub ilość osób korzystających z ciepłej wody), gdyż brak było ciepłomierzy.

Ceny umowne w zasadzie powinny wynikać z kalkulacji kosztów własnych ponoszonych przez dostawców ciepła, ale wprowadzane przez rząd różne formy ograniczania swobody ich kształtowania spowodowały, że były to ceny regulowane. Ograniczenia wzrostu umownych cen ciepła wprowadzane były do końca 1998 r. przez Ministra Finansów lub Radę Ministrów, przeważnie jako jednolity dla całego kraju wskaźnik maksymalnego wzrostu cen ciepła. Ponadto ceny umowne ustalane były jako średnie dla wszystkich odbiorców na terenie działania przedsiębiorstwa (województwa lub jego części,

bądź miasta), niezależnie od faktycznych kosztów wytwarzania i przesyłania ciepła do poszczególnych odbiorców.

Ustalanie wskaźników wzrostu cen w tak specyficznej branży jak ciepłownictwo miało podstawową wadę, gdyż brak było powiązania między wzrostem cen ciepła i wzrostem kosztów produkcji i dystrybucji ciepła, wynikającym z realnych warunków ekonomicznych. Faktyczny wzrost kosztów wytwarzania i przesyłania ciepła zależy bowiem od warunków lokalnych, głównie z uwagi na rodzaj i wielkość źródeł ciepła i sieci ciepłowniczych oraz ich stan techniczny i poziom eksploatacji, a także rodzaj paliwa, odległość transportu paliwa itd. Ponadto wzrost wielu pozycji kosztów jest niezależny od dostawców ciepła (np. podatki, ceny paliw, energii, opłaty ustalone przez gminy itp.). Tak więc nawet poprawne oszacowanie średniej wartości wskaźnika wzrostu cen musiało powodować pogłębianie się dysproporcji w poziomie cen ciepła, a koszty zaopatrzenia w ciepło były w tym czasie bardzo zróżnicowane (różnice między poszczególnymi przedsiębiorstwami były nawet 10-krotne). Stosowanie jednolitego maksymalnego wskaźnika wzrostu cen dyskryminowało przedsiębiorstwa o niskim poziomie kosztów i cen, a ponadto prowadziło do zaniechania szczegółowej ewidencji kosztów i ich analizowania, gdyż ustalanie nowej ceny ciepła ograniczało się do obliczenia ilorazu dotychczasowej ceny i obowiązującego wskaźnika wzrostu tej ceny.

Jednocześnie stosowany był system dotacji, pokrywających różnice pomiędzy cenami urzędowymi, ustalonymi dla użytkowników mieszkań i cenami umownymi, ustalonymi w umowach z zarządcami budynków mieszkalnych. Spółdzielnie mieszkaniowe otrzymywały dotacje z budżetu centralnego, a dotacje dla zarządców budynków komunalnych wypłacano z budżetów lokalnych (gmin). Nie sprzyjało to oszczędzaniu z uwagi na brak ekonomicznego zainteresowania lokatorów i zarządców budynków w racjonalnym użytkowaniu ciepła. Trzeba podkreślić, że straty cieplne budynków były w tym czasie znacznie (ponad 2-krotnie) wyższe niż w krajach Europy Zachodniej, budynki mieszkalne nie były wyposażane w ciepłomierze, a stosowane powszechnie opłaty ryczałtowe były niezależne od wielkości poboru ciepła.

Stan ten sankcjonował nierówne traktowanie poszczególnych grup społeczeństwa, gdyż dotacje dotyczyły tylko użytkowników lokali w budynkach „jednostek gospodarki uspołecznionej”, korzystających z ciepła dostarczanego przez przedsiębiorstwa ciepłow-

nicze, natomiast pozostali obywatele musieli pokrywać pełne koszty ogrzewania swoich lokali i podgrzewania ciepłej wody. Ponadto dotacje dla spółdzielni mieszkaniowych obejmowały również pokrycie kosztów tzw. „termo-modernizacji” budynków („docieplanie”, opomiarowanie i automatyczna regulacja dostawy ciepła), natomiast dotacje z budżetów gmin ograniczały się do pokrywania różnic w opłatach za ciepło, co stwarzało dysproporcje między stanem technicznym budynków spółdzielczych i „komunalnych”.

Jednocześnie obowiązek uzgadniania z wszystkimi odbiorcami umownych cen ciepła (nałożony przez ustawę o cenach) bardzo komplikował proces ich wprowadzania do stosowania w rozliczeniach z odbiorcami. W wyniku przekształceń własnościowych (prywatyzacja handlu i usług, tworzenie wspólnot mieszkaniowych itd.) nastąpił bowiem znaczny wzrost liczby odbiorców. Konieczność dokonania uzgodnień ze wszystkimi odbiorcami (kilkunastoma tysiącami w dużych aglomeracjach) nie tylko wydłużała proces zmiany cen ciepła, ale nawet uniemożliwiała ich wprowadzenie, gdyż sprzeciw tylko jednego odbiorcy nie pozwalał na ich zastosowanie dla innych odbiorców, z uwagi na przepisy „antymonopolowe”, nakładające obowiązek równoprawnego traktowania odbiorców.

Zmiana systemu gospodarczego i zapoczątkowany w 1989 r. proces przechodzenia do gospodarki rynkowej

prowadzi do uzyskania prawidłowych relacji cen nośników energii (w tym ciepła) w stosunku do innych towarów, usług i dóbr konsumpcyjnych. Jednocześnie wzrost cen towarów, usług i dóbr konsumpcyjnych musi być skorelowany z tempem wzrostu przychodów ludności, gdyż w przeciwnym razie następuje wzrost napięć społecznych, opóźniających proces restrukturyzacji gospodarki. Wymaga to prowadzenia odpowiedniej polityki socjalnej, a ochrona najniższej zarabiającej lub bezrobotnych nie może opóźniać procesów ekonomicznych związanych z regulacją poziomu cen, gdyż problemy osłony socjalnej powinny być rozwiązywane przez państwo (np. jako dodatki mieszkaniowe).

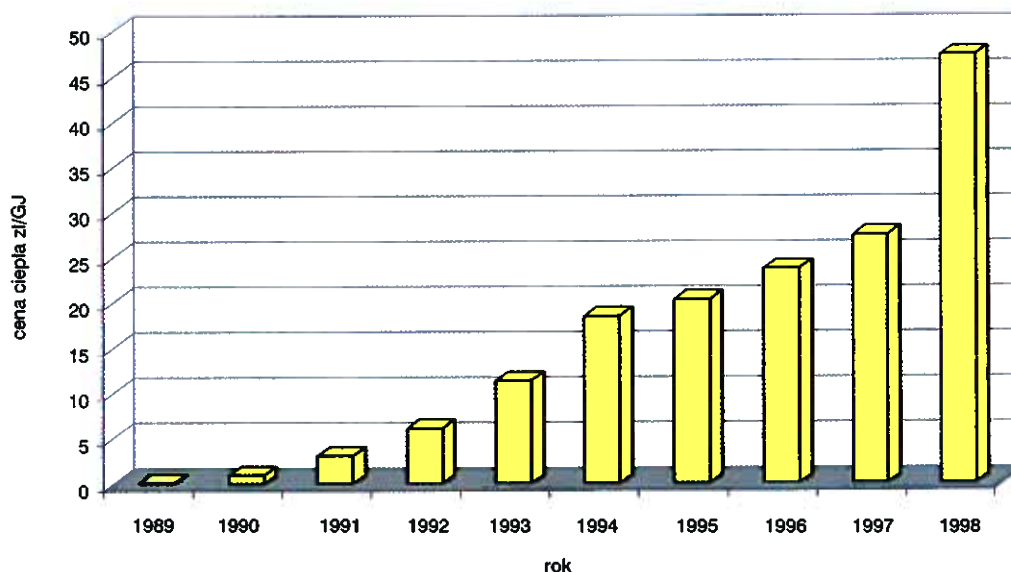
W 1990 r. nastąpił gwałtowny wzrost cen ciepła, wywołując „szok ekonomiczny” u odbiorców (ustalane przez Ministra Finansów urzędowe ceny ciepła, wzrosły w 1990 r. z 970 do 9 700 „starych” zł/GJ). Wywołało to silny protest przeciwko dziesięciokrotnej podwyżce opłat za ogrzewanie i ciepłą wodę w budynkach mieszkalnych. Mimo tak dużego wzrostu cen, opłaty użytkowników lokali nadal pokrywały tylko niewielką część kosztów ponoszonych przez dostawców ciepła, które rosły głównie wskutek bardzo wysokiej inflacji i skokowego wzrostu kosztów zakupu paliw. Doprowadzenie do zrównoważenia opłat z kosztami zaopatrzenia w ciepło gospodarstw domowych (wyeliminowania dotacji) było możliwe w wyniku syste-

Tabela 1. Wzrost urzędowych cen ciepła dla gospodarstw domowych (ceny z VAT)

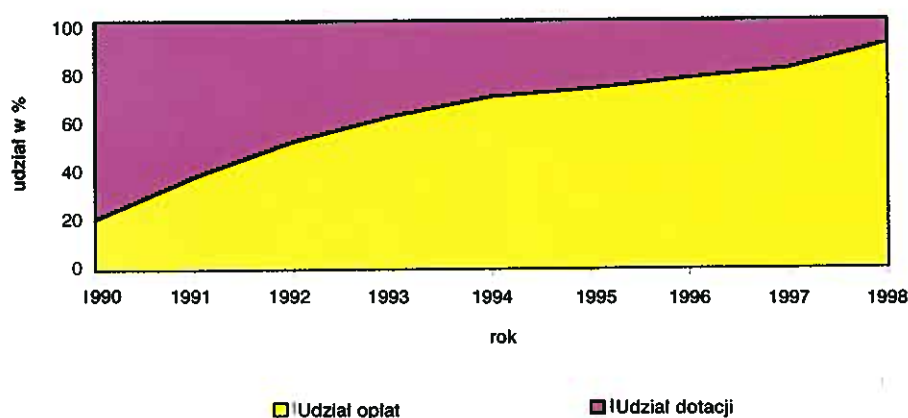
Rok	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Cena ciepła w zł/GJ*)	970	9 700	31 000	61 000	113 840	184 000	20,24	23,66	27,33	47,23

*) W 1995 r. nastąpiła rewaloryzacja złotówki w relacji: 1 „nowy” złoty = 10 000 „starych” złotych. W 1995 r. wprowadzono też 7% podatek VAT do ceny ciepła, w 1996 r. = 12%, w 1997 r. = 17% i od 1998 r. = 22%.

Rysunek 1. Ceny urzędowe dla gospodarstw domowych ustalane przez Ministra Finansów

Rysunek 2. Udział dotacji w opłatach za ciepło dostarczane na potrzeby gospodarstw domowych w latach 1990-1998

matycznego wzrostu urzędowych cen ciepła, ustalone przez Ministra Finansów jeszcze do końca 1998 r. Wzrost tych cen w latach 1990-98 przedstawiono w tabeli 1 i na rysunku 1 (str. 48).

Wzrost urzędowych cen ciepła umożliwiał systematyczne ograniczanie udziału dotacji w pokryciu kosztów dostarczania ciepła na potrzeby gospodarstw domowych, co ilustruje rysunek 2.

W 1997 r. Sejm uchwalił ustawę – Prawo energetyczne, która ustanowiła Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE), jako centralny organ administracji rządowej, realizujący zadania z zakresu regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji. Ustawa przewidywała wyłączenie cen nośników energii z ustawy o cenach, a uwolnienie cen ciepła planowano już od 1998 r., jednakże ze względu na uwarunkowania społeczno-polityczne było to niemożliwe i do końca 1998 r. obowiązywały jeszcze wskaźniki maksymalnego wzrostu cen ciepła, określane przez Ministra Finansów w wydanych na podstawie tej ustawy i ustawy o cenach rozporządzeniach „w sprawie ustalenia taryf dla ciepła”.

Proces ustalania taryf dla ciepła na podstawie Prawa energetycznego rozpoczął się 1 stycznia 1999 r. Zgodnie z tą ustawą taryfy ustalane są przez przedsiębiorstwa energetyczne na podstawie uzasadnionych kosztów, a kompetencje Prezesa URE obejmują m.in. zatwierdzanie taryf dla ciepła, ustalanych przez przedsiębiorstwa posiadające koncesje.

2. Działalność regulacyjna Prezesa URE

Prezes URE został powołany w połowie 1997 r., ale działalność regulacyjna rozpoczęła się w 1998 r., gdy powstały przepisy wykonawcze do ustawy – Prawo energetyczne dotyczące struktury organizacyjnej URE oraz określono środki przewidziane w budżecie centralnym na finansowanie działalności tego Urzędu. Jednocześnie w latach 1998-99 opracowywane były przepisy wykonawcze, określające zasady funkcjonowania przedsiębiorstw energetycznych w warunkach przekształceń własnościowych i stopniowego wprowadzania zasad gospodarki rynkowej w sektorze energetycznym. Przepisy Prawa energetycznego i aktów wykonawczych,

wprowadzające nowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf, świadczenia usług przesyłowych, przyłączenia do sieci itd., stanowią również podstawę do prowadzenia działalności regulacyjnej przez Prezesa URE.

W związku z tym, nowotworzone jednostki organizacyjne URE musiały „z marszu” opanować znajomość nowych regulacji prawnych oraz opracować i wdrożyć do praktyki gospodarczej całkowicie nowe procedury, związane z udzieleniem „z urzędu”, dla istniejących w tym czasie przedsiębiorstw energetycznych, wielu tysięcy koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, paliwa gazowe i ciepło. Równocześnie konieczne było zorganizowanie intensywnego szkolenia przyjmowanych do pracy w URE osób o różnych specjalnościach zawodowych (ekonomicznej, prawniczej, technicznej, informatycznej itd.) w prowadzeniu nieznanego wówczas działalności regulacyjnej. Działalność URE była w 1998 r. skoncentrowana głównie na koncesjonowaniu, ale jednocześnie konieczne było przygotowanie niezbędnej kadry oraz opracowanie nowych dokumentów i procedur umożliwiających podjęcie w krótkim czasie regulacji cen energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła.

Oceniano wówczas, że ponad 3 000 różnych podmiotów zajmuje się zaopatrzeniem w ciepło, a obowiązujące w tym czasie przepisy stanowiły, że uzyskanie koncesji nie jest konieczne tylko w zakresie wytwarzania ciepła w źródłach o łącznej mocy znamionowej nie większej niż 5,8 MW oraz dystrybucji ciepła z węzłów grupowych za pomocą instalacji odbiorczych. W oparciu o te przepisy Prezes URE wydał z urzędu koncesje dla ponad 1 000 przedsiębiorstw, natomiast pozostałe podmioty nie podlegały regulacji przez Prezesa URE.

Dokonana w 2000 r. kolejna nowelizacja Prawa energetycznego wprowadziła zmianę zakresu działalności gospodarczej, podlegającej koncesjonowaniu. Obecnie w zakresie wytwarzania ciepła uzyskanie koncesji jest konieczne, gdy moc wszystkich źródeł przekracza 1 MW (z wyjątkiem ciepła „odpadowego” z przemysłowych procesów technologicznych oraz gdy zamówiona przez

odbiorców moc cieplna nie przekracza 1 MW). Natomiast w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła nie ma obowiązku uzyskania koncesji, gdy moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 1 MW. Obecnie liczba przedsiębiorstw posiadających koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zaopatrzenia w ciepło zmniejszyła się do około 850.

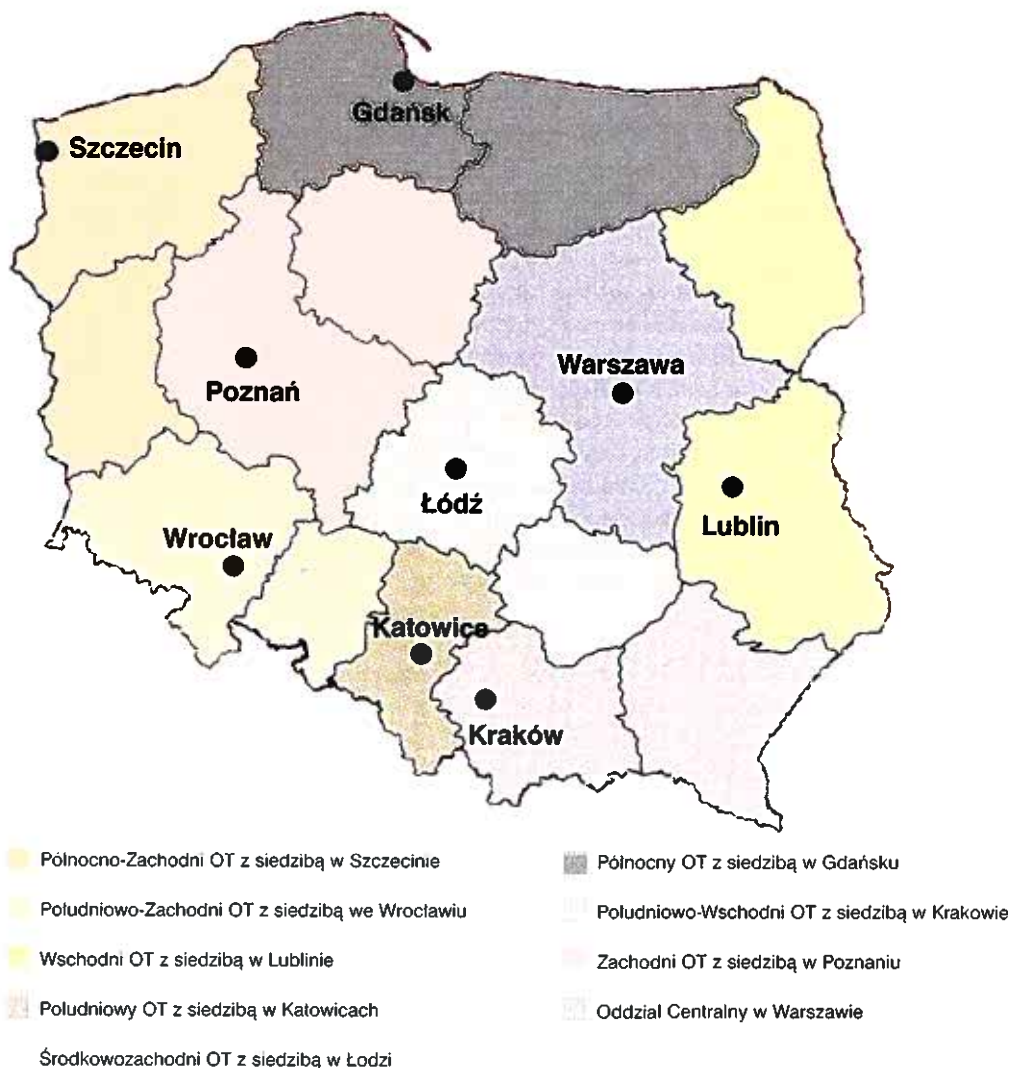
Specyfika zaopatrzenia w ciepło powoduje, że w odróżnieniu od zaopatrzenia w energię elektryczną i gaz ziemny, w skali kraju nie występuje wewnętrzny (ogólnokrajowy) rynek ciepła, a poszczególne systemy zaopatrzenia w ciepło (źródła i sieci ciepłownicze) mają zasięg lokalny. Znaczna liczba koncesjonowanych przedsiębiorstw i ich rozproszenie geograficzne spowodowały, że ich działalność jest regulowana przez oddziały terenowe URE, których terytorialny zasięg działania przedstawiono na rysunku 3.

Kilkuletnie doświadczenie w prowadzeniu działalności regulacyjnej pozwala ocenić, że realizacja przez oddziały terenowe tych zadań Prezesa URE, które wiążą się z podejmowaniem decyzji o charakterze lokalnym,

przynosi pozytywne efekty w procesie regulacji, gdyż ułatwia rozpoznawanie potrzeb odbiorców i przedsiębiorstw energetycznych oraz równoważenie ich interesów poprzez regulowanie działalności koncesjonowanych przedsiębiorstw, zlokalizowanych w województwach stanowiących obszar działania danego oddziału terenowego. Pozwala to również na ograniczenie kosztów regulacji z uwagi na mniejsze odległości między regulowanymi przedsiębiorstwami i siedzibami oddziałów terenowych.

W ciągu 5 lat prowadzenia działalności regulacyjnej następowały w URE zmiany organizacyjne, wynikające zarówno z uzyskiwanych doświadczeń, jak też wskutek konieczności dostosowania struktury Urzędu do zwiększającego się zakresu kompetencji i obowiązków Prezesa URE (w wyniku kolejnych zmian ustawy – Prawo energetyczne) przy jednoczesnym ograniczeniu stanu zatrudnienia w wyniku oszczędności budżetowych. Obecnie Prezes URE wykonuje określone w Prawie energetycznym zadania przy pomocy Urzędu Regulacji Energetyki, który składa się z wymienionych wyżej

Rysunek 3. Siedziby i zasięg terytorialny oddziałów terenowych URE

9 oddziałów terenowych i „centrali” Urzędu, w której istnieją następujące komórki organizacyjne:

- Departament Przedsiębiorstw Energetycznych, którego działalność dotyczy przedsiębiorstw zajmujących się zaopatrzeniem w energię elektryczną, paliwa ciekłe i gazowe oraz źródeł energii odnawialnej;
- Departament Taryf, którego działalność dotyczy przedsiębiorstw zajmujących się zaopatrzeniem w energię elektryczną i paliwa gazowe;
- Departament Promowania Konkurencji, którego działalność dotyczy przedsiębiorstw zajmujących się zaopatrzeniem w energię elektryczną, paliwa ciekłe i gazowe oraz źródeł energii odnawialnej;
- Departament Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych, którego działalność dotyczy współpracy z Unią Europejską i prac studialno-analitycznych, głównie w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną i paliwa gazowe;
- Biuro Prawne, które prowadzi obsługę prawną Prezesa i jednostek organizacyjnych URE;
- Biuro Obsługi Urzędu, które prowadzi obsługę administracyjno-biurową i informatyczną wszystkich jednostek organizacyjnych Urzędu.

Ponadto w „centrali” Urzędu istnieje kilka zespołów interdyscyplinarnych, których członkami są pracownicy różnych jednostek organizacyjnych, posiadający odpowiednie specjalistyczne przygotowanie zawodowe, a także stanowiska Koordynatora ds. Taryfikacji i Standaryzacji w Ciepłownictwie oraz Rzecznika Odbiorców Paliw i Energii.

Ostatnio zadania Prezesa URE realizowane w „centrali” Urzędu uległy znacznemu rozszerzeniu w wyniku wielokrotnego wzrostu liczby koncesjonowanych przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się zaopatrzeniem w paliwa ciekłe i gazowe oraz wytwarzających energię elektryczną i ciepło w źródłach energii odnawialnej. Również zakres zadań realizowanych przez oddziały terenowe stopniowo ulega rozszerzaniu i aktualnie obejmuje:

- zatwierdzanie lub odmowę zatwierdzenia taryf dla ciepła (również w zakresie skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej), a także dla wybranych przedsiębiorstw gazowniczych,
- udzielanie lub odmowę udzielenia koncesji (bądź promesy) oraz zmiany lub cofanie koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zaopatrzenia w ciepło, w tym na wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej w skojarzeniu,
- rozstrzyganie sporów w zakresie określonym przez Prawo energetyczne,
- nakładanie kar pieniężnych w zakresie określonym przez Prawo energetyczne,
- współdziałanie z delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym przedsiębiorstw energetycznych,
- kontrolowanie przestrzegania warunków prowadzenia działalności objętej obowiązkiem uzyskania koncesji,
- współpracę z samorządami województw i wojewodami w zakresie planowania zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- kontrolę kwalifikacji osób zatrudnionych przy eksploatacji urządzeń i instalacji energetycznych w zakresie określonym przez Prawo energetyczne,
- kontrolowanie przestrzegania obowiązku utrzymania zapasów paliw w zakresie określonym przez Prawo energetyczne.

Ogromny wysiłek organizacyjny oraz znaczny nakład pracy pozwolił na zakończenie w 1998 r. procesu wydawania z urzędu kilku tysięcy koncesji, co umożliwiło stworzenie bazy danych techniczno-ekonomicznych, charakteryzujących przedsiębiorstwa, które otrzymały te koncesje. Stanowiło to pierwszy krok, umożliwiający podjęcie w 1999 r. działalności regulacyjnej w zakresie taryf dla energii elektrycznej i ciepła oraz w 2000 r. w zakresie taryf dla paliw gazowych.

Na tym tle warto zwrócić uwagę, że niekiedy pojawiają się opinie, których autorzy powołują się na dane statystyczne dotyczące działalności organów regulacyj-

Uproszczony schemat organizacyjny Urzędu Regulacji Energetyki

nych w innych krajach, na temat rzekomo dużej liczby pracowników zatrudnionych w URE. Opinie te oparte są jednak tylko na porównywaniu suchych liczb, w oderwaniu od zakresu działalności tych organów (choćby tylko liczby przedsiębiorstw podlegających regulacji). Jest oczywiste, że tam gdzie nie ma rozwiniętych systemów ciepłowniczych niepotrzebne jest regulowanie cen ciepła, a działalność „regulatora” ogranicza się do niewielkiej liczby przedsiębiorstw elektroenergetycznych i gazowniczych. Natomiast w tych krajach, gdzie ciepłownictwo jest rozwinięte (np. Dania, kraje Europy Środkowej i Wschodniej), istnieją organy regulujące działalność trzech sektorów „sieciovych” (elektroenergetyki, gazownictwa i ciepłownictwa).

Rozgłaszano też opinie, że po wejściu Polski do Unii Europejskiej nastąpi ograniczenie zakresu działania Prezesa URE jedynie do sektora elektroenergetycznego i gazowniczego, a koronnym argumentem autorów tych opinii było to, że legislacja UE dotyczy tylko systemów elektroenergetycznych i gazowniczych, których ogólnokrajowy i międzynarodowy zasięg pozwala na stworzenie wewnętrznych rynków energii elektrycznej i gazu w poszczególnych krajach, a także wspólnego rynku wewnętrznego w skali UE. Jednakże opinie, że unijna legislacja nie obejmuje problematyki lokalnych systemów zaopatrzenia w ciepło wygłaszają osoby, które nie dość wnikliwie przeanalizowały dokumenty określające politykę energetyczną UE, ukierunkowaną na ograniczenie emisji zanieczyszczeń przez źródła energii. Powszechnie wiadome jest bowiem, że UE popiera rozwój skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz wykorzystanie źródeł energii odnawialnej, co znalazło wyraz w legislacji unijnej (m.in. w dyrektywach). Oczywiście jest też, że rozwojowi tych ekologicznych technologii wytwarzania ciepła towarzyszyć musi rozwój sieci ciepłowniczych, umożliwiających wykorzystanie tego ciepła do różnych celów. Problemy te analizował ostatnio powołany przez Światową Radę Energetyczną międzynarodowy zespół ds. problemów regulacji ciepłownictwa i gospodarki skojarzonej w przekształcających się krajach, którego członkami byli eksperci z 11 krajów Europy Środkowej i Wschodniej oraz Danii i Finlandii. Zespół ten stwierdził, że przepisy antymonopolowe są niewystarczające i niezbędna jest odrębna regulacja funkcjonowania sektora ciepłownictwa ze względu na jego znaczenie w bilansie energetycznym oraz problemy ekonomiczne, występujące w związku z urynkowaniem zaopatrzenia w ciepło i liberalizacją rynku energii elektrycznej.

3. Regulacja cen ciepła przez Prezesa URE

Rozpoczęty w 1990 r. proces dochodzenia do cen ekonomicznie uzasadnionych jest długotrwały, głównie ze względu na niekorzystne uwarunkowania społeczno-ekonomiczne, pozostawione przez poprzedni system gospodarczy. Zbyt pospieszne i znaczne podwyżki cen nośników energii powodowały w przeszłości napięcia społeczne (m.in. strajki), a w efekcie opóźnianie procesu

przemian gospodarczych. Doprowadzenie cen nośników energii do poziomu pokrywającego uzasadnione koszty ich dostarczenia do odbiorców końcowych wymaga czasu, jaki przede wszystkim jest potrzebny do przeprowadzenia restrukturyzacji sektora energetycznego, której efektem powinna być obniżka kosztów zaopatrzenia w energię. Ewolucyjnie wprowadzane zmiany przepisów, określających zasady kształtowania i kalkulacji taryf dla ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, wiążą się również z koniecznością ochrony odbiorców końcowych przed gwałtownym wzrostem opłat za nośniki energii (opłaty za ciepło stanowią największą część tych opłat). Wejście Polski do Unii Europejskiej powinno spowodować przyspieszenie wprowadzania niektórych zmian, jak np. wyeliminowanie odmiennego traktowania kapitału obcego i własnego, ale także stwarza trudności w rozwiązywaniu innych problemów (np. kwestie związane z likwidacją kontraktów długoterminowych w elektroenergetyce).

Na tym tle trzeba podkreślić, że kształtowanie taryf dla nośników energii przesyłanych do odbiorców za pośrednictwem układów sieciowych nie może być traktowane wyłącznie jako zwykła kalkulacja, oparta na ścisłych dziedzinach wiedzy (technice i ekonomii), jak to ma miejsce w przypadku towarów typowo rynkowych, które można produkować „na skład”. W przypadku sieciowych nośników energii ich magazynowanie jest albo technicznie niemożliwe (energia elektryczna), albo opłacalne tylko w ograniczonym zakresie (ciepło i paliwa gazowe), co oznacza, że wielkość produkcji musi odpowiadać aktualnemu zapotrzebowaniu na dany nośnik energii dostarczany za pośrednictwem sieci. Ponadto wielkość poboru nośników energii zależy w dużym stopniu od czynników niezależnych od odbiorców, co jest szczególnie odczuwalne w przypadku zaopatrzenia w ciepło, którego pobór zależy od warunków atmosferycznych.

Prawidłowe ukształtowanie taryfy stanowi więc pewnego rodzaju sztukę, wymagającą odpowiednich umiejętności zarówno w odniesieniu do samego projektowania taryfy, obejmującego planowanie wielkości sprzedaży i związanych z tym kosztów, jak też przewidywania skutków ekonomicznych, jakie spowoduje wynikająca z taryfy struktura opłat ponoszonych przez odbiorców. Dodatkową umiejętnością stanowi też negocjowanie poziomu cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania w taki sposób, aby możliwe było pogodzenie zapisanych w Prawie energetycznym, pozornie sprzecznych interesów dostawców i odbiorców (pokrycie uzasadnionych kosztów i ochrona odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen).

Analiza praw rynku pozwala stwierdzić, że interesy dostawców i odbiorców na lokalnym rynku ciepła powinny być wspólne, gdyż w przeciwnym razie nie będzie zachowana zasada równości stron, zarówno w odniesieniu do praw i obowiązków, jak też uzyskiwanych efektów ekonomicznych, a np. przewymiarowanie lokalnego systemu zaopatrzenia w ciepło prowadzi do powstania nieuzasadnionych kosztów, których pokry-

wanie przez odbiorców powodowałoby nieuzasadniony wzrost ceny ciepła.

Jest rzeczą naturalną, że w warunkach gospodarki rynkowej przedsiębiorstwa energetyczne dążą do uzyskania takich przychodów ze sprzedaży ciepła, które zapewniają pokrycie kosztów (wraz z kosztami rozwoju i modernizacji oraz ochrony środowiska), a także osiągnięcie zysku na poziomie akceptowanym przez właściciela lub akcjonariuszy i inwestorów zewnętrznych. Przedsiębiorstwa energetyczne muszą też brać pod uwagę, że zbyt wysoki poziom ceny ciepła może spowodować wypowiedzenie umów przez odbiorców, którzy zapewnią sobie inny, tańszy sposób pokrycia potrzeb cieplnych. Następstwem tego będzie zmniejszenie sprzedaży ciepła i wzrost kosztów jednostkowych oraz wzrost cen ciepła i stawek opłat za usługi przesyłowe. Podobne skutki powodują też podejmowane przez odbiorców działania zmniejszające wielkość zamówionej mocy cieplnej i poboru ciepła.

Zmiana warunków ekonomicznych wymaga od przedsiębiorstw podjęcia przeciwdziałania tym zjawiskom, zarówno w kierunku obniżki ponoszonych kosztów, jak też pozyskiwania nowych odbiorców. Brak takich działań lub ich mała skuteczność powodować będzie wzrost opłat ponoszonych przez odbiorców i zapoczątkowanie „spirali” rosnących kosztów jednostkowych oraz cen i stawek opłat, co może doprowadzić nawet do upadłości przedsiębiorstwa (wskutek utraty kolejnych odbiorców). Wiele przedsiębiorstw energetycznych rozumie, że w ich interesie leży ochrona interesów odbiorców, gdyż dzięki temu mają zapewniony rynek zbytu przez okres wielu lat eksploatacji kapitałochłonnych źródeł ciepła i sieci ciepłowniczych, co pozwala na pokrycie bieżących kosztów i zwrot kapitału. W związku z tym, przy projektowaniu taryf dla ciepła, uwzględniany jest poziom opłat, jakie odbiorcy ponosiliby wykorzystując inne sposoby pokrycia potrzeb cieplnych. Dzięki temu określone w taryfie ceny i stawki opłat ustalane są na poziomie zapewniającym utrzymanie dotychczasowych odbiorców i zachęcającym nowych odbiorców do przyłączenia się do sieci ciepłowniczej. Wymaga to oczywiście podejmowania ustawicznych działań racjonalizujących koszty i zapewniających rentowność przedsiębiorstwa.

Równie naturalne jest, że odbiorcy dążą do ponoszenia możliwie jak najniższych opłat za ciepło, ale również oni powinni przewidywać skutki, jakie spowodować mogą zbyt niskie opłaty, nie pokrywające kosztów niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania dostawcy ciepła. Zagraża to bowiem utrzymaniu płynności finansowej przedsiębiorstwa energetycznego, a nawet jego bankructwem, a więc zagraża utrzymaniu ciągłości zaopatrzenia w ciepło. Ponadto prowadzone przez odbiorców analizy ekonomiczne muszą być prowadzone dla całego okresu korzystania z porównywanych sposobów pokrycia potrzeb cieplnych, przy założeniu, że zapewniają one jednakowy standard

w zakresie komfortu cieplnego oraz bezpieczeństwa i niezawodności dostaw. Zawarcie umowy musi być bowiem opłacalne dla dostawcy i odbiorcy ciepła, a żadna ze stron nie może być uprzywilejowana i oczywiście nie może ponosić strat ekonomicznych z tytułu zawarcia tej umowy.

Regulacja cen ciepła polega na równoważeniu tych pozornie sprzecznych interesów dostawców i odbiorców, a Prezes URE może tą działalność prowadzić tylko w granicach obowiązującego prawa. Rozpoczęta w 1999 r. regulacja cen ciepła była prowadzona w oparciu o obowiązujące wówczas przepisy Prawa energetycznego i rozporządzenia Ministra Gospodarki z 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie ciepłem, w tym rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach.

Przepisy te całkowicie zmieniły poprzednią filozofię ustalania cen ciepła, opartą na określeniu jednej ceny dla wszystkich odbiorców, niezależnie od faktycznych kosztów dostarczenia ciepła. Tą samą cenę ciepła stosowano w rozliczeniach za ciepło wytwarzane w opalanych różnymi paliwami kotłowniach lokalnych, zasilających bezpośrednio instalacje odbiorcze (bez przesyłania) i ciepło wytwarzane w elektrociepłowniach oraz przesyłane siecią ciepłowniczą do obiektów odbiorców. Cena ta nie uwzględniała również zróżnicowanych kosztów przesyłania ciepła i była niezależna od tego, kto ponosił koszty utrzymania i eksploatacji węzłów cieplnych oraz zewnętrznych instalacji odbiorczych.

Prawo energetyczne wprowadziło obowiązek ewidencjonowania kosztów (stałych i zmiennych) oraz przychodów, odrębnie dla wytwarzania oraz przesyłania i dystrybucji ciepła, dla każdego rodzaju nośnika ciepła, a także w odniesieniu do poszczególnych grup odbiorców. Oznaczało to konieczność ustalenia cen ciepła wytwarzanego w poszczególnych źródłach ciepła oraz stawek opłat za usługi przesyłowe dla wyodrębnionych sieci ciepłowniczych. Ustalane w taryfach ceny obejmowały w zakresie wytwarzania ciepła (tak samo jak obecnie): ceny za zamówioną moc cieplną [zł/MW], ceny ciepła [zł/GJ] i ceny nośnika ciepła [zł/m³ wody lub zł/t pary]. Natomiast w zakresie przesyłania ciepła obowiązywały (odmienne niż obecnie) stawki opłat, obejmujące stawki opłat za usługi przesyłowe [zł/MW], stawki opłat abonamentowych [zł/przyłącze] oraz kilkuskładnikowe stawki opłat za przyłączenie do sieci. Podstawę do ustalania tych cen i stawek opłat stanowiły jednostkowe koszty, obliczane na podstawie uzasadnionych kosztów, obejmujących koszty eksploatacyjne poniesione w poprzednim roku kalendarzowym oraz planowane roczne koszty rozwoju, modernizacji i ochrony środowiska.

Rozporządzenie z 1998 r. określało zasady dostosowywania cen i stawek opłat do zmieniających się warunków ekonomicznych, przy uwzględnieniu zmian cen paliw i wskaźnika inflacji oraz ustalanego przez przedsiębiorstwa i zatwierdzanego przez Prezesa URE współczynnika korekcyjnego, zależnego od projektowanej poprawy efek-

tywności funkcjonowania tych przedsiębiorstw. Rozporządzenie to określało dopuszczalną marżę zysku (10%), a także zasady stopniowego eliminowania subsydiowania skrośnego między grupami odbiorców oraz dopuszczalny wzrost ostatnio stosowanych cen i stawek opłat (do 15%). Ponadto rozporządzenie określiło termin (30 września 1999 r.), od którego przedsiębiorstwa energetyczne miały obowiązek wyeliminowania ryczałtowego systemu rozliczeń i wprowadzenia rozliczeń opartych na pomiarze ilości dostarczonego ciepła. Wymagało to wyposażenia w ciepłomierze budynków, w których nie były one jeszcze zainstalowane.

W pierwszym okresie działalności regulacyjnej w zakresie taryf dla ciepła brak było jakichkolwiek doświadczeń, zarówno w przedsiębiorstwach, które musiały przygotować wnioski o zatwierdzenie taryfy, wraz z uzasadnieniem określonych w nich cen i stawek opłat, jak też w „centrali” URE i terenowych oddziałach, gdzie „wnioski taryfowe” musiały być przeanalizowane pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami. Do URE napływały liczne zapytania, dotyczące przygotowania tych wniosków oraz obowiązujących przepisów. W związku z tym Prezes URE opublikował w „Rzeczpospolitej” komunikat, zawierający podstawowe informacje o sposobie sformułowania „wniosku taryfowego”, a także skierował do ponad 1 000 koncesjonowanych przedsiębiorstw list, zawierający wskazówki dotyczące projektowania taryfy i opracowania uzasadnienia wniosku taryfowego oraz wzory zestawień tabelarycznych, w których należało podać niezbędne dane techniczne i ekonomiczno-finansowe. Pismo to opublikowano również w Biuletynie URE, a ponadto na spotkaniach informacyjnych wyjaśniano zgłaszane przez przedsiębiorstwa wątpliwości dotyczące procesu taryfowania. Ponadto Prezes URE, za pośrednictwem oddziałów terenowych, wystosował do wszystkich koncesjonowanych przedsiębiorstw pismo informujące o zbliżającym się terminie zakazu stosowania systemu rozliczeń ryczałtowych oraz konsekwencjach, jakie mogą wyniknąć dla przedsiębiorstw, które nie zainstalowały ciepłomierzy i nie mają zatwierdzonej taryfy.

Jednocześnie zorganizowano intensywne szkolenie dla pracowników oddziałów terenowych URE, gdzie prowadzone są postępowania administracyjne dotyczące taryf dla ciepła. Szkolenie połączone było z opracowaniem „wskazówek metodycznych”, określających podstawy metodologiczne i sposób postępowania przy dokonywaniu oceny wniosków taryfowych. „Wskazówki” te miały też doprowadzić do ujednoczenia w całym urzędzie działalności regulacyjnej w zakresie taryf dla ciepła. Wnioski taryfowe, po przeanalizowaniu w oddziałach terenowych, były przedkładane Komisji do Spraw Taryf, utworzonej w „centrali” URE jako organ doradczy, nadzorujący proces zatwierdzania taryf i rekomendujący podjęcie decyzji Prezesa URE w tych sprawach.

Pierwszy rok działalności regulacyjnej w zakresie taryf dla ciepła wykazał, że przedkładane do zatwierdzenia wnioski taryfowe często zawierały braki formalne

i merytoryczne, a także były niekompletne i zawierały błędy rachunkowe. Konieczność wzywania wnioskodawców, aby dokonali poprawek i uzupełnień (niekiedy wielokrotnie) wpływała na wydłużanie okresu rozpatrywania wniosków taryfowych. Wiele przedsiębiorstw miało poważne problemy z właściwą interpretacją nowych przepisów i prawidłowym opracowaniem taryfy oraz uzasadnieniem poziomu określonych w niej cen i stawek opłat. Wynikało to m.in. stąd, że poprzednio zazwyczaj nie prowadzono ewidencji księgowej w sposób umożliwiający zidentyfikowanie kosztów poniesionych na poszczególne rodzaje działalności i zaopatrzenie w ciepło poszczególnych grup odbiorców. Ponadto w pierwszej taryfie konieczne było wprowadzenie nowych rodzajów cen i stawek opłat, innych niż ostatnio stosowane. Dotyczyło to w szczególności przedsiębiorstw zajmujących się przesyłaniem i dystrybucją oraz obrotem ciepłem, a także przedsiębiorstw wytwarzających ciepło, w których stosowana była tzw. taryfa jednoczłonowa.

Ponieważ organizacje zrzeszające przedsiębiorstwa zajmujące się zaopatrzeniem w ciepło sygnalizowały bardzo niekorzystną sytuację ekonomiczną w tym sektorze, spodziewano się, że do URE wpłynie na początku 1999 r. znaczna liczba wniosków taryfowych. Tymczasem rzeczywistość znacznie odbiegała od oczekiwań, gdyż liczba składanych wniosków była niewielka. W połowie czerwca tylko 8,5% koncesjonowanych przedsiębiorstw posiadało zatwierdzone taryfy, a do końca 1999 r. zatwierdzono taryfy dla ok. 40,5% tych przedsiębiorstw (406) i wydano 41 decyzji odmawiających zatwierdzenia taryfy dla ciepła. Do końca 1999 r. ok. 50% koncesjonowanych przedsiębiorstw nie złożyło wniosków taryfowych. Przymuszcza się, że część z nich musiałaby obniżyć stosowane ceny, a część miała trudności z prawidłowym opracowaniem wniosku taryfowego, natomiast obowiązujące w tym czasie przepisy nie określały terminu, w którym koncesjonowane przedsiębiorstwo powinno złożyć wniosek taryfowy oraz stanowiły, że do czasu zatwierdzenia taryfy przez Prezesa URE stosuje się dotychczasowe ceny.

Dopiero nowelizacja Prawa energetycznego z 2000 r. upoważniła Prezesa URE do żądania od koncesjonariusza, aby przedłożył taryfę do zatwierdzenia. Nowelizacja ta spowodowała konieczność zmiany szeregu przepisów wykonawczych, w tym rozporządzenia taryfowego z 1998 r., które obowiązywało do 24 listopada 2000 r. i zostało zastąpione przez rozporządzenie z 2000 r. Ponadto wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 1999 r. spowodował, że to rozporządzenie nie określa szczegółowych zasad rozliczeń z użytkownikami lokali.^{*)}

W związku z tym w drugim roku procesu taryfikacji obowiązywały różne przepisy, stanowiące podstawę

*) Obecnie obowiązuje już rozporządzenie taryfowe z 2004 r.

prowadzenia przez Prezesa URE działalności regulacyjnej. Wprowadzone w Prawie energetycznym zmiany wymagały dostosowania do nowych przepisów już zatwierdzonych lub przedłożonych do zatwierdzenia taryf, które były opracowane na podstawie rozporządzenia z 1998 r. W związku z tym konieczne było zorganizowanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników URE oraz aktualizacja opracowanych w 1999 r. „wskazówek metodycznych”. Proces zatwierdzania taryf nadal był nadzorowany przez Komisję do Spraw Taryf dla Ciepła.

Wprowadzone w 2000 r. zmiany przepisów obejmowały m.in. odmienne zasady ustalania uzasadnionych kosztów, które poprzednio obejmowały koszty poniesione w poprzednim roku obrotowym, a obecnie są to planowane uzasadnione roczne koszty eksploatacyjne. Trzeba podkreślić, że planowane koszty eksploatacyjne i inwestycyjne nie powinny być dowolnie określane przez przedsiębiorstwo, gdyż nie wszystkie planowane koszty można uznać jako koszty uzasadnione, stanowiące podstawę obliczenia jednostkowych kosztów oraz ustalenia cen i stawek opłat określonych w taryfie dla ciepła. Obowiązujące przepisy stanowią bowiem, że przedsiębiorstwo powinno opracować taryfę w sposób zapewniający nie tylko pokrycie uzasadnionych kosztów, ale również ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen.

Zmianie uległy zasady obliczania jednostkowych kosztów wytwarzania ciepła (a tym samym cen za zamówioną moc cieplną i cen ciepła) oraz zasady ustalania stawek opłat za usługi przesyłowe. W przypadku znaczącej nadwyżki zainstalowanej mocy cieplnej w stosunku do mocy wykorzystanej w danym źródle ciepła, zastosowano współczynnik redukcyjny kosztów stałych „a”, którego wartość zależy od stopnia wykorzystania zainstalowanej mocy cieplnej. Zamiast dotychczasowej stałej stawki opłaty za usługi przesyłowe wprowadzono obowiązek ustalania stałej i zmiennej stawki opłaty za te usługi, przy czym muszą one być skalkulowane w taki sposób, aby udział opłat stałych w łącznych opłatach za usługi przesyłowe nie był większy niż 30%. Takie sformułowanie przepisów Prawa energetycznego spowodowało konieczność zastosowania skomplikowanych wzorów obliczeniowych w rozporządzeniu z 2000 r., z uwagi na różnicowany stopień wykorzystania zamówionej mocy cieplnej [wyrażony w GJ/MW] w różnych grupach taryfowych. Stawki opłat abonamentowych zostały wyrażone w złotych za punkt pomiarowy (poprzednio w złotych za przyłącze). Uproszczone sposób ustalania stawek opłat za przyłączenie do sieci, które wyrażono w złotych za metr bieżący przyłącza (poprzednio rozróżniane były stawki opłat za przyłącze, za wykonanie przejścia przez ścianę obiektu i za rozbudowę sieci ciepłowniczej). Rozporządzenie z 2000 r. wprowadziło też uproszczone zasady rozliczeń z odbiorcami zasilanymi z lokalnych źródeł ciepła lub małych źródeł ciepła bezpośrednio zasilających instalacje odbiorcze w obiekcie, w którym jest ono zlokalizowane oraz w sąsiednich obiektach, dla których zamówiona moc cieplna nie przekracza 1 MW.

Zmieniona została też zasada ustalania cen i stawek opłat, gdyż zamiast dotychczasowej marży zysku (do 10%), dopuszczono uwzględnienie zysku, którego wysokość wynika z analizy nakładów na przedsięwzięcia inwestycyjne ujęte w planie inwestycyjnym przedsiębiorstwa, przy zapewnieniu ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen. Omawiane przepisy wprowadziły obowiązek obliczania średnich wskaźnikowych cen i stawek opłat (odpowiednio do rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej) dla pierwszego roku stosowania taryfy i dla poprzedniego roku kalendarzowego. Jednocześnie określone zostały zasady regulacji wzrostu średnich wskaźnikowych cen i stawek opłat w zależności od wartości średniorocznego wskaźnika inflacji w poprzednim roku kalendarzowym (RPI) i współczynników korekcyjnych, określających projektowaną poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstw oraz zmianę warunków prowadzenia przez nie danego rodzaju działalności gospodarczej. Współczynniki korekcyjne Prezes URE ustala dla pierwszego roku stosowania taryfy (X_w), a w przypadku taryf obowiązujących w okresie nie krótszym niż dwa lata, ustala w analogiczny sposób współczynniki korekcyjne na kolejne lata stosowania taryfy (X_i). Przedsiębiorstwo posiadające taryfę „wieloletnią” może nie częściej niż co 12 miesięcy dostosowywać poszczególne ceny i stawki opłat do zmieniających się warunków prowadzenia działalności gospodarczej bez potrzeby zatwierdzenia tych zmian przez Prezesa URE (wzrost cen zależy od wartości RPI i X_i).

Wprowadzono też odmienne zasady eliminowania subsydiowania skrośnego, poprzez ograniczenie wzrostu cen i stawek opłat dla subsydiowanych grup taryfowych do 1,25 średniorocznego wskaźnika inflacji w poprzednim roku kalendarzowym (przepis ten nie miał praktycznego zastosowania, gdyż wzrost niektórych rodzajów kosztów przekraczał poziom inflacji, a bezmyślne stosowanie tego przepisu powodowałoby pogłębianie subsydiowania skrośnego zamiast jego eliminowania).

Późny termin wejścia w życie nowego rozporządzenia taryfowego spowodował, że w 2000 r. niemal wszystkie taryfy były opracowane na podstawie rozporządzenia z 1998 r. Ponieważ w 1999 r. taryfy były zatwierdzane na jeden rok, składane w 2000 r. wnioski dotyczyły zatwierdzenia pierwszej lub drugiej taryfy. Do końca listopada zatwierdzono 406 taryf (w tym 192 pierwsze), a w grudniu (już na podstawie nowego rozporządzenia) zatwierdzono 7 taryf (w tym 1 pierwszą), ponadto w toku postępowania znajdowało się 56 wniosków taryfowych, z czego 26 dotyczyło pierwszych, a 30 drugich taryf. Należy nadmienić, że do końca 2000 r. spośród 971 koncesjonowanych przedsiębiorstw prawie 40% (372) nie posiadało zatwierdzonej taryfy dla ciepła.

Niezależnie od postępowań w sprawie zatwierdzenia taryfy dla ciepła, rozpatrywane były wnioski o wprowadzenie zmian w obowiązujących taryfach dla ciepła.

Zasadnicza część korekt wynikała z konieczności wprowadzenia stałych i zmiennych stawek opłat za usługi przesyłowe oraz ograniczenia udziału opłat stałych z dotychczasowych 100% do 30%. Wydaje się, że intencją ustawodawcy była ochrona interesów odbiorców, ale trzeba wskazać, że udział kosztów stałych sięga 90% łącznych kosztów przesyłania i dystrybucji ciepła. Spośród wydanych w 2000 r. 395 decyzji zatwierdzających korekty tarif, aż 373 dotyczyło pierwszych tarif dla ciepła, przy czym większość tych korekt (217) wynikała ze zmiany obowiązujących przepisów. Niewielka ilość korekt wynikała ze zmiany koncesji (14), a przyczyną 4 korekt był wzrost cen paliw. Natomiast 158 korekt dotyczyło przedłużenia terminu obowiązywania pierwszej tarif, gdyż wiele przedsiębiorstw złożyło wnioski o zatwierdzenie drugiej tarif na krótko przed upływem okresu obowiązywania pierwszej tarif, nie licząc się z czasem potrzebnym do rozpatrzenia wniosku oraz zatwierdzenia i opublikowania tarif.

Wydawało się, że roczny okres obowiązywania nowych zasad stanowienia tarif dla ciepła pozwoli na opanowanie przez przedsiębiorstwa procedury prawidłowego przygotowania wniosków tarifowych. Jednakże drugi rok tarifacji wykazał, że jakość składanych wniosków nie uległa wyraźnej poprawie. Wnioski o zatwierdzenie tarif (zarówno pierwszych, jak i drugich) nadal wymagały wielu korekt i uzupełnień, powodując wydłużanie procesu zatwierdzania tarif. W dalszym ciągu wiele przedsiębiorstw miało problemy z właściwą interpretacją przepisów. Najwięcej trudności z prawidłową interpretacją i poprawnym sporządzeniem wniosku tarifowego miały małe przedsiębiorstwa.

W trzecim roku tarifacji obowiązywało już rozporządzenie z 2000 r. i nastąpiły zmiany w procedurze zatwierdzania tarif, gdyż przestała działać Komisja ds. Tarif dla Ciepła, a tarif były zatwierdzane przez dyrektorów oddziałów terenowych, działających z upoważnienia Prezesa URE. Jednocześnie utworzono w centrali URE stanowisko Koordynatora ds. Tarifacji i Standaryzacji w Ciepłownictwie oraz powstał interdyscyplinarny Zespół ds. Tarifacji i Standaryzacji w Ciepłownictwie, którego zadaniem jest wspomaganie oddziałów terenowych w działalności regulacyjnej. Zespół ten opracował nowe „wskazówki metodyczne”, które stanowią dla oddziałów terenowych materiał pomocniczy w procesie zatwierdzania tarif dla ciepła. Podjęto też prace nad stworzeniem bazy danych dla zatwierdzonych tarif, pozwalającej na gromadzenie informacji dotyczących ilości złożonych wniosków i wydanych decyzji o zatwierdzeniu lub odmowie zatwierdzenia tarif, a także przetwarzanie tych danych i opracowywanie syntetycznych informacji o poziomie cen i stawek opłat oraz ich wzroście w stosunku do cen i stawek opłat ostatnio stosowanych. Na podstawie dwuletnich doświadczeń opracowano komputerowy model zbierania danych o zatwierdzonych tarifach dla ciepła, które są ewidencjonowane i przetwarzane w centrali URE. Uzyskane tą drogą informacje pozwoliły

na analizowanie występujących zależności dotyczących cen i stawek opłat w większym niż dotychczas zakresie. Od 2001 r. publikowane są w sprawozdaniu Prezesa URE zbiorcze informacje na temat procesu tarifacji w sektorze ciepłownictwa.

W 2001 r. zatwierdzono największą liczbę tarif (631), przy czym ok. 8% stanowiły już tarif wieloletnie, co dało 49 przedsiębiorstwom możliwość dostosowywania cen i stawek opłat do zmieniających się warunków prowadzenia działalności gospodarczej bez potrzeby występowania do Prezesa URE z wnioskiem o zmianę tarif. Ma to istotne znaczenie zarówno dla przedsiębiorstw, jak też dla URE, gdyż ogranicza pracochłonność procesu tarifacji i koszty regulacji. Podstawowymi kryteriami, warunkującymi zatwierdzenie tarif dla ciepła na okres co najmniej 24 miesięcy, są w szczególności:

- dostosowanie ewidencji kosztów do potrzeb kalkulacji tarif dla ciepła i jej prowadzenie zgodnie z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach,
- wyeliminowanie subsydiowania skrośnego między poszczególnymi rodzajami prowadzonej działalności gospodarczej i grupami odbiorców,
- stabilna sytuacja finansowa przedsiębiorstwa, pozwalająca na pokrycie kosztów bieżącej eksploatacji i prowadzenie racjonalnej strategii w zakresie rozwoju i modernizacji oraz ochrony środowiska,
- zapewnienie ochrony interesów odbiorców.

Ponadto w 2001 r. wpłynęło 260 wniosków w sprawie zmiany decyzji zatwierdzającej tarifę, bądź w sprawie korekty tarif. Wnioski te dotyczyły przeważnie przedłużenia terminu obowiązywania tarif lub wynikały z nieprzewidzianego wzrostu cen paliw albo ze zmiany koncesji (wskutek zmiany zakresu działalności lub zmiany przepisów). Doświadczenia z trzeciego roku działalności regulacyjnej wykazały, że nadal wiele przedsiębiorstw miało problemy z prawidłowym przygotowaniem wniosku tarifowego, a konieczne korekty i uzupełnienia powodowały wydłużanie procesu zatwierdzania tarif. Najwięcej trudności z poprawnym opracowaniem tarif miały małe przedsiębiorstwa, które po raz pierwszy występowały o zatwierdzenie tarif dla ciepła.

W czwartym roku regulacji cen ciepła zatwierdzono 506 tarif, przy czym znacznie zwiększyła się liczba przedsiębiorstw, którym zatwierdzono tarif wieloletnie (102). Podobnie jak w latach poprzednich wpłynęło też wiele wniosków (202) o zmianę decyzji zatwierdzającej tarifę, bądź o korektę tarif. W piątym roku regulacji cen ciepła zatwierdzono 507 tarif, w tym kolejnych 85 tarif wieloletnich. Ponadto wpłynęło 260 wniosków o zmianę decyzji zatwierdzającej tarifę, lub korektę tarif.

W okresie 5 lat działalności Prezesa URE w zakresie regulacji cen ciepła, zatwierdzonych zostało łącznie 2 463 tarif, przy czym w ostatnich trzech latach zatwierdzono 236 tarif wieloletnich, co oznacza że 236 przedsiębiorstw nie musi co roku składać wniosku

Tabela 2. Liczba kolejnych taryf dla ciepła zatwierdzonych w latach 1999-2003

Lp	Rok	Liczba zatwierdzonych taryf					ogółem
		I taryfa	II taryfa	III taryfa	IV taryfa	V taryfa	
1	1999	406					406
2	2000	193	220				413
3	2001	173	281	177			631
4	2002	111	114	186	95		506
5	2003	66	112	133	147	49	507
6	razem	949	727	496	242	49	2 463

o zatwierdzenie kolejnej taryfy, natomiast pozostałe przedsiębiorstwa składają takie wnioski w każdym roku. W tabeli 2 przedstawiono liczbę kolejnych taryf zatwierdzonych w latach 1999-2003.

Trzeba przy tym wspomnieć o nierównomiernym obciążeniu oddziałów terenowych w ciągu roku, gdyż corocznie najwięcej taryf jest zatwierdzanych w okresie letnim, a najmniej na początku roku. Wynika to zazwyczaj stąd, że termin obowiązywania poprzednich taryf upływa w połowie roku. Pewien wpływ na zwiększoną liczbę taryf zatwierdzanych w okresie od czerwca do sierpnia mają również przepisy określające terminy obowiązywania taryf dla energii elektrycznej (rok obowiązywania taryfy rozpoczyna się 1 lipca każdego roku), gdyż w przypadku skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej, taryfy dla energii elektrycznej i ciepła ustala się dla tego samego okresu.

4. Efekty działalności Prezesa URE w okresie 5 lat regulacji cen ciepła

Przed rozpoczęciem przez Prezesa URE działalności regulacyjnej w zakresie cen ciepła obowiązywały wskaźniki maksymalnego wzrostu tych cen, które stwarzały korzystną sytuację ekonomiczną dla przedsiębiorstw o wysokim poziomie cen ciepła. Wbrew oczekiwaniom, tylko niewielka liczba przedsiębiorstw złożyła w 1999 r. wnioski o zatwierdzenie pierwszej taryfy. Oznaczało to, że sytuacja finansowa wielu przedsiębiorstw była stosunkowo dobra i nie wymagała wprowadzenia podwyżki cen ciepła. Poziom przychodów w tych przedsiębiorstwach zabezpieczał pokrycie rosnących kosztów zaopatrzenia w ciepło nawet w okresie kilku lat, a złożenie wniosku taryfowego i poddanie się regulacji Prezesa URE oznaczałoby konieczność obniżenia cen ciepła przez te przedsiębiorstwa.

Trzeba też zaznaczyć, że niski poziom dochodów ludności stwarzał potrzebę jej ochrony przed nadmiernym wzrostem opłat za energię, zwłaszcza w początkowym okresie regulacji. W pierwszych dwóch latach regulacji cen paliw i energii przez Prezesa URE dopuszczalny poziom wzrostu cen nośników energii, dostarczanych za pośrednictwem sieci, był regulowany przez rząd przepisami ograniczającymi wzrost cen energii elektrycznej (do 13%), gazu (do 12,5%) i ciepła (do 15%). W związku z tym w ok. 95% zatwierdzonych

przez Prezesa URE taryf dla ciepła uwzględniona była konieczność ograniczenia wzrostu cen i stawek opłat do 15%. Należy zaznaczyć, że dla poszczególnych grup odbiorców, a także dla poszczególnych odbiorców w danej grupie, mogły wystąpić odchylenia od średniego wzrostu cen i stawek opłat, na co miały wpływ różne czynniki, jak np. zróżnicowany stopień wykorzystania mocy cieplnej zamówionej przez odbiorców, zmiana systemu rozliczeń itd. Natomiast w pozostałych taryfach (ok. 5%) wzrost cen i stawek opłat był wyższy, ponieważ przedsiębiorstwa przedkładające te taryfy do zatwierdzenia poniosły w ostatnim roku obrotowym udokumentowane straty na działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło (uzasadnione koszty były wyższe od uzyskanych przychodów).

Ocena skutków wprowadzenia nowych cen i stawek opłat wymagała nie tylko przeanalizowania wzrostu cen i stawek opłat w poszczególnych przedsiębiorstwach, uczestniczących w procesie zaopatrzenia w ciepło, ale także analizy łącznych skutków tych podwyżek dla odbiorców. W wyniku dość częstego, niestety, braku prawidłowego współdziałania przedsiębiorstw wytwórczych z przedsiębiorstwami przesyłającymi zakupione od nich ciepło do odbiorców, taryfy tych przedsiębiorstw były wprowadzane do stosowania w różnych terminach, co dla odbiorców oznaczało kilkakrotne podwyżki opłat za ciepło w ciągu roku, niekiedy w krótkich odstępach czasu. Stało się to bezpośrednim powodem wprowadzenia w Prawie energetycznym restrykcyjnego przepisu, pozwalającego na dokonanie zmiany cen i stawek opłat tylko raz w roku.

Aby umożliwić określanie skutków zmiany cen i stawek opłat dla odbiorców oraz porównywanie cen ciepła wytwarzanego w różnych źródłach i stawek opłat za usługi przesyłowe dla różnych sieci ciepłowniczych, rozporządzenie taryfowe z 2000 r. wprowadziło obowiązek obliczania średnich wskaźnikowych cen ciepła i średnich wskaźnikowych stawek opłat za usługi przesyłowe. Średnie wskaźnikowe ceny ciepła stanowią iloraz sumy opłat od odbiorców (za zamówioną moc cieplną, za ciepło i za nośnik ciepła) i sumy ciepła oddanego do sieci oraz sprzedanego odbiorcom bezpośrednio ze źródeł ciepła. Analogicznie średnie wskaźnikowe stawki opłat za usługi przesyłowe stanowią iloraz sumy opłat od odbiorców (stałych i zmiennych

opłat za usługi przesyłowe oraz opłat abonamentowych) i sumy ciepła sprzedanego odbiorcom przyłączonym do sieci ciepłowniczych.

W celu umożliwienia porównań w skali makro, tj. w skali całego kraju, określone zostały średnioważone ceny ciepła i średnioważone stawki opłat za usługi przesyłowe (netto – bez podatku VAT), które obliczono na podstawie zatwierdzonych w danym roku taryf dla ciepła jako:

- iloraz sumy przychodów (stanowiących sumę iloczynów średnich wskaźnikowych cen ciepła i ilości sprzedanego ciepła) i sumy ilości sprzedanego ciepła → w zakresie wytwarzania ciepła,
- iloraz sumy przychodów (stanowiących sumę iloczynów średnich wskaźnikowych stawek opłat za usługi przesyłowe i ilości sprzedanego ciepła) i sumy ilości sprzedanego ciepła → w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła.

Trzeba wskazać, że poziom cen za zamówioną moc cieplną i cen ciepła, wytwarzanego w różnych źródłach, zależy zarówno od stałych i zmiennych kosztów wytwarzania ciepła, jak też od wielu innych czynników. Poziom kosztów stałych zależy głównie od składników kosztów, które są niezależne od przedsiębiorstw energetycznych (odpisy amortyzacyjne, ustalone przepisami opłaty i podatki itd.). Natomiast poziom kosztów zmiennych zależy głównie od rodzaju paliwa stosowanego w źródłach ciepła (koszt paliwa i jego transportu oraz wywozu i utylizacji odpadów paleniskowych, opłaty związane z ochroną środowiska itd.). Ponadto poziom cen za zamówioną moc cieplną i cen ciepła zależy od rodzaju odbiorców i charakteru ich potrzeb cieplnych, a także od warunków atmosferycznych w sezonie grzewczym oraz wynikających z tego wielkości poboru mocy cieplnej i ilości ciepła.

Na tym tle trzeba zwrócić uwagę, że likwidacja i ograniczenie produkcji przemysłowej, a także podejmowane przez odbiorców działania w kierunku racjonalizacji użytkowania ciepła („termomodernizacja” obiektów itd.), spowodowały drastyczny spadek, a niekiedy zaprzestanie sprzedaży ciepła odbiorcom przemysłowym, zaś w najliczniejszej grupie odbiorców bytowo-komunalnych następuje systematyczne obniżanie zamówionej mocy cieplnej i zmniejszanie sprzedaży ciepła. Zamówiona moc cieplna jest niestety nie zawsze prawidłowo określana przez odbiorców. W wyniku tego stopień wykorzystania mocy cieplnej zamówionej przez odbiorców jest bardzo zróżnicowany (różnica sięga ok. 55%). Wpływa to na poziom jednostkowych kosztów, a tym samym na poziom cen za zamówioną moc cieplną i cen ciepła oraz na poziom i strukturę przychodów ze sprzedaży ciepła, czyli na wyniki finansowe przedsiębiorstw wytwarzających ciepło. Ma to też wpływ na poziom opłat ponoszonych przez odbiorców i ich zróżnicowanie, nawet w ramach jednej grupy taryfowej.

Trzeba przy tym wskazać na sezonowy charakter sprzedaży ciepła, która w okresie letnim jest niewielka (niekiedy wcale nie występuje), a przychód ze sprze-

daży niewielkich ilości ciepła w lecie często nie pokrywa ponoszonych kosztów. Stwarza to konieczność korzystania z kredytów obrotowych, obciążonych dość wysokimi odsetkami i prowadzi do wzrostu uzasadnionych kosztów, a w konsekwencji do wzrostu cen za zamówioną moc cieplną i cen ciepła. Problem ten jeszcze ostrzej występuje w przedsiębiorstwach zajmujących się przesyłaniem i dystrybucją ciepła, gdyż występują tam niemal wyłącznie koszty stałe, a w lecie następuje nawet wzrost kosztów z uwagi na prowadzone w tym okresie remonty i modernizację sieci. Niewielka sprzedaż ciepła w lecie nie zapewnia pokrycia ponoszonych kosztów i zmusza przedsiębiorstwa do korzystania z kredytów obrotowych, z wszystkimi tego konsekwencjami, prowadzącymi do wzrostu stawek opłat za usługi przesyłowe. Ponadto w przedsiębiorstwach tych występuje duże zróżnicowanie zakresu świadczonych usług, co ma wpływ na poziom jednostkowych kosztów oraz stałych i zmiennych stawek opłat za usługi przesyłowe. Wynika to stąd, że węzły cieplne i zewnętrzne instalacje odbiorcze należą do przedsiębiorstw energetycznych lub do odbiorców, a niekiedy koszty uzasadnione obejmują także opłaty, pobierane przez odbiorców za udostępnienie pomieszczeń węzłów cieplnych.

W związku z powyższym przedstawione w tabeli 3 (str. 59) średnioważone ceny ciepła i średnioważone stawki opłat za usługi przesyłowe, obliczone na podstawie średnich wskaźnikowych cen i stawek opłat, ustalonych w taryfach zatwierdzonych przez Prezesa URE w latach 2001-2003^{*)}, należy traktować wyłącznie jako orientacyjne wskaźnikowe ceny i stawki opłat (służące do porównań w skali makro), a nie jako ceny ciepła i stawki opłat za usługi przesyłowe, stosowane w rozliczeniach z odbiorcami.

Istotny wpływ na poziom średnioważonych cen ciepła ma struktura sprzedaży ciepła ze źródeł, w których są zużywane różne rodzaje paliw. W tabeli 4 (str. 59) przedstawiono zróżnicowanie średnioważonych cen ciepła w zależności od rodzaju zużywanych paliw.

Również technologia wytwarzania ciepła ma istotny wpływ na poziom cen ciepła, co przedstawiono w tabeli 5 (str. 59).

Stosunkowo niewielkie różnice, jakie w kolejnych latach występują między średnioważoną ceną ciepła, obliczoną dla wszystkich źródeł ciepła, a średnioważoną ceną ciepła dla źródeł opalanych miałem węgla kamiennego i średnioważoną ceną ciepła dla przedsiębiorstw, w których ciepło jest wytwarzane w pełnym skojarzeniu z wytwarzaniem energii elektrycznej, wskazuje, że w strukturze sprzedaży ciepła znaczny udział mają przedsiębiorstwa, w których ciepło jest wytwarzane w skojarzeniu z energią elektryczną, a podstawowym paliwem jest miał węgla kamiennego.

*) Baza danych o zatwierdzonych taryfach dla ciepła funkcjonuje od 2001 r.

Tabela 3. Średni poziom cen ciepła i stawek opłat za usługi przesyłowe

Lp	Rok	Średnioważona cena ciepła [zł/GJ]	Średnioważona stawka opłaty za usługi przesyłowe [zł/GJ]
1	2001	23,01	9,30
2	2002	22,68	8,88
3	2003	22,99	9,29

Tabela 4. Średni poziom cen ciepła w zależności od rodzaju zużywanego paliwa

Lp	Rok	Średnioważona cena ciepła [zł/GJ]						
		miat	węgiel brunatny	inne stałe	gaz ziemny	olej lekki	olej ciężki	pozostałe
1	2001	22,45	22,77 *		36,71	46,97	24,05	20,10
2	2002	22,19	17,37	37,51	35,53	47,76	22,01	28,81
3	2003	22,33	18,38	38,86	33,67	47,59	22,69	26,17

*) W 2001 r. węgiel brunatny był zaliczany do innych paliw stałych.

Tabela 5. Średni poziom cen ciepła w zależności od technologii jego wytwarzania

Lp	Rok	Średnioważona cena ciepła dla przedsiębiorstw, w których ciepło jest wytwarzane	
		w pełnym skojarzeniu z wytwarzaniem energii elektrycznej [zł/GJ]*)	bez pełnego skojarzenia z wytwarzaniem energii elektrycznej [zł/GJ]
1	2001	21,50	24,82
2	2002	21,65	24,35
3	2003	21,60	25,59

*) Średnioważone ceny ciepła dla przedsiębiorstw, w których ciepło jest wytwarzane w pełnym skojarzeniu z wytwarzaniem energii elektrycznej są obliczone dla łącznej ilości ciepła sprzedanego przez te przedsiębiorstwa, tj. ciepła wytworzonego w skojarzeniu i bez skojarzenia (np. w kotłach szczytowych).

Przedstawione wyżej średnioważone ceny i stawki opłat zostały określone dla różnych przedsiębiorstw i różnej liczby taryf, zatwierdzonych w poszczególnych latach, a więc można je traktować jedynie jako informację o średnioważonych wielkościach, wynikających z zatwierdzonych taryf (wielkości te są nieporównywalne, gdyż dotyczą innych zbiorów średnich wskaźnikowych cen i stawek opłat).

Średnioważone ceny ciepła i stawki opłat za usługi przesyłowe, obliczone według omówionych wcześniej zasad, porównano z ostatnio stosowanymi średnioważonymi cenami i stawkami opłat w przedsiębiorstwach, którym zatwierdzono taryfy w latach 2001-2003. Na tej podstawie określono wzrost średnioważonych cen ciepła oraz średnioważonych stawek opłat za usługi przesyłowe w skali kraju. Trzeba zwrócić uwagę, że wzrost ten jest określany dla pierwszego roku stosowania taryfy i nie można go utożsamiać z rokiem kalendaryzowym, gdyż taryfy były zatwierdzone w różnych miesiącach, co ma wpływ na termin ich zastosowania do rozliczeń z odbiorcami (nie wcześniej niż 14 dni po opublikowaniu we właściwym miejscowo wojewódzkim dzienniku urzędowym). Jednocześnie, w zależności od terminu opublikowania i okresu obowiązywania taryf, będą one stosowane w rozliczeniach przez różny okres (w przypadku taryf wieloletnich – przez kilka lat).

Jak już wcześniej wyjaśniono, średnie wskaźnikowe ceny ciepła dotyczą łącznej sprzedaży ciepła, zarówno dostarczonego odbiorcom bezpośrednio ze źródeł ciepła, jak też za pośrednictwem sieci ciepłowniczych, przy czym ciepło dostarczone za pośrednictwem sieci mogło być wytworzone we własnych źródłach, jak też zakupione od innych przedsiębiorstw. Podobnie zakres świadczonych przez różne przedsiębiorstwa usług przesyłowych jest bardzo zróżnicowany, a jeszcze większe zróżnicowanie występuje w odniesieniu do różnych grup odbiorców, którzy mogą być zasilani z różnych źródeł ciepła oraz z różnych sieci ciepłowniczych. Ponadto w poszczególnych grupach odbiorców może występować zróżnicowany wskaźnik wykorzystania zamówionej mocy cieplnej (stosunek GJ/MW). Dlatego nie można w skali makro określić „sumarycznej” jednostkowej opłaty za ciepło dostarczane za pośrednictwem sieci (sumy ceny ciepła i stawki opłaty za usługi przesyłowe), gdyż tylko w skali przedsiębiorstwa możliwe jest określenie takiej „jednoskładnikowej ceny” dla poszczególnych grup odbiorców. W związku z tym w tabeli 6 (str. 60) przedstawiono oddzielnie wzrost średnioważonych cen ciepła i oddzielnie wzrost średnioważonych stawek opłat za usługi przesyłowe, a także wynikający z nich wzrost przychodów z tytułu sprzedaży ciepła w skali kraju obliczony

Tabela 6. Wzrost średnioważonych cen ciepła i stawek opłat za usługi przesyłowe oraz wzrost przychodów przedsiębiorstw, którym w latach 2001-2003 zatwierdzono taryfy dla ciepła

Lp	Rok	Średni wzrost w %		
		cen ciepła	stawek opłat za usługi przesyłowe	przychodów ze sprzedaży ciepła
1	2001	5,94	14,94	8,11
2	2002	4,15	5,31	4,41
3	2003	1,33	2,75	1,68

na podstawie średnioważonych cen i stawek opłat oraz wielkości zamówionej mocy cieplnej i sprzedaży ciepła przyjętych do kalkulacji taryf (według stanu na koniec poprzedniego roku kalendarzowego).

Należy wskazać, że udział przychodów z tytułu świadczenia usług przesyłowych stanowi w skali kraju ok. 25% łącznych przychodów, planowanych na pierwszy rok obowiązywania zatwierdzonych taryf, a więc jest ok. 3-krotnie mniejszy od planowanych w tym samym czasie przychodów z działalności gospodarczej związanej z wytwarzaniem ciepła. Tak więc wzrost stawek opłat za usługi przesyłowe powoduje znacznie mniejszy wzrost opłat dla odbiorców niż wzrost cen ciepła.

Średni wzrost przewidywanych przychodów ze sprzedaży ciepła w pierwszym roku obowiązywania taryf, zatwierdzonych w latach 2001-2003, w stosunku do przychodów obliczonych na podstawie cen i stawek opłat ostatnio stosowanych, nie może być utożsamiany ze wzrostem przychodów tych przedsiębiorstw w tych latach w stosunku do roku poprzedniego (z uwagi na różny okres obowiązywania taryf). Tym samym nie można go utożsamiać ze średnim wzrostem opłat ponoszonych przez odbiorców z tytułu zaopatrzenia w ciepło w danym roku w stosunku do roku poprzedniego. Miarodajne w tym zakresie mogą być dane GUS, określające średnioroczny wzrost opłat za centralne ogrzewanie i ciepłą wodę w kolejnych latach.

5. Podsumowanie i wnioski

Obowiązujące przed wejściem w życie Prawa energetycznego zasady ustalania cen ciepła i system dotacji nie mobilizowały przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się zaopatrzeniem w ciepło do analizowania kosztów tej działalności, jak też nie wymuszały eliminowania źródeł nadmiernego ich wzrostu. Większość przedsiębiorstw nie prowadziła ewidencji księgowej, umożliwiającej wyodrębnienie zarówno rodzajów, jak i źródeł powstawania kosztów. Niejednokrotnie poziom cen umownych, stosowanych w rozliczeniach z odbiorcami ciepła (najczęściej jedna cena dla wszystkich odbiorców), nie był powiązany z zakresem usług i poziomem kosztów prowadzenia danego rodzaju działalności, związanej z zaopatrzeniem w ciepło danej grupy odbiorców. Również odbiorcy nie byli zainteresowani racjonalnym użytkowaniem ciepła, gdyż poziom ponoszonych przez nich opłat nie zależał od wielkości poboru ciepła i stosowany był system dotacji.

Prawo energetyczne (wraz z aktami wykonawczymi) wprowadziło nowe zasady ustalania cen ciepła poprzez zobowiązanie przedsiębiorstw energetycznych do prowadzenia prawidłowej ewidencji kosztów i przychodów z działalności związanej z zaopatrzeniem w ciepło (z wyodrębnieniem kosztów stałych i zmiennych oraz przychodów dla każdego rodzaju działalności i dla każdej grupy taryfowej) oraz do kształtowania i kalkulacji taryf w sposób zapewniający z jednej strony pokrycie uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstwa, a z drugiej strony ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen.

Radykalna zmiana sposobu ustalania taryf dla ciepła postawiła przedsiębiorstwa energetyczne w nowej sytuacji. Ciepło, poprzednio postrzegane wyłącznie jako dobro publiczne, stało się towarem, którego cena powinna być określona na podstawie tylko tych kosztów, które są niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło i wywiązania się z zawartych umów (z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi i odbiorcami).

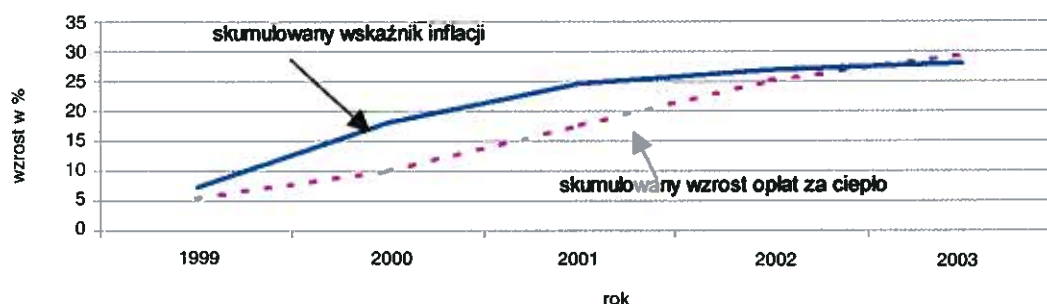
Nowe zasady kalkulacji cen i stawek opłat pozwalają uwzględniać koszty wynikające z planowanych inwestycji (modernizacyjnych, rozwojowych i z zakresu ochrony środowiska), co poprzednio było niemożliwe, ale jednocześnie zmuszają przedsiębiorstwa ciepłownicze do realizacji tylko takich inwestycji, które są ekonomicznie uzasadnione. Obecnie rozliczenia za ciepło mogą być prowadzone tylko w systemie opomiarowanym (z wyjątkiem lokalnych kotłowni), a odbiorcy mają w coraz większym stopniu świadomość, że opłaty za ciepło zależą nie tylko od poziomu cen, ale także od wielkości poboru ciepła. W związku z tym odbiorcy podejmują działania modernizacyjne, których efektem jest bardziej oszczędne i racjonalne użytkowanie ciepła, co przeważnie oznacza zmniejszenie zamówionej mocy cieplnej i ilości sprzedanego ciepła oraz wpływa na wzrost jednostkowych kosztów, a tym samym cen i stawek opłat. Ta nowa sytuacja wymaga od przedsiębiorstw energetycznych przyjęcia odmiennej niż poprzednio strategii działania, ukierunkowanej na obniżkę kosztów.

Kilkuletnie doświadczenia z procesu zatwierdzania taryf dla ciepła przez Prezesa URE wykazują, że kadra zarządzająca coraz większej liczby przedsiębiorstw energetycznych zaczęła dostrzegać potrzebę racjonalizacji kosztów (eliminowanie nieuzasadnionych kosztów) oraz zwiększania przychodów dzięki pozyskiwaniu nowych

Tabela 7. Porównanie średniorocznego wzrostu opłat za centralne ogrzewanie i ciepłą wodę ze wskaźnikiem inflacji w latach 1999-2003

Rok	Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w %	Średnioroczny wzrost opłat za centralne ogrzewanie i ciepłą wodę w %
1999	7,30	5,50
2000	10,10	4,30
2001	5,50	6,90
2002	1,90	6,40
2003	0,80	3,50
1999-2003	28,02	29,54

Rysunek 4. Wzrost inflacji i opłat za ciepło w okresie 5 lat regulacji cen ciepła przez Prezesa URE

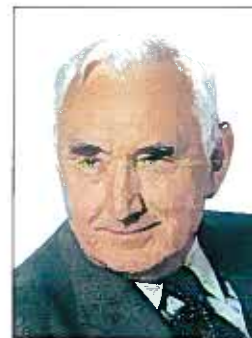
odbiorców ciepła, a nie poprzez podwyżki cen i stawek opłat. Nie jest to jednak zjawisko powszechne, gdyż nadal w wielu przypadkach proces zatwierdzania taryf dla ciepła zaczyna się od uświadamiania przedsiębiorstwom, że ich oczekiwania co do poziomu przychodów są zawyżone, a proponowane ceny i stawki opłat nie są ustalone na podstawie uzasadnionych kosztów.

Prezes URE, zobowiązany Prawem energetycznym do regulacji działalności przedsiębiorstw energetycznych, zmierzającej do równoważenia interesów tych przedsiębiorstw i odbiorców ciepła, musi w zdecydowanej większości przypadków korzystać z posiadanych kompetencji w zakresie weryfikacji kosztów, przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat. Istota regulacji polega bowiem na dokonaniu przez Prezesa URE swoistego „audytu” kosztów koncesjonowanego przedsiębiorstwa energetycznego i zweryfikowaniu wniosku taryfowego w taki sposób, aby pogodzić interesy przedsiębiorstwa i odbiorców ciepła. Efektem działalności regulacyjnej Prezesa URE jest doprowadzenie do sytuacji, w której przedsiębiorstwa energetyczne zaczynają doceniać potrzebę poprawnej ewidencji kosztów stałych i zmiennych oraz przychodów (odpowiednio do zakresu prowadzonej działalności i rodzaju odbiorców), a także opracowywania taryf, w których ceny i stawki opłat są kalkulowane na podstawie planowanych uzasadnionych kosztów, a jednocześnie wzrost tych cen i stawek opłat odbywa się w sposób chroniący odbiorców przed drastycznym wzrostem opłat za ciepło. Świadczy o tym rosnąca liczba taryf, które zostały zatwierdzone co najmniej na 2 lata, a stosujące je przedsiębiorstwa nie muszą co roku występować o zatwierdzenie nowych cen i stawek opłat.

Obiektywną ocenę działalności regulacyjnej Prezesa URE stanowi przedstawione w tabeli 7 i zilustrowane na rysunku 4 porównanie danych GUS, określających średnioroczny wzrost opłat za centralne ogrzewanie i ciepłą wodę oraz wskaźnik inflacji w latach 1999-2003.

Z porównania tego wynika, że w latach 1999-2000, gdy obowiązywały przepisy rozporządzenia z 1998 r., średni wzrost opłat za centralne ogrzewanie i ciepłą wodę był niższy od wskaźnika inflacji (wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych), a od 2001 r. – gdy zaczęły obowiązywać przepisy rozporządzenia z 2000 r. – średnioroczny wzrost tych opłat był wyższy od wskaźnika inflacji.

Można więc oceniać, że sumarycznym efektem działalności regulacyjnej Prezesa URE było doprowadzenie – w skali pięciu lat – do uzyskania zrównoważonego wzrostu opłat za centralne ogrzewanie i ciepłą wodę w stosunku do wzrostu inflacji. Skumulowany wzrost omawianych opłat wyniósł w tym okresie 29,56%, a skumulowany wzrost inflacji 28,02%. Dzięki temu uniknięto w pierwszym okresie regulacji zbyt uciążliwego dla odbiorców wzrostu opłat, a obecnie doprowadzono do zrównania wskaźnika inflacji ze wzrostem opłat za ciepło i ciepłą wodę (wskaźnik wzrostu omawianych opłat nawet przekroczył o ok. 1,5% wskaźnik wzrostu cen innych towarów i usług).

Autor jest doradcą Prezesa URE

RYNEK BILANSUJĄCY A PRAWO WYBORU DOSTAWCY ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Robert Guzik

Kilka liczb zamiast wstępu

Udział energii elektrycznej kupionej przez 64 odbiorców korzystających z TPA w pierwszym półroczu 2004 r. stanowił ok. 9,5%¹⁾ całkowitej energii dostarczonej do wszystkich odbiorców przez spółki dystrybucyjne. Dużo to, czy mało? „A dla kogo jest ten wywiad?” – można odpowiedzieć pytaniem na pytanie. Biorąc pod uwagę wszystkich uprawnionych, faktycznie tylko 1% korzysta z dostępu do sieci. Z drugiej strony statystyka wyglądałaby lepiej, gdyby brać pod uwagę tylko odbiorców kupujących co najmniej 10 GWh energii elektrycznej rocznie, czyli tych 640, którzy byli już uprawnieni przed 1 stycznia 2004 r.²⁾ Ewidentny wzrost liczby faktycznie korzystających oraz rosnące zainteresowanie zasadą TPA występuje wśród odbiorców, dla których zaprzestanie zakupu energii na warunkach taryfowych może przynieść wymierny efekt finansowy. Ten rzeczywisty wzrost wykorzystania prawa wyboru dostawcy jest w zasadzie zgodny z oczekiwaniami URE. Można by podnieść zarzut, że URE ma skromne oczekiwania. Skromne, ale realistyczne.

Poniżej omówionych jest kilka szczegółowych zagadnień, dotyczących świadczenia usług przesyłowych na rzecz odbiorców korzystających z prawa wyboru dostawcy, w których Prezes URE przedstawił ostatnio swoje stanowisko w odpowiedzi na konkretne pytania uczestników rynku energii.

Barьеры

Spośród wymienianych obecnie czterech głównych powodów niezadowalającego tempa rozwoju zasady TPA trzy pośrednio związane są z regulaminem rynku bilansującego: wymagania techniczne dla systemów pomiarowych, za mała dokładność zgłaszania ofert, brak możliwości tworzenia grup bilansujących³⁾. Czy zasadnie? Funkcjonujący od ponad trzech lat rynek bilansujący jest warunkiem działania rynku energii opartego na kontraktach dwustronnych. W tym czasie jego regulamin przeszedł szereg mniejszych zmian i co

najmniej dwa trzęsienia ziemi, po których jego uczestnicy musieli dostosowywać swoje działania do funkcjonujących rozwiązań. Jednak powtarzane jak mantra twierdzenie, że to regulamin rynku bilansującego jest przeszkodą dla odbiorców korzystających z TPA oparte jest na nieporozumieniu, którego prażródło być może tkwi w samym Regulaminie Rynku Bilansującego Energii Elektrycznej, stanowiącego część Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej opracowanej przez operatora systemu przesyłowego. Konkretnie pkt 1.4.5 RRB brzmi następująco: „Podmiot, którego urządzenia lub instalacje nie są przyłączone do fragmentu sieci rozdzielczej objętej obszarem RB może uczestniczyć w RB poprzez właściwego Operatora Systemu Rozdzielczego, do sieci którego jest przyłączony i z którym ma zawartą Umowę przesyłową. Podmiot taki dokonuje zgłoszeń danych handlowych i technicznych oraz rozlicza się ze swoich odchyłeń z właściwym OSR”.

Jednak interpretacja funkcjonującego w praktyce pojęcia „odbiorcy będącego pośrednim uczestnikiem rynku bilansującego” jest niewłaściwa, ponieważ odbiorca korzystający z zasady TPA przyłączony do sieci rozdzielczej poza obszarem rynku bilansującego, wcale nie musi być faktycznie uczestnikiem RB, ani bezpośrednio ani pośrednio. Odbiorca ten ma jedynie obowiązek zgłaszania zawartych umów zakupu energii do realizacji spółce dystrybucyjnej, do której sieci jest przyłączony (z odpowiednim wyprzedzeniem i w określonej formie), oraz rozliczania się z tą spółką za odchylenia między ilościami energii zgłoszonymi a pomierzonymi.

Operator handlowo-techniczny

Stwierdzenie, że spółki dystrybucyjne umożliwiają wszystkim podmiotom przyłączonym do swojej sieci korzystającym z TPA pośrednie uczestnictwo w rynku bilansującym, a same pełnią dla tych odbiorców funkcje operatora handlowo-technicznego jest nadinterpretacją. W istocie spółka dystrybucyjna prawie nigdy nie pełni funkcji operatora handlowo-technicznego dla odbiorcy przyłączonego do jej sieci, korzystającego z TPA. W szczególności nie ma to miejsca, gdy spółka nie zgłasza odrębnie umów sprzedaży energii (USE) zawartych przez tego odbiorcę operatorowi systemu przesyłowego (OSP), lecz jedynie przedkłada mu jedno zgłoszenie, stanowiące sumę własnych umów sprzedaży energii (zawartych na potrzeby odbiorców taryfowych) i umów sprzedaży zawartych przez wszystkich odbiorców korzystających z usług przesyłowych przyłączonych do jej sieci. Nie ma mowy o świadczeniu

1) Tabela w załączeniu.

2) Według rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 20 stycznia 2003 r. w sprawie harmonogramu uzyskiwania przez odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 17, poz. 158). Od 1 lipca 2004 r., na podstawie Dyrektywy 2003/54 wszyscy odbiorcy, z wyjątkiem gospodarstw domowych, mają status uprawnionych do korzystania z prawa wyboru dostawcy.

3) Czwartą spośród najważniejszych barier jest istnienie kontraktów długoterminowych.

na rzecz odbiorcy usługi operatora handlowo-technicznego, która nie polega jedynie na dokonywaniu poprzez system WIRE zgłoszeń umowy sprzedaży do OSP, jak twierdzą niektóre spółki dystrybucyjne. Zgłaszanie umów sprzedaży nie jest jednoznaczne z pełnieniem funkcji OHT, ponieważ funkcja operatora handlowo-technicznego ma o wiele szerszy wymiar i obejmuje m.in. odpowiedzialność za dysponowanie jednostką graficzną uczestnika rynku bilansującego w zakresie handlowym i technicznym. Zatem odbiorca korzystający z TPA nie jest uczestnikiem, nawet pośrednim, rynku bilansującego, a uczestnictwem w rynku bilansującym przez odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej nie jest warunkiem koniecznym korzystania z usług przesyłowych.

W związku z tym nie ma podstaw do pobierania przez spółki dystrybucyjne dodatkowych opłat, nie uwzględnionych w taryfie, od odbiorcy korzystającego z prawa wyboru dostawcy za „pełnienie funkcji OHT”, w przypadku, gdy spółka nie świadczy na rzecz odbiorcy żadnych usług, których koszt nie byłby uwzględniony przy kalkulacji taryfy.

Stawka rozliczeniowa opłaty systemowej w taryfach spółek dystrybucyjnych

Warto w tym miejscu wspomnieć o stawce rozliczeniowej. Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia taryfowego⁴⁾ stawkę rozliczeniową kalkuluje operator systemu przesyłowego dla podmiotów zgłaszających grafiki obciążeń na podstawie kosztów uzasadnionych. Spółki dystrybucyjne mogą ustalić w taryfie stawkę rozliczeniową na podstawie kosztów zakupu usług przesyłowych w części przypadającej na opłatę rozliczeniową oraz własnych kosztów uzasadnionych budowy i rozwoju systemów bilansowo-rozliczeniowych oraz ich eksploatacji, niezbędnych do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zgłoszonych w postaci grafik obciążeń. Do kalkulacji tej stawki można zaliczyć jedynie koszty nie uwzględnione w kalkulacji składnika stałego stawki sieciowej (obliczanego na jednostkę mocy umownej). W celu obliczenia tej stawki koszty te należy odnieść do ilości energii elektrycznej określonej w tych grafikach. I tu zaczyna się problem. Nie sposób bowiem określić podstawy do naliczenia tej stawki. Trudno przewidzieć ilu odbiorców skorzysta w danej spółce z TPA i ile energii zostanie przez nich kupione. Z kolei – po rzetelnym wydzieleniu kosztów stanowiących podstawę kalkulacji odrębnych stawek opłaty sieciowej dla odbiorców TPA i taryfowych – może się okazać, że różnica w wysokości tych stawek jest znikoma. Stąd, ze względów pragmatycznych, w założeniach do taryfy spółek dystrybucyjnych na rok 2005⁵⁾

zaleca się odstąpienie od naliczania stawki rozliczeniowej opłaty systemowej.

Wymagania techniczne dla systemów pomiarowych

Kwestie regulujące szczegóły techniczne funkcjonowania mechanizmu przesyłania energii elektrycznej zakupionej na rynku energii, sprzedaży rezerwowej, pomiarów oraz przekazywania informacji zawarte są Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRIESP), opracowanej przez operatora sieci przesyłowej. Każda ze spółek dystrybucyjnych, jako pełniąca funkcję operatora systemu rozdzielczego, opracowała własną Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Rozdzielczej (IRIESR). Zgodnie z brzmieniem § 27 ust. 2 rozporządzenia przyłączeniowego⁶⁾, dla zapewnienia niezawodnego sterowania ruchem sieci, IRIESR opracowywana przez OSD powinna być zgodna z IRIESP opracowaną przez OSP. Przepis ten wyraźnie określa zakres przedmiotowy, w jakim obie instrukcje powinny być zgodne, jako zakres rozwiązań technicznych, zapewniających możliwość niezawodnego fizycznego sterowania ruchem sieci. Oznacza to, że obie instrukcje muszą być zgodne tylko w zakresie umożliwiającym bezkolizyjne i sprawne sterowanie całym systemem elektroenergetycznym. Omawiane instrukcje powinny zasadniczo określać kwestie dotyczące szczegółów technicznych funkcjonowania mechanizmu przesyłania energii elektrycznej, sprzedaży rezerwowej energii, pomiarów oraz przekazywania informacji. W żadnej mierze nie należy przepisu § 27 ust. 2 rozporządzenia przyłączeniowego interpretować rozszerzająco i przyjmować, że wszystkie postanowienia obu instrukcji muszą być identyczne. Jest to nie do przyjęcia, zarówno ze względu na różnice w zakresie i rodzaju obsługiwanych podmiotów, jak i różnice techniczne występujące na poziomie sieci przesyłowej oraz sieci rozdzielczej. Operator systemu dystrybucyjnego zobowiązany jest do prowadzenia ruchu i eksploatacji sieci rozdzielczej w sposób zapewniający bezpieczną pracę krajowego systemu elektroenergetycznego oraz równe traktowanie stron. Identyczność obu Instrukcji nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. Nie ma zatem podstaw do przenoszenia wymogów technicznych określonych dla spółek dystrybucyjnych i odbiorców przyłączonych do sieci przesyłowej na odbiorców przyłączonych do sieci rozdzielczej.

Wymóg, aby układy pomiarowo-rozliczeniowe służące do pomiaru wytwarzanej, pobieranej lub przesyłanej energii elektrycznej, będące podstawą rozliczeń odchylerń USE spełniały wymagania określone w części

4) Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 23 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2004 r. Nr 105, poz. 1114).

5) Taryfy Spółek Dystrybucyjnych na rok 2005, URE, Departament Taryf, lipiec 2004.

6) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 25 września 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. z 2000 r. Nr 85, poz. 957), zwane „rozporządzeniem przyłączeniowym” stosowane od 1 stycznia 2004 r. w zakresie niesprzecznym z Prawem energetycznym.

ogólnej IRIESR stanowi faktycznie barierę korzystania z usług przesyłowych w systemie dystrybucyjnym. Przykładowo, niektóre Instrukcje RiESR zobowiązują podmioty zakwalifikowane do II lub III grupy przyłączeniowej do instalowania układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej zgodnie z wymogami określonymi przez operatora systemu przesyłowego w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej. Rozwiązanie to jest ogólne i niewłaściwe, ponieważ Instrukcja RiESP nie odnosi się w ogóle do odbiorców w poszczególnych grupach przyłączeniowych. Określone w niej wymagania techniczne dla systemów pomiarowo-rozliczeniowych dotyczą podmiotów uczestniczących w rynku bilansującym i nie mogą być bezpośrednio przenoszone na poziom odbiorców przyłączonych do sieci rozdzielczej nie uczestniczących w rynku bilansującym prowadzonym przez operatora systemu przesyłowego.

Dokładność zgłaszania umów

W zasadzie powyższe rozważania dotyczące zgodności Instrukcji odnoszą się także do kwestii dokładności zgłaszania umów sprzedaży energii, uważanej za jedną z najistotniejszych kwestii z punktu widzenia praktyki korzystania z prawa wyboru dostawcy. Bez względu na to, czy OSP zwiększy dokładność z obecnie obowiązującej 1 MWh/h, problem ten można próbować rozwiązać na poziomie lokalnego rynku w obrębie spółki dystrybucyjnej. Wydaje się, że przynajmniej w przypadku odbiorców należących do grup IV, V i VI sprzedawcy powinni mieć możliwość zgłaszania umów z dokładnością do 1 kWh, czyli z dokładnością stosowaną przy rozliczaniu odchyleń.

„Częściowe” korzystanie z TPA

Niektórzy odbiorcy usiłują dokonywać zakupu energii na warunkach rynkowych w ilości tylko częściowo pokrywającej swoje zapotrzebowanie. Chodzi o zakup pewnej stałej wielkości mocy w paśmie np. rocznym. Pozostała część energii byłaby kupowana od spółki dystrybucyjnej na warunkach taryfowych. W takim przypadku, spółka dystrybucyjna byłaby zobowiązana do stosowania cen taryfowych na energię sprzedawaną odbiorcy uprawnionemu poza pasmem kupowanym u innego dostawcy. Jest to rozwiązanie co do zasady dopuszczalne, pod warunkiem, że umowa przesyłowa określi warunki rozliczeń za bilansowanie godzinowych zmian zapotrzebowania odbiorcy na energię elektryczną. Trudno bowiem wymagać, aby spółka dystrybucyjna ponosiła całe ryzyko wynikające z niebilansowania odbiorcy, który przy zapewnionym stałym poziomie mocy pokrywałby swoje odchylenia energią z kontraktu zawartego ze spółką dystrybucyjną.

Tak więc odchylenia takiego odbiorcy od zgłoszonego zakupu energii w ramach TPA powinny być rozliczane proporcjonalnie do odchylenia całkowitego zapotrzebowania tego odbiorcy. A to oznacza, że spółka dystrybucyjna może zasadnie domagać się zgłaszania całego zapotrzebowania tego odbiorcy w postaci grafiku

oraz rozliczać jego całkowite odchylenie w części przypadającej na zakup wolnorynkowy. Co więcej, spółka musi zastosować takie rozwiązanie, ponieważ zwalniając tego odbiorcę z grafikowania, przypisze jego odchylenia do swoich odbiorców taryfowych. W skrajnym przypadku, odbiorca o stałym profilu obciążenia, mógłby kupować 95% swojego zapotrzebowania w od innego dostawcy w stałym paśmie i nigdy nie rozliczać się z odchyleń, ponieważ pozostałe 5% byłoby kupowane na zasadach taryfowych, a całe odchylenie (o ile mieściłoby się w granicach tych 5%) wchodziłoby do odchylenia całej spółki, którego koszty w ten czy inny sposób zawsze byłyby przeniesione na odbiorców taryfowych.

Grupowe bilansowanie odbiorców⁷⁾

Możliwość tworzenia „pseudogrup bilansujących” przez zainteresowanych odbiorców jest dopuszczalna na podstawie obowiązującej w Polsce zasady swobody kontraktowania. Zgodnie z art. 353¹ Kc strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zawarcie umowy, w której zainteresowane podmioty określają zasady współpracy w ramach grupy bilansującej odbiorców (tj. umowy tworzącej taką grupę) nie jest zakazane przez żadne przepisy prawa. Zatem zawarcie umowy agregującej grupę odbiorców mieści się w zakresie ich swobody kontraktowania (zawierania umów cywilnoprawnych). Tego ustawowego uprawnienia nie może ograniczać Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Rozdzielczej (IRIESR), jako dokument wewnętrzny każdej spółki dystrybucyjnej, mimo, że stanowi ona ogólne warunki umów w rozumieniu Kc i jest załącznikiem do umów o świadczenie usług przesyłowych.

Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne oraz § 23 rozporządzenia przyłączeniowego zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłowych może zażądać zarówno odbiorca uprawniony, jak i dostawca (wytwórca lub przedsiębiorstwo obrotu). Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie harmonogramu uzyskiwania dostępu do sieci, odbiorcą uprawnionym może być także tzw. odbiorca rozproszony, tj. taki, któremu energia elektryczna dostarczana jest w kilku miejscach odbioru (niezależnie od ich charakterystyki), znajdujących się na terenie działania jednej spółki dystrybucyjnej. Z perspektywy jednostki grafikowej spółki dystrybucyjnej, przy odpowiednim skonstruowaniu umowy tworzącej grupę bilansującą odbiorców, grupa ta będzie widziana jako odbiorca rozproszony (tj. mający wiele punktów odbioru), żądający zawarcia umowy przesyłowej. W imieniu takiej grupy o zawarcie umowy przesyłowej będzie występował jeden podmiot (np. dostawca energii lub zarządzający grupą), który

7) Nie jest to tożsame z pojęciem grup bilansujących, jako zbiorów jednostek grafikowych wytwórczych i odbiorczych należących do różnych uczestników RB.

jednocześnie będzie musiał zadbać o uregulowanie kwestii związanych ze zgłaszaniem grafików poboru przez jednostki odbiorcze i grafików wprowadzania energii przez jednostki wytwórcze oraz zapewnieniem utrzymania ciągłości i niezawodności dostaw energii elektrycznej w krajowym systemie elektroenergetycznym (zgodnie z § 23 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia przyłączeniowego). Grupa taka może wystąpić o zawarcie umowy o świadczenie usług przesyłowych i, jeśli nie wystąpią wymienione w art. 4 ust. 3 Prawa energetycznego przesłanki negatywne, (przy czym udowodnienie ich zaistnienia, zgodnie z art. 6 Kc ciąży na twierdzącym, czyli na spółce dystrybucyjnej), to spółka jest zobowiązana do zawarcia takiej umowy.

Uniemożliwienie tworzenia grup bilansujących odbiorców ogranicza aktywność spółek obrotu agregujących odbiorców. Ze względu na fakt, że uprawnienie do korzystania z usług przesyłowych uzyskują odbiorcy o niskim poziomie zużycia, brak możliwości agregowania w znacznym stopniu opóźni faktyczne otwarcie rynku dla małych odbiorców. Z punktu widzenia organu regulacji jest to nie do zaakceptowania, tym bardziej w sytuacji, gdyby ograniczenia te miałyby wynikać z Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Rozdzielczej.

Na drodze do pełnego otwarcia rynku

Omówiony powyżej problem wiąże się z uzyskiwaniem uprawnienia do korzystania z TPA przez odbiorców o bardzo małym zużyciu energii. Od 1 lipca 2004 r., mimo braku implementacji do prawa krajowego art. 21 ust. 1 lit. b Dyrektywy 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 czerwca 2003 r. w sprawie wspólnych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej i uchylającej Dyrektywę 96/92/WE, wszyscy odbiorcy energii elektrycznej nie będący gospodarstwami domowymi mogą żądać od spółek dystrybucyjnych świadczenia usług przesyłowych od wybranego dostawcy. Przepis dyrektywy jest bowiem precyzyjny i bezwarunkowy, a termin jego transpozycji do prawa polskiego upłynął.

Umożliwienie praktycznej realizacji zasady TPA w odniesieniu do „małych” odbiorców wymaga opracowania metodologii kalkulacji lub określania zasad i warunków dostarczania usług bilansowania. Art. 20 ust. 1 Dyrektywy 2003/54/WE, nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia wdrożenia zasady dostępu stron trzecich do systemów dystrybucyjnych na podstawie publikowanych taryf, dostępnych dla wszystkich uprawnionych odbiorców, stosowanych obiektywnie i bez dyskryminacji wobec użytkowników systemu, art. 14 ust. 6 dyrektywy zawiera dyspozycję, aby zasady przyjęte w zakresie bilansowania systemu dystrybucyjnego (w tym dotyczące opłat obciążających użytkowników systemu za korzystanie z sieci w przypadku niezbilansowania) były obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące.

Oznacza to dla spółek dystrybucyjnych konieczność przygotowania organizacyjnego do wdrożenia otwarcia rynku dla odbiorców nie będących gospodarstwami

domowymi. Dlatego istotne jest podjęcie przez nie działań zmierzających do opracowania procedur organizacyjnych i technicznych umożliwiających świadczenie usług przesyłowych dla dużej grupy odbiorców o relatywnie niewielkim zużyciu energii, w tym np. przygotowania profili obciążenia dla „małych” odbiorców uprawnionych (przykładowo należących do grup taryfowych C11 i C12) oraz zasad ponoszenia kosztów instalacji układów pomiarowo-rozliczeniowych z rejestratorami godzinowymi wartości obciążeń dla pozostałych odbiorców uprawnionych. Wskazane jest przy tym, aby, zgodnie z zaleceniami DG-TREN⁸⁾, te koszty były regulowane poprzez włączenie ich do opłat systemowych (przynajmniej w przypadku odbiorców z grup przyłączeniowych IV i VI).

Pierwsze sygnały o takich działaniach i konkretne propozycje rozwiązań przygotowane przez spółki dystrybucyjne już do URE wpływają.

Podmioty uprzywilejowane

Pojawiają się propozycje wyłączenia z wymogu rozliczania niezbilansowania pewnych grup producentów energii elektrycznej, preferujące niektóre źródła wytwórcze należące do tzw. generacji rozproszonej. Wytwórcy ci byłiby traktowani tak, jak odbiorcy taryfowi o ujemnym poborze energii, tzn. nie byłiby zobowiązani do planowania i zgłaszania grafików swojej produkcji. Problem polega na tym, że zgodnie z art. 14 ust. 6 Dyrektywy 2003/54/WE, jeżeli operator systemu dystrybucyjnego odpowiada za bilansowanie systemu dystrybucyjnego, zasady przyjęte w tym zakresie powinny być obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące. Wydaje się, że obecnie obowiązujący stan prawny nie daje podstaw do odmiennego (preferencyjnego) traktowania niektórych użytkowników systemu dystrybucyjnego i w związku z tym ewentualne stosowanie odmiennych reguł wobec jakiegokolwiek grupy użytkowników systemu dystrybucyjnego powinno być usankcjonowane w przepisach nowelizujących prawo energetyczne (lub rozporządzenia wykonawcze).

Zasady rozliczeń⁹⁾

Idealem byłoby rozliczanie kosztów odchyłań odbiorców korzystających z usług przesyłowych dokonywane *ex-post* po określeniu rzeczywistych kosztów niezbilansowania poniesionych przez operatora systemu dystrybucyjnego w danym okresie rozliczeniowym. Poszczególni odbiorcy nie powinni być traktowani jako jedyne podmioty przyłączone do sieci spółki dystrybucyjnej powodujące powstawanie odchyłań. Podstawą do obliczenia wysokości opłat dla odbiorców korzystających z usług przesyłowych lub sprzedawców działających w ich imieniu winien być kierunek odchylenia operatora systemu dystrybucyjnego i poszczególnych odbiorców i sprzedawców. W wypadku, gdy kierunek odchyłań

8) Dyrekcja ds. Transportu i Energii.

9) Zasady rozliczeń zostały szerzej omówione w Biuletynie URE nr 5/2004.

odbiorcy zgłaszającego USE jest przeciwny do kierunku odchylenia spółki, odchylenie powstałe u odbiorcy w istocie zredukowało całkowite odchylenie spółki dystrybucyjnej, zmniejszając poniesione przez nią koszty na systemowym rynku bilansującym prowadzonym przez operatora systemu przesyłowego.

W praktyce można stosować wiele rozwiązań satysfakcjonujących zarówno spółki dystrybucyjne, jak i odbiorców korzystających z TPA. Same algorytmy rozliczania odchyleń mogą być różne w poszczególnych spółkach, ze względu na specyfikę odbiorców i charakterystyki zużycia energii przez odbiorców taryfowych i korzystających z prawa wyboru dostawcy. Istotne jest, aby zasady te były niedyskryminujące.

Zakończenie

Świadczenie usług przesyłowych odbywa się na podstawie umowy, której minimalne wymogi określa art. 5 Prawa energetycznego i § 23 rozporządzenia przyłączeniowego. Pozostałe warunki w zasadzie pozostają przedmiotem uzgodnień między stronami w ramach szeroko rozumianej swobody zawierania umów, a w sytuacjach spornych rozstrzyga Prezes URE. Uprawnienie to, będące podstawą regulowanego TPA, oznacza, że odbiorca ma prawo skutecznie żądać od spółki dystry-

bucyjnej zmiany zapisów w umowie o świadczenie usług przesyłowych dotyczących wymogów w zakresie opomiarowania lub zasad bilansowania.

Faktyczną barierą korzystania z dostępu do sieci nie jest sam rynek bilansujący, którego istnienie powinno być ogromnej większości odbiorców uprawnionych obojętne. Z pewnymi wyjątkami w ogóle nie powinno ich obchodzić, czy można na RB tworzyć grupy i podgrupy, jaka jest dokładność zgłaszanych tam ofert oraz jakie obowiązują zasady rozliczeń dla podmiotów w nim uczestniczących. Przeszkodą było dotychczas stosowanie przez spółki dystrybucyjne zasad przeniesionych wprost z regulaminu rynku bilansującego wobec odbiorców uprawnionych przyłączonych do ich sieci. Problemy te stopniowo są łagodzone, a ich pełne rozwiązanie przyspieszy nowelizacja prawa energetycznego i praktyczne wdrożenie pełnego otwarcia rynku.

Autor jest naczelnikiem w Departamencie Promowania Konkurencji URE

Tabela 1. Rozwój zasady TPA w polskiej elektroenergetyce

Okres	Kryterium uprawnienia (poziom roczny zakup energii elektrycznej) [GWh]	Liczba odbiorców uprawnionych	Całkowity roczny zakup energii przez odbiorców uprawnionych ¹⁰⁾ [TWh]	Liczba odbiorców korzystających z TPA (wg stanu na koniec danego okresu)	Teoretyczne otwarcie rynku ¹¹⁾ [%]	Udział odbiorców w rynku energii ¹²⁾ [%]
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
4.09.1998-31.12.1998	>500	12	9,5	6	9	4,1
1.01.1999-31.12.1999	>100	80	23,0	12	22	5,5
1.01.2000-31.12.2000	>40	138	28,5	13	30	5,9
1.01.2001-31.12.2001	>40	138	29,0	6	30	5,0
1.01.2002-31.12.2002	>10	560	36,0	19	37	6,0
1.01.2003-31.12.2003	>10	641 ¹³⁾	37,0	29	38	7,0
1.01.2004-30.06.2004	>1	ok. 6 000	53,0	64	52	9,5
1.07.2004	wszyscy z wyjątkiem gospodarstw domowych ¹⁴⁾	ok. 1,5 miliona	82,0	-	80	-
1.01.2006	wszyscy	ok. 15 milionów	ok. 103	-	100	-

10) Ilość energii kupionej przez odbiorców uprawnionych (z kol. 3) zarówno korzystających z TPA, jak i pozostających taryfowymi.

11) Udział energii z kol. 4 odniesiona do całkowitej energii dostarczonej przez spółki dystrybucyjne.

12) Procentowy udział energii elektrycznej kupionej przez odbiorców korzystających z prawa wyboru dostawcy do całkowitej ilości energii dostarczonej przez spółki dystrybucyjne wszystkim odbiorcom; miara faktycznego uczestnictwa odbiorców w konkurencyjnym rynku energii.

13) Różnica w porównaniu do 2002 r. wynika z zaliczenia w nowym rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 20.01.2003 r. tzw. odbiorców rozproszonych do kategorii odbiorców uprawnionych.

14) Wg harmonogramu określonego w Dyrektywie 2003/54/WE.

ENERGETYKA – ŚRODOWISKO NATURALNE – ASPEKTY LOKALNE

Jadwiga Gogolewska

Relacje energetyki i środowiska naturalnego są wielowątkowe, a kierunki rozwoju energetyki postrzegane i rozpatrywane są pod kątem głównie skutków negatywnych, jakie ten rozwój może wywołać w środowisku. Energetyka i związane z nią dziedziny są bez wątpienia największym źródłem emisji zanieczyszczeń. Dlatego dla środowiska naturalnego istotnym jest, aby stymulowano rozwój „czystej” energii oraz aby energetyka tradycyjna sięgała po nowoczesne rozwiązania i dywersyfikowała stosowane technologie i paliwa, a tym samym zmniejszała obciążenie środowiska naturalnego. Globalne założenia ograniczania tych zanieczyszczeń są uwarunkowane lokalnie z uwagi na lokalizację surowców energetycznych, rozmieszczenie przemysłu energetycznego oraz występowanie odnawialnych źródeł energii lub możliwości ich wdrożenia.

W artykule przedstawiono wybrane lokalne aspekty tych relacji i uwarunkowań w kontekście rozwoju energetyki ograniczającego negatywny wpływ jej funkcjonowania na środowisko naturalne Dolnego Śląska i Opolszczyzny. Oba regiony administracyjne dobrze ilustrują problem wzajemnych relacji **energetyka – środowisko naturalne** z racji zarówno zlokalizowanych na tym obszarze źródeł energii opartych głównie o tradycyjne zasoby naturalne, jak i z uwagi na bogactwo środowiska naturalnego i jego walory turystyczne, która to atrakcyjność mogłaby lepiej być wykorzystana wówczas, gdy wyraźnie zmniejszy się obecny stan jego zanieczyszczenia.

Wzajemne relacje energetyka – środowisko naturalne na przykładzie Dolnego Śląska i Opolszczyzny przedstawiono na tle tych relacji w skali kraju.

Energetyka a środowisko naturalne

Energetyka jest głównym źródłem zanieczyszczeń środowiska naturalnego, a obszary, na których koncentruje się przemysł energetyczny oparty głównie na energii pierwotnej, są szczególnie „zagrożone” degradacją środowiska naturalnego z tego powodu. Udział energetyki (zawodowej i przemysłowej) w bilansie emisji głównych zanieczyszczeń powietrza w 2001 r. przedstawiał się następująco:

• dwutlenku siarki – 70,0%,
• dwutlenku azotu – 40,7%,
• pyłów – 20,3%¹⁾.

Jeżeli uwzględnimy w tych zanieczyszczeniach emisje z kotłowni lokalnych, palenisk domowych, warsztatów rzemieślniczych, rolnictwa i innych, to w bilansie ogółu zanieczyszczeń udział energetyki wyniósł odpowiednio w 2001 r.: 92,6%, 84,3% i 75,6% [7].

Do tych zagrożonych obszarów należy województwo dolnośląskie, które pod względem wielkości emitowanych na jego obszarze zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska zajmuje drugie miejsce w emisji pyłów po województwie śląskim i piąte miejsce pod względem emisji gazów. Nieco lepsza sytuacja jest w województwie opolskim, w którym zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego pochodzenia energetycznego kształtują się poniżej wielkości średnich krajowych i zajmuje siódme miejsce pod względem zanieczyszczeń gazowych i 11 w emisji pyłów. Skalę emisji zanieczyszczeń podstawowych z zakładów szczególnie uciążliwych na Dolnym Śląsku i w województwie opolskim przedstawia tabela 1.

Województwo dolnośląskie plasuje się na 5 miejscu w kraju pod względem całkowitych emisji dwutlenku siarki i azotu oraz na 4 miejscu pod względem emisji tlenku węgla i na 3 miejscu, jeśli chodzi o ilość emitowanych pyłów. Województwo opolskie natomiast pod względem całkowitej emisji gazów zajmuje miejsce wśród innych województw bardziej odległe: 8 – w zanie-

Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń w latach 1995 i 2002

w tys. ton

Obszar	1995			2002		
	pyły	gazy	w tym: SO ₂	pyły	gazy	w tym: SO ₂
Polska	432,4	2 784,8	1 643,3	140,3	1 914,6	926,4
Dolny Śląsk	54,4	240,9	185,2	14,2	87,8	54,4
% emisji krajowej	12,5	8,6	11,3	10,1	4,6	5,9
Opolszczyzna	19,3	87,3	43,4	5,4	48,2	14,8
% emisji krajowej	4,5	3,1	2,6	3,8	2,5	1,6

Źródło: *Ochrona Środowiska 2003. Informacje i opracowania statystyczne*, GUS, Warszawa 2003, s. 52-53. Obliczenia własne.

1) Obliczenia własne na podstawie: *Ochrona Środowiska 2003*, GUS, Warszawa 2003, s. 214.

czyszczeniu dwutlenkiem azotu, 13 – dwutlenkiem siarki oraz 14 – tlenkiem węgla i pyłem.

Źródłem tych zanieczyszczeń są w większości elektrownie ciepłe: zawodowe i przemysłowe, a także kotłownie lokalne i paleniska domowe. Jednak nie zawsze skala produkcji w elektrowniach jest proporcjonalna do wielkości emisji zanieczyszczeń.

Na obszarze województwa dolnośląskiego jest 2 926 MW²⁾ zainstalowanej mocy elektrycznej, z tego 2 606 MW w elektrowniach ciepłych, 265 MW w elektrowniach przemysłowych i 55 MW w elektrowniach wodnych, co daje temu województwu 5 miejsce zarówno pod względem zainstalowanej mocy, jak i wielkości produkcji energii elektrycznej. Województwo opolskie natomiast pod względem zainstalowanej mocy elektrycznej, która wynosi 1 687 MW, plasuje się na miejscu siódmym, a pod względem produkcji energii elektrycznej na miejscu szóstym. Energia elektryczna produkowana w elektrowniach wodnych daje województwu dolnośląskiemu 5 miejsce (podobnie jak elektrownie ciepłe zawodowe), a województwu opolskiemu miejsce 9. W obu tych województwach nie wykazano zainstalowanych mocy elektrycznych opartych tylko na źródłach odnawialnych. Jest ich w kraju 74.

Na terenie województwa dolnośląskiego największy udział w emisji zanieczyszczeń pyłem, dwutlenkiem siarki i dwutlenkiem azotu, wśród zakładów szczególnie uciążliwych, mają: Elektrociepłownia Wrocław, Elektrownia Turów, KGHM Polska Miedź – Huta Miedzi Głogów, Energetyka – Rokita w Brzegu Dolnym, WPEC Legnica oraz Fortum DZT Wałbrzych. Natomiast w województwie opolskim: Zakłady Azotowe Kędzierzyn Koźle, Energetyka Ciepła Opolszczyzny, Elektrownia Opole, Nyska Energetyka Ciepła [5].

Stopień zanieczyszczenia środowiska od 1990 r. systematycznie maleje a dynamika tego zmniejszania jest wyższa od 1995 r. na obszarze województw dolnośląskiego i opolskiego niż przeciętnie w kraju. Jest to zjawisko pozytywne, a na osiągnięte wyniki miały wpływ celowe działania takie jak: odchodzenie od tradycyjnych źródeł pozyskiwania energii i zastępowanie paliwa stałego paliwem gazowym, czy też stosowanie różnego rodzaju urządzeń redukujących emisje pyłów i gazów. Istotny wpływ na ograniczanie emisji wywarła także restrukturyzacja gospodarki i zaprzestanie wielu rodzajów produkcji, w których wykorzystywano energię elektryczną produkowaną na bazie węgla w elektrowniach i elektrociepłowniach przemysłowych.

W latach 2002-2003 dolnośląskie i opolskie koncesjonowane przedsiębiorstwa ciepłownicze³⁾ (w produkcji ciepła ogółem) znacznie obniżyły emisje gazów. Emisje w województwie dolnośląskim pochodzące z tych przed-

siębiorstw obniżyły się o 27% dwutlenku węgla, o 25,5% dwutlenku siarki i o 27,8% tlenu azotu. Natomiast w województwie opolskim odpowiednio: 14,5%, 30,5% i 9,7%. Poziom wyemitowanych pyłów z tych przedsiębiorstw wyniósł w 2003 r. 3 922,3 w województwie dolnośląskim i 1 459,2 w województwie opolskim⁴⁾.

Problemem Dolnego Śląska, jeśli chodzi o zanieczyszczenia, jest także niska emisja mająca swe źródło głównie w paleniskach domowych. Programy likwidacji niskiej emisji były realizowane we wszystkich większych miastach regionu oraz w miastach o szczególnych walorach turystyczno-uzdrowiskowych. Jednak problem nadal pozostaje otwarty, gdyż chociaż emisje z lokalnych kotłowni zostały wyraźnie ograniczone wskutek np. włączenia do centralnych źródeł zaopatrzenia, wciąż duży odsetek budynków wielorodzinnych nie posiada instalacji wewnętrznych i ogrzewane jest piecami. Szczególnie dotkliwie odczuwa się emisje z palenisk piecowych w miejscowościach górskich i aglomeracjach miejskich, gdzie są niekorzystne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń [5].

Region Dolnego Śląska zmaga się ponadto z problemem importu zanieczyszczeń z obszarów Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Czeskiej. Według szacunkowego bilansu transgranicznego przenoszenia związków siarki i azotu między naszymi sąsiadami, Polska ok. 2,5 raza więcej importuje zanieczyszczeń z tych związków z Czech, a z Niemiec – 3,5 raza więcej związków azotu i 3,1 raza więcej związków siarki, co z racji położenia regionu Dolnego Śląska stwarza szczególne dla niego zagrożenie [5].

Strukturę emisji głównych zanieczyszczeń pochodzących z procesów spalania w produkcji energii i jej przemiany w 2001 r. przedstawiono w tabeli 2 (str. 69).

Główne zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego pochodzą z procesów spalania w produkcji energii oraz jej przemiany i stanowią one około 95,5% dwutlenku siarki, 62,1% tlenków azotu, 54,7% tlenków węgla i 65,1% pyłów.

Chociaż jak pokazano w tabeli 1 miał miejsce znaczący spadek tych emisji w latach 1995-2002, to szczególnie dla energetyki zmniejszenie emisji gazów i pyłów w dalszym ciągu pozostaje ważnym wyzwaniem w dążeniu do poprawy stanu środowiska naturalnego.

Najwięcej zanieczyszczeń jest emitowanych na obszarach lokalizacji przemysłu ciężkiego i związanej z nim energetyki, a także w dużych aglomeracjach miejskich. W województwie dolnośląskim są to powiaty: zgorzelecki, wrocławski, głogowski, lubiński, wołowski i dzierzoniowski oraz Wrocław i Legnica. W województwie opolskim natomiast powiaty: opolski, krapkowicki, kędzierzyńsko-kozielski oraz Opole.

2) Według danych z 2002 r. *Ochrona Środowiska*, op. cit., s. 211.

3) Wymagane jest uzyskanie koncesji w przypadku, gdy moc zamówiona przez odbiorców przekracza 1 MW.

4) Brak danych porównywalnych dotyczących wielkości emisji pyłów w 2002 r. aby ocenić skalę zmian w 2003 r., według danych ze sprawozdań przedsiębiorstw koncesjonowanych. OWR URE. Wrocław 2004 r.

Tabela 2. Struktura zanieczyszczeń z procesów spalania

Lp	Wyszczególnienie	Rodzaje i struktura zanieczyszczeń			
		dwutlenek siarki w %	tlenki azotu w %	tlenki węgla w %	pyły w %
1	Z procesów spalania i przemiany energii	52,6	32,9	1,4	13,6
	elektrociepłownie i elektrownie	93,3	91,3	74,0	86,6
	ciepłownie	1,9	2,6	2,0	1,5
2	Spalanie w sektorze komunalnym i mieszkaniowym	21,9	14,5	52,8	40,1
	ciepłownie komunalne	28,0	19,7	1,0	10,2
	mieszkalnictwo i usługi	59,5	67,5	84,7	76,1
3	Procesy spalania w przemyśle	21,0	14,7	0,5	11,4
	elektrociepłownie przemysłowe	86,3	55,1	38,9	17,9

Źródło: Obliczenia własne na podstawie: *Ochrona Środowiska*, GUS, 2003, s. 215.

W strukturze emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska zakłady zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrzeniem w energię elektryczną, gaz i wodę w 2002 r. stanowiły:

- w zanieczyszczeniach pyłowych 56%, w tym ze spalania paliw 67%,
- w zanieczyszczeniach gazowych ogółem 78,3%, w tym:
  - dwutlenku siarki 84%,
  - tlenku węgla 20%,
  - dwutlenku węgla 78,3% [7].

W procesie produkcji energii elektrycznej emitowanych jest z ogółu emisji do powietrza atmosferycznego 76,2% dwutlenku siarki, 70,4% dwutlenku węgla i 10,5% tlenku węgla, a w produkcji ciepła i ciepłej wody użytkowej odpowiednio: 7,85%, 7,9%, i 9,4%.

Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach redukcyjnych z produkcji energii elektrycznej i ciepła wynosiły 74% ogólnej redukcji emisji pyłowych i 29,4% zanieczyszczeń gazowych. Ilość redukcji zanieczyszczeń pyłami poprodukcyjnymi jest imponująca, gdyż około 99,2% tych emisji jest zatrzymywana w urządzeniach redukujących, a elektrownie i elektrociepłownie zawodowe redukują tych zanieczyszczeń 99,4%. Problemem jest natomiast redukcja emisji gazów, gdyż w tym przypadku proporcje są odwrotne niż w redukcji pyłów. Redukcja emisji gazów ogółem stanowi zaledwie 0,8%, a w przypadku produkcji energii elektrycznej i ciepła – 0,3%. Zestawienie udziałów w emisji zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska oraz udziałów w zanieczyszczeniach zatrzymanych w urządzeniach do ich redukcji pokazuje wyraźnie, gdzie energetyka winna skierować swoją uwagę, jeśli chodzi o ochronę środowiska. Przypomnijmy: udział w zanieczyszczeniach gazami przedsiębiorstw energetycznych wynosi 78,3%, natomiast w ich redukcji 29,4%, a redukcja gazów zatrzymanych w urządzeniach stanowi zaledwie 0,8% odprowadzanych do atmosfery zanieczyszczeń. Te relacje wskazują na konieczność zwrócenia więk-

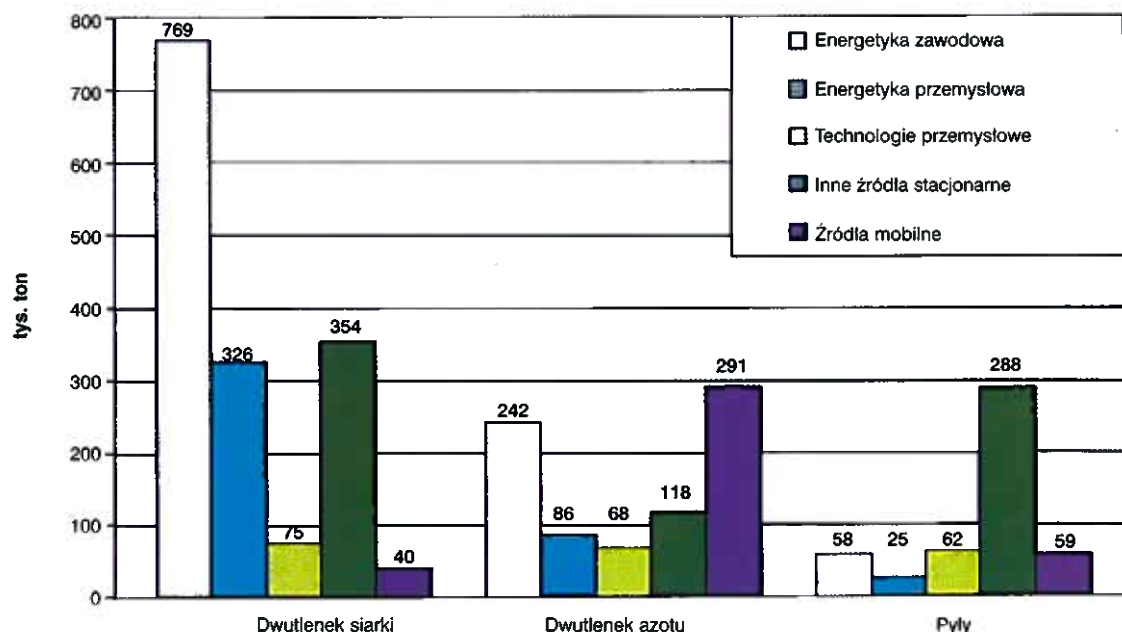
szej uwagi na techniki technologii wytwarzania energii i ciepła tak, aby w wyniku ich zastosowania nie powstawały zanieczyszczenia gazowe trudne do redukcji. W 2002 r. struktura wydatków inwestycyjnych na ochronę środowiska potwierdza, że działania te dotychczas są kierowane na redukcję emisji powstających w wyniku stosowanych technologii, a nie na zastosowanie technologii nowoczesnych tzw. zintegrowanych, w wyniku zastosowania, których nie powstają zanieczyszczenia gazowe, albo są wielokrotnie mniejsze niż te stosowane w technologiach tradycyjnych. W 2002 r. udział wydatków inwestycyjnych zintegrowanych na ochronę środowiska wynosił 21% wydatków ogółem, a wydatków tzw. końca rury aż 79%. Wydatki na monitoring i działalność badawczo-rozwojową nie stanowiły nawet 1%. W poszczególnych regionach ta struktura jest zróżnicowana, a w przypadku województwa dolnośląskiego przeznaczono na oba te kierunki inwestowania zbliżone środki inwestycyjne⁵⁾. Lepsza sytuacja jest w zakresie ochrony powietrza. Na zapobieganie zanieczyszczeniom przeznaczono w 2002 r. ogółem w kraju 58,8% środków, a na Dolnym Śląsku 83%.

W działaniach na rzecz ochrony środowiska należy też zwrócić uwagę na emisje zanieczyszczeń kwalifikowanych jako inne źródła stacjonarne, do których należą: kotłownie lokalne i paleniska domowe. Te źródła spalania emitują na podobnym poziomie wielkości pyłów i gazów, a w niektórych rodzajach gazów nawet więcej zanieczyszczeń niż procesy spalania w przemyśle⁶⁾. Szczególnie dużo z tych źródeł emitowanych jest tlenków węgla. Emisja tych gazów jest 100 razy większa niż w wyniku procesów spalania w przemyśle. Niepokojący jest także wzrost emisji dwutlenku azotu z tych źródeł o 18% w stosunku do 1990 r., ale jest to z pewnością efektem wzrostu zastosowania gazu w produkcji energii elektrycznej i ciepła.

5) *Ochrona Środowiska* 2003, op. cit., s. 405.

6) *Ochrona Środowiska*, op. cit., s. 215.

Rysunek 1. Emisja głównych zanieczyszczeń powietrza według źródeł w 2001 r. (źródło: [5])

Lokalne przykłady rozwiązań proekologicznych w energetyce

Najbardziej spektakularne ograniczenie emisji pyłów i gazów widoczne jest po wieloletnich modernizacjach elektrowni i elektrociepłowni takich jak: ZEC Kogeneracja, Elektrownia Turów, Elektrownia Opole, ECO Opole. Przykładem osiągnięcia znaczących efektów proekologicznych jest Elektrownia Turów. W ostatnich trzech latach zmodernizowano tam trzy bloki energetyczne, które wyposażono w kotły fluidalne. Pozwoliło to ograniczyć uciążliwość Elektrowni dla środowiska liczoną zmniejszeniem emisji gazów i pyłów o około 40%, przy jednoczesnym prowadzeniu innych wspomagających inwestycji.

Elektrownia Opole w wyniku zastosowania instalacji odsiarczania spalin metodą moką, wapienno-gipsową, stała się obiektem energetycznym odpowiadającym obowiązującym standardom w Unii Europejskiej. Jej uciążliwość dla środowiska jest bardzo mała. Ponadto prowadzona w latach 2000-2003 modernizacja niskoprężnych turbin w blokach nr 1 i 4 pozwoliła zmniejszyć zużycie paliwa używanego w produkcji energii elektrycznej, co w efekcie dało spadek emisji gazów i pyłów. Znacząco obniżono emisję dwutlenku węgla, bo aż o 55 374 Mg/rok. Pozytywna ocena tych wyników wpłynęła na podjęcie decyzji o podobnej modernizacji w pozostałych dwóch blokach. Prowadzone modernizacje turbin mają także dostosować je do wytwarzania ciepła w skojarzeniu z produkcją energii elektrycznej, która to technologia jest uznana za proekologiczną.

Inne istotne zmiany wprowadzone w województwie dolnośląskim i opolskim w lokalnej energetyce, to

uruchomienie produkcji energii elektrycznej i ciepła w układzie skojarzonym na bazie gazu. W Energetyce Ciepłej Opolszczyzny źródło gazowe wyposażone w turbinę i kocioł odzysknicowy ograniczyło zużycie paliwa tradycyjnego, gdyż moc nowej instalacji zabezpiecza potrzeby ciepłej wody w Opolu.

Natomiast w Świebodzicach firma FORTUM Dolnośląski Zakład Energetyczny eksploatuje od 2002 r. elektrociepłownię gazową funkcjonującą na silnikach spalinowych, kotłach odzysknicowych i kotłach wodnych (zastąpiła ona ciepłownię węglową). Osiągnięte wyniki ekologiczne są zadawalające, gdyż redukcje rocznej emisji zmniejszyły się o ponad 90% w przypadku pyłów, dwutlenku siarki, tlenku węgla, a w przypadku dwutlenku węgla o 33%. Wzrosła natomiast emisja dwutlenku azotu o 3,34%. Redukcja emisji dwutlenku azotu jest możliwa, ale przy zastosowaniu bardzo kosztownych metod denitryfikacji spalin. Tym niemniej prowadzony jest monitoring zastosowanej metody produkcji energii elektrycznej i ciepła i możliwa jest poprawa uzyskanych już efektów poprzez odpowiednie ustawienie parametrów zastosowanych silników.

W województwie dolnośląskim są też przykłady zastosowania technologii spalania opartej na nowatorskim programie współspalania z węglem granulatu gumowego otrzymywanego z zużytych opon samochodowych. Zastosowano tę technologię na początku 2003 r. po 2 latach badań i przeprowadzonych testach w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej w Wałbrzychu [2]. Wprowadzenie współspalania miazgi węglowej z granulatem gumowym miało na celu obniżenie

kosztów eksploatacji kotłów rusztowych z jednoczesnym uzyskaniem lepszych, niż przy spalaniu samego mialu węglowego w tych kotłach, parametrów odprowadzanych zanieczyszczeń. Efekty zastosowanej technologii są lepsze niż oczekiwano: zmniejszyła się zawartość w spalinach tlenku węgla a dwutlenek siarki i azotu ma wartości niższe od dopuszczalnych. Bardzo wyraźnie spadła też zawartość dioksyn w pozostałościach paleniskowych. Spadła również ilość tych pozostałości i w zależności od obciążenia kotła wynosi ona od 50 do 66,2%. Z tego tytułu możemy mówić o wzroście sprawności cieplnej kotłów. Wydaje się, że wdrożona w Wałbrzychu metoda współspalania w kotłach rusztowych mialu węglowego i granulatu gumowego, ma szansę na upowszechnienie z uwagi na istniejące wyposażenie ciepłowni w Polsce w kotły typu rusztowego, w których bez przystosowania może być spalany granulaty uzyskiwany ze zużytych opon. Zastosowanie tej metody pozwoliłoby na rozwiązanie problemu związanego z eliminowaniem zanieczyszczenia środowiska z tytułu zużytych opon samochodowych [1].

Przykładem udanego energetycznego wykorzystania biomasy w energetyce jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Lubań w Lubaniu [4]. Przed modernizacją produkcja ciepła była oparta głównie na kotłowniach opalanych węglem o mocy zainstalowanej około 25 MW. W latach 90. ubiegłego wieku, w wyniku opracowania długoletniej strategii rozwoju firmy, przyjęto do wdrożenia program zastosowania słomy jako paliwa w systemie grzewczym uzyskiwanej z zasobów z obszaru w promieniu do 30 km od Lubania. Niezależnie od słomy, która w zastosowanym systemie jest traktowana jako paliwo podstawowe, sprawdza się także możliwość zastosowania paliwa zastępczego, mogącego być jej uzupełnieniem (np. siano, trzcina lub specjalne rośliny energetyczne). Program wprowadzono w dwóch etapach, i obejmował on nie tylko instalacje kotłów do spalania słomy, ale także likwidację 7 kotłowni lokalnych, modernizację węzłów cieplnych i całej infrastruktury związanej z przygotowaniem słomy do spalania. Łączna moc kotłów na słomę zainstalowanych w PEC Lubań wynosi 8,0 MW. Efekt ekologiczny dla produkcji ze słomy 21 000 MWh/rok ciepła – to zmniejszenie emisji dwutlenku siarki o 79,8%, dwutlenku azotu o 13,6%, pyłów o 92,8% i wyeliminowanie zanieczyszczeń dwutlenkiem węgla. Oczywiście efekt ekologiczny jest różny dla różnych poziomów wilgotności słomy i w poszczególnych okresach może być inny. Efektem dodatkowym zastosowania słomy jest możliwość wykorzystania popiołów z jej spalania do nawożenia gruntów, zwiększenie zatrudnienia w rolnictwie, a także zmniejszenie zapotrzebowania na węgiel, co stabilizuje koszty produkcji ciepła z uwagi na znaczny udział w jego wytwarzaniu surowca lokalnego.

Zastosowanie słomy w Lubaniu, chociaż nowatorskie i największe na Dolnym Śląsku, nie jest jedyne. Kotły grzewcze na słomę dla celów grzewczych zainsta-

lowano w wielu obiektach na Dolnym Śląsku jako alternatywę kotłów węglowych lub koksowniczych w obiektach użyteczności publicznej – np. w obiektach szkolnych w: Miliczu, Wińsku, Jemielnie, Białolece, Krzyżowicach i Ścinawie. Łącznie w tych miejscowościach zainstalowano kotły o mocy 6,4 MW opalane słomą [4].

Zarówno współspalanie granulatu gumowego z węglem w Wałbrzychu, jak i zastosowanie słomy w systemie energetycznym w Lubaniu, możliwe było przy zaangażowaniu i współpracy z gminą oraz przy współfinansowaniu przedsięwzięć z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. W przypadku Lubania otrzymano dodatkowo dotację z EkoFunduszu, która pokryła 43% kosztów tego projektu. Istotnym jest także fakt, że inwestycje te nie wpłynęły znacząco na wzrost cen ciepła z tych źródeł.

Poza omówionymi lokalnymi przykładami proekologicznych działań modernizacyjnych w energetyce, są także przykłady wykorzystania energii słonecznej przez zastosowanie kolektorów słonecznych do ogrzewania w Szczawnie Zdroju (0,63 MW) i w Kudowie Zdroju (1,355 MW)⁷⁾. W programie wykorzystania energii odnawialnej jest też budowa nowoczesnych małych elektrowni wodnych o mocy około 1,5 MW w województwie opolskim w: Krapkowicach, Krępnej, Januszkowicach, Dobrzeniu Wielkim, Groszowicach i Wróblinie [6]. Wdrażane są także różne programy oszczędnościowe zużycia energii pierwotnej, których nie sposób wszystkich wymieniść, a ich zastosowanie wpłynie z pewnością na zmniejszenie emisji gazów i pyłów. Skala efektów, jaka zostanie uzyskana w wyniku wdrożenia różnych rozwiązań w elektrowniach i elektrociepłowniach oraz w lokalnych źródłach ciepła i energii oszczędzających tę energię, pozwoli ocenić zasadność ich upowszechniania.

Struktura źródeł finansowania modernizacji proekologicznej w energetyce

Udział nakładów na ochronę środowiska w nakładach inwestycyjnych ogółem wyniósł w 2002 r. 4,6% i od 2000 r. ma tendencję malejącą. Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska również wykazują taką tendencję od 1999 r., podobnie jak wydatki inwestycyjne na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, w tym na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni. Jednak dynamika zmniejszania się wydatków inwestycyjnych na ochronę środowiska w ostatnich 3 latach była znacznie wyższa niż zmniejszanie się wydatków na modernizację kotłowni i ciepłowni. Udział tych wydatków w wydatkach ogółem w latach 2001-2002 wynosił odpowiednio: 17,5% i 16,3% [7].

7) Według danych WFOŚiGW we Wrocławiu. Materiały niepublikowane.

Źródłami finansowania wydatków związanych z ochroną środowiska są głównie środki własne, które w 2002 r. stanowiły 46,7% udziału w wydatkach ogółem oraz fundusze ekologiczne – 26,1%, a także kredyty i pożyczki bankowe – 12,3%. Źródła pozostałe, w tym środki budżetowe, nie przekroczyły 5%. Udział tych trzech źródeł w wydatkach inwestycyjnych na ochronę środowiska przekracza 85%. W poszczególnych województwach struktura tych źródeł wydatków jest zróżnicowana, a ich udział ogółem waha się od 70% w województwie lubuskim, do ponad 90% w województwach: śląskim, mazowieckim i opolskim. W województwie dolnośląskim udział podanych trzech źródeł w finansowaniu wydatków na ochronę środowiska wynosi 78%, z tym, że najmniejszy udział w tym finansowaniu mają środki własne, bo zaledwie 25%, a największy – kredyty i pożyczki. Jest to o tyle istotne, że źródła finansowania wydatków inwestycyjnych mają bezpośrednio wpływ na koszty tych inwestycji i w przypadku przewagi środków pochodzących ze źródeł komercyjnych – a do takich należą kredyty i pożyczki bankowe – można się spodziewać, że ceny wyrobów i energii będą z tego tytułu droższe. W skali kraju udział kredytów i pożyczek w finansowaniu proekologicznych inwestycji wynosi 12%, natomiast w województwie dolnośląskim 35%.

Według grup inwestorów największy udział w wydatkach inwestycyjnych mają przedsiębiorstwa tj. 49,3%, gminy – 47,7%. Pozostałe 3% stanowią jednostki budżetowe. W województwie dolnośląskim udział przedsiębiorstw w wydatkach inwestycyjnych związanych z ochroną środowiska przekroczył w 2002 r. 66%. Również wyższy niż w kraju jest udział jednostek budżetowych w finansowaniu tych wydatków. Natomiast w województwie opolskim struktura wydatków inwestycyjnych według grup inwestorów jest inna, gdyż dominującą pozycję w ich finansowaniu mają gminy (ponad 52%).

Na różnice w strukturze finansowania wydatków inwestycyjnych ma prawdopodobnie wpływ struktura własnościowa źródeł emisji i związana z nimi struktura prowadzonych inwestycji mających zmniejszyć ich skalę. Zadania, które mogą być finansowane z funduszy ekologicznych czy też z udziałem środków gmin, mają ściśle określony zakres.

Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska w przemyśle stanowiły w 2002 r. 41,1%, w tym w dziale „wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, parę wodną i wodę” – 50%. Podział wydatków inwestycyjnych między energię elektryczną oraz produkcję i dystrybucję ciepła wyniósł: 74,6% na energię elektryczną, a 25,3% na produkcję i dystrybucję ciepła.

Przedstawiona struktura źródeł finansowania wydatków inwestycyjnych na ochronę środowiska, w tym na zadania związane z wytwarzaniem energii elektrycznej oraz z wytwarzaniem i dystrybucją ciepła, jest korzystna z uwagi na wielopłaszczyznową weryfikację tych inwestycji, w tym także pod kątem ich skutków

lokalnych. Zadania modernizacyjne są kosztowne, a ich realizacja ma wpływ nie tylko na kondycję ekonomiczną inwestora, który w wielu przypadkach jest jedynym znaczącym w danej miejscowości podmiotem dającym miejsca pracy, ale także dla lokalnej społeczności, dla której inwestycje proekologiczne w energetyce, a zwłaszcza w ciepłownictwie oznaczać mogą wzrost opłat za ciepło. Negatywne przykłady zbyt pochopnego inwestowania i oceny możliwości jego sfinansowania, np. jedynie w oparciu o kredyt komercyjny zwłaszcza w skali lokalnej, często kończą się bankructwem przedsiębiorstw ciepłowniczych. Dlatego zróżnicowana struktura pochodzenia środków przeznaczonych na inwestycje zmniejszające uciążliwość energetyki w środowisku naturalnym daje gwarancję ich realizacji bez konieczności również nadmiernego obciążania lokalnej społeczności – odbiorców ciepła⁸⁾.

W strukturze wydatków na ochronę powietrza atmosferycznego zapobieganie zanieczyszczeniom w 2002 r. stanowiło 59%, natomiast redukcja zanieczyszczeń – 40,6%. Przeznaczanie większych wydatków na zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń oznacza wzrost udziału technik i technologii produkcji energii elektrycznej i ciepła bardziej efektywnych dla środowiska naturalnego. W wyniku stosowania technik i technologii zapobiegających powstawaniu zanieczyszczeń, unika się problemu zagospodarowywania zanieczyszczeń czy też składowania zanieczyszczeń zatrzymanych w urządzeniach redukujących.

Udział województwa dolnośląskiego w wydatkach inwestycyjnych ogółem na ochronę środowiska stanowił w 2002 r. 11,6%, w tym na ochronę powietrza atmosferycznego 22,2%. Na zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza wydano 46,7% wydatków na ochronę powietrza i 31,3% wydatków ogółem na ochronę środowiska w województwie, w tym na modernizację kotłowni i ciepłowni 47,3%. Natomiast na rozwój niekonwencjonalnych źródeł energii przeznaczono w 2002 r. zaledwie 0,2% tych wydatków w skali kraju.

Udział województwa opolskiego w wydatkach inwestycyjnych ogółem na ochronę środowiska stanowi 2,4%, w tym na ochronę powietrza atmosferycznego 21,3%. Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza było głównym kierunkiem przeznaczania wydatków inwestycyjnych w województwie i wynosiło 78,6% wydatków związanych z ochroną powietrza, a na modernizację kotłowni i ciepłowni przeznaczono 63,1%. Na niekonwencjonalne źródła energii nie przeznaczono żadnych środków.

W skali kraju wydatki inwestycyjne w 2002 r. na nowe techniki i technologie spalania paliw wyniosły

8) Z uwagi na specyfikę regulacji dotyczącej odsprzedaży tzw. energii odnawialnej do spółek dystrybucyjnych, wzrost cen energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych lub wytwarzanych w skojarzeniu z produkcją ciepła nie oznacza wzrostu cen energii z tego tytułu tylko dla odbiorców lokalnych.

818 337,9 tys. zł, co stanowiło 16,3% wydatków ogółem na ochronę środowiska. Wydatki na modernizację kotłowni i ciepłowni stanowiły 66,1%. W przestrzennej strukturze tych wydatków zarówno, jeśli chodzi o nowe techniki i technologie, jak i o wydatki na modernizację kotłowni i ciepłowni, województwo dolnośląskie plasuje się na pierwszym miejscu z wysokością tych wydatków odpowiednio 272 869,2 tys. zł i 264 034,8 tys. zł, chociaż pod względem wydatków ogółem na ochronę środowiska zajmuje dopiero trzecie miejsce. Natomiast województwo opolskie w strukturze wszystkich wydatków zajmuje miejsce 14, w przeznaczaniu środków na nowe techniki i technologie w spalaniu paliw – miejsce 11, a na modernizację kotłowni i ciepłowni – miejsce 9 [7].

* * *

Zlokalizowane w województwach dolnośląskim i opolskim przedsiębiorstwa zaopatrujące mieszkańców w energię elektryczną i ciepło, z uwagi na rodzaj zużywanego paliwa stałego, stwarzają stałe zagrożenie dla środowiska naturalnego. Emisja gazów i pyłów z tych przedsiębiorstw, mimo że w ostatnich latach bardzo zmalała, pozostanie w dalszym ciągu głównym źródłem powstawania zanieczyszczeń właśnie z powodu dominującego zużycia w tych przedsiębiorstwach paliw stałych. Wdrażane w skali poszczególnych województw *Programy zrównoważonego rozwoju*, jak również wykreowane w kraju i za granicą możliwości finansowania wydatków inwestycyjnych związanych z ograniczaniem emisji głównie ze źródeł energetycznych, wpływają na zainteresowanie przedsiębiorstw i lokalnych społeczności zastosowaniem takich technik i technologii, które te zanieczyszczenia zmniejszą. Doświadczenia z zastosowanych rozwiązań przedstawionych w artykule, zwłaszcza jeśli chodzi o technologie współspalania i produkcji w kogeneracji, są obiecujące i zasługują na rozpowszechnienie. Uzyskano w wyniku ich wpro-

wienia efekt ekologiczny przez zmniejszenie emisji gazów i pyłów, a także stabilizację kosztów produkcji i aktywizację lokalnej siły roboczej.

Autorka jest zastępcą dyrektora Południowo-Zachodniego Oddziału Terenowego URE z siedzibą we Wrocławiu

Bibliografia:

1. Chruściel R.: *Eksplloatowane w Polsce przemysłowe kotły rusztowe szansą bilansowego rozwiązania problemu zużytych opon*, Szczawno Zdrój, 2004, materiały konferencyjne.
2. Droga PEC SA od pomysłu do wdrożenia technologii „spalania opon”.
3. *Informacja o zadaniach proekologicznych w Elektrowni Turów w latach 2000-2003*, tekst niepublikowany, Wydział Ochrony Środowiska Elektrowni Turów.
4. Kuchmistrz Z.: *Energetyczne wykorzystanie słomy*, PEC Lubań, 2003, tekst niepublikowany.
5. *Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego*, Urząd Marszałkowski, Wrocław 2002 r.
6. Rechul H.: *Zielona energia*, Termedia, Wokół Energetyki nr 2/2003.
7. *Rocznik Statystyczny Ochrony Środowiska 2003 r.*, GUS, Warszawa.
8. Zmiana ogrzewania węglowego na gazowe. Indywidualny projekt GEF – Świebodzice, tekst niepublikowany.

JEDENASTE SPOTKANIE EUROPEJSKIEGO FORUM REGULACJI SEKTORA ENERGII ELEKTRYCZNEJ. RZYM, 16-17 WRZEŚNIA 2004 R.

Zofia Janiszewska, dr inż. Tomasz Kowalak

Forum Florenckie jest przedsięwzięciem Komisji Europejskiej, do udziału w którym zaproszeni zostali przedstawiciele krajów członkowskich (ministerstw, krajowych organów regulacyjnych), instytucji europejskich jak CEER/ERGEG czy ETSO oraz międzynarodowych stowarzyszeń przemysłowych i konsumenckich. Pomysł powołania Forum¹⁾ zrodził się z przekonania Komisji (ślusznego, jak pokazał czas), że proces wdrażania dyrektywy elektroenergetycznej będzie skomplikowany i harmonizację działań państw członkowskich poprzedzić musi wielostronna dyskusja, której celem będzie umożliwienie prezentacji stanowisk wszystkim grupom podmiotów zaangażowanym w budowę wewnętrznego rynku energii elektrycznej. W czasie obrad XI Forum Florenckiego skomentowano aktualną sytuację europejskiego rynku energii elektrycznej i krajów sąsiadujących oraz omówiono projekty nowych regulacji (trzy pakiety wytycznych dotyczących obrotu transgranicznego, dyrektywa dotycząca inwestycji i bezpieczeństwa oraz wspólne standardy w zakresie niezawodności dostaw). W spotkaniu Forum uczestniczyli także przedstawiciele krajów niebędących członkami UE, zainteresowanych przyszłym udziałem w europejskim rynku energii elektrycznej.

Rynek energii

Aktualna sytuacja na rynku energii elektrycznej wzbudza niepokój uczestników Forum Florenckiego. Szczególnie niepokojący jest zaś obserwowany w ostatnim okresie intensywny proces *koncentracji* przedsiębiorstw – dotychczasowe monopole państwowe, po restrukturyzacji, zastępowane są dziś monopolami prywatnymi. W koncentracji i złym funkcjonowaniu rynków krajowych, które nie są w stanie generować i przekazywać do inwestorów prawidłowych sygnałów, upatruje się źródeł istniejących ograniczeń sieciowych (braki infrastrukturalne) i tegorocznych znacznych wzrostów cen energii elektrycznej. Jako anti-

dotum proponowano konsekwentny unbundling i wzmocnienie roli organów regulacji. Z zadowoleniem przyjęto też niedawną inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą stworzenia platformy współpracy krajowych organów regulacji energetyki i ochrony konkurencji, której zadaniem byłoby wypracowanie narzędzi efektywnego stosowania prawa konkurencji w sektorze energetycznym.

Duże nadzieje na poprawę sytuacji na rynku energii związane są także z przyjęciem dyrektywy efektywnościowej²⁾ – wzrost efektywności energetycznej (obok rozwoju energetyki odnawialnej) przyczyniłby się do ograniczenia skali problemów nie tylko energetyki ale i ochrony środowiska.

Krytycznie oceniono stopień implementacji do krajowych porządków prawnych przepisów Dyrektywy 2003/54/WE, która nie została wdrożona w 20 krajach.

Obecni na spotkaniu przedstawiciele wytwórców wskazali też na problematyczny nadmiar regulacji i zadań nakładanych na przedsiębiorstwa kolejnymi przepisami prawa (nierazko niespójnymi) i wpływ tego zjawiska na wzrost cen energii – ich zdaniem Komisja Europejska dokonać powinna przeglądu obowiązujących regulacji, pod kątem ich spójności, wpływu na koszt energii i zgodności z celem budowy wspólnego rynku.

Sytuacja krajów sąsiadujących

Zamiarem zarówno rządu jak i sektora energetycznego **Szwajcarii** jest włączenie się w europejską sieć energetyczną a pierwszym krokiem w kierunku wdrożenia rozwiązań zgodnych z przyjętymi w Europie jest powołanie niezależnego Operatora Systemu Przesyłowego (OSP).

Trwają negocjacje porozumienia w zakresie energetyki z krajami **Europy Południowo-Wschodniej**, którego celem jest stworzenie w tym regionie rynku funkcjonującego w oparciu o regulacje *aquis communautaire*.

Obecny na posiedzeniu Forum reprezentant Algierii wyraził zainteresowanie inicjatywą Komisji w zakresie

1) Więcej nt. genezy Forum Florenckiego w: *Energetyka w Unii Europejskiej. Droga do konkurencji na rynkach energii elektrycznej i gazu*, pod red. A. Dobroczyńskiej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – Biblioteka Regulatora, Warszawa, grudzień 2003 r.

2) Szerzej o projekcie dyrektywy w artykule: *Europejski Rynek Energii Elektrycznej i Gazu – Projekty nowych uregulowań Komisji Europejskiej*, J. Biedrzycki, Z. Janiszewska, M. Kozak, P. Seklecki, Biuletyn URE nr 2/2004.

utworzenia rynku opartego o te same zasady co europejski na terenie krajów **Maghrebu** (północno-zachodnia Afryka).

Nowe regulacje w zakresie wymiany transgranicznej

W marcu 2004 r. Komisja opracowała i przekazała do konsultacji trzy projekty wytycznych, doprecyzowujących zapisy Rozporządzenia 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej – po uwzględnieniu zgłaszanych uwag i opinii poprawione dokumenty przedstawione zostały uczestnikom Forum.

Zarządzanie ograniczeniami

We wszystkich krajach UE od 1 lipca br. obowiązują przepisy Rozporządzenia 1228/2003, więc wszystkie problemy związane z ograniczeniami sieciowymi powinny być rozwiązywane na bazie „niedyskryminacyjnych metod rynkowych”. Na większości europejskich granic brak jednak rozwiązań zapewniających tego typu podejście do ograniczeń. Przedstawione wytyczne aktualizują i uzupełniają zasady dotyczące: stosowanych metod zarządzania ograniczeniami, form współpracy krajowych OSP, maksymalizacji dostępnych zdolności przesyłowych, przejrzystości oraz przeznaczenia „renty” pochodzącej z zarządzania ograniczeniami.

Żeby umożliwić i usprawnić dalszą pracę nad zagadnieniami zarządzania ograniczeniami sieciowymi Komisja zaproponowała następujące podejście:

- identyfikacja problemów wspólnych dla wszystkich krajów członkowskich UE, których rozwiązaniem zajmie się CEER/EGREG w ścisłej współpracy z Komisją, ETSO, Europex i innymi właściwymi podmiotami – wyniki prac przedstawione być mają na kolejnym Forum, przewidzianym na wiosnę/lato 2005 r.,
- opracowanie specyficznych dla danych regionów zasad zarządzania ograniczeniami sieciowymi w danych regionach – ma stać się zadaniem regionalnych „mini-forów”. Pracami „mini-forów” kierować mają wspólnie Komisja i CEER/EREG, a w ich skład wejdą przedstawiciele właściwych OSP, ETSO/Europex i, o ile okaże się to stosowne, także przedstawiciele zainteresowanych krajów członkowskich. Regiony, o których mowa, określone zostały następująco:
  - półwysep Iberyjski (PT-ES-FR);
  - Wielka Brytania i Irlandia (IE-UK-FR);
  - Benelux (FR-BE-NL-LU-DE);
  - Włochy (FR-IT-CH-DE-AT-SI);
  - kraje nordyckie (NO-DK-SE-FI-DE-PL);
  - Europa środkowo-wschodnia (DE-PL-CZ-SK-AT-HU-SI);
  - kraje bałtyckie (EE-LV-LT).

Taki podział regionów nie przesądza ostatecznie o udziale danego kraju w danym projekcie – osta-

teczny podział dokonać się powinien w wyniku prac „mini-forów”.

Harmonizacja taryf

Komisja przedstawiła projekt wytycznych w sprawie harmonizacji taryf, której celem jest uczynienie kroku w kierunku wzajemnego dopasowania poziomu opłat przesyłowych na integrującym się europejskim rynku energii, ze szczególnym uwzględnieniem przenoszenia mechanizmów rozliczeń międzyoperatorskich, związanych z wymianą międzysystemową do taryf narodowych, a także kreowania właściwych, efektywnych sygnałów lokalizacyjnych.

Propozycja harmonizacji zmierza w szczególności w kierunku ujednoczenia skali partycypowania wytwórców w pokrywaniu kosztów sieci. Jest to warunkiem zapobiegania zakłóceniom pozycji konkurencyjnej wytwórców na jednolitym rynku, ponadto ma stanowić przesłankę (nie jedyną) dla decyzji lokalizacyjnych nowych inwestycji.

Rozporządzenie 1228/2003 wymaga od wszystkich państw członkowskich udziału w mechanizmie rozliczeń międzyoperatorskich i wdrożenia rynkowych metod zarządzania ograniczeniami. Prowadzi to do istotnego wzrostu znaczenia sygnałów lokalizacyjnych na poziomie europejskim. W sytuacji, gdy na granicy pomiędzy państwami członkowskimi występuje ograniczenie zdolności przesyłowych, a na ich obszarach jest odpowiednio: nadmiar i niedobór generacji względem zapotrzebowania odbiorców, stwarza to warunki do istotnego zróżnicowania cen energii na ich obszarach. Budowa nowego źródła na obszarze z nadmiarem mocy prowadzi do obniżenia cen energii na lokalnym rynku lub wzrostu opłat za przesył warunkującego sprzedaż energii na rynku sąsiednim, charakteryzującym się wyższymi cenami. Stanowi to klarowny sygnał lokalizacyjny. Obowiązkowy udział w mechanizmie rozliczeń międzyoperatorskich powinien zapewnić państwu członkowskiemu, którego siecią dokonywany jest przepływ transgraniczny, stosowną kompensatę za świadczoną usługę.

Aktualnie jest zbyt wcześnie, by wprowadzać na poziomie europejskim sygnały lokalizacyjne poprzez zharmonizowanie opłat ponoszonych przez wytwórców (G charge) i odbiorców (L charge). Konieczne jest natomiast usunięcie jakichkolwiek innych opłat stosowanych w wymianie transgranicznej (importowych, eksportowych lub tranzytowych), poza mechanizmem rozliczeń międzyoperatorskich.

Międzyoperatorski mechanizm kompensacji (Inter-TSO compensation mechanism)

Komisja przedstawiła projekt wytycznych dotyczących międzyoperatorskiego mechanizmu kompensacji, opracowanych w celu wdrożenia rozwiązania opartego na długookresowych średnich kosztach krańcowych (*long run average incremental costs – LRAIC*). Projekt wytycznych nie w pełni jednak oddaje intencje Rozpo-

rządzenia 1228/2003 a definicja LRAIC wymaga doprecyzowania, wobec czego uzgodniono, że ERGEG, ETSO i Komisja Europejska kontynuować będą pracę nad wytycznymi.

Dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa dostaw i inwestycji infrastrukturalnych³⁾

Komisja poinformowała o aktualnym stanie prac nad projektem dyrektywy (prace w Parlamencie Europejskim) i planowanym na koniec 2004 r. terminie ich zakończenia. Podkreślono, że celem dyrektywy powinno być stworzenie korzystnego klimatu inwestycyjnego. Określona powinna zostać rola Regulatora w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych (potrzeba zaangażowania Regulatorów w kreowanie odpowiedniego poziomu inwestycji sieciowych), natomiast kluczową rolę w planowaniu i realizacji projektów inwestycyjnych zachować muszą operatorzy sieci przesyłowych i dystrybucyjnych.

Europejskie standardy w zakresie niezawodności dostaw

Forum podkreśliło, że w celu zapewnienia efektywnego i bezpiecznego funkcjonowania połączonych systemów konieczne jest przyjęcie wspólnych zasad w zakresie niezawodności dostaw. UCTE poinformowało, że na ukończeniu są prace (termin ich zamknięcia to koniec bieżącego roku) nad zbiorem zasad eksploatacji „operation handbook”. Zobowiązanie operatorów

państw UCTE do przestrzegania tych zasad odbędzie się w drodze sygnowania umowy wielostronnej (*multilateral agreement – MLA*).

Komisja poinformowała Forum o rychłym uruchomieniu studiów oceniających aktualne bezpieczeństwo systemów krajowych i międzynarodowych oraz poziom wypełnienia w Unii Europejskiej standardów niezawodności dostaw.

Na zakończenie oceniono, że formuła Forum jest zbyt usztywniona – podjęto postanowienie, że kolejne Forum Florenckie, zaplanowane na wiosnę/lato 2005 będzie miało żywszą formę, by stać się skuteczniejszą platformą wymiany poglądów. Robocze aspekty funkcjonowania Forum przejąć mają na siebie regionalne „mini-fora”.

Zofia Janiszewska
p.o. dyrektora
Departamentu Promowania
Konkurencji

Tomasz Kowalak
p.o. dyrektora
Departamentu Taryf

3) Szerzej o projekcie dyrektywy w artykule: *Europejski Rynek Energii Elektrycznej i Gazu – Projekty nowych uregulowań Komisji Europejskiej*, J. Biedrzycki, Z. Janiszewska, M. Kozak, P. Seklecki, Biuletyn URE nr 2/2004.

Warunki prenumeraty na rok 2005

Biuletynu Urzędu Regulacji Energetyki

– na stronach 83–84

EUROPEJSKA GRUPA REGULATORÓW ENERGII I GAZU (EREGEG) – W PIERWSZYM ROKU FUNKCJONOWANIA

Andrzej Sanderski

Mijający rok pozornie nie obfitował w wydarzenia istotne z punktu widzenia zwiększania konkurencyjności europejskich rynków energii i gazu. Jednak to właśnie kilka miesięcy temu obowiązywać zaczęły *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 54/2003 ws. wspólnych zasad dla wewnętrznego rynku energii elektrycznej i nr 55/2003 ws. wspólnych zasad dla wewnętrznego rynku gazu oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1228/2003 ws. warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej*¹⁾ przyjęte jeszcze w roku ubiegłym. Także na przestrzeni mijającego roku, po kilku miesiącach potrzebnych na opracowanie wewnętrznych procedur i struktury organizacyjnej, rozpoczęła w praktyce praca Europejska Grupa Regulatorów Energii i Gazu (EREGEG) powołana z inicjatywy Komisji Europejskiej w listopadzie ubiegłego roku²⁾. Koniec roku jest dobrą okazją do podsumowań, pierwszych refleksji i ocen oraz prób spojrzenia w przyszłość. Ponieważ jednak wpływ nowych dyrektyw i rozporządzenia na postępujący proces wprowadzania konkurencji do sektora energii z założenia ma charakter długofalowy, rzeczywista ocena zmian zachodzących na rynku będzie możliwa dopiero z pewnej historycznej perspektywy. Warto natomiast zaprezentować to, co zapoczątkował EREGEG w minionym roku i jakie są założenia prac na rok 2005 i lata następne, tym bardziej, że właśnie to gremium opracowuje propozycje stanowiące wykładnie dla dość ogólnikowych zapisów wspomnianych aktów prawnych³⁾.

W skład EREGEG wchodzi regulatorzy ds. rynku energii krajów członkowskich Unii Europejskiej. Przedstawiciele organów regulacyjnych z krajów kandydujących do członkostwa oraz Norwegii posiadają status obserwatorów. EREGEG funkcjonuje jako instytucja

o charakterze doradczym wobec Komisji we wszelkich sprawach dotyczących budowy jednolitego europejskiego rynku energii. Prace EREGEG mają także sprzyjać współpracy tworzących ją organów regulacyjnych celem zapewnienia spójnego stosowania w krajach członkowskich nowej legislacji unijnej.

Pierwsze posiedzenie w grudniu ub. roku było spotkaniem inauguracyjnym, natomiast na kolejnym, w marcu tego roku, EREGEG przedstawił swój Program Działań, który określał priorytety Grupy na 2004 rok. Do ich realizacji powołano dwie grupy robocze (ang. *focus groups*) ds. energii elektrycznej oraz gazu. Priorytetami dla grupy ds. energii elektrycznej są: zarządzanie ograniczeniami sieci oraz opłaty za dostęp do sieci, a dla grupy roboczej ds. gazu: magazynowanie, opłaty sieciowe i handel transgraniczny. Zadania w obrębie grup roboczych realizowane są w podzespołach zadaniowych (ang. *task forces*), do których członkowie Grupy delegują swoich ekspertów. W praktyce EREGEG kontynuował prace rozpoczęte w latach poprzednich i prowadzone w ramach Rady Europejskich Regulatorów Energetyki (CEER)⁴⁾.

Przenikanie kompetencji, a wręcz struktur organizacyjnych CEER i EREGEG (zespoły zadaniowe CEER w praktyce pracują nad zadaniami EREGEG) ma swoje prozaiczne uzasadnienie. Choć w decyzji ustanawiającej EREGEG jest zapis mówiący o tym, że to Komisja Europejska zapewnia obsługę prac i utrzymuje sekretariat EREGEG, w rzeczywistości zadanie to spoczywa na Sekretariacie CEER, a prace finansowane są z budżetu tej instytucji, na który łożą państwa członkowskie w proporcji odpowiadającej sile ich głosów w Radzie UE. Komisja Europejska wystąpiła i uzyskała potwierdzenie finansowania w przyszłym roku prac EREGEG w wysokości 600 000 euro, jednak kwota ta przeznaczona jest wyłącznie na pokrycie kosztów ekspertyz zewnętrznych w zakresie energii elektrycznej. W przypadku prac grupy roboczej ds. gazu finansowanie ze środków wspólnotowych nie mogło być przyznane z powodu braku rozporządzenia – analogicznego do Rozporządzenia 1228/2003 – które stanowiłoby stosowną podstawę prawną.

Do sierpnia EREGEG opracował projekt trzech dokumentów, które formalnie zgłaszane są jako propozycje

1) Directive 2003/54/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 96/92/EC, Directive 2003/55/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in natural gas and repealing Directive 98/30/EC.

2) EREGEG został utworzony na mocy *Decyzji Komisji Europejskiej nr 796/2003/EC* z 11 listopada 2003 r.

3) W trosce o harmonijną implementację ogólnikowych zapisów dyrektyw Komisja Europejska wydała serię not interpretacyjnych – więcej w artykule A. Sanderskiego: *Co autor miał na myśli, czyli Komisja Europejska interpretuje zapisy Dyrektyw 2003/54/EC, 2003/55/EC i rozporządzenia 1228/03*, Biuletyn URE nr 2/2004.

4) Council of European Energy Regulators, powołana w 2000 r. w Brukseli, która do czasu powołania EREGEG reprezentowała regulatorów w kontaktach z Komisją Europejską.

Komisji stanowiące rozwinięcie zapisów Rozporządzenia 1228/2003 – wytyczne ws. zarządzania ograniczeniami sieci, wytyczne ws. mechanizmu rozliczeń (kompensacji) między operatorami sieci oraz wytyczne ws. harmonizacji taryf. Dokumenty zaopatrzone w komentarze ERGEG zostały formalnie przyjęte na posiedzeniu 10 sierpnia 2004 r.

Program prac na rok 2005 został nakreślony bardzo ambitnie (uwzględniając zadania, nad którymi pracować będą także zespoły zadaniowe CEER) i obejmuje takie tematy jak: funkcjonowanie systemów i harmonizacja reguł UCTE, harmonizacja zasad funkcjonowania rynków bilansujących, zarządzanie ograniczeniami sieci i przydział mocy przesyłowych, długoterminowy mechanizm rozliczeń między-operatorских i dalsze analiza możliwości harmonizacji taryf z uwzględnieniem sygnałów lokalizacyjnych dla wytwórców. Do tych zadań dodać należy jeszcze bogatszy program roboczy CEER obejmujący m.in. analizę warunków funkcjonowania giełd energii, inwestycje w nową infrastrukturę i bezpieczeństwo dostaw, ramy prawne dla rozwoju hurtowego rynku gazu w Europie, zasady dostępu do terminali LNG, współpraca między regulatorami i organami antymonopolowymi, identyfikowanie barier w wymianie handlowej, unbundling i jego monitorowanie (cf. schematy organizacji prac w ramach grup roboczych i zespołów zadaniowych ERGEG i CEER).

Powołanie ERGEG w listopadzie ub. roku ożywiło dyskusje nad możliwością i zasadnością powołania w dalszej perspektywie paneuropejskiego regulatora jednolitego europejskiego rynku energii⁵⁾. Jednak aby regulować wspólny rynek energii w Europie, rynek taki musi najpierw zaistnieć, a to wydaje się jeszcze dość odległą perspektywą. Można uznać, że obecnie znajdujemy się dopiero na etapie urynkawiania sektorów energii poszczególnych państw członkowskich Unii, co jest warunkiem niezbędnym do podjęcia prób ujednoczenia rozwiązań w celu stworzenia jednolitego rynku energii. Oba te procesy mogą jednak – i tak się dzieje – przebiegać równolegle. Ich realizacja następuje także w formie zacieśniania współpracy regionalnej i budowania regionalnych rynków energii⁶⁾. Z pewnością więc ERGEG nie jest i nie zamierza być instytucją odwzorowującą kompetencje narodowych regulatorów i kreującą otoczenie regulacyjne (*regulatory framework*) dla rynku wspólnotowego. Natomiast należy uznać, że propozycje rozwiązań opracowywane na jego forum

5) Porównaj rozważania nt. regulacji paneuropejskiej w artykule dr A. Dobroczyńskiej i Z. Janiszewskiej: *Od krajowego regulatora energetyki do paneuropejskiego?*, Biuletyn URE nr 1/2004.

6) Regionalne rynki energii powstają oddolnie (rynek nordycki, rynek iberyjski) lub z inspiracji Komisji Europejskiej (rynek energii w Europie Płd.-Wsch, rynek energii krajów Maghrebu). Ostatnią inicjatywą jest propozycja regionalnych spotkań (tzw. mini-forum) regulatorów państw członkowskich w celu wypracowywania rozwiązań w zakresie zarządzania ograniczeniami sieci i wymiany transgranicznej.

i zgłaszane przez Komisję Europejską jako inicjatywa legislacji wspólnotowej, tworzyć będą właściwe otoczenie prawne (*legislative framework*) dla działań regulatorów narodowych, co powinno przyczynić się do stopniowego ujednoczenia rozwiązań i tendencji występujących obecnie w systemach regulacyjnych poszczególnych państw.

Warto również podkreślić coś, co z braku wystarczającej jeszcze perspektywy może nie być dostrzegalne – wejście w życie nowych dyrektyw i Rozporządzenia 1228/2003 oraz powołanie ERGEG zmienia zasadniczo sposób wypracowywania rozwiązań systemowych i relacje między wszystkimi uczestnikami rynku. Do tej pory, Komisja w pewnym osamotnieniu (choć nie bez konsultacji z państwami członkowskimi i organizacjami branżowymi) opracowywała koncepcje rozwiązań systemowych. Płaszczyzną do ich konsultacji, wymiany poglądów, przedstawiania własnego stanowiska i negocjowania ich ostatecznego kształtu przez wszystkich uczestników rynku, a więc Komisję, regulatorów narodowych (reprezentowanych w ramach CEER), organizacje branżowe i konsumenckie, były Europejskie Forum Regulacji Sektora Energii Elektrycznej (tzw. Forum Florenckie) i Europejskie Forum Regulacji Sektora Gazu (tzw. Forum Madryckie). Obecne zmiany prawne spowodują przeniesienie punktu ciężkości i odpowiedzialności za wypracowywanie rozwiązań systemowych z Forum na Komisję Europejską jako organ z inicjatywą legislacyjną oraz narodowych regulatorów. Forum Florenckie (w przeszłości, po przyjęciu analogicznego rozporządzenia dla gazu, także Forum Madryckie) przestaje być płaszczyzną negocjowania rozwiązań, a staje się miejscem konsultacji rozwiązań wypracowywanych przez KE i Regulatorów narodowych w ramach ERGEG. Należy zauważyć i podkreślić dużą determinację Komisji Europejskiej przyspieszenia zmian systemowych umożliwiających stopniowe ujednoczenie rozwiązań i budowanie europejskiego rynku energii i gazu⁷⁾. Tym samym oczekuje się znacznej intensyfikacji prac w zespołach roboczych ERGEG, o czym świadczy obszerna lista zagadnień na 2005 rok, coraz większa częstotliwość spotkań i posiedzeń na różnych szczeblach (szczególnie na najbardziej roboczym szczeblu zespołów zadaniowych) oraz propozycja znacznie rozbudowanego Programu Prac ERGEG/CEER na nadchodzący rok. Jeśli dodać do tego znaczne zwiększenie obciążenia narodowych regulatorów (lub innych właściwych urzędów) obowiązkami monitorowania sytuacji na rynkach energii i gazu

7) Rok 2004 był również okresem intensywnych prac nad nowymi aktami prawnymi, zgodnie ze średniookresową strategią Komisji Europejskiej – Medium term vision for the Internal Electricity Market, Komisja Europejska, Bruksela 2004. Więcej na temat przygotowywanych przez Komisję nowych propozycji legislacyjnych w artykule J. Biedrzyckiego, Z. Janiszewskiej, M. Kozak i P. Sekleckiego: *Europejski Rynek Energii Elektrycznej i Gazu – Projekty nowych uregulowań Komisji Europejskiej*, Biuletyn URE nr 2/2003.

CEER

GRUPA ROBOCZA ds. ENERGII ELEKTRYCZNEJ	GRUPA ROBOCZA ds. GAZU	GRUPA ROBOCZA ds. JEDNOLITEGO RYNKU ENERGII	GRUPA ROBOCZA ds. RYNKU EUROPY POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ	GRUPA ROBOCZA ds. INFORMACJI I OCENY
Zespół Zadaniowy ds. Rynku Energii Elektrycznej	Zespół Zadaniowy ds. Rynku Gazu	Zespół Zadaniowy ds. Regionalnych Rynków Energii	Zespół Zadaniowy ds. Zgodności Instytucjonalnej	Zespół Zadaniowy ds. Informacji, Szkoleń i Oceny
Zespół Zadaniowy ds. Infrastruktury i Taryfikacji	Zespół Zadaniowy ds. Infrastruktury i Taryfikacji	Zespół Zadaniowy ds. Konkurencji & Rozdziału Działalności (unbundling)	Zespół Zadaniowy ds. Rynku Wewnętrznego	
Zespół Zadaniowy ds. Standardów Obsługi	Zespół Zadaniowy ds. Standardów Obsługi	Zespół Zadaniowy ds. Środowiska	Zespół Zadaniowy ds. Inwestycji	
	Zespół Zadaniowy ds. Funkcjonowania Systemu Gazowego		Zespół Zadaniowy ds. Budowania Instytucji	
			Zespół Zadaniowy ds. Rynku Gazu	

EREGEG

GRUPA ROBOCZA ds. ENERGII ELEKTRYCZNEJ	GRUPA ROBOCZA ds. GAZU	GRUPA ROBOCZA ds. ODBIORCÓW
Zespół Zadaniowy ds. Monitoringu	Zespół Zadaniowy ds. Monitoringu	Zespół Zadaniowy ds. Ochrony Konsumenta i Zmiany Dostawcy
Zespół Zadaniowy ds. Funkcjonowania Systemu	Zespół Zadaniowy ds. Magazynowania	
Zespół Zadaniowy ds. Zarządzania Ograniczeniami Sieci	Zespół Zadaniowy ds. Handlu Transgranicznego i Rozliczeń Międzyoperatorskich	
Zespół Zadaniowy ds. Handlu Transgranicznego i Rozliczeń Międzyoperatorskich		

i sporządzania stosownych sprawozdań dla Komisji Europejskiej, jakie nakładają nowe dyrektywy, oczywiście wydaje się podjęcie wysiłków zmierzających do właściwego przygotowania organów regulacyjnych do tych rozbudowanych zadań.

Świadomość potrzeby dalszej współpracy z różnymi instytucjami europejskimi, w tym z głównym promotorem konkurencyjnego, efektywnego rynku energii – Komisją Europejską, skłoniła polskiego regulatora – Prezesa URE do stworzenia właściwego zaplecza dla tej współpracy. Decyzjami Prezesa URE nr 11/2004 z 6 lipca 2004 r. ws. utworzenia w URE Zespołu ds. Interdyscyplinarnej Współpracy Międzynarodowej oraz nr 18/2004 z 28 września 2004 r. ws. utworzenia Zespołu Ekspertów ds. Współpracy Europejskiej, powołane zostały zespoły ekspertów, którzy bezpośrednio zaangażowani będą w prace w ramach grup roboczych i zespołów zadaniowych CEER i ERGEG, co pozwoli polskiemu regulatorowi aktywnie włączyć się

w proces wypracowywania rozwiązań dla sektora energii w Europie. Niestety, zwiększony zakres zadań, jakie przewiduje Program CEER i ERGEG na następny rok, skutkuje również wzrostem wydatków CEER, a tym samym polskiej składki do jej budżetu. Tym bardziej warto zadbać, adekwatnie do ponoszonych kosztów, o uzyskanie jak największego wpływu na opracowywane w Brukseli regulacje, a zarazem przewidywać i planować finansowanie tych działań w propozycjach krajowego budżetu na kolejne lata.

Autor jest pracownikiem Departamentu Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych URE

Spotkanie Regulatorów w URE

W dniu 14 października 2004 r. w Warszawie, z inicjatywy Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, odbyło się spotkanie przedstawicieli organów regulacyjnych Polski, Czech i Niemiec z udziałem reprezentantów operatorów systemów przesyłowych tych krajów (PSE-Operator, VET, E.On i ČEPS). Celem spotkania było nawiązanie roboczej współpracy między regulatorami ze szczególnym uwzględnieniem ciężących na nich obowiązków wynikających z Rozporządzenia Nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków dostępu do sieci w transgranicznej wymianie energii elektrycznej oraz wymiana doświadczeń i poglądów operatorów biorących udział w wymianie międzynarodowej energii elektrycznej.

W delegacji URE, której przewodniczył Wiesław Wójcik – Wiceprezes URE, uczestniczył Marian Ślifierz – doradca Prezesa URE oraz przedstawiciele wszystkich departamentów.

W pierwszej części spotkania operatorzy zaprezentowali uzgodnione zasady przeprowadzania skoordynowanych aukcji na udostępnianie zdolności przesyłowych w wymianie międzysystemowej energii elektrycznej na rok 2005. Zostaną one wdrożone po podpisaniu umowy międzyoperatorowskiej. Projekt został opracowany przez czterech operatorów, jednak nie jest przesądzone przystąpienie do projektu operatora słowackiego. Przeprowadzenie pierwszej skoordynowanej aukcji rocznej na 2005 r. planowane jest na 24 listopada br. Wskazano, że skoordynowane aukcje oprócz zwiększenia konkurencji na krajowych

rynkach energii elektrycznej, przyczyniają się do zwiększenia bezpieczeństwa realizacji transakcji. Ponadto wypełniają wymagania stawiane przez Rozporządzenie 1228/2003 w zakresie rynkowych metod zarządzania ograniczeniami przesyłowymi w wymianie międzysystemowej oraz w zakresie koordynacji aukcji. Ważnym walorem projektu jest możliwość przystąpienia do niego w przyszłości kolejnych operatorów, tj. rozszerzenia zakresu skoordynowanych aukcji o kolejne kraje regionu Europy Środkowej (Austria, Węgry, a także Chorwacja, Słowenia).

W drugiej części spotkania przedstawiciele organów regulacyjnych wymienili poglądy i doświadczenia związane z działalnością ich urzędów. Blahoslav Nemeček – Wiceprezes Czeskiego Urzędu Regulacji (ERU) przedstawił aktualną sytuację dotyczącą przebiegu regulacji, struktury rynku energetycznego w Czechach i jego uczestników. Ulrika Hansen, przedstawicielka regulatora niemieckiego (RegTP), przedstawiła obecną sytuację prawną niemieckiego organu regulacji. Niemieckie prawo energetyczne, na podstawie którego formalnie zostanie powołany regulator energetyki, jest w dalszym ciągu przedmiotem uzgodnień. Obecnie funkcjonuje on jako wydział Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty i nie ma formalnego upoważnienia do działań administracyjnych. Zobowiązano się do dalszej roboczej współpracy przedstawicieli regulatorów regionu, przede wszystkim w celu skutecznego monitorowania realizacji wymogów Rozporządzenia 1228/2003.

(Z.J.)

Informujemy o obszarach działania Oddziałów Terenowych URE:

Oddział Centralny w Warszawie – woj. mazowieckie

Oddział północno-zachodni z siedzibą w Szczecinie – woj. zachodniopomorskie i lubuskie

Oddział północny z siedzibą w Gdańsku – woj. pomorskie i warmińsko-mazurskie

Oddział zachodni z siedzibą w Poznaniu – woj. wielkopolskie i kujawsko-pomorskie

Oddział wschodni z siedzibą w Lublinie – woj. lubelskie i podlaskie

Oddział środkowozachodni z siedzibą w Łodzi – woj. łódzkie i świętokrzyskie

Oddział południowo-zachodni z siedzibą we Wrocławiu – woj. dolnośląskie i opolskie

Oddział południowy z siedzibą w Katowicach – woj. śląskie

Oddział południowo-wschodni z siedzibą w Krakowie – woj. małopolskie i podkarpackie

SŁOWNIK REGULACJI I REGULATORA

Kotły parowe – są to wytwornice pary zaopatrzone w palenisko do spalania paliwa. Urządzenia kotłowe służą do zamiany energii chemicznej paliwa na energię cieplną, przenoszoną za pośrednictwem pary wodnej lub podgrzanej wody (kotły parowe lub kotły wodne). Na ogół są to urządzenia ciśnieniowe, zawierające w uproszczeniu zbiorniki przepływowe, w których woda pod działaniem energii cieplnej, wytwarzanej przykładowo przez spalanie paliwa, zamienia się w parę o ciśnieniu wyższym od atmosferycznego. Zatem pod pojęciem kotła należy rozumieć zespół urządzeń podstawowych oraz pomocniczych biorących udział w procesie wytwarzania pary lub podgrzewania wody za pomocą energii cieplnej.

Urządzenia kotłowe

Palenisko – jest to ta część kotła, w której następuje spalanie paliw. Proces spalania jest realizowany w **komorze paleniskowej**, której ściany przejmują ciepło głównie przez promieniowanie. Paliwo może być spalane na ruszcie lub przed palnikami w płomieniu uzyskanym przy spalaniu pyłu paliwa stałego, albo paliwa ciekłego lub gazowego.

Ruszt (nieruchomy lub ruchomy) jest konstrukcją podtrzymującą warstwę węgla oraz umożliwiającą przepływ powietrza przez tę warstwę w sposób zamierzony.

Urządzenia do wytwarzania ciągu mają za zadanie dostarczenie do paleniska powietrza, pokonanie oporów przepływu spalin omywających powierzchnie ogrzewalne i usunięcie spalin. W celu uzyskania przepływu gazów (powietrza i spalin) jest konieczne wytworzenie różnicy ciśnień pomiędzy otaczającą kocioł atmosferą a przestrzenią paleniska lub kanałami spalinowymi kotła. Uzyskuje się to przez działanie naturalnego ciągu kolumny lub, w dużych kotłach, za pomocą **wentylatorów spalin** (tzw. wyciągowych). Ze względu na stosunkowo duże opory przepływu powietrza przez warstwę rusztu (przy węglach drobnoziarnistych) lub opory palników (duża prędkość wypływu, zawirowanie strumieni) stosowane są w tych przypadkach **wentylatory powietrza** (tzw. podmuchowe).

Wśród **urządzeń do doprowadzania paliwa do paleniska** można wymienić: zasobniki węgla, rurociągi pyłu węglowego i powietrza, dozowniki na trasie pomiędzy młynami węglowymi a palnikami, rurociągi oleju, pompy i podgrzewacze oleju, stacje redukcyjne ciśnienia gazu itp.

Urządzenia do odprowadzania popiołu i żużli służą do usuwania tych odpadów z procesu spalania poza kotłownię, natomiast urządzenia do **nawrotu lotnego popiołu** służą do skierowania go ponownie do paleniska.

W procesie spalania powstają niekorzystne składniki spalin, jak np. związki SO_2 , CO , NO_x i porywane z paleniska pyły oraz sadza. Konieczne jest zatem

wyposażenie kotłów w **urządzenia do odpylania** (wychwytywania pyłów) i **utylicacji tlenków siarki i azotu**.

Parownik (kocioł właściwy) zawiera układ ciśnieniowy, w którym wytwarza się para nasycona. Składa się on z jednego lub kilku zbiorników, np. **walczaka** i komory zbiorczej.

Przegrzewacz pary dzięki przejmowaniu ciepła od spalin umożliwia zamianę pary nasyconej, powstałej w parowniku, na parę przegrzaną. Zbudowany jest z zespołu rur, omywanych spalinami i ogrzewanych w wyniku promieniowania paleniska.

Podgrzewacz wody umożliwia podgrzanie wody zasilającej do temperatury nasycenia i dodatkowo wychładza spaliny za powierzchnią ogrzewalną parownika. Dzięki temu zmniejsza się ilość ciepła, którą trzeba doprowadzić do parownika oraz strata wylotowa, co powoduje zwiększenie sprawności kotła i zaoszczędzenie paliwa.

Podgrzewacz powietrza jest zazwyczaj ostatnią powierzchnią ogrzewalną na drodze przepływu spalin. Występuje z zasady w kotłach opalanych pyłem węglowym, olejem opalowym i gazem oraz w dużych kotłach z rusztami. Zastosowanie gorącego powietrza polepsza proces spalania, umożliwia wykorzystanie gorszych paliw, obniża temperaturę spalin wylotowych i przyczynia się do zaoszczędzenia paliwa.

Stalowa konstrukcja nośna, tworząca szkielet kotła, służy do podwieszenia lub ułożenia na niej elementów ciśnieniowych, podgrzewacza powietrza i niektórych pomocniczych zespołów.

Urządzenia kontrolno-pomiarowe, regulacyjne i sterujące są stosowane w celu zapewnienia właściwego działania kotła. W części ciśnieniowej kotła występują **urządzenia zabezpieczające** przed nadmiernym wzrostem ciśnienia (**zawory bezpieczeństwa**) i temperatury, urządzenia wskazujące poziom wody w walczaku oraz liczne elementy armatury (zawory, drzewiczki wlotowe do walczaka, kłapy przeciwybuchowe, zdmuchiwalce sadzy itp.).

Układy stacji przygotowania wody (zmiękczające i odgazowujące wodę) są ważnym zespołem współdziałającym z kotłami, gdyż – w zależności od konstrukcji kotła – woda zasilająca musi być odpowiednio przygotowana w celu przeciwdziałania powstawaniu osadów (kamienia kotłowego) z soli rozpuszczonych w wodzie.

Rodzaje palenisk

Palenisko z rusztem płaskim jest konstrukcją najprostszą. W zależności od granulacji węgla stosuje się rusztowiny proste (orzech, grysik), faliste, jodełkowe albo korytkowe (miął węglowy). Przy spalaniu paliw o dużej wilgotności, jak muly, węgiel brunatny, torf, stosuje się **paleniska z rusztami pochyłymi** lub **schodkowymi**. W paleniskach z rusztami pochyłymi wzdłuż

rusztu występuje kilka stref spalania, a mianowicie: nagrzewanie, zapalanie, spalanie i dopalanie. W paleniskach z rusztami poziomymi kolejne fazy są przesunięte w czasie i odbywają się na tej samej powierzchni.

Palenisko z rusztem taśmowym jest najbardziej rozpowszechnionym paleniskiem w kotłach przemysłowych. Wzdłuż rusztu można wyróżnić następujące strefy: nagrzewania i suszenia, odgazowania, zgazowania i dopalania. W przypadku stosowania paliw wilgotnych jest wskazane zabudowanie sklepienia nad przednią częścią rusztu w celu przyspieszenia suszenia paliwa, a przy spalaniu paliw o małej zawartości części lotnych sklepienie powinno znajdować się nad końcową częścią rusztu.

Paleniska pyłowe są wyposażone w instalacje przygotowujące mieszankę pyłowo-powietrzną. Instalacje te składają się zwykle ze zbiornika węgla (zasobnika), podajnika-dozownika, młyna węglowego, separatora, palnika, dysz powietrza, kanałów powietrznych, komory paleniskowej i urządzeń regulacyjnych. Bardzo ważnym elementem paleniska jest palnik. Jego zadaniem jest doprowadzenie paliwa i powietrza do komory paleniskowej, dobre ich wymieszanie, ogrzanie pyłu, po czym następuje zapłon mieszanki i stabilne ustępcznianie płomienia. W zależności od sposobu mieszania paliwa z powietrzem rozróżniamy palniki **wirowe** i **strumieniowe**, natomiast w zależności od ich usytuowania – palniki **narożnikowe**, **stropowe** lub **frontowe**.

Komory palenisk olejowych lub **gazowych** (do spalania oleju i gazów) są ukształtowane podobnie jak komory palenisk pyłowych. Do rozpylania oleju opałowego stosuje się różnego rodzaju **rozpylacze: ciśnieniowe wirowe, pneumatyczne** lub **parowe**. Często stosuje się gęste i lepkie oleje opałowe. Zwykle wymagają one dwukrotnego podgrzania: pierwszy raz w celu umożliwienia przepompowania ich ze zbiornika

głównego do zbiornika przykotlewego, a następnie w celu ułatwienia dobrego rozpylenia. Obecnie preferuje się stosowanie palników ze spalaniem strefowym i recyrkulacją spalin, czyli tzw. **palniki niskoemisyjne**, w których dąży się do ograniczenia emisji tlenków azotu i węgla. Stosuje się również bardzo wiele konstrukcji **palników gazowych**. Przykładowo, w palniku gazowym wielolancowym gaz wypływa z dużą prędkością z głowic dyszowych, a powietrze jest doprowadzane w postaci dwóch koncentrycznych strumieni o przeciwnych kierunkach zawirowania.

Spalanie węgla w **paleniskach fluidalnych** polega na zawieszeniu rozdrobnionego węgla w płynącym do góry strumieniu powietrza, czyli na zetknięciu się fazy stałej z fazą gazową. Stosując odpowiednie wymiary ziaren oraz właściwą prędkość powietrza można uzyskać duże stężenie ciała stałego w układzie ciało stałe-gaz. Zalety spalania węgla w paleniskach fluidalnych wynikają z intensywnej wymiany ciepła i masy oraz stosowania względnie niskich temperatur spalania. Rury parownika, zanurzone w złożu fluidalnym, intensywnie odbierają ciepło. Dodatkowo wśród zalet należy wymienić możliwość spalania paliw odpadowych o dużej zawartości popiołu, możliwość spalania węgla o dużym przedziale wielkości ziaren, uzyskiwanie dużych obciążeń w odniesieniu do jednostki objętości paleniska, możliwość odsiarczania spalin i uzyskiwanie małej zawartości tlenków azotu, a także otrzymywanie popiołu w nienadtopionym stanie. Ze względu na prędkość przepływającego czynnika w komorze spalania, skład frakcyjny materiału stanowiącego warstwę fluidalną oraz ciśnienie panujące w komorze paleniskowej, kotły fluidalne można podzielić na: kotły ze złożem stacjonarnym, kotły z ciśnieniowym złożem stacjonarnym, kotły ze złożem cyrkulacyjnym, kotły z ciśnieniowym złożem cyrkulacyjnym.

(R. G.)

**Zatwierdzone taryfy
dla energii elektrycznej
i paliw gazowych
publikowane są odpowiednio w:
„Biuletynie Branżowym URE – Energia elektryczna”
i „Biuletynie Branżowym URE – Paliwa gazowe”.**

2		POLECENIE PRZELEWU		A	
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku			
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64			
w (Banku)		w (Banku): NBP O/O Warszawa			
Nr rachunku:		Nr rachunku: 58101010100028732231000000			
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:			

Tytułem:

Oplata za Biuletyn URE.....
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy).....
(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		D	
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku			
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64			
w (Banku)		w (Banku): NBP O/O Warszawa			
Nr rachunku:		Nr rachunku: 58101010100028732231000000			
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:			

Tytułem:

Oplata za Biuletyn URE.....
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy).....
(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		B	
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku			
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64			
w (Banku)		w (Banku): NBP O/O Warszawa			
Nr rachunku:		Nr rachunku: 58101010100028732231000000			
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:			

Tytułem:

Oplata za Biuletyn URE.....
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy).....
(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		C	
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku			
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64			
w (Banku)		w (Banku): NBP O/O Warszawa			
Nr rachunku:		Nr rachunku: 58101010100028732231000000			
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:			

Tytułem:

Oplata za Biuletyn URE.....
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy).....
(stempel Banku)

Zamówienie – Biuletyn URE – 2005

Numery:

Liczba egzemplarzy:

Wartość:

Imię i nazwisko lub nazwa firmy:

Imię i nazwisko bezpośredniego odbiorcy Biuletynu:

Ulica:

nr.:

Miasto:

kod:

Telefon kontaktowy (z kier.):

NIP: _ _ _ - _ _ _ - _ _ _ - _ _ _

Oświadczam, że jestem płatnikiem VAT i upoważniam Urząd Regulacji Energetyki do wystawienia faktury bez mojego podpisu.

.....
Pieczątko i podpis

„Biuletyn**Urzędu Regulacji Energetyki”**

zawiera m.in.:

- wykaz przedsiębiorstw ubiegających się o udzielenie koncesji,
- zestawienie udzielonych koncesji,
- zestawienie zatwierdzonych taryf,
- adresy komisji kwalifikacyjnych,
- akty wykonawcze do ustawy – Prawo energetyczne,
- informacje o sporach rozstrzyganych przez Prezesa Urzędu,
- artykuły o pracach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Biuletyn ukazuje się jako dwumiesięcznik.

* * * * *

Zamówienie – Biuletyn URE – 2005

Numery:

Liczba egzemplarzy:

Wartość:

Imię i nazwisko lub nazwa firmy:

Imię i nazwisko bezpośredniego odbiorcy Biuletynu:

Ulica:

nr.:

Miasto:

kod:

Telefon kontaktowy (z kier.):

NIP: _ _ _ - _ _ _ - _ _ _ - _ _ _

Oświadczam, że jestem płatnikiem VAT i upoważniam Urząd Regulacji Energetyki do wystawienia faktury bez mojego podpisu.

.....
Pieczątko i podpis

Warunki prenumeraty w roku 2005**dwumiesięcznika:****„Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki”**

Prenumeratę można zamówić na dowolną liczbę egzemplarzy, w dowolnym terminie.

Cena rocznej prenumeraty (6 numerów x 12 zł za 1 egz.) wynosi 72 zł, 2 egz. odpowiednio 144 zł.

Dwumiesięcznik będzie przesyłany na nazwisko osoby i adres wysyłki podany na zamówieniu.

WARUNKIEM PRZYJĘCIA I REALIZACJI ZAMÓWIENIA JEST OTRZYMANIE – FAKSEM LUB POCZTĄ – PODANEGO KUPONU PRENUMERATY WRAZ Z KOPIĄ PRZELEWU ZA ODPOWIEDNIĄ ILOŚĆ EGZEMPLARZY.

Prosimy o czytelne wypełnienie WSZYSTKICH rubryk kuponu prenumeraty.

Biuletyn ukazuje się od 15 lipca 1998 r.

Egzemplarze archiwalne poza numerem 1/98, są do nabycia w Urzędzie Regulacji Energetyki, ul. Chłodna 64, 00-872 Warszawa, tel.: (022) 661 62 22, fax: (022) 661 62 24.

Zatwierdzone taryfy dla ciepła – wg siedziby Oddziału Terenowego URE
(stan na 30.09.2004 r.)

Siedziba Oddziału Terenowego URE	Nazwa przedsiębiorstwa	Podwyżka w %	
Warszawa	Praterm SA – Sztum	2,83	
	Praterm SA – Poręba	0,14	
	Fabryka Okładzin Ciernych Fomar Roulunds SA – Marki	- 16,15	
	Polskie Elektrownie Gazowe Sp. z o.o. – Warszawa	26,60	
	ENERGOPEP Sp. z o.o. EC Jeziorna Spółka Komandytowa – Warszawa	3,14	
	Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto Nowy Dwór Mazowiecki)	1,10	
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Przasnysz	2,41	
	Przedsiębiorstwo Usług Inżynieryjno-Komunalnych Sp. z o.o. – Sokolów Podlaski	5,17	
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Gostyninie Sp. z o.o.	2,41	
	METSA TISSUE SA – Konstancin-Jeziorna	- 4,52	
	Zespół Elektrowni Ostrołęka	1,41	
	Elektrownia Koziernice SA – Świerże Górne	- 1,08	
	MVV ESCO Polska SA – Warszawa	0,00	
	PPH LUXREMONT Sp. z o.o. – Mińsk Mazowiecki	2,47	
	Ciepłownia Miejska Sp. z o.o. – Szydłowiec	3,66	
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Pułtusk	1,83	
	Przedsiębiorstwo Produkcji, Usług i Handlu KROTON Sp. z o.o. – Radom	3,47	
	Zakład Gospodarki Komunalnej (Miasto i Gmina Koziernice)	- 4,25	
	Szczecin	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Bornem Sulinowie Sp. z o.o.	4,97
		Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	3,95
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Gryfice		- 0,32	
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Choszczno		4,44	
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Gorzów Sp. z o.o. – Gorzów Wielkopolski		10,79	
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. – Lubsko		1,70	
Elektrociepłownia GIGA Sp. z o.o. – Świdnik		0,33	
Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Drawsko Pomorskie		1,28	
PETRICO SA Karlino		15,97	
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Świnoujście		1,67	
ENERGOTECH-2 Sp. z o.o. – Świnoujście	6,30		
Gdańsk	Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	0,81	
	Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA	2,60	
	Gmina Stary Targ	0,51	
	Elektrociepłownia Wybrzeże SA – Gdańsk	0,97	
	Zarząd Morskiego Portu Gdynia SA	2,56	
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Nowy Dwór Gdański	2,23	
	Miejskie Przedsiębiorstwo Ciepłowniczo-Komunalne KOKSIK Sp. z o.o. – Reda	3,14	
	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. – Człuchów	0,99	
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Pisz	0,93	
	Miejski Zakład Komunalny – Miasto Nowe Miasto Lubawskie	4,93	
	Elektrociepłownia Elbląg Sp. z o.o.	2,42	
	Energetyka Ciepła „KORPEC” Sp. z o.o. – Korsze	9,86	
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Mikołajki	4,66	
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Dobre Miasto	1,32	
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Białystok	1,34	
	Elektrociepłownia Białystok SA	1,33	
	Sydskraft EC Słupsk Sp. z o.o.	0,00	
	Pucka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. – Puck	2,54	
	GIGATERM INVESTMENT Sp. z o.o. w upadłości – Gdynia	0,00	

	Wspólne Przedsiębiorstwo „PROMEX” T. Ciarkowski, M. Czechowski Spółka Jawna	
	- Pruszcz Gdański	9,38
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Olsztyn	3,44
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Pasłęk	1,03
	Spółdzielnia Mieszkaniowa ŚWIT w Elku	- 4,50
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Barczewo	6,73
Poznań	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Włocławek	3,05
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Świecie n/W	0,40
	OPEC Grudziądz Sp. z o.o.	0,49
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Toruniu Sp. z o.o.	3,98
	Zakład Energetyki Ciepłej „ZEC” Sp. z o.o. - Żnin	6,24
	PPU WODBAR Sp. z o.o. - Barcin	1,25
	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. - Kowalewo Pomorskie	1,01
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Jarocin	4,35
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PEC SA - Kalisz	3,10
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Krotoszyn	4,46
	COGEN Sp. z o.o. - Poznań	0,73
	Pfeifer & Langen Polska SA - Gostyń	4,67
	Odlewnia Żeliwa ŚREM SA	- 3,06
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Nowy Tomyśl	1,12
	Zakład Gospodarki Komunalnej (Miasto i Gmina Szamotuły)	1,20
	Zakład Energetyki Ciepłej i Usług Komunalnych Sp. z o.o. - Jastrowie	- 4,50
	Spółdzielnia Mieszkaniowo-Administracyjna w Dobrojewie - Szamotuły	- 10,56
	Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej i Drogowej (Gmina Miejska Kościan)	- 17,14
	Elektrociepłownia FŁT Sp. z o.o. - Kraśnik	5,57
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Golub-Dobrzyń	0,93
	Elektrociepłownie Toruń SA	0,89
	Zakład Obsługi Komunalnej Miasta Lipna	4,19
	Pomorska Agencja Poszanowania Energii Sp. z o.o. - Bydgoszcz	0,32
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Wągrowiec	- 0,32
	AESULAP CHIFA Sp. z o.o. - Nowy Tomyśl	- 1,67
	Kopalnia Soli KŁODAWA - Kłodawa	- 2,45
Lublin	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. - Włodawa	2,32
	SPOMASZ - Bełżyce	1,79
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Chełm	4,39
	Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o. - Puchaczów - Bogdanka	2,40
	Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto Hrubieszów)	- 4,67
	ENERGOINWEST Białystok SA	- 4,98
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Suwałki	- 1,02
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Sokółce Sp. z o.o.	0,59
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Hajnówka	- 1,10
	Zakład Utrzymania Ruchu Sp. z o.o. - Świdnik	0,39
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Łuków	4,52
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno	
	- Ściekowej Sp. z o.o. - Kolno	2,38
	Zambrowskie Ciepłownictwo i Wodociągi Sp. z o.o. - Zambrów	- 2,60
Łódź	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Kutno	2,40
	Miejskie Sieci Ciepłe Sp. z o.o. - Zduńska Wola	0,00
	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. - Radomsko	0,78
	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. - Poddębice	4,50
	Spółdzielnia Mieszkaniowa PRZODOWNIK - Tomaszów Mazowiecki	5,34
	Elektrownia Bełchatów SA	0,30
	Elektrociepłownia Zduńska Wola Sp. z o.o.	0,96
	Miejski Zakład Komunalny (Miasto Głowno)	3,99

	Zakład Komunalny KLESZCZÓW Sp. z o.o. – Kleszczów	2,70
	Zespół Opieki Zdrowotnej – Łęczycza	- 0,10
	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa NASZ DOM w Opocznie ^{*)}	-
	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. – Ostrowiec Świętokrzyski	4,90
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej BUGAJ Sp. z o.o. – Starachowice	- 5,94
	STOLBUD SA – Włoszczowa	3,73
	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. – Opatów	- 0,76
	Świętokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach Publiczny zakład opieki zdrowotnej	- 0,83
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Bełchatów	5,76
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Łask	1,98
	Zakłady Sprzętu Precyzyjnego NIEWIADÓW SA – Ujazd	- 5,98
	PGKiM Sp. z o.o. – Aleksandrów Łódzki	1,06
	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (Gmina Koluszki)	0,76
	Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto i Gmina Końskie)	- 0,70
	Elektrociepłownia Kielce Sp. z o.o.	- 1,00
	Zakład Usług Komunalnych (Gmina Sędziszów) ^{*)}	-
Wrocław	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Bielawie	10,47
	Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej Siechnice Sp. z o.o.	2,50
	FORTUM DZT SA – Wałbrzych	2,57
	ENERGETYKA – ROKITA Sp. z o.o. – Brzeg Dolny	0,00
	Zakład Usług Technicznych Sp. z o.o. – Stronie Śląskie	2,34
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Wrocław SA	2,10
	Elektrownia Turów SA – Bogatynia	0,81
	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. – Ozimek	2,47
	Zakład Energetyki Blachownia Sp. z o.o. – Kędzierzyn-Koźle	4,76
	FAMAK SA – Kluczbork	0,29
	Zakład Gospodarki Komunalnej ZAW – KOM Sp. z o.o. – Zawadzkie	2,96
	Energetyka Ciepła Opolszczyzny SA – Opole	0,38
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Namysłów	0,98
	Zakłady Azotowe Kędzierzyn SA – Kędzierzyn Koźle	3,30
Katowice	Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o.o.	12,85
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Bytom	10,83
	TERMA – DOM Sp. z o.o. – Zabrze	1,40
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PP – Katowice	9,10
	Przedsiębiorstwo Energetyczne Systemy Ciepłownicze SA – Częstochowa	6,66
	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe ENCo Sp. z o.o. – Bytom	7,51
	MIFAMA SA – Mikołów	16,44
	Zespół Elektrociepłowni BYTOM	3,17
	LIDMAN ENERGETYKA CIEPŁNA Sp. z o.o. – Dąbrowa Górnicza	3,88
	Południowy Koncern Energetyczny SA – Katowice	- 1,67
	Elektrociepłownia Szopienice Sp. z o.o. – Katowice	3,15
	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „REPTY” Górnśląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka – Tarnowskie Góry	6,39
	Zakłady Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Katowice	2,30
	Przedsiębiorstwo Komunalne THERMA Sp. z o.o. – Bielsko-Biała	- 0,51
	Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Lublin	2,61
	BUMAR – ŁĄBĘDY SA – Gliwice	8,76
	Huta Cynku „MIASTECZKO ŚLĄSKIE” SA – Miasteczko Śląskie	2,15
	ELEKTROBUDOWA SA – Katowice	- 4,61
	PPHU KOPEK Sp. z o.o. – Mysłowice	3,09
	Spółka Ciepłowniczo-Energetyczna Jaworzno III Sp. z o.o. – Jaworzno	2,23
	Zespół Ciepłowni Przemysłowych CARBO – ENERGIA Sp. z o.o. – Ruda Śląska	1,70
	PPUH KOMECH Sp. z o.o. – Sosnowiec	1,91

Kraków	Fabryka Maszyn GLINIK SA – Gorlice	1,05
	Przedsiębiorstwo Budownictwa i Obrotu Towarowego „FRONTON” Sp. z o.o. – Kraków	-7,54
	Elektrociepłownia EC – WSK Sp. z o.o. – Rzeszów	0,85
	ENESTA Sp. z o.o. – Stalowa Wola	2,97
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej – Chrzanów	2,60
	Wolbromska Spółdzielnia Mieszkaniowa – Wolbrom	-0,52
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Stalowa Wola	1,72
	Zakłady Chemiczne ORGANIKA SARZYNA SA – Nowa Sarzyna	0,00
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Ustrzyki Dolne	2,94

^{*)} Pierwsza taryfa dla nowego przedsiębiorstwa energetycznego.

Odmowy zatwierdzenia taryfy dla ciepła – wg siedziby Oddziału Terenowego URE (stan na 30.09.2004 r.)

Siedziba Oddziału Terenowego URE	Nazwa przedsiębiorstwa	Data odmowy
Warszawa	TKT Polska SA – Warszawa	9.07.2004
	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. – Karczew	27.07.2004
	URSUS MEDIA Sp. z o.o. – Warszawa	23.09.2004
Lublin	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. – Janów Lubelski	9.07.2004
Kraków	Elektrociepłownia Rzeszów SA	28.07.2004

Zatwierdzone taryfy dla energii elektrycznej (stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Elektrociepłownia Elbląg Sp. z o.o.	17.08.2004 r.
2	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie SA	17.08.2004 r.
3	LAFARGE Cement Polska SA	17.08.2004 r.
4	Zakłady Mechaniczne „Bumar Łabędy” SA	17.08.2004 r.
5	Kombinat „PZL-HYDRAL” SA	25.08.2004 r.
6	Heat Engineering Technology Europe Sp. z o.o.	25.08.2004 r.
7	Towarzystwo Inwestycyjne Elektrownia Wschód SA	31.08.2004 r.
8	Huta Metali Nieżelaznych „SZOPIENICE” SA	31.08.2004 r.
9	Elektrociepłownia „Toruń” SA	7.09.2004 r.
10	Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław” SA	7.09.2004 r.
11	Zakłady Chemiczne „POLICE” SA	13.09.2004 r.
12	„BEST-EKO” Sp. z o.o.	19.10.2004 r.
13	Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o.	19.10.2004 r.
14	Elektrociepłownia Rzeszów SA	19.10.2004 r.

Zmiany w zatwierdzonych taryfach dla energii elektrycznej
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Łódzki Zakład Energetyczny SA	17.08.2004 r.
2	Rafineria Nafty „Jedlicze” SA	17.08.2004 r.
3	Elektrociepłownia Rzeszów SA	17.08.2004 r.
4	Grupa Lotos SA	17.08.2004 r.
5	Energetyka Dwory SA	23.08.2004 r.
6	Fabryka Łożysk Toczących – Kraśnik SA	23.08.2004 r.
7	Katowicki Holding Węglowy SA	25.08.2004 r.
8	„PKP Energetyka” Sp. z o.o.	31.08.2004 r.
9	„ENERGOMEDIA” Sp. z o.o.	1.09.2004 r.
10	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „ADM”	7.09.2004 r.
11	Góraźdże – Wapno Sp. z o.o.	13.09.2004 r.
12	Euro-Energetyka Sp. z o.o.	13.09.2004 r.
13	„ESV” Sp. z o.o.	13.09.2004 r.
14	Elektrociepłownia „Kraków” SA	20.09.2004 r.
15	„Energetyka Wisłosan” Sp. z o.o.	20.09.2004 r.
16	Zakład Usług Elektroenergetycznych „ELSERW” Sp. z o.o.	24.09.2004 r.
17	Super Krak SA	24.09.2004 r.
18	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej „ENWOS” Sp. z o.o.	6.10.2004 r.
19	Zakład Utrzymania Ruchu Sp. z o.o.	6.10.2004 r.
20	Przedsiębiorstwo Połowów, Przetwórstwa i Handlu DALMOR SA	6.10.2004 r.
21	Elektrownia Turów SA	19.10.2004 r.
22	Dolnośląskie Zakłady Usługowo-Produkcyjne DOZAMEL Sp. z o.o.	19.10.2004 r.
23	TERMA-DOM Sp. z o.o.	19.10.2004 r.
24	Zespół Elektrowni Wodnych Niedzica SA	19.10.2004 r.

Odmowa zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	„URSUS-MEDIA” Sp. z o.o.	6.10.2004 r.

Odmowy zatwierdzenia zmiany taryfy dla energii elektrycznej
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Grupa Lotos SA	20.09.2004 r.
2	Elektrociepłownia Rzeszów SA	29.09.2004 r.

Ustalenie współczynnika korekcyjnego X w taryfie dla energii elektrycznej
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Zakłady Koksownicze „Zdzieszowice” Sp. z o.o.	13.09.2004 r.

Wymierzenie kary pieniężnej
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Zakłady Energetyczne Okręgu Radomsko-Kieleckiego SA	7.09.2004 r.

Zatwierdzone taryfy dla paliw gazowych
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Nowoczesne Produkty Aluminiowe „SKAWINA” Sp. z o.o.	17.08.2004 r.
2	EKOENERGIZ SA	1.10.2004 r.
3	Huta Batory SA	19.10.2004 r.

Zmiany w zatwierdzonych taryfach dla paliw gazowych
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Zakład Projektowania i Usług Teletechnicznych – A. Brzozowski Sp. z o.o.	25.08.2004 r.
2	Zakład Usług Gazowniczych „LOKGAZ” Sp. z o.o.	25.08.2004 r.
3	ANCO Sp. z o.o.	15.09.2004 r.
4	„Energetyka Wisłosan” Sp. z o.o.	15.09.2004 r.
5	KRI Sp. z o.o.	1.10.2004 r.
6	Zakład Dostaw Nośników Energetycznych Sp. z o.o.	1.10.2004 r.
7	Media Odra Warta Sp. z o.o.	19.10.2004 r.
8	„Energomedia” Sp. z o.o.	19.10.2004 r.

Odmowy zatwierdzenia taryfy dla paliw gazowych
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Zakłady Koksownicze „Zdzieszowice” Sp. z o.o.	15.09.2004 r.
2	„URSUS-MEDIA” Sp. z o.o.	1.10.2004 r.

**Ustalenie okresu obowiązywania współczynników korekcyjnych
w taryfie dla paliw gazowych**
(stan na 19.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	EKOENERGIZ SA	1.10.2004 r.
2	Huta Batory SA	19.10.2004 r.

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE OTRZYMAŁY KONCESJE NA WNIOSEK (stan na 14.10.2004 r.)

Koncesje na wniosek

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Rodzaj działalności
1	A.EN.POLSKA Sp. z o.o.	00-679 Warszawa, ul. Wilcza 50/52	Oee
2	Piotr Szuk – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „CARGAZ”	00-681 Warszawa, ul. Hoża 61/8	Opc
3	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „TRADE-PROD” Sp. z o.o.	00-695 Warszawa, ul. Nowogrodzka 49	Opc
4	Janusz Kopaniak – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „JOLGAZ”	00-740 Warszawa, ul. Górská 17/33	Opc
5	„POENERGIA” SA	00-805 Warszawa, ul. Chmielna 85/87	Opg
6	Elektrownie Górnej Odry Sp. z o.o.	00-872 Warszawa, ul. Ogrodowa 59 A	Wee
7	„OLEN” Angelika Siuda	01-354 Warszawa, ul. Synów Pułku 8/99	Opc
8	Przedsiębiorstwo Handlowo-Spedycyjne „MAGNUM” Jacek Pasternak, Andrzej Rabczenko Spółka Jawna	01-526 Warszawa, ul. Śmiała 42	Opc
9	Spółka Jawna „DAB – WEL” Grau-Brzóska Justyna, Kiszkiel Krzysztof	01-864 Warszawa, ul. Literacka 19/17	Opc
10	„DRACO” Janusz Turemka	01-908 Warszawa, ul. Wólczńska 9/84	Opc
11	Connex Warszawa Sp. z o.o.	01-909 Warszawa, ul. Sokratesa 9	Opc
12	STACJE PALIW PAKS Sp. z o.o.	02-044 Warszawa, ul. Mianowskiego 5 lok. 7	Opc
13	„SAWEX” Benigna Sawicka Przewóz i Handel Produktami Naftowymi	02-250 Radzymin, ul. Armii Krajowej 2	Opc
14	WERA Sp. z o.o.	02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 41	Opc
15	JES ENERGY Sp. z o.o.	02-798 Warszawa, ul. Ekologiczna 15 lok. 66	Oee, Opc, Opg
16	Centrum Obsługi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów	02-903 Warszawa, ul. Powsińska 69/71	Opc
17	„ATB TRUCK” SA	03-237 Warszawa, ul. Inowódzka 5	Opc
18	„KINGAZ” Kinga Pachulska	03-574 Warszawa, ul. Radzyńska 100	Opc
19	Wienerberger Cegielnie Lębork Sp. z o.o.	04-175 Warszawa, ul. Ostrobramska 79	Opc
20	Wienerberger Karbud Sp. z o.o.	04-175 Warszawa, ul. Ostrobramska 79	Opc
21	„Therma” Dystrybucja Paliw Płynnych Sp. z o.o.	04-420 Warszawa, ul. Roty 76	Opc
22	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „PETRON” Tomasz Kłopotek	04-491 Warszawa, ul. Giermków 14a	Opc
23	EKOGAZ SC Ostrowski Henryk, Lewicki Kazimierz	04-614 Warszawa, ul. VI Poprzeczna 14	Wee
24	„CEBEKA” Sp. z o.o.	04-637 Warszawa, ul. IX Poprzeczna 3	Opc
25	Elżbieta Śmiech – PHU „AUTO-GAZ”	05-074 Halinów, Wielgolas Duchowski 43A	Opc
26	KON – TECH Krzysztof Jaszczuk	05-075 Warszawa-Wesoła, ul. Kilińskiego 38	Opc
27	„ARGAZ” Ewa Wardzyńska	05-085 Kampinos, Strzyżewo 40	Opc
28	Mieczysław Pękała	05-090 Raszyn, Rybie, ul. Spokojna 7	Opc
29	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej	05-100 Nowy Dwór Mazowiecki, ul. Gen. J. P. Morawicza 3	Opc
30	Adam Miller – MILTOM Stacja Paliw	05-100 Nowy Dwór Mazowiecki, ul. Segmentowa 10	Opc
31	Farm Produkt Bogdan Wysocki Spółka Jawna	05-100 Nowy Dwór Mazowiecki, ul. Sportowa 74/17	Opc
32	Anna Turowska – PHU TURAJ	05-119 Legionowo, ul. Zegrzyńska 45/27	Opc
33	Krzysztof Ostaszewski – GEOWIERT	05-120 Legionowo, ul. Batorego 39A	Opc
34	„OTO-GAZ” SC Jacek Otowski, Andrzej Otowski	05-120 Legionowo, ul. Złota 17A	Opc
35	PH „BIT-MK” Kaczmarek, Siwek Spółka Jawna	05-123 Chotomów, ul. Bagienna 1a	Opc
36	Firma Handlowo-Gastronomiczna Marlena Krajewska	05-155 Leoncin, Wilków n/Wisłą 25	Opc
37	Zbigniew Młynarski	05-200 Wołomin, ul. Partyzantów 81	Opc
38	Spółdzielnia Kólek Rolniczych w Duczkach	05-200 Wołomin, ul. Szosa Jadowska 56	Opc
39	Arkadiusz Dorosz – ARE-GAZ	05-200 Wołomin, ul. Wileńska 66/19	Opc
40	Andrzej Panufnik – Dystrybucja Gazu FUH „DAP AUTO-GAZ”	05-230 Kobyłka, ul. Nadarzyńska 38	Opc

41	PAL – POL Dariusz Marek Oldak	05-240 Tłuszcz, ul. Charzewskiego 2/13	Opc
42	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Dąbrowce	05-252 Dąbrowka, ul. Kościelna 19	Opc
43	Agnieszka Janicka – SPEED AUTO-GAZ	05-270 Marki, ul. Szczęśliwa 31	Opc
44	Krystyna Antosiewicz – Stacja Benzynowa	05-300 Mińsk Mazowiecki, Stojadła, ul. Kolbielska 39	Opc
45	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Mińsku Mazowieckim SA	05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Warszawska 222	Opc
46	Stacja Paliw „PALIWOX” Jertzak Spółka Jawna	05-304 Stanisławów 1	Opc
47	Stacja Gazowa LPG Albin Kubicki	05-310 Kałuszyn, ul. Warszawska 2B	Opc
48	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Andrzej Boruciński	05-310 Kałuszyn, ul. Zamojska 17	Opc
49	Barbara Świątek, Monika Świątek-Król, Mariusz Świątek, Teodor Andrzej Świątek – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe SAMMB-POL SC	05-334 Latowicz, Kol. Rozstanki 35	Opc
50	Sławomir Trynkos – Przedsiębiorstwo Handlowo- -Uslugowe „CARGAZ”	05-500 Piaseczno, ul. Dworcowa 3	Opc
51	Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych „POL – AQUA” SA	05-500 Piaseczno, ul. Dworska 1	Opc
52	Stacja Paliw STAN – EN SC Wieteska Stanisław, Wieteska Hanna	05-500 Żabieniec, ul. Asfaltowa 4	Opc
53	Perfetti van Melle Polska Sp. z o.o.	05-555 Tarczyn, Rembertów, ul. Spokojna 1	Wee
54	Jan Michalczak – Przedsiębiorstwo Handlowo- -Uslugowe „MITAR”	05-555 Tarczyn, ul. 1-go Maja 46	Opc
55	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o.	05-600 Grójec, ul. Laskowa 26	Opc
56	Jarosław Bielski – Firma Usługowo-Handlowa „BIELSKI”	05-600 Mława, ul. Warszawska 127	Opc
57	Stanisław Bedyński STACJA PALIW	05-610 Goszczyn, Kolonia Bądków 12	Opc
58	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe BIS SC Cezary Potrzebowski, Zofia Potrzebowska	05-620 Błędów, Lipie	Opc
59	Bogdan Bednarczyk, Jacek Gniadzik, Stefania Stańczak – „MADOX” SC	05-620 Błędów, ul. Stary Rynek 25	Opc
60	„Sokół” Sp. z o.o.	05-650 Chynów, Nowe Grobice	Opc
61	Stacja Paliw „KONARPOL” Spółka Jawna Wanda Sowińska, Ewa Smaga, Lidia i Zbigniew Pietrzyccy	05-660 Warka, Konary 109	Opc
62	Spółdzielnia Kółek Rolniczych	05-824 Kludzienko, Grodzisk Mazowiecki z/s w Kludnie Starym	Opc
63	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Duchnicach	05-850 Ożarów Mazowiecki, Duchnice, ul. Ożarowska 28/30	Opc
64	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Przewodowie	06-126 Gzy	Opc
65	„Firma Produkcyjno-Handlowo-Uslugowa Szejnkowski Dariusz”	06-150 Świercze, ul. Kolejowa 3	Opc
66	Sprzedaż Paliw Łukasz Kozłowski	06-200 Maków Mazowiecki, ul. Przasnyska 75	Opc
67	Kazimierz Lejman	06-210 Płonawy, Łęg 5	Opc
68	„Stacja Paliw Płynnych KANOIL Bogumiła i Eugeniusz Kanieccy”	06-400 Ciechanów, ul. M. Kasprzaka 31	Opc
69	Zakład Budowlany Delta Jacek Kunicki, Bogusław Urbaniak, Antoni Żerański Spółka Jawna	06-400 Ciechanów, ul. Niechodzka 11	Opc
70	Derlatka Mirosław Czesław – Stacja Paliw „DERMAX”	06-400 Ciechanów, ul. Płocka 32	Opc
71	„DUOPAL” Eugeniusz Wierzbicki, Jan Stopczyński	06-400 Ciechanów, ul. Śmiecińska 13	Opc
72	Tomasz Krajewski – Sprzedaż Artykułów Ropopochodnych i do Produkcji Rolnej	06-456 Ojrzeń, Wola Wodzyńska 11	Opc
73	„Detaliczna Sprzedaż Paliw i Olejów – Krajewski Arkadiusz”	06-456 Ojrzeń, Wola Wodzyńska 11	Opc
74	Krzysztof Wieczorek – AUTO-GAZ, Stacja Paliw, Zakład Produkcyjno-Piekarniczy	06-460 Grudusk, ul. Konopnickiej 18	Opc

75	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe TRANSMIK Karola Nowakowska	06-500 Mława, ul. Torfa Załęskiego 6	Opc
76	Stacja Tankowania Samochodów Gazem Płynnym Propan-Butan „GAS – OIL” Arkadiusz Budzyński	06-550 Szreńsk, ul. Żuromińska 1	Opc
77	„JAR-MET” Spółka Jawna	07-100 Węgrów, ul. Kościuszki 94	Opc
78	Kazimierz Klimek – PPHU „ON-TRAK”	07-140 Sadowne, Ocięta 101	Opc
79	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Agro-Handlowiec” K. i J. Szymański	07-200 Wyszaków, ul. I Armii Wojska Polskiego 208	Opc
80	Polski Transport Międzynarodowy Sp. z o.o.	07-200 Wyszaków, ul. Przemysłowa 5	Opc
81	Benedykt Garbarczyk – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „B – OIL”	07-200 Wyszaków, ul. Pultuska 98 A	Opc
82	Bogdan Wroniak „Stacja Paliw Tank – Gaz”	07-217 Zatory 94	Opc
83	Stacja Paliw – Zbigniew Łazicki	07-230 Zabrodzie, Niegów, ul. Handlowa 15	Opc
84	A. Szolkowska – Sklep „Zieleniak”	07-306 Brok, ul. Dąbrowskiego 26	Opc
85	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „AL-AN” Stacja Paliw Wrochna Spółka Jawna	07-306 Brok, ul. Jana Pawła II 83	Opc
86	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Nurze	07-322 Nur, ul. Czyżewska 1	Opc
87	Spółdzielnia Usług Rolniczych Boguty	07-325 Boguty, ul. Lipowa 5	Opc
88	STACON TIS DUSZAK Spółka Jawna	07-420 Kadzidło, ul. Ogrodowa 5	Opc
89	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „ALDO” Leszek Długolecki, Andrzej Długolecki Spółka Jawna	07-431 Czarnia, Surowe 116	Opc
90	Bożena Krzynówek, Roman Krzynówek – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „ROMANEKS” SC	07-437 Łyse, ul. Sienkiewicza 65	Opc
91	Barbara Kurowska – BAR-GAZ	08-100 Siedlce, Ujrzanów 28	Opc
92	Przedsiębiorstwo Robót Drogowych „Regionalne Drogi Podlaskie” Sp. z o.o.	08-102 Siedlce, ul. Brzeska 128	Opc
93	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Siedlcach Sp. z o.o.	08-102 Siedlce, ul. Starzyńskiego 20	Opc
94	Spółdzielnia Usług Rolniczych w Zbuczynie	08-106 Zbuczyn Poduchowny, ul. Dębowa 4	Opc
95	Piotr Okniński – „AUTO-KOŁO”	08-106 Zbuczyn, ul. Siedlecka 62	Opc
96	Alicja Ciok, Sławomir Chromiński – ACS SC	08-110 Siedlce, ul. 11 Listopada/Jagielly	Opc
97	„HANDPAL” Spółka Jawna Zedler, Nasitowska, Kosieradzki	08-110 Siedlce, ul. Czerwonego Krzyża 45	Opc
98	Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe Stanisław Krasuski	08-110 Siedlce, ul. Sokolowska 58/24	Opc
99	„ELMO-SIEDLCE” Sp. z o.o.	08-110 Siedlce, Żelków-Kolonia, ul. Akacja 1	Opc
100	Sawicki Dariusz „MADAR”	08-110 Siedlce, Żelków-Kolonia, ul. Siedlecka 19	Opc
101	Andrzej Okniński „TRANS – PAL”	08-110 Siedlce, Żelków-Kolonia, ul. Siedlecka 58	Opc
102	Marian Celiński-Spodar – TRANS-MIL	08-112 Wiśniew, ul. Siedlecka 8A	Opc
103	Aneta Sysik, Agnieszka Kryńska – „PETROAS” SC	08-130 Kotuń, Broszków 22A	Opc
104	Maciej Bolesta – Firma Handlowo-Uslugowa BOMIX	08-200 Łosice, Niemojki 216	Opc
105	Cezary Pawłowski, Andrzej Pawłowski, Janina Pawłowska – Przedsiębiorstwo Produkcyjno- -Handlowo-Uslugowe „CEZAND – BIS” SC	08-200 Łosice, ul. Kopernika 7	Opc
106	Roman Korbut – Firma KOR-PAL	08-200 Łosice, ul. Narutowicza 27/7	Opc
107	Anna Olesiuk – „Anna Olesiuk Stacja Paliw”	08-200 Łosice, ul. Rynek 26	Opc
108	Szczepan Grochowski – Stacja Paliw w Łosicach	08-200 Łosice, ul. Sosnowa 11	Opc
109	Michał Golec – Firma Handlowo-Uslugowa MIGO-BENZ	08-210 Platerów, Kolonia Ostromęczyn	Opc
110	„TRANS-MIĘS” Sp. z o.o.	08-300 Sokółów Podlaski, ul. Aleja 550-lecia 2	Opc
111	Agnieszka Pencak – Przedsiębiorstwo Handlowo- -Uslugowe „PEN-GAZ”	08-300 Sokółów Podlaski, ul. Łąkowa 12	Opc

112	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „SOKOŁÓW” w Sokolowie Podlaskim SA	08-300 Sokółów Podlaski, ul. Ząbkowska 2	Opc
113	Spółdzielnia Kółek Rolniczych	08-304 Jabłonna Lacka, ul. Targowa 12	Opc
114	Kraska Hanna – Firma Usługowo-Handlowo- -Produkcyjna „PAKROL” i Kraska Tadeusz	08-320 Sterdyń, ul. Spółdzielcza 5	Opc
115	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	08-330 Kosów Lacki, ul. Parkowa 2	Opc
116	Stacja Paliw Cezary Jasiński	08-400 Garwolin, Al. Legionów 4A	Opc
117	Piotr Floriańczyk – SUPER – GAZ GARWOLIN	08-400 Garwolin, ul. Józefa Bema 50	Opc
118	Marcin Graff	08-412 Borowie, Słup Pierwszy 1A	Opc
119	Spółdzielnia Kółek Rolniczych	08-450 Łaskarzew, ul. Klonowa 1	Opc
120	Stawomir Kalbarczyk – „TRANS-GAZ”	08-840 Maciejowice, ul. Piramowicza 17	Opc
121	Wiesław Ziółkowski – Przedsiębiorstwo Produkcyjno- -Handlowe „VOLT-GAZ”	09-100 Płońsk, ul. Krasickiego 31	Wee
122	Wiesław Michalski, Barbara Michalska – „Michalski-MOTORS”	09-100 Płońsk, ul. Mazowiecka 6a	Opc
123	Remigiusz Morawski – Przedsiębiorstwo Usługowo- -Handlowe L.P.G. DROBIN	09-140 Raciąż, ul. Jana Pawła II 1a/12	Opc
124	Mochocki Cezary Przedsiębiorstwo Handlowo- -Usługowe „PROLOG”	09-164 Dzierżążnia 31A	Opc
125	Stasiak Lech Stacja Paliw „ONMEL”	09-200 Sierpc, ul. Jagielly 26	Opc
126	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „DARGAZ” Dariusz Lemanowicz	09-212 Lelice, Goleszyn, ul. Zdrojowa 2	Opc
127	DANEW Andrzej Gapiński – Jan Sulikowski Spółka Jawna	09-214 Mochowo 21	Opc
128	Stacja Paliw S.C. R. Małkowski, W. Pogorzelski	09-226 Zawidz Kościelny, Stropkowo	Opc
129	Mirosław Bombalicki – Usługi Transportowe „TRANSPOL”	09-228 Ligowo, Rokicie 23	Opc
130	Ryszarda Purzycka – Wytwarzanie Energii Elektrycznej	09-304 Lubowidz, ul. Młyńska 6	Wee
131	„Depra-Bis” Piotr Prądyński	09-400 Płock, ul. Chopina 36	Opc
132	Wiesław Lis – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „WILIS”	09-400 Płock, ul. Jasna 15 b	Opc
133	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe PETRO PALIWA Usarkiewicz Piotr	09-400 Płock, ul. Orlińskiego 4/1 m. 44	Opc
134	SEA – OIL Sp. z o.o.	09-400 Płock, ul. Tysiąclecia 10 lok. 14	Opc
135	„DEPRA” Handel-Usługi B. Prądyński i S-ka Spółka Jawna	09-411 Płock, ul. Zglenickiego 42	Opc
136	Kazimierz Zawadzki – Zakład Handlowo-Usługowy	09-440 Staroźreby, ul. Płocka 34a	Opc
137	„JUMAST” Marek Chojnacki, Stefan Chojnacki, Jerzy Ignacy Chojnacki Spółka Jawna Oddział: Bulkowo-Butary	09-454 Bulkowo, Bulkowo-Butary	Opc
138	Spółdzielnia Usług Rolniczych w Małej Wsi	09-460 Mała Wieś	Opc
139	Hanna Kioch – Firma Handlowo-Usługowa „KIOCH”	09-460 Mała Wieś, ul. Płońska 20	Opc
140	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Olsztynie	10-417 Olsztyn, ul. Towarowa 20B	Opc
141	Romuald Łukaszewicz – Mała Elektrownia Wodna Nowe Marcinkowo	10-445 Olsztyn, ul. Kołobrzaska 13H/18	Wee
142	MZ TRADE Marek Zambrzycki	10-575 Olsztyn, Al. Marszałka J. Piłsudskiego 10/14	Opc
143	FALCO-MOTO Sp. z o.o.	10-602 Olsztyn, ul. Pstrowskiego 28	Opc
144	„WEKTA” Transport i Usługi Choiński, Choiński, Chelstowski Spółka Jawna	10-604 Olsztyn, ul. Hibnera 47	Opc
145	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Jan Obrębski	11-015 Olsztynek, ul. Gdańska	Opc
146	AUTO-GAZ M&S Matylda Stelmaszyńska	11-036 Gietrzwałd, Zdrojek 33	Opc
147	Stacja Autogaz – Franciszek Achramowicz	11-040 Dobre Miasto, Kabikiejny Dolne 21	Opc
148	Warmińsko-Mazurskie Przedsiębiorstwo Drogowe Sp. z o.o.	11-041 Olsztyn, Gutkowo 49	Opc
149	Tomasz Królak – Mała Elektrownia Wodna MAKÓW	11-100 Lidzbark Warmiński, ul. Gen. Józefa Bema 17	Wee

150	Zdzisław Solkiewicz Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe Eksport-Import	11-130 Orneta, ul. Wojska Polskiego 4/5	Opc
151	Elektrownia Wodna „Kasztanowo” Henryk Janowiak	11-135 Lubomino, Eldyty Wielkie 19A	Wee
152	„BARTKO” Sp. z o.o.	11-200 Bartoszyce, ul. Bema 40	Opc
153	„POLBART” Rumiński i Wspólnicy Spółka Jawna	11-200 Bartoszyce, ul. Warszawska 23	Opc
154	PPHU „PTASZNIK” SC Troszczyński Tomasz, Pieza Marian	11-200 Górowo Iławieckie, ul. Przemysłowa 11	Opc
155	Marian Kaczmarczyk – Stacja Paliw	11-210 Sępole, ul. Lipowa 8/21	Opc
156	Kazimierz Solomin	11-400 Kętrzyn, ul. Łąkowa 9	Wee
157	Firma Handlowa „Bielpol” Wiesław Kazimierz Bielicki	11-600 Węgorzewo, ul. Przemysłowa 5	Opc
158	BOSS 19 Sp. z o.o.	11-700 Mrągowo, ul. Młodkowskiego 40A	Opc
159	JAN-GAZ Ewa Święcka	11-700 Mrągowo, ul. Olsztyńska 14	Opc
160	Mirosław Kozdroń – PW „GASOLINA”	11-700 Mrągowo, ul. Widok 5B	Opc
161	FS FAVORIT FURNITURE SZCZYTNO Sp. z o.o.	12-100 Szczytno, ul. Gnieźnieńska 2	Wee
162	Grzegorz Kuś – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „OSKAR”	12-100 Szczytno, ul. Krzywa 1	Opc
163	Beata Bałazy	12-130 Pasym, ul. 1 Maja 1	Opc
164	Ryszard Kozikowski – Zakład Wielobranżowy „ERKO”	12-200 Pisz 1, ul. Olsztyńska 48A	Opc
165	Ryszard Grygoruk – Przedsiębiorstwo „R-GAS”	12-200 Pisz, ul. A. Mickiewicza 14/14	Opc
166	Antoni Góralski – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „BETA”	12-221 Ruciane-Nida, ul. Kwiatowa 7/34	Opc
167	Pytlarczyk Krystyna – „AUTO-GAZ”	13-100 Nidzica, Litwinki	Opc
168	Adam Szempliński Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe	13-100 Nidzica, ul. Warszawska 12 B/2	Opc
169	Zbigniew Jastrzębowski Stacja Paliw	13-113 Janowo, Komorowo 32	Opc
170	Maria Garbacz – Mała Elektrownia Wodna „Kurojady”	13-200 Działdowo, ul. Księżodworska 5/7	Wee
171	Leszek Siedliński – Firma Usługowo-Handlowa	13-200 Działdowo, ul. Południowa 7	Opc
172	Aniela Gapińska– Mała Elektrownia Wodna	13-324 Grodziczno, Lorki 36	Wee
173	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe TRANSPORT-MORLINY Sp. z o.o.	14-100 Ostróda, Morliny 15	Opc
174	Stacja Paliw P. Pesta, J. Tarasiuk, Cz. Iwaniuk Spółka Jawna	14-100 Ostróda, ul. Czarnieckiego 52	Opc
175	Jan Kościanek – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Stacja Paliw nr 1	14-310 Miłakowo, ul. Dworcowa 12	Opc
176	„SEM-EX” – Jan Semeniuk	14-400 Pasłęk, ul. Ogrodowa 42d	Opc
177	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	14-400 Pasłęk, ul. Piłsudskiego 6	Opc
178	Stacja Benzynowa SC Bogusław Szczerba, Aleksander Szczerba	14-405 Wilczęta, Wilczęta 99	Opc
179	Stacja „AUTO – GAZ” – Roman Siekierski	14-520 Pieniężno, Cieszęta 205	Opc
180	PHU „LEDA” Czesław Królak	15-113 Białystok, ul. Gen. Wł. Andersa 38	Opc
181	Podlaskie Centrum Dystrybucji Gazu „BART” Anna Łojewska	15-157 Białystok, ul. Wiklinowa 32	Opc
182	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe WOJMAR Wojciech Szalaj	15-161 Białystok, ul. Trawiasta 8/36	Opc
183	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe Tadeusz Dąbrowski	15-182 Białystok, ul. 27 Lipca 40/2	Opc
184	Alina Królak PHU „ALKA”	15-197 Białystok, ul. Dolistowska 1	Opc
185	Ali-Kam Hasin Farhan	15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 57	Opc
186	AUTOGAZ SC A. Wilimajtyś, B. Murawski	15-397 Białystok, ul. Kopernika 60	Opc
187	PARTNER-GAZ SC Polonowska Elżbieta, Mirski Wojciech	15-463 Białystok, ul. Czysta 32	Opc
188	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Białymstoku	15-482 Białystok, ul. Fabryczna 1	Opc
189	„SAWA” Bogusław Sawicki	15-502 Białystok, ul. Plażowa 2	Opc
190	Stacja Paliw Mariusz Szczuka	15-601 Białystok, ul. Solniczki 2	Opc
191	Przedsiębiorstwo Elektryfikacji i Robot Instalacyjnych „ELTOR” Sp. z o.o.	15-620 Białystok, ul. Elewatorska 11	Opc
192	PHU „IWTR” Władysław Tiszuk	15-631 Białystok, ul. Niewodnicka 1A	Opc

193	„AUTO-GAZ” Mariusz Grodzki	15-662 Białystok, ul. Stroma 7/16	Opc
194	PHU „GAMEX” – Henryk Gawryło	15-703 Białystok, Al. Jana Pawła II 79/25	Opc
195	Andrzej Pietrzykowski, Tomasz Stolik PHU „A-TOM” GAZ SC	15-740 Białystok, ul. Antoniukowska 41A	Opc
196	„GAZ” SC Alicja Rutkowska, Jerzy Rutkowski	15-794 Białystok, ul. Gajowa 99	Opc
197	Tomasz Zawadzki – Stacja Paliw w Dobrzyniewie	16-002 Dobrzyniewo Kościelne, Dobrzyniewo Duże, ul. Białostocka 101	Opc
198	Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy „MARAND” Andrzej Pólkośnik	16-010 Wasilków, Jurowce, ul. Świerkowa 11	Wee
199	Zdzisław Szymczyk, Tadeusz Kownierowicz C.S.K. „TRIOGAS” SC STACJA AUTOGAS	16-020 Czarna Białostocka, ul. Piłsudskiego 45	Opc
200	PHU „ALEX” AUTOGAZ-WULKANIZACJA Aleksiejczuk Krzysztof	16-060 Zabłudów, ul. Białostocka 70	Opc
201	Spółdzielnia Kółek Rolniczych	16-070 Choroszcz, ul. Zastawie 1	Opc
202	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „KRESPOL” Sp. z o.o.	16-100 Sokółka, ul. Białostocka 204	Opc
203	Stacja Paliw – Dorota Stasieluk	16-140 Korycin, Skindzierz 3	Opc
204	Hurtownia Artykułów Przemysłowych Import – Eksport Radosław Kalinowski	16-200 Dąbrowa Białostocka, ul. 1000-lecia PP 34	Opc
205	Jacek Urban – PUH „MONTER-GAZ”	16-200 Dąbrowa Białostocka, ul. Gen. Sulika 6/27	Opc
206	Zakład Gazownictwa Bezprzewodowego Jarosław Marek Grzęda	16-300 Augustów, ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich 9/13	Opc
207	Stanisław Kamiński – Zakład Gazownictwa Bezprzewodowego	16-300 Augustów, ul. Osiedlowa 3/12	Opc
208	Baranowski Tadeusz Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „TEGAZ”	16-300 Augustów, ul. Słowackiego 56	Opc
209	ASTRA Sp. z o.o.	16-300 Augustów, ul. Turystyczna 18	Opc
210	Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy „KORA” Murawski Marek, Czerwiński Zygmunt SC	16-310 Sztabin, Krasnoborki 10	Opc
211	Ryszard Góral Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „IMBUD”	16-400 Suwałki, ul. Buczka 100	Opc
212	Anna Bobrowska, Teresa Pruszyńska, Teresa Seredyka – „EKOWIATR” SC	16-400 Suwałki, ul. Karola Szymanowskiego 4/26	Wee
213	Edwin Leśniewski „EKSPRES GAZ”	16-400 Suwałki, ul. Kowalskiego 22/39	Opc
214	Przedsiębiorstwo Remontów i Budownictwa Ogólnego Sp. z o.o.	16-400 Suwałki, ul. Przytorowa 2	Opc
215	Tadeusz Jurewicz Firma Handlowo-Usługowa	16-400 Suwałki, ul. Reja 70/10	Opc
216	Jolanta Katarzyna Bobrowska, Robert Bobrowski „EXPRESS GAZ” SC	16-400 Suwałki, ul. Różana 19	Opc
217	Agnieszka Kulbacka – Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „SIEJNIK”	16-400 Suwałki, ul. Utrata 1a	Wcc, Pcc
218	„PĘDZIWIATR” Sp. z o.o.	16-407 Wiżajny	Wee
219	Stefan Stelmak – Mała Elektrownia Wodna	16-423 Bakalarzewo, ul. Młyńska 12	Wee
220	MARK-MARKET Marek Chomaniuk	17-100 Bielsk Podlaski, ul. Białostocka 4	Opc
221	Transport Spedycja Handel SULICH Sp. z o.o.	17-100 Bielsk Podlaski, ul. Żwirki i Wigury 63	Opc
222	Jan Sokolowski – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „SOKÓŁ”	17-120 Brańsk, ul. Sienkiewicza 45	Opc
223	PAL Pacewicz, Antoniuk Spółka Jawna	17-200 Hajnówka, ul. Siewna 22	Opc
224	Leoncjusz Ławrynowicz Autoryzowany Serwis Fiat Zakład Mechaniki Pojazdowej	17-200 Hajnówka, ul. Warszawska 111	Opc
225	Borys Romaniuk	17-207 Czyże, ul. Zbucz 2A	Opc
226	„POLTRANS” Krajowy i Międzynarodowy Transport Spółdzielczy	17-300 Siemiatycze, ul. Kościuszki 86	Opc
227	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej	17-300 Siemiatycze, ul. Kościuszki 88	Opc
228	Stacja Paliw Tatiana Osmólska	17-306 Dziadkowice 36	Opc
229	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „KRASOWSKI” – Krasowski Mirosław	17-312 Drohiczyn, ul. W. Ks. Witolda 27	Opc

230	Stacja Paliw – Ewa Derewońko	17–315 Grodzisk, ul. Sportowa 4A	Opc
231	PW – Falkowski Andrzej	18–100 Łapy, ul. Konopnickiej 13	Opc
232	Alina Sylpaczuk – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ARS”	18–100 Łapy, ul. Parkowa 6	Opc
233	Stacja Paliw Wnorowski Zdzisław	18–208 Kulesze Kościelne, ul. Główna 12	Opc
234	Iwona Roszkowska ZAKŁAD HANDLOWO-USŁUGOWY „ANRYS”	18–218 Sokoly, ul. Szosa Białostocka 4	Opc
235	Budlewski Artur „Art-Gaz”	18–220 Czyżew Osada, ul. Szkolna 52	Opc
236	Roman Murawski – MEWODLEW	18–230 Ciechanowiec, ul. Łomżyńska 59	Wee
237	Tadeusz Marian Murawski	18–230 Ciechanowiec, ul. Wojska Polskiego 5b/24	Opc
238	AUTO-GAZ Stanisław Śliwowski	18–300 Zambrów, ul. Białostocka 57 A	Opc
239	„ZAM-GAZ” SC Leszek Jastrzębski, Tadeusz Skarzyński, Henryk Żelaźnicki	18–300 Zambrów, ul. Papieża Jana Pawła II 8/30	Opc
240	Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne „AGRO-ROLNIK” Sp. z o.o.	18–411 Śniadowo, ul. Kościelna 10	Opc
241	Robert Orzolek, Krzysztof Orzolek, Stanisław Orzolek „ASTOR” SC	18–500 Kolno, Zabiele 156	Opc
242	Sklep Wielobranżowy „OLGAZ” Wiesław Antoni Olechno	19–100 Mońki, ul. Białostocka 40	Opc
243	Dystrybucja Gazu PROPAN-BUTAN SC L. Kulbacki, K. Chojnowski, J. Chojnowski	19–203 Grajewo, ul. Wiórowa 18	Opc
244	Stacja Paliw Malinowski Lech	19–206 Rajgród, Tama k/Rajgrodu	Opc
245	„ROLMEX” Spółka Jawna Wiesław Drobiński, Kazimierz Niebrzydowski	19–230 Szczuczyn, ul. Grunwaldzka 3	Opc
246	Stacja „AUTO-GAZ” Sp. z o.o.	19–230 Szczuczyn, ul. Kilińskiego 19a	Opc
247	Justyna Mużyło – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „NORTON”	19–300 Elk, ul. Korsaka 8	Opc
248	Robert Czupuryn – Pośrednictwo i Handel Paliwami „OKTAN”	19–400 Olecko, Osiedle Nad Legą 2/18	Opc
249	„LEGATO” Sp. z o.o.	20–064 Lublin, ul. Prusa 8	Opc
250	„SIMEX” Sp. z o.o.	20–147 Lublin, Al. Spółdzielczości Pracy 47	Opc
251	Bogusław Chaba, Leszek Dębski – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MARK” SC	20–234 Lublin, ul. Metalurgiczna 7	Opc
252	M.P. PLUS Mirosław Paczkowski	20–258 Lublin 62, Turka 237b	Opc
253	„TRANS-WAG” Sp. z o.o.	20–309 Lublin, ul. Łęczyńska 58	Opc
254	GRAND Sp. z o.o.	20–418 Lublin, ul. Nowy Świat 23C/25	Opc
255	Alfred Fijałkowski – „PETROTECHNIKA” Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe	20–448 Lublin, ul. Sierpińskiego 26	Opc
256	„PETRONUS” Sp. z o.o.	20–612 Lublin, ul. Głęboka 29 lok. 29	Opc
257	Barbara Chudzik AUTO-NAPEŁ-GAZ	20–854 Lublin, ul. Żywnego Wojciecha 7/18	Opc
258	Małe Elektrownie Wodne „MEWAS” Andrzej Sługocki	20–858 Lublin, ul. Zygmunta Noskowskiego 17	Wee
259	„KOGA-GAZ” S. Kowalewski, M. Frankiewicz Spółka Jawna	21–002 Jastków, Marysin, ul. Ziemska 36	Opc
260	Stefan Kowalewski FPHU „KOGA”	21–002 Jastków, Marysin, ul. Ziemska 36	Opc
261	PHU RESPOL Ścibor Roman	21–010 Łęczna, ul. Leśna 8	Opc
262	EKO-PAL Ryszard Wójcik	21–013 Puchaczów, Nadrybie Ukazowe 28	Opc
263	Zbigniew Wałenkiewicz	21–030 Motycz, Konopnica 240 C	Opc
264	Zakład Usługowo-Handlowo-Produkcyjny „ŚWISTRANS” Marek Świst	21–044 Trawniki, Trawniki-Kolonia 200	Opc
265	Henryka Sidor	21–080 Garbów, Wola Przybysławska 253a	Opc
266	„GAZ-AR” SC Adam Grylicki, Roman Kacprzak-Błaszczak	21–100 Lubartów, ul. Gazowa 1	Opc
267	Andrzej Sowa Stacja Paliw	21–103 Lubartów, Kol. Skrobów 104H	Opc
268	Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowo-Uslugowe „ROMA” Roman Turowski, Marian Jabłoński Spółka Jawna	21–110 Ostrów Lubelski, ul. Spółdzielcza 1	Opc

269	Firma Handlowo-Uslugowa AND-GAZ Andrzej Sajdlowski	21-132 Kamionka, Kierzkówka 26a	Opc
270	Andrzej Nicpoń	21-150 Kock, ul. Kleeberga 66	Opc
271	Marian Witold Siepsiak „MAJA” PPHU	21-200 Parczew, ul. Bema 14	Opc
272	Teresa Jędrzejewska, Iwona Jędrzejewska - PW POLMOD AUTO - SERWIS SC	21-200 Parczew, ul. Lubartowska 11	Opc
273	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.	21-200 Parczew, ul. Piwonia 73	Opc
274	Urszula Czech, Lesław Czech - „GAZPAR” Stacja Gazu SC	21-200 Parczew, ul. Polna 38	Opc
275	Jerzy Antoni Mazurek - Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „JAN-DEX”	21-200 Parczew, ul. Szpitalna 4	Opc
276	Grzegorz Howorus - Przedsiębiorstwo Handlowo- -Usługowe „HOWORUS”	21-200 Parczew, ul. Warszawska 18	Opc
277	Katarzyna Rogulska, Arkadiusz Trykacz - „A&K” SC Stacja Paliw	21-210 Milanów, Rudno III 18A	Opc
278	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „TRAFIC” Spółka Jawna	21-300 Radzyń Podlaski, ul. Budowlanych 1	Opc
279	„SIMWNA” Spółdzielnia Zakład Pracy Chronionej	21-300 Radzyń Podlaski, ul. Gen. Kleeberga 10	Opc
280	Kazimierz Pasim - AUTO-GAZ	21-300 Radzyń Podlaski, ul. Warszawska 131	Opc
281	Grzywacz Beata Usługi Transportowe	21-302 Kąkolewnica, Polskowola 131B/5	Opc
282	Firma „TOMEX” Tomasz Szczęśniak	21-311 Komarówka Podlaska, ul. I Armii WP 24	Opc
283	Dudek Wojciech Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Usługowo-Handlowe „Trans-Gas”	21-320 Bedino Radzyńskie 14	Opc
284	Zając Jacek Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „Tang-Gaz”	21-320 Bedino Radzyńskie, Białka 154A/4	Opc
285	Cieślak Jarosław Usługi Handlowo-Gastronomiczne	21-400 Łuków, Dminino 42A	Opc
286	Kondracki Rafał „TOBI”	21-400 Łuków, Osiedle Unitów Podlaskich 9/23	Opc
287	Grzegorz Głębicki, Zbigniew Suchodolski Firma Usługowo-Handlowa „GREDAR” SC	21-400 Łuków, Świdry 101 A	Opc
288	Sławomir Chajkowski AUTO-GAZ „SASMI”	21-400 Łuków, ul. Radzyńska 9c	Opc
289	Zakład Mięсны „Wierzejki” J., M. Zdanowscy Spółka Jawna	21-405 Zembry, Wierzejki 4	Opc
290	Marian Gajownik	21-412 Adamów, ul. Cementarna 82	Opc
291	CZE-GAZ Auto Serwis Kruk Czesław	21-412 Adamów, ul. S.G.O. Polesie 2	Opc
292	FUH CETAN Krzysztof Cienkusz	21-413 Serokomla, ul. Warszawska 48	Opc
293	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KOMUNALNIK Sp. z o.o.	21-500 Biała Podlaska, Al. Jana Pawła II 33	Opc
294	„BIELANY” SC Krzysztof Kapszukiewicz, Jarosław Milaniuk	21-500 Biała Podlaska, Bielany 25	Opc
295	Katarzyna Bechta, Maciej Bechta „PROGAZ” SC	21-500 Biała Podlaska, ul. Powstańców 39	Opc
296	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej	21-500 Biała Podlaska, ul. Sidorska 54	Opc
297	„OLBENZ” Sp. z o.o.	21-500 Biała Podlaska, ul. Warszawska 128	Opc
298	Grzegorz Struk „GEO-GAZ”	21-500 Biała Podlaska, ul. Zamkowa 1	Opc
299	PHU „LESTA” Alicja Lewtak, Zbigniew Lewtak Spółka Jawna	21-512 Zalesie, Lachówka Duża 49	Opc
300	„MEGAM” Sp. z o.o.	21-540 Małaszewicze, ul. Kolejarzy 22b	Opc
301	„OIL MAX” Sp. z o.o.	21-540 Małaszewicze, ul. Kolejarzy 22b	Opc
302	Marek Szyc - Stacja Paliw	21-542 Leśna Podlaska, ul. Białka 48	Opc
303	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Kopcik Tadeusz	21-543 Konstantynów, Kol. Komarno	Opc
304	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	21-543 Konstantynów, ul. Kościuszki 3a	Opc
305	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „AGROSTOP” Sp. z o.o.	21-550 Terespol, ul. Kościuszki 16	Opc
306	„DOR-MAJ” Spółka Jawna Adam Grzegorzcyk i Jerzy Kociuba Stacja Paliw w Dorohuczycy	22-044 Trawniki	Opc

307	Andrzej Makuch – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „AMCOGAZ”	22-100 Chelmski, ul. Kolejowa 59	Opc
308	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Produkcyjno-Handlowe, Eksport-Import PAGMEX Sp. z o.o.	22-100 Chelmski, ul. Lubelska 166	Opc
309	„PEGAZ” SC Bartnik Agnieszka, Chilimoniuk Albert	22-100 Chelmski, ul. Mirmozy 11	Opc
310	Józef Sikora – PHU EL-GAZ	22-100 Chelmski, ul. Podgórze 36	Opc
311	„ZOMAR” SA	22-100 Chelmski, ul. Stanisława Moniuszki 3	Opc
312	Andrzej Morawski, Albert Chilimoniuk POLAND GAZ SC	22-100 Chelmski, Zawadówka 35	Opc
313	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „ROLTEX SIEDLISZCZE” Sp. z o.o.	22-130 Siedliszcze 201	Opc
314	Jan Petruk, Robert Maldachowski – „BJAPROM” SC	22-135 Białopole, Buśno 86	Opc
315	Zakład Usługowo-Handlowy „SKAS” SC Krystyna Sikorska, Arkadiusz Staszczak	22-170 Rejowiec Fabryczny, ul. Ogrodowa	Opc
316	Zbigniew Szewczuk Firma Handlowo-Uslugowa „ECO-HOME SERVICE”	22-174 Brzeźno k/Chelmski 21	Opc
317	Gminny Zakład Obsługi Sp. z o.o.	22-175 Dorohusk, Kolonia Okopy	Opc
318	Rafał Krawczyk – Firma Handlowo-Uslugowa	22-200 Włodawa, ul. Długa 19	Opc
319	Mirosław Kowalik Firma Handlowo-Uslugowa „KVANT-GAZ”	22-200 Włodawa, ul. Waligóry 5	Opc
320	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ZENMAR” Sp. z o.o.	22-244 Stary Brus, Kołacze	Opc
321	Czesław Wójcik – PHU „DANKAR”	22-310 Kraśniczyn, Stara Wieś 45	Opc
322	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Żółkiewce	22-335 Żółkiewka, ul. K. R. J. Sobieskiego 33	Opc
323	Firma Handlowa Waldemar Cisak	22-400 Zamość, ul. Janczarskiego 7	Opc
324	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ALFA” Mięszyn Waldemar Szymański	22-400 Zamość, ul. Marszałka J. Piłsudskiego 63/15	Opc
325	Henryk Bazylak – Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „ŻAK”	22-400 Zamość, ul. Peowiaków 6	Opc
326	Jerzy Sajon	22-420 Skierbieszów, ul. Cementarna	Opc
327	Małgorzata Wojewoda	22-424 Sitno, Jarostawiec 246	Opc
328	Jan Jerzy Branecki PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO-HANDLOWE „AUTO-GAZ”	22-437 Łabunie, Łabuńki Pierwsze 43	Opc
329	Adam Krukowski – Elektrownia Wodna	22-448 Sulów, Tworyczów 15	Wee
330	Stacja Paliw Załoga Henryk	22-457 Horyszów, Kotlice 149a	Opc
331	Małgorzata Herc Zakład Usługowo-Handlowy „Herc-Pol”	22-470 Zwierzyniec, ul. Rudka 17B	Opc
332	Eugeniusz Malinowski	22-500 Hrubieszów, ul. Chmielna 10	Opc
333	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej Sp. z o.o.	22-500 Hrubieszów, ul. Krucza 20	Opc
334	Katarzyna Uszko „CEGIELNIA”	22-500 Hrubieszów, ul. Piłsudskiego 63/12	Opc
335	Sklep Spożywczo-Przemysłowy „MICHAŁ” Stacja Paliw Andrzej Furlepa	22-530 Mircze, ul. Kryłowska 37	Opc
336	Mariola Maliszewska	22-550 Werbkowice, ul. Kopernika 35	Opc
337	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej	22-600 Tomaszów Lubelski, ul. Lwowska 116	Opc
338	„AGROS” Zbigniew Woś i Robert Woś Spółka Jawna	22-600 Tomaszów Lubelski, ul. 29 Listopada 3	Opc
339	Firma Handlowo-Uslugowa „ROL-GAZ” Tomasz Dmitruk	22-600 Tomaszów Lubelski, ul. Generała Sikorskiego 24	Opc
340	Józef Duchalski – Mała Elektrownia Wodna w Wierzbicy	22-600 Tomaszów Lubelski, ul. Moniuszki 20	Wee
341	„MISTRAL” Sławomir Dąbrowski, Krzysztof Dąbrowski Spółka Jawna	22-600 Tomaszów Lubelski, ul. Ściegiennego 58	Opc
342	GRAN-GAZ Dystrybucja Gazu LPG – Rak Grażyna	22-600 Tomaszów Lubelski, ul. Zamojska 43 A	Opc
343	Firma Handlowo-Uslugowa – Dziura Wiesław	22-604 Tarnawatka, Tymin 8	Opc
344	Bartłomiej Radomski – Firma Handlowo-Uslugowa „BARTI”	22-630 Tyszowce, ul. Kościelna 13	Opc

345	Wojciech Radomski – Stacja Paliw „WOJTEX”	22–630 Tyszowce, ul. Wielka 98	Opc
346	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Łaszczowie	22–650 Łaszczów	Opc
347	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Hopkie	22–650 Łaszczów, Hopkie 29	Opc
348	Magdalena Grodzińska-Mazurek, Andrzej Grodziński, Sławomir Mazurek – „CAR-GAZ” SC	23–100 Bychowa, ul. Sienkiewicza 12	Opc
349	Jarosław Niedźwiedź, Jacek Bratos– Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „BAKPOL” SC	23–110 Krzczonów, Zielona	Opc
350	Firma „AUTO – MARIAN” Marian Kapica	23–200 Kraśnik, Spławy Drugie 3b	Opc
351	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „WOTEX” Wojciech Gąska	23–200 Kraśnik, ul. Przemysłowa 24	Opc
352	Mała Elektrownia Wodna Zenon Drobek	23–200 Kraśnik, ul. Spółdzielcza 6/14	Wee
353	Marian Mlynek – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „BAMA”	23–210 Kraśnik, ul. Asnyka 47	Opc
354	Przedsiębiorstwo Drogowe i Oczyszczania Sp. z o.o.	23–210 Kraśnik, ul. Graniczna 3	Opc
355	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	23–212 Wilkołaz	Opc
356	MIZAR – Zaręba Spółka Jawna	23–230 Trzydnik Duży, Rzeczyca Księża 32	Opc
357	ALANDEX Aleksander Dolecki	23–275 Gościeradów, Gościeradów Folwark	Opc
358	Firma Usługowo-Handlowa Alicja Marzec	23–275 Gościeradów, Księżomierz Kolonia 10	Opc
359	PHU „WUL-MOT” Jan Kamiński	23–310 Modliborzyce, ul. Długa 4	Opc
360	Firma Handlowo-Uslugowa „GIL” Jan Gil	23–310 Modliborzyce, ul. Piłsudskiego 9	Opc
361	Józef Michalek, Krystyna Michalek – FHU „Art.-Moto-Servis”	23–320 Batorz, Batorz Pierwszy	Opc
362	Czesław Łukasik, Halina Łukasik Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „LUK-POL” SC	23–400 Biłgoraj, Okrągłe 7 c	Opc
363	Józef Gorczyca – Handel-Uslugi	23–400 Biłgoraj, ul. Janowska 16	Opc
364	Stanisław Gorczyca SIM GAZ	23–400 Biłgoraj, ul. Janowska 16	Opc
365	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	23–400 Biłgoraj, ul. Łąkowa 13	Opc
366	Stacja Paliw „PETSUL” SC Mirosław Peć, Tomasz Peć	23–412 Łukowa 323	Opc
367	Stacja Paliw „M. T. W.” SC Mirosław Peć, Tomasz Peć, Wojciech Peć	23–412 Łukowa 323	Opc
368	Cezary Fik – PHU „AUTO-GAZ”	23–450 Goraj, ul. Rynek 600-lecia 2/4	Opc
369	Stanisław Szewczak FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA „EKO-TANK”	23–450 Goraj, Zastawie 137	Opc
370	K.W. SC Krzysztof Kielbasa, Waldemar Warchol	24–100 Puławy, ul. Grota Roweckiego 12/27	Opc
371	Marek Wójcicki „MARK”	24–100 Puławy, ul. Kollątaja 5/8	Opc
372	EKOPAL Sp. z o.o.	24–100 Puławy, ul. Włostowicka 160	Opc
373	Wiesław Ziarek	24–103 Żyrzyn, Osiny 242	Opc
374	Zakład Rolny „NIWA” Sp. z o.o.	24–130 Końskowola, ul. Pożowska 2	Opc
375	Przedsiębiorstwo Przetwórczo-Handlowe „AGRO-SUSZ” SC Szeleźniak I., Pytka R.	24–170 Kurów, Kloda 47	Opc
376	„ADMAR” SC Adam Król, Marcin Król	24–200 Bełżyce, ul. Przemysłowa 44	Opc
377	Dystrybucja Gazu Butlowego – Lech i Zbigniew Szymański SC	24–340 Kołczyn k/Józefowa	Opc
378	PH „MIRAŻ” Mirosław i Wojciech Janda SC	24–342 Boiska Stare, gm. Józefów n/Wisłą	Opc
379	Prywatne Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Roman Janczura	24–350 Chodel, ul. Bernarda Maciejowskiego 7	Opc
380	Elżbieta Myca – Firma Handlowa „PALIWO”	25–052 Sitkówka-Nowiny, Wola Murowana (przy Cementowni Nowiny)	Opc
381	Górski Paweł FHU „ALFA”	25–122 Kielce, ul. Batalionów Chłopskich 71	Opc
382	Mariusz Jamioł – ED – MAR	25–219 Kielce, ul. Ułańska 41	Opc
383	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „HURTEX” Sp. z o.o.	25–232 Kielce, ul. Starzyńskiego 2	Opc
384	Agata Nartowska	25–335 Kielce, ul. Źródłowa 21/21	Opc
385	Andrzej Muter – TUMER	25–416 Kielce, ul. Zbożowa 11 a	Opc
386	Beata Mazur – „KIN-GAZ”	25–640 Kielce, ul. Jurajska 3/18	Opc
387	Żurawska Urszula Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MAJA”	25–648 Kielce, ul. Żelaznogórska 3	Opc
388	Elektrociepłownia Kielce SA	25–668 Kielce, ul. Hubalczyków 30	Pcc
389	Wodociągi Kieleckie Sp. z o.o.	25–701 Kielce, ul. Krakowska 64	Wee

390	Czechowski Paweł – „IMPEXHANDEL”	25–705 Kielce, ul. Krakowska 161	Opc
391	Anna Nowak, Iwona Piłat – „AD-GAS” SC	25–900 Kielce, ul. Ks. Skorupki 2/6	Opc
392	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Bielinach	26–004 Bieliny, ul. Partyzantów 22	Opc
393	Dariusz Hen – PPUH „DAR – POL”	26–020 Chmielnik, Zrecze Małe 22	Opc
394	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „MAG – POL” Zofia Rabej	26–026 Morawica, Brzeziny, ul. Nidziańska 3	Opc
395	Jerzy Kubecki – Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe	26–060 Chęciny, Wolica, ul. Źródłowa 3	Wee
396	Roman Kozieł, Grzegorz Kozieł, Anna Kozieł, Robert Kozieł – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „PREEMUS” SC	26–080 Mniów, ul. Kielecka 35	Opc
397	Waldemar Socha – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „POL PETRO”	26–085 Miedziana Góra, ul. Słoneczna 33	Wee
398	Ryszard Wąsowski, Władysław Cieloch – FH „GASKAR” SC	26–110 Skarżysko-Kamienna, Al. Niepodległości 66 A	Opc
399	Krzysztof Skrzypczyk – Zakład Eksploatacji Małych Elektrowni Wodnych	26–110 Skarżysko-Kamienna, ul. Akacyjowa 12	Wee
400	PHU SC „BUD-GAZ” M., S., T. Szczepaniak	26–160 Krzepice, ul. Targowa 39	Opc
401	Elżbieta Gawrońska, Piotr Gawroński – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „PEGAZ” SC	26–200 Końskie, Sierosławice, ul. Konecka 1	Opc
402	„AUTO-ZBYT” Goworek Adam	26–200 Końskie, ul. Warszawska 56	Opc
403	Stanisław Leśkiewicz – Handel i Dystrybucja Gazem	26–200 Końskie, ul. Zielona 2	Opc
404	Waldemar Socha – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „POL PETRO”	26–212 Smyków, Królewiec 66	Opc
405	Stacja Paliw Karol Balcerak	26–225 Gowarczów, ul. Warszawska 29	Opc
406	Adam Maszewski – Usługowe Śrutowanie Zbóż, Wytwarzanie Energii Elektrycznej	26–242 Ruda Maleniecka, Koloniec 33	Wee
407	Handel Okrężny Gazem Butlowym Propan-Butan Pawlik Marek	26–260 Falków, Skórnice, ul. Folwark 32	Opc
408	Jan Oratyński – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „JAN – POL”	26–300 Opoczno, ul. Inowłodzka 24 A	Opc
409	Aleksandra Wiśniewska, Jarosław Prusinowski – PHU TEXAS	26–311 Świerże Górne, Majdany 30A	Opc
410	Wielobranżowa Firma Handlowo-Usługowa – Waśkiewicz Ryszard	26–340 Drzewica, ul. Kolejowa 32 A	Opc
411	Wiesława Gmyrek – Prywatne Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	26–414 Potworów, ul. Grabowa 10	Opc
412	Tadeusz Puton Zakład Usługowy „NON – STOP”	26–432 Wieniawa, Jabłonica 85	Opc
413	Elżbieta Matla, Stanisław Wałasik – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „KEJS” SC	26–510 Chlewiska, ul. Czachowskiego 73 A	Opc
414	Auto Eko-Gaz Bartnik Piotr	26–600 Radom, ul. Gazowa 5/7	Opc
415	„MARIMPEX II” SC Martyna Tyczyńska, Barbara Tyczyńska	26–600 Radom, ul. Kanałowa 9	Opc
416	„KOZAKIEWICZ” Spółka Jawna	26–600 Radom, ul. Kielecka 155/157	Opc
417	„OL-GAZ” Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe – Renata Pożyczka	26–600 Radom, ul. Lotnicza 51	Opc
418	Barbara Kibler, Kazimiera Gajewska – „MAZBIW” SC	26–600 Radom, ul. Maratońska 67	Opc
419	Ewa Wójtowicz – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „GALA”	26–600 Radom, ul. Raclawicka 39	Opc
420	Grzegorz Kobza – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe	26–600 Radom, ul. Warszawska 172 A/1	Opc
421	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „RATRANS” Sp. z o.o.	26–612 Radom, ul. 1905 r. nr 49	Opc
422	Dorota Małgorzata Jaworska – „NORB-GAZ”	26–617 Radom, Klwatka Szlachecka 17	Opc
423	Tadeusz Fryškowski – Zakład Produkcyjno-Handlowy „TAMIX”	26–624 Kowala, Mazowszany 36 B	Opc
424	Paweł Ćwiklak, Jarosław Baran – „AUTO-GAZ” SC	26–700 Zwoleń, ul. Kochanowskiego	Opc
425	Zbigniew Skobodziński Firma Handlowo-Usługowa	26–700 Zwoleń, ul. Ludowa 22	Opc
426	Stanisław Figurski – „AUTO-ZBYT-CZĘŚCI, AUTO-GAZ”	26–700 Zwoleń, ul. Wojska Polskiego 88 A	Opc

427	Jan Lorek	26-706 Tczów, Tczów 88	Opc
428	Kazimierz Makuch	26-902 Grabów n/Pilicą, ul. Pułaskiego 82a	Opc
429	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Stacja Paliw Tadeusz Hynek – Przemysław Hynek	26-903 Głowaczów, ul. Długa 6	Opc
430	Stacja Paliw „Tank” Maria Guba	26-922 Sieciechów, Opactwo 19	Opc
431	Dorota Złotnicka – „AUTO COMPLEX” Firma Produkcyjno-Handlowo-Uslugowa	26-922 Sieciechów, Zajezerze, ul. 28 PAL-u 5	Opc
432	Auto-Gaz SC Marianna Wiaderna, Barbara Żurowska	27-100 Ilża, Błaziny Dolne	Opc
433	Waldemar Stelmach – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „INSTAL-BUD”	27-100 Ilża, Krzyżanowice 174	Opc
434	Agencja Produkcyjno-Uslugowo-Handlowa „POLBUDROL” Sp. z o.o.	27-200 Starachowice, ul. 17 Stycznia 11	Opc
435	MATRANS SA	27-200 Starachowice, ul. Krańcowa 4	Opc
436	Robert Krawczyk „AURA” Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe	27-200 Starachowice, ul. Langiewicza 29	Opc
437	Firma Handlowo-Uslugowa Piotrowska Alicja, Piotrowski Andrzej	27-200 Starachowice, ul. Murarska 3/10	Opc
438	Dariusz Nowak – Przedsiębiorstwo Handlowo- -Uslugowe „DARMET”	27-230 Brody, Kuczów, ul. Ostrowiecka 82	Opc
439	Usługi Transportowe – Budowa Dróg Kielbiowski Ryszard	27-300 Lipsko, Gołębiów 109	Opc
440	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Wiśniopol – PAL-MASZ” Piotr Stępień	27-350 Siemno, ul. Szkolna 6 c/4	Opc
441	Adela Stępień, Piotr Stępień – Firma „Pol-Tank” SC	27-500 Opatów, Okalina Kolonia 52	Opc
442	Adela Stępień, Leopold Lenart – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „TOMGAZ” SC	27-500 Opatów, Okalina Kolonia 52	Opc
443	Stacja Paliw i Zakład Stolarki Piwowarskiej Andrzej	27-515 Tartów, Kozłówek 28	Opc
444	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Stodolach	27-532 Wojciechowice	Opc
445	Krzysztof Jezierski – „Stacja Paliw Krzysztof Jezierski”	27-580 Sadowie, Sadowie 55	Opc
446	Marcin Olszewski – INTERMANIA	27-620 Dwikozy, ul. Rzeczna 16	Wee
447	Norbert Szczudło Firma Handlowo-Uslugowa „NOR – PAL” – Stacja Paliw	27-641 Obrazów, Świątniki 26	Opc
448	Stępień Adam	28-100 Busko Zdrój, Owczary 129	Opc
449	„KEMAR” Stacja Kontroli Pojazdów Sp. z o.o.	28-133 Pacanów, ul. Beszowskiej 20	Opc
450	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Tuczępach	28-142 Tuczępy	Opc
451	Stacja Paliw SC Kazimierz Urban, Stanisław Skiba	28-160 Wiślica, Gorystawice	Opc
452	„BROPAL” Brożyna Marzena	28-206 Nienaszów, Siedliska Żmigrodzkie 74	Opc
453	Stacja Dystrybucji Gazu Propan-Butan Paweł Stępień	28-221 Osiek, ul. 11 Listopada 43	Opc
454	ELPOTERM Sp. z o.o.	28-230 Połaniec, ul. Olszewskiego 6	Pcc
455	Jerzy Rajczak	28-232 Łubnice, Łubnice 21	Opc
456	Prywatne Przedsiębiorstwo Transportowe „KRAL” Strzelec Krzysztof, Czop Alfred Spółka Jawna	28-300 Jędrzejów, ul. Dygasińskiego 125	Opc
457	Żur Adam	28-313 Imielno, Sobowice 115	Opc
458	Kazimierz Bitner	28-330 Wodzisław, Mierzawa 22	Wee
459	Gmina Sędziszów – Zakład Usług Komunalnych	28-340 Sędziszów, ul. Dworcowa 19	Pcc
460	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Leszek Cwięka	28-400 Pińczów, Pasturka 11	Opc
461	Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe „PEESTE” Sp. z o.o.	28-400 Pińczów, ul. Przemysłowa 2	Opc
462	Stacja Paliw „TANK” M. Stabosz, P. Nowak, A. Wójcikiewicz SC	28-530 Skalbmierz, ul. 5 Sierpnia 35	Opc
463	Łukasz Wiertelak – Stacja Paliw „WIMEX”	28-530 Skalbmierz, ul. W. Witosa 5	Opc
464	Wypychewicz Teresa – Stacja Paliw	29-100 Włoszczowa, Osiedle Broniewskiego 2/6	Opc
465	Przedsiębiorstwo Handlowe „JOANNA” Rak-Ligór Joanna	29-100 Włoszczowa, ul. Ewina 3	Opc
466	„TRANS-PIACH” Henryk Wójcik	29-120 Kluczewsko, Rzewuszyce 2	Opc
467	„MEWA” Beata Kielar	30-362 Kraków, ul. Ceglarska 8/10	Wee
468	BUMA SERVICE Sp. z o.o.	30-415 Kraków, ul. Wadowicka 6	Pee, Oee
469	„IMPULS” Sp. z o.o.	30-509 Kraków, ul. Legionów Piłsudskiego 17	Opc

470	Katarzyna Jelonek, Rafał Jelonek – Stacja Tankowania Gazem „STAG-GAZ” LPG SC	30–658 Kraków, ul. Łużycka 41 A	Opc
471	Fundacja – Zakład Wychowawczy im. Ks. Siemaszki	31–146 Kraków, ul. Długa 42	Wee
472	INTEGRON Sp. z o.o.	31–231 Kraków, ul. Bociana 6	Opc
473	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe EURONAFI Nowak Krystyna	31–422 Kraków, ul. Powstańców 34 lok. 9	Opc
474	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MEXOL” Sp. z o.o.	31–445 Kraków, ul. Mogilska 118	Opc
475	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o.	31–580 Kraków, ul. Nowohucka 1	Wee
476	Józef Rogóż – Firma Handlowo-Uslugowa „JARGO”	31–711 Kraków, ul. Magdaleny Samozwaniec 3	Opc
477	Firma Handlowo-Uslugowa „MEKSYK” Jerzy Bednarski, Lucyna Bednarska Spółka Jawna	31–983 Kraków, ul. Nadbrzezie 1a	Opc
478	CHRIST Sp. z o.o.	32–020 Wieliczka, Czarnochowice 171	Wee
479	Stacja Paliw Spółka Jawna Władysław Węgrzyn, Danuta Węgrzyn	32–021 Koźmice Wielkie	Opc
480	TANK-TOMAR Sp. z o.o.	32–043 Skala, ul. Langiewicza 49	Opc
481	Chelbowska Irena Firma Handlowo-Uslugowa „AUTO-LAK”	32–066 Alwernia, Poręba Żegoty 241	Opc
482	MANTA – GAZ T. Pytelewski, A. Zabiegaj Spółka Jawna	32–087 Zielonki, ul. Galicyjska 7	Opc
483	Spółdzielnia Kółek Rolniczych	32–090 Słomniki, Niedźwiedz 63	Opc
484	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Elżbieta Wójcik	32–104 Koniusza, Posądzka 63	Opc
485	Młyn Elwira Pajestka	32–104 Koniusza, Przesławice 37	Wee
486	Firma Handlowo-Uslugowa „EDMAR” Edward i Marzena Dziurzyński	32–125 Wawrzeńczyce 477	Opc
487	Skład Materiałów Budowlanych Opalu i Artykułów do Produkcji Rolnej Stanisław Drózdź	32–200 Miechów, ul. Raclawicka 101	Opc
488	Barbara Smagłowska – Firma Handlowo-Uslugowa „AGA-GAZ”	32–210 Książ Wielki, ul. Długosza 1A	Opc
489	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Olkusz SA	32–300 Olkusz, Al. 1000-lecia 1	Opc
490	Firma Handlowo-Uslugowa „PROFIL-STAL” Jakubowski Rajmund	32–400 Proszowice, ul. Kolejowa 2	Opc
491	Firma Handlowa „WTM”	32–410 Dobczyce, ul. Piastowska 9	Opc
492	Janina Kasprzyk, Jan Wiktor Kasprzyk, Marcin Tomasz Kasprzyk – Stacja Paliw J&J Kasprzyk SC	32–410 Dobrzyce, ul. Myślenicka 2	Opc
493	Mieczysław Frejek Stacja Paliw	32–413 Raciechowice, Żegartowice 87	Opc
494	Przedsiębiorstwo Handlu Spożywczego Sp. z o.o.	32–500 Chrzanów, ul. Partyzantów 1	Opc
495	„ART – MLECZ” B. Kasprzyk, J. Okoczuk Spółka Jawna	32–500 Chrzanów, ul. Śląska 64A	Opc
496	Tomasz Baran, Marek Kapcia – „RETRANS” Spółka Jawna	32–566 Alwernia, Regulice 62	Opc
497	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Alwerni	32–566 Alwernia, ul. Krakowska 20	Opc
498	Alwernia – Chrom Sp. z o.o.	32–566 Alwernia, ul. Olszewskiego 25	Opg, Ogz
499	Zdzisław Galuszka – Firma Handlowa	32–600 Oświęcim, ul. Grunwaldzka 28	Opc
500	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna im. Tadeusza Kościuszki w Polance Wielkiej	32–607 Polanka Wielka, ul. Spółdzielcza 1	Opc
501	Kółko Rolnicze w Osieku	32–608 Osiek, ul. Główna 64	Opc
502	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna im. 1 Maja	32–641 Przeciszów, ul. Szkolna 88	Opc
503	Tadeusz Marek – Przedsiębiorstwo Handlowo- -Uslugowe „MARTEX”	32–650 Kęty, ul. Kleparz 5 F	Opc
504	Spółdzielnia Usług i Produkcji „Kęty – Rol” w Kętach	32–650 Kęty, ul. Krakowska 96	Opc
505	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Drwini	32–709 Drwinia	Opc
506	Kółko Rolnicze	32–733 Trzciana	Opc
507	„AUTOZET” Sp. z o.o.	33–100 Tarnów, ul. Kryształowa 1/3	Opc
508	Waldemar Wojewoda – Firma Handlowo-Uslugowa „VALDI”	33–111 Koszyce Wielkie, ul. Borki 17	Opc

509	Stanisław Śledź, Marcin Śledź – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „ROLNIK” SC	33-133 Wał Ruda 17	Opc
510	Stefan Kwapniewski – TRANS-MIK Stacja Paliw	33-133 Wał Ruda, Wola Radłowska 184	Opc
511	Firma Handlowo-Uslugowa „PAMET” SC Stanisław Siedlik, Marcin Kantor	33-152 Pogórska Wola 155D	Opc
512	Lucjan Sikorski – Stacja Paliw „PETROLUN”	33-160 Ryglice, ul. Wacława Boratyńskiego 21	Opc
513	Spółdzielnia Transportu Wiejskiego	33-200 Dąbrowa Tarnowska, ul. Oleśnicka 11	Opc
514	Agnieszka Fąfara – Stacja Paliw „SAFARI”	33-230 Szczucin, ul. Batalionów Chłopskich 1	Opc
515	Mirosław Fąfara – Firma Handlowa „PREMIUM AUTO – GAZ”	33-230 Szczucin, ul. Świdrówka 96	Opc
516	Firma Handlowa „TANK-BUD” Kazimierz Magiera	33-250 Otfinów 254	Opc
517	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „OLMEX” Grzegorz Nalepa	33-300 Nowy Sącz, ul. Fabryczna 12	Opc
518	Agnieszka Dudczyk – FHU „AG – PI”	33-300 Nowy Sącz, ul. Wiśniowieckiego 129	Opc
519	Kontenerowa Stacja Paliw Adam Rembiasz	33-311 Wielogłowy, Wola Kurowska 52	Opc
520	Leonarda Fyda, Marek Fyda – Działalność Handlowa – Stacja Paliw	33-325 Krużłowa Wyżna, Krużłowa Niżna 113	Opc
521	Firma Handlowa „BOZ” SA	33-328 Rzeszów, ul. Geodetów 3	Opc
522	Jan Kucharski – Firma Handlowo-Uslugowa „JANEX” Opat – Materiały Budowlane	33-335 Nawojowa 496	Opc
523	Przedsiębiorstwo Handlowe „MULTI” L. Gabryś, J. Pawlik, M. Plata Spółka Jawna	33-340 Stary Sącz, ul. Piłsudskiego 150	Opc
524	„BONUS” Firliej Krzysztof	33-388 Gołkowice Dolne 152	Opc
525	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TROKTAN Ryszard Sewera, Tomasz Kudzia SC	34-321 Łękawica, ul. Firmowa 2	Opc
526	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Żywcu	34-330 Żywiec, ul. Grunwaldzka 3	Opc
527	Maria Forenda, Paweł Forenda – FORENDA	34-452 Ochotnica Dolna, ul. Hologówka 193A	Opc
528	Firma Handlowo-Uslugowa Rączkowska Anna, Sięka Zbigniew	34-470 Czarny Dunajec, ul. Sienkiewicza 11a	Opc
529	Firma Handlowo-Uslugowa Stanisław Pawlikowski	34-511 Kościelisko, ul. Nędzy Kubińca 177	Opc
530	Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe „LIMDRÓG” Sp. z o.o.	34-600 Limanowa, ul. M. B. Bolesnej 87	Opc
531	Stacja Paliw Ujanowice Ryś Krzysztof	34-603 Ujanowice	Opc
532	Rączka Daniel	34-714 Skomielna Biała 532	Opc
533	Beata Rogozińska, Walenty Farganus – FHTU „GAZ” SC	34-730 Mszana Dolna, ul. Starowiejska 2	Opc
534	„ZETKA – BIS” Komorowski, Trzciański Spółka Jawna	35-082 Rzeszów, ul. Wetlińska 3A	Opc
535	Agencja Handlowa „GloBenz” Pawlik Jerzy	35-114 Rzeszów, ul. Korczaka 8/21	Opc
536	Zakład Eksploatacji Małych Elektrowni Wodnych „ZEMEW” Sp. z o.o.	35-205 Rzeszów, ul. Wspólna 4a	Wee
537	Przedsiębiorstwo Przewozowe Podkarpackiej Komunikacji Samochodowej	35-231 Rzeszów, ul. Towarowa 12	Opc
538	FHU „AT” SC Adam Komorowski, Tomasz Nowak	35-307 Rzeszów, Al. Armii Krajowej 42	Opc
539	MPGK – Zakład Dystrybucji Gazu Płynnego Sp. z o.o.	35-311 Rzeszów, ul. Jachowicza 1	Opc
540	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe „ROMEX” Roman Niedziałek Spółka Jawna	35-506 Rzeszów, ul. Krakowska 150	Opc
541	Stacja Paliw Edward Puzio	36-020 Tyczyn, ul. Grunwaldzka 70 D	Opc
542	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Błażowej	36-030 Błażowa, ul. Armii Krajowej 30	Opc
543	Józef Świder	36-046 Zgłobień, Nosówka 91	Opc
544	Firma „KJM” Murias Józef	36-047 Niechobrz 637	Opc
545	Spółdzielnia Kółek Rolniczych	36-050 Sokółów Małopolski, ul. Lubelska 56	Opc
546	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „PBJ” Maria Kozak	36-100 Kolbuszowa, Bukowiec 45	Opc
547	Kubiś Jerzy	36-100 Kolbuszowa, ul. Handlowa 5	Opc
548	Stacja Paliw Jan i Romualda Nowak	36-207 Grabownica, Niebocko SKR	Opc
549	Tadeusz Jędrejasz – PHU „TADEX” Stacja Paliw	37-100 Łańcut, Wysoka 415	Opc
550	Sławomir Woś STACJA PALIW „EWA”	37-102 Markowa 946	Opc
551	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Żolyni	37-110 Żolynia, ul. Mickiewicza 3a	Opc

552	Paweł Wójcik – „PETROLUX”	37–200 Przeworsk, ul. Generała Andersa 9	Opc
553	„HYDROBUD-PRZEWORSK” Sp. z o.o.	37–200 Przeworsk, ul. Łąkowa 5	Opc
554	Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów w Leżajsku SA	37–300 Leżajsk, ul. Mickiewicza 79	Opc
555	Spółdzielnia Usług Drogowo-Rolniczych	37–306 Grodzisko Dolne	Opc
556	Michał Rumierz	37–310 Nowa Sarzyna, ul. Kwiatkowskiego	Opc
557	Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o.	37–450 Stalowa Wola, ul. Komunalna 1	Opc
558	Eugeniusz Foryś – Mała Elektrownia Wodna w Radawie	37–522 Wiązownica, Szówko 582	Wee
559	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ANT-MAR” Antoni Szewczyk	37–534 Adamówka 104	Opc
560	Firma Produkcyjno-Handlowo-Uslugowa „MASZ-DREW” Bogumił Norek, Władysław Moloń, Andrzej Wachowicz – Spółka Jawna	37–534 Adamówka, Majdan Sieniawski 390	Opc
561	Łakomski Józef	37–550 Radymno, Osiedle Jagielły 9/8	Opc
562	Zbigniew Kaciuba – Firma Handlowo-Uslugowa „KOREX”	37–565 Roźwienica, Mokra 161	Opc
563	Lubaczowskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o.	37–600 Lubaczów, ul. Kard. Wyszyńskiego 31	Opc
564	Stanisław Adamowicz, Leon Drozd, Stanisław Kornaga – „STANLES” SC Handel-Uslugi, Auto-Gaz, Stacja Paliw	37–600 Lubaczów, ul. Rzemieśnicza	Opc
565	Władysław Wojtowicz – Firma Handlowo-Uslugowa „WGM-2”	37–600 Lubaczów, ul. Westerplatte 22	Opc
566	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Henryk Wójtowicz	37–626 Łukawiec (PGR)	Opc
567	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	37–632 Stary Dzików, ul. Kościuszki 60	Opc
568	Przedsiębiorstwo Handlowe „HOLTED” Tadeusz Holicki	37–700 Przemyśl, ul. Jasińskiego 58	Opc
569	Alicja Konopka	37–700 Przemyśl, ul. Żana 1	Opc
570	Robert Daraż – Zakład Usługowo-Handlowy	37–750 Dubiecko, Przedmieście Dubieckie 4 B	Opc
571	Firma Usługowo-Handlowa „TRANS-OLEJ” Jan Złotek	38–100 Strzyżów, Tropie 238	Opc
572	Antoni Zegar – Firma Handlowa – UNI- ART	38–115 Połomia 192	Opc
573	Usługi Elektromechaniczne Mała Elektrownia Wodna Binarowa Ryszard Świerż	38–200 Jasło, ul. K. K. Baczyńskiego 11/28	Wee
574	Janusz Zajdel – Firma Handlowo-Uslugowo-Produkcyjna Import-Eksport	38–204 Tarnowiec 292	Opc
575	Zakłady Metalowe w Przysiekach Sp. z o.o.	38–207 Przysieki	Opc
576	Wojciech Dziedzic – Transport Międzynarodowy i Spedycja „TRANS-TIR”	38–223 Osiek Jasielski, Załęże 163	Opc
577	Henryk Grzywacz – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „BEST”	38–230 Nowy Żmigród, Mytarka 82A	Opc
578	Gwóźdź Piotr – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MULTI – EKO” II	38–300 Gorlice, ul. Michałusa 1	Opc
579	Zakład Handlowo-Uslugowy „ADBART” Krystyna Siwek	38–315 Uście Gorlickie, Smerekowiec 81	Opc
580	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „RENIA” Robert Jagieło	38–400 Krosno, ul. Grunwaldzka 5	Opc
581	Kazimierz Zygmunt – Firma Handlowa „MOTO – PAL”	38–430 Miejsce Piastowe, ul. Krośnieńska 86	Opc
582	Inter – Chem Sp. z o.o.	38–454 Tylawa, Tylawa 16	Opc
583	„RAF – TRANS” Sp. z o.o.	38–460 Jedlicze, ul. Trzecieckiego 14	Opc
584	„BROSTA” Sp. z o.o.	38–481 Rymanów Zdrój, Posada Górna, ul. Nadbrzeżna 218	Opc
585	Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Mostowych Sp. z o.o.	38–500 Sanok, Al. Wojska Polskiego 74	Opc
586	Grzegorz Kochan – Firma Handlowo-Uslugowa „SANGAZ”	38–500 Sanok, ul. Cegielniana 34/16	Opc

587	„ELCOM” Sp. z o.o.	38-500 Sanok, ul. Cerkiewna 10	Ogz, Opg
588	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „CONNEX Sanok” Sp. z o.o.	38-500 Sanok, ul. Gen. Bema 3	Opc
589	Spółdzielnia Kólek Rolniczych	38-505 Bukowsko 284	Opc
590	Stacja Paliw „3XK” SC Adam Kucharski, Marcin Kornecki	38-535 Tyrawa Wołoska	Opc
591	Edward Pasławski – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „KRAFT”	38-600 Lesko, ul. Przemysłowa 8	Opc
592	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe Stanisław Krzemień	38-710 Czarna, Czarna 27 B	Opc
593	Stacja Paliw Jan Mikrut	38-713 Lutowska, Smolnik 9/5	Opc
594	Andrzej Hajduk – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „WĘGLOBUD”	39-110 Wielopole Skrzyńskie 22	Opc
595	Władysław Radzik – Ślusarstwo – Produkcja – Handel – Usługi	39-200 Dębica, Pustynia 30	Opc
596	Bolesław Konefał – Stacja Paliw i Dom Weselny	39-200 Dębica, Pustynia 30	Opc
597	Firma Handlowo-Uslugowo-Produkcyjna „LUSI” Łukasz Sieradzki	39-200 Dębica, ul. Osiedlowa 18	Opc
598	Janusz Turza – „STACJE PALIW”	39-200 Dębica, ul. Rzeszowska 104	Opc
599	Przedsiębiorstwo Handlu, Usług i Produkcji Ryszard Chwistek	39-200 Dębica, ul. Sportowa 117	Opc
600	Firma Handlowo-Uslugowo-Produkcyjna „LECH – WIT” SC Witold Lechański, Zdzisława Lechańska	39-200 Dębica, ul. Wiejska	Opc
601	Trans Południe Sp. z o.o.	39-200 Dębica, ul. 1-go Maja 1	Opc
602	Firma Handlowo-Uslugowa „ROLTANK” Janusz Duszlak, Stanisław Duszlak Spółka Jawna	39-216 Stara Jastrzębska, Róża 187	Opc
603	Firma Handlowa Barbara Serwatka	39-220 Pilzno, Mokrzec 8	Opc
604	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej CONNEX MIELEC Sp. z o.o.	39-300 Mielec, ul. Przemysłowa 2	Opc
605	Anna Kolisz – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „ANKOL”	39-331 Chorzelów 244B	Opc
606	Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice Sp. z o.o.	40-085 Katowice, ul. Mickiewicza 59	Opc
607	Mirosław Gruber – PHU TIR-EX	40-379 Katowice, ul. Zamenhofska 32c/53	Opc
608	Firma Handlowo-Uslugowa Mariusz Marcisz	40-455 Katowice, ul. Rolna 7	obrot gazem plynny na stacji auto-gazu
609	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Katowicach	40-507 Katowice, ul. Francuska 78	Opc
610	„POZYTON” Sp. z o.o.	40-600 Katowice, ul. Kościuszki 229	Opc
611	„TRANS-TANK” Marian Komosa	40-648 Katowice, ul. Łętowskiego 10/6	Opc
612	Andrzej Bodecki – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MULTICO”	40-724 Katowice, ul. Piotrkowska 89d	Opc
613	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „PROCAR” Grzegorz Gubernat	41-104 Siemianowice Śląskie, ul. Zielona 5d/6	Opc
614	GAZOPAN Zbigniew Komorowski	41-200 Sosnowiec, ul. Kępa 3	Opc
615	„CEMPOL” Sp. z o.o.	41-200 Sosnowiec, ul. Mościckiego 14	Opc
616	PRIMA-AUTO- GAZ SC	41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 33/259	Opc
617	Handel Paliwami Ciekłymi „EKSIM” Kocot Paweł	41-200 Sosnowiec, ul. Stanisława Mikołajczyka 26/1	Opc
618	Stacja Paliw nr 852 Adam Kolanica, Edmund Łanda SC	41-208 Sosnowiec, ul. Rynek 1	Opc
619	Firma „BEJA” Rachwaniec Beata	41-208 Sosnowiec, ul. Wasilewskiego 3/lb	Opc
620	Wojciech Mleczek – Stacja Paliw „TANK”	41-250 Czeladź, ul. Wojkowicka 21	Opc
621	Katarzyna Dubas, Mirosław Maciączyk – „KAMIR – GAZ” SC	41-303 Dąbrowa Górnicza, Al. Piłsudskiego 30/31	Opc

622	MDM OKTAN Włodarczyk-Musiał i Wspólnicy Spółka Jawna	41-303 Dąbrowa Górnicza, ul. Kasprzaka 256	Opc
623	Wojkowski Zakład Energetyczny „WOJZEC” Sp. z o.o.	41-400 Mysłowice, ul. Bernarda Świerczyzny 56	Wcc, Pcc
624	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowo-Produkcyjne „DREW-MAT-BUD” Andrzej Wierziński	41-400 Mysłowice, ul. Katowicka 58	Opc
625	Roman Wieczorek – Firma Handlowo-Uslugowa „ROMAR”	41-400 Mysłowice, ul. Kolejowa 2	Opc
626	Florian Zalewski	41-605 Świętochłowice, ul. Korfanteo 28/12	Opc
627	„PETRO-LUX” Sp. z o.o.	41-700 Ruda Śląska, Nad Bytomką 2	Opc
628	„RUDGAZ 1” – Adam Stępnik	41-710 Ruda Śląska, ul. Bielszowicka 36A	Opc
629	FHU CIELMA Józef	41-711 Ruda Śląska, Na Piaski	Opc
630	ANBLAR SC Andrzej Bożek, Rafał Zięć	41-800 Zabrze, ul. Wolności 74	obrót gazem płynnym na stacji auto-gazu
631	Krzysztof Rutko – PHU „RUT-GAZ”	42-100 Kłobuck, ul. Długosza 122	Opc
632	Firma Handlowo-Uslugowa „TANC” M. Kasprzak, S. Przygoda Spółka Jawna	42-151 Waleńczów, ul. Szkolna 39	Opc
633	KRAFT-POL Sp. z o.o.	42-164 Parzymiechy, ul. Częstochowska 10	Opc
634	Ewa Jolanta Deska, Jerzy Zbigniew Deska– Stacja Paliw „ASKED” SC	42-165 Lipie, Danków 16a	Opc
635	Jacek Meucner, Jerzy Kołodziej – „GAZ-AUTO” SC	42-200 Częstochowa, ul. Dekabrystów 68/76	Opc
636	Dariusz Cwaliński – „AUTO-GAZ” Firma Usługowo-Handlowa	42-200 Częstochowa, ul. Gościnną 90	Opc
637	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe „MICROSERVICE” Andrzej Kleszczewski, Roman Bednarczyk SC	42-200 Częstochowa, ul. Jasnogórska 38/21	Wee
638	Zakład Wielobranżowy „MIRO” Andrzej Rogalski	42-200 Częstochowa, ul. Kaszubska 61	Opc
639	ADAC – POLCAT Sp. z o.o.	42-200 Częstochowa, ul. Równoległa 82/86	Opc
640	„DOM” Sp. z o.o.	42-200 Częstochowa, ul. Sowińskiego 21/23 m. 11	Opc
641	Firma Marketingowo-Handlowa „Soluch” – Soluch Zbigniew	42-200 Częstochowa, ul. Wirażowa 63	Opc
642	Stacja Paliw „NA GÓRCE” Krzysztof Jęczyk, Andrzej Pikos Spółka Jawna	42-230 Koniecpol, ul. Słowackiego 54	Opc
643	Józef Stacherczak, Krzysztof Stacherski – Punkt Dystrybucji Gazu Propan-Butan SC	42-235 Lelów, Podlesie 45a	Opc
644	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Janusz Jakóbczyk	42-253 Janów, Bystrzanowice 14a	Opc
645	Przedsiębiorstwo Handlowe „JAR” Jarosław Żak Stacja Paliw	42-260 Kamienica Polska, ul. Konopnickiej 259a	Opc
646	Paweł Popczyk – Bar Uniwersalny „KAROL”	42-260 Kamienica Polska, Zawada, ul. Botaniczna 1	Opc
647	Zdzisław Struski	42-265 Dąbrowa Zielona, Olbrachcice	Opc
648	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Dąbrowie Zielonej	42-265 Dąbrowa Zielona, ul. Zielona 6	Opc
649	Zakład Handlowy „ANKAR” Walerian Ulfik	42-286 Koszęcin, ul. Lubliniecka 10	Opc
650	Krzysztof Jarosz – Firma Handlowo-Uslugowa „JAR – BUD”	42-290 Blachownia, ul. Wręczycka 6	Opc
651	Jerzy Torbus – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe – „TORIMEX”	42-300 Myszków, ul. Goździkowa 12	Opc
652	Tomasz Ulman – Firma „TU”	42-310 Żarki, ul. Ofiar Katynia 1	Opc
653	Dystrybucja Gazu Propan-Butan Dariusz Socha	42-350 Jastrząb, ul. Mickiewicza 90	Opc
654	Stacja Paliw Ciekłych Propan-Butan MARAND Marta Kubik	42-350 Koziegłówek, ul. Myszkowska 7	obrót gazem płynnym na stacji auto-gazu

			oraz konfekcjonowanym gazem płynnym w butlach
655	„TELPOL” Sp. z o.o.	42-400 Zawiercie, ul. Obróńców Poczty Gdańskiej 20	Opc
656	Stanisław Czapla, Jerzy Czapla – Zakład Produkcyjny Usługowo-Handlowy „ZENIT” – Stacja Benzynowa Eksport-Import	42-425 Kroczyce, ul. Kościuszki 4	Opc
657	Stacja Paliw Jerzy, Anna Brożek	42-436 Pilica, Wierzbica 27	Opc
658	Czesława Nowak – FHU „NOWAX”	42-460 Mierzęcice, Przeczyce, ul. Targowa 113	Opc
659	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna	42-460 Mierzęcice, ul. Kolejowa 31	Opc
660	Marcin Grunt – PW „PETROMAR”	42-500 Będzin, ul. Ogrodowa 4/44	Opc
661	Ryszard Kołodziejczyk – PPHU „RAMZES II” Eksport-Import	42-583 Bobrowniki, ul. Koszarowa 15	Opc
662	Stanisław Kielbasa – „Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe HAMER I”	42-622 Nowe Chechto, ul. Lasowicka 125	Opc
663	Firma Handlowo-Usługowa „CESLA” Czesław Brzezina Stacja Paliw	42-713 Kochanowice, ul. Wiejska 6	Opc
664	Firma Handlowo-Usługowa „KAMISIA” Marek Mizera	42-718 Kochcice, ul. Zamkowa 20/9	Opc
665	Zakłady Tworzyw Sztucznych „ERG-BIERUŃ” SA	43-150 Bieruń, ul. Chemików 133	Pea
666	„BUTRANS” Sp. z o.o.	43-178 Ornontowice, ul. Zamkowa 10	Opc
667	Usługi Handlowe Dystrybucja Gazu Edyta Bonczek	43-180 Orzesze, ul. Rybnicka 27	obróć konfekcjonowanym gazem płynnym w butlach
668	„BENEFIS” Sp. z o.o.	43-190 Mikołów, ul. Jasna 1-5	Opc
669	TANK-PARK SC Pylicki Zbigniew, Nikiel Stanisław, Szalbot Zdzisław	43-200 Pszczyzna, ul. Wojska Polskiego	Opc
670	Roman Matuszyński – „Usługi Przewozowe w Kraju i Zagranicą”	43-200 Pszczyzna, ul. Zacisze 5	Opc
671	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „KOM-BUD” Sp. z o.o.	43-300 Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 12a	Opc
672	„NA SKARPIE” Sp. z o.o.	43-300 Bielsko-Biała, ul. Czerwona 112	Opc
673	Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego SA	43-307 Bielsko-Biała, ul. Warszawska 5	Opc
674	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „BENZ- GAZ” SC Jan Stacha, Włodzimierz Żak	43-310 Żarki, ul. Myszkowska 37	Opc
675	„OPALEX” Mariusz Mrzygłód	43-353 Porąbka, ul. Centralna 29	Opc
676	PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE Sp. z o.o.	43-370 Szczyrk, ul. Graniczna 1	Opc
677	„FRYBUD” Sp. z o.o.	43-386 Świętoszówka, ul. Bielska 7	Opc
678	Stacja Paliw „ROL-TANK” Kuś Grzegorz	43-391 Mazańcowice 591	Opc
679	Alojzy Iskrzycki – Mała Elektrownia Wodna	43-392 Międzyrzecze Dolne 62	Wee
680	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o.	43-400 Cieszyn, ul. Korfanteo 23	Opc
681	Stacja AUTO GAZ Anna Będlin	43-400 Cieszyn, ul. Milany 6/9	Opc
682	„DAMAR OIL” Rafał Gerula	43-400 Cieszyn, ul. Milaty 4b/5	Opc
683	Andrzej Suszka Stacja Paliw	43-450 Ustroń, ul. 3 Maja 57	Opc
684	„GREVLING” Adam Kędziński	43-450 Ustroń, ul. Katowicka 150	Opc
685	„JUR-GAST” Sp. z o.o.	43-460 Wisła, ul. Wyzwolenia 34 a	Opc
686	„PETRO-TRANS” Andrzej Miciul	43-500 Czechowice-Dziedzice, ul. Junacka 8	Opc
687	RCTransport Sp. z o.o.	43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Łukasiewicza 2	Opc
688	„MEW” SC Mała Elektrownia Wodna Paweł Wiewióra, Władysław Fuchs	43-512 Janowice, ul. Łanowa 9	Wee

689	Pietruszka Grzegorz – Firma „MAX – OLEJ”	43–520 Chybie, ul. Boczna 8	Opc
690	„HUBER POLAND” Sp. z o.o.	43–600 Jaworzno, ul. Śląska 2a	Opc
691	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „TRANSPRZĘT JAWORZNO III” Sp. z o.o.	43–603 Jaworzno, ul. Promienna 51	Opc
692	Przedsiębiorstwo Obrotu Złomem i Dystrybucji Gazem Marian Sikora	43–605 Jaworzno, ul. Katowicka 23a	Opc
693	Adam Biniek – Blacharstwo Samochodowe Naprawy Mechaniczne	43–674 Zbroslawice, Karchowice, ul. Bytomska 51	Opc
694	Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o.	44–100 Gliwice, ul. Chorzowska 150	Opc
695	KAMI GAZ Krystyna Sztaluba	44–200 Rybnik, Chwałowicka 87a	Opc
696	„KMF” Consulting Marketing Finanse Skowroński Tomasz	44–200 Rybnik, ul. Marynarska 9a	Opc
697	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe „UNIMOBIL” SC Cienciała Marek, Szulik Mirosław	44–200 Rybnik, ul. Piownik 5	Opc
698	Przedsiębiorstwo Spedycyjno-Transportowe „TRANSGÓR” SA	44–201 Rybnik, ul. Jankowicka 9	Opc
699	„MOTOR” PPH Jędryka Zygmunt	44–203 Rybnik, ul. Mikołowska 120	Opc
700	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe TREX – HAL Sp. z o.o.	44–206 Rybnik, ul. 1 Maja 26	Opc
701	Stacja Paliw LPG „PAKGAZ” Pakuła Zdzisław	44–217 Rybnik, ul. Budowlanych	Opc
702	Mieczysław Smaza – „ENERGO – STER”	44–264 Jankowice, ul. Tulipanowa 38	Opc
703	Firma Handlowo-Uslugowa Tomasz Brachmański	44–300 Wodzisław Śląski ul. Targowa 26	Opc
704	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe „SORAJ” Sp. z o.o.	44–300 Wodzisław Śląski, ul. Markłowicka 28	Opc
705	„BOREK’S” Borek Tomasz	44–300 Wodzisław Śląski, ul. Wojska Polskiego 2/19	Opc
706	Marek Milczurek	44–304 Wodzisław Śląski, Osiedle 1 Maja 8/19	Opc
707	PROPAN SC Tomasz Brachmański, Wojciech Brachmański	44–313 Wodzisław Śląski, ul. Dąbrowskiego 43c	Opc
708	„UNIBUS” Sp. z o.o.	44–336 Jastrzębie Zdrój, ul. Świerczewskiego 2	Opc
709	Andrzej Stodolak, Jarosław Klon – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowo-Transportowe „MAGNETO”	44–352 Czyżowice, ul. Dworcowa 65A	Opc
710	Tadeusz Jarosz – Zakład Remontowo-Budowlany	44–353 Ołza, ul. Polna 17	Opc
711	FHU-MKR AUTO GAZ Marek Rybarz	44–362 Biuszców, Kamieńska 46	Opc
712	„HYDRO-OSMOZA” SC Jasita Michał, Stawarska Jadwiga	44–370 Pszów, ul. M. Konopnickiej 154	Opc
713	Stacja Paliw Zdzisław Rup	45–054 Opole, ul. Oleska 23/8	Opc
714	Śląsk Auto Sp. z o.o.	45–076 Opole, ul. Obrońców Stalingradu 56	Opc
715	Sylwester Ptak – LIDER Consulting	45–092 Opole, ul. Powstańców Śląskich 29/3	Opc
716	Przedsiębiorstwo „AGROMA” Sp. z o.o.	45–124 Opole, ul. Budowlanych 50	Opc
717	Przedsiębiorstwo „TRANSCEM SERWIS” Sp. z o.o.	45–124 Opole, ul. Składowa 2	Opc
718	VIVA – Zięba Waldemar	45–245 Opole, ul. Jana Bytnara „Rudego” 18c/4	Opc
719	Franciszek Golonka, Wojciech Herman, Lesław Zdon – „MEWOD” Produkcja, Usługi i Handel SC	45–321 Opole, ul. Pomorska 15	Wee
720	PIOMAR Sp. z o.o.	45–325 Opole, ul. Światowida 16	Opc
721	Opolskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej SA	45–348 Opole, ul. Rodziewiczówny 1	Opc
722	„BAR U DZIADKA” Waldemar Lisowski i Grzegorz Lisowski Spółka Jawna	45–525 Opole, ul. Strzelecka 55	Opc
723	Przedsiębiorstwo Robót Specjalistycznych Budownictwa „AKWEDUKT” Zbigniew Piec	45–712 Opole, ul. Partyzancka 47	Wee
724	„JAST” – A. Rossler – Spółka Jawna	46–060 Prószków, ul. Strażacka 10	Opc
725	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „VIOLA” Stacja Benzynowa – Melania Adamska, Tadeusz Nowak Spółka Jawna	46–070 Polska Nowa Wieś, ul. Lipowa 7	Opc

726	GAZ-MAR Janik Marek	46-081 Dobrzeń Wielki, ul. Piaskowa 7	Opc
727	IDSA-TRANS Janik Ireneusz	46-081 Dobrzeń Wielki, ul. Strzelców Bytomskich 99	Opc
728	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o.	46-100 Namysłów, ul. Bohaterów Warszawy 29	Opc
729	Bogusław Adamski „BOGMAR”	46-100 Namysłów, ul. Łączańska 22B/10	Opc
730	Zbigniew Gudzowski PPHU „GUDZOWSKI”	46-142 Bukowa Śląska, Smogorzów, ul. Główna 67	Opc
731	Andrzej Sypko – Przedsiębiorstwo Budowlane „SYPKO”	46-200 Kluczbork, ul. Kossaka 4	Opc
732	Mariusz Krętowski	46-200 Kluczbork, ul. Ossowskiego 7B/8	Opc
733	Stanisław Bijak, Tomasz Bandurowski – „DOM-GAZ” SC	46-220 Byczyna, ul. Koellinga 2	Opc
734	Eugeniusz Siwiela – Zakład Diagnostyki i Badań Technicznych Pojazdów Mechanicznych	46-250 Wołczyn, ul. Szymanowska 6	Opc
735	Robert Brzozowski – PUH „BROIMPEX” Import-Eksport	46-300 Olesno, ul. Murka 3	Opc
736	Energia Praszka Sp. z o.o.	46-320 Praszka, Plac Grunwaldzki 13	Opg
737	„TECHNODREW POLSKA” Wyposażenie Wnętrz Sp. z o.o.	47-120 Zawadzkie, ul. Krótka 3	Opc
738	Marek Długi – Dystrybucja Gazu Propan-Butan	47-133 Jasienica, ul. Szkolna 50	Opc
739	„KOMEX” Koszałka Edward	47-208 Reńska Wieś, Długomitowice, ul. Sukowska 3	Opc
740	Spółdzielnia Usług Rolniczych w Reńskiej Wsi	47-208 Reńska Wieś, Większyce, ul. Głogowska 32a	Opc
741	Andrzej Węsierski E-gas	47-220 Kędzierzyn-Koźle, ul. Gliwicka 23	Opc
742	ENERGIA 1 Sp. z o.o.	47-220 Kędzierzyn-Koźle, ul. Morelowa 8	Wee
743	Karolina Piotrowska – „PETRO-TANK”	47-224 Kędzierzyn-Koźle, ul. Gajowa 30	Opc
744	Marian Nyga Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „AUTO-MOTO-MIX”	47-300 Krapkowice, ul. Krapkowicka 16	Opc
745	Waldemar Wieczorek – Stacja Paliw „WIWA”, Handel Usługi Motoryzacyjne	47-300 Pietna, ul. Krapkowicka 57	Opc
746	Jerzy Bolisęga Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Ekopal”	47-330 Zdzieszowice, ul. K. Miarki 48	Opc
747	Spółdzielnia Usług Rolniczych w Walcach	47-344 Walce, ul. Eichendorffa 9	Opc
748	Kępa Bożena „Młynówka” Elektrownia Wodna	48-200 Prudnik, Moszczanka 196	Wee
749	Żak Dorota PEGAZ	48-200 Prudnik, ul. Nyska 27 A	Opc
750	Józef Stroka – SJ METALBET Produkcja Usługi Handel Import Eksport	48-210 Biała, ul. Składowa 1	Opc
751	PHU OTV Tymoteusz Kózka	48-340 Głucholazy, ul. Kolejowa 8	Opc
752	Spółdzielnia Usług Rolniczych	49-120 Dąbrowa, ul. Karczowska 9	Opc
753	Grzegorz Kuziemski, Jan Jaźluk – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „CZE-KOL” SC	49-200 Grodków, Kolnica 106a	Opc
754	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „ZYGMAR” Zygmunt Marcinków	49-200 Grodków, ul. Opolska 3	Opc
755	Bogdan Gądek – Firma Handlowo-Usługowa „EKOPAL”	49-200 Grodków, ul. Wrocławska 63	Opc
756	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „KAMO” Franciszek Kaśków Spółka Jawna	49-300 Brzeg, ul. Wrocławska 5	Opc
757	Edward Marciniak – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „CHEMIA-BOMAR”	49-345 Skorogoszcz, Chróścina	Opc
758	Przedsiębiorstwo Transportowe Handlu Wewnętrznego Wrocław Sp. z o.o.	50-203 Wrocław, ul. Dmowskiego 7	Opc
759	ZEC TRANS Sp. z o.o.	50-220 Wrocław, ul. Łowiecka 24	Opc
760	OKTAN Sp. z o.o.	51-124 Wrocław, ul. Kamińskiego 201/219	Opc
761	PH IRENA Alicja Jagusiak	51-611 Wrocław, ul. Lipińskiego 9	Opc
762	ILGAZ Zakład Gazyfikacji Bezprzewodowej – Dariusz Ilnicki	52-211 Wrocław, Komorowice 3	Opc
763	Victor Bis SC Aniśko Wincenty, Skraba Teresa	52-326 Wrocław, ul. Czekoladowa 70a	Opc

764	Bogusław Guzewicz – Firma BOGAS	54–055 Wrocław, ul. Skaleczna 15	Wee
765	Tadeusz Latuszek	54–062 Wrocław, ul. Stabłowicka 129a/13	Opc
766	„CHEMI-OIL Kamberska” Spółka Komandytowa	54–110 Wrocław, ul. Rolna 84	Opc
767	Piotr Hombek, Tomasz Hombek – „HEKTO GAZ” PHU SC	54–152 Wrocław, ul. Kozanowska 75/10	Opc
768	EnergiaPro Koncern Energetyczny SA	54–203 Wrocław, ul. Legnicka 51-53	Opc
769	OSLO FIORD EKO-GAZ Wiesław Znamierowski	54–530 Wrocław, ul. Graniczna 97	Opc
770	AUTO-NAPRAWA	55–040 Pustków Wilczkowski, ul. Kłodzka 6	Opc
771	Godek Ryszard Zakład Instalacji Gazowej „GOLGAZ”	55–050 Sobótka Świątniki, ul. Ogrodowa 7	Opc
772	Jolanta Litka, Zbigniew Wodnicki – TRANS-BAR	55–080 Kąty Wrocławskie, Gniechowice, ul. Czysta 21	Opc
773	Robert Adamiec LPG GAZ „NATALIA”	55–080 Kąty Wrocławskie, ul. 1 Maja 88	Opc
774	Barbara Pogoda – Firma Handlowo-Uslugowa B.I.M	55–114 Wisznia Mała, ul. Wrocławska 24	Opc
775	PPHU „Koala” Zygmunt Cietrzewski	55–200 Oława, ul. Bażantowa 2	Opc
776	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej	55–200 Oława, ul. Opolska 50	Opc
777	Misiak Piotr	55–330 Miękinia, ul. Kościuszki 7	Opc
778	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.	55–330 Miękinia, ul. Willowa 16	Opc
779	„GAZDA” Monika Cicha	55–330 Miękinia, Wilkszyn, ul. Marszowicka 12	Opc
780	Zakład Instalatorstwa Gazowego Andrzej Bepierszcz	55–335 Wilkszyn, ul. Główna 28	Opc
781	„CAR-GAZ” SC Agata Zował, Waldemar Kochmański, Dariusz Wargosz	56–100 Wołów, ul. Objazdowa	Opc
782	„CUKRO TRANS” Sp. z o.o.	56–200 Góra, ul. Poznańska 34	Opc
783	IGAZ – Janusz Idzik, Kazimierz Idzik, Wiktoria Idzik, Zbigniew Idzik Spółka Jawna	56–210 Wąsosz, ul. Kolejowa 25B	Opc
784	Andrzej Karwowski – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe „ROL-DREW”	56–304 Bartniki 102	Opc
785	OPAL-GAZ Opaliński Krzysztof	56–400 Oleśnica, Boguszyce 111a m. 1	Opc
786	Mirosław Heller – AUTO-GAZ	56–400 Oleśnica, ul. Cieszyńskiego 3/4	Opc
787	Zakład Usług Gazowniczych Teresa Krawiec	56–400 Oleśnica, ul. Killńskiego 15-17	Opc
788	Jacek Mioduszewski – Stacja Paliw LPG – Gaz P.M.	56–400 Oleśnica, ul. St. Moniuszki 20	Opc
789	Stacja Paliw „BODEK” Bogdan Szczepanik	56–400 Oleśnica, ul. Wojska Polskiego 52c	Opc
790	Opaliński Krzysztof	56–410 Dobroszyce, Siekierowice 17	Opc
791	Zakład Usługowo-Handlowy	56–416 Twardogóra, Grabowno Małe 30	Opc
792	Zakład Wielobranżowy – Stefan Maksoń	56–416 Twardogóra, ul. Malinowa 1	Opc
793	Pośrednictwo Handlowo-Marketingowe-Uslugi Halina Wysocka	56–500 Syców, ul. Starzyńskiego 42	Opc
794	„AUTOGAZ” K. Grzywniak, I. Konopnicka SC	57–100 Strzelin, ul. Skawińska 1	Opc
795	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	57–120 Wiązów, ul. Armii Ludowej 31	Opc
796	Andrzej Grzegorzek	57–150 Karczyn 9	Opc
797	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe „AUTOKOMIS” Czesław Leśniak	57–200 Ząbkowice Śląskie, ul. Daszyńskiego 73	Opc
798	„TURBO” Sp. z o.o.	57–220 Ziębice, ul. Wrocławska 8	Opc
799	EUROGAZ Edyta Aibin	57–230 Kamieniec Ząbkowicki, ul. Wileńska 10	Opc
800	Dariusz Malesa „DAREX-GAZ”	57–230 Kamieniec Ząbkowicki, ul. Złotostocka 1/2	Opc
801	Elektrownie Wodne Jerzy Pomochaczi	57–250 Złoty Stok, ul. Chrobrego 7/1	Wee
802	Anna Krupnik	57–330 Szczytna, ul. Robotnicza 13	Opc
803	„GAZ” SC Stanisław Jeżewski, Danuta Matczyszyn, Edward Zasiłowski, Eugeniusz Pociecha, Andrzej Szydelko	57–400 Nowa Ruda, ul. Młyńska 7	Opc
804	AZ-GAZ Aibin Zbigniew	57–400 Nowa Ruda, ul. Młyńska 7	Opc
805	Józef Wers „GABI”	57–400 Nowa Ruda, ul. Młyńska 9 a	Opc
806	„Tatra Transgóř” Spółka Jawna Biecuszek Ryszard, Czajka Antoni, Sikora Franciszek	57–401 Nowa Ruda, ul. plk. Sokółka 6	Opc
807	Dostawa Gazu Płynnego Mariusz Ptasiński	57–402 Nowa Ruda, Osiedle XXX-lecia 7/6/4	Opc
808	Czesław Horbacz Przedsiębiorstwo Usługowe	57–402 Nowa Ruda, ul. Debry 9	Opc

809	Spółdzielnia Usługowo-Handlowa w Ścinawce Średniej	57-410 Ścinawka Średnia, ul. 3-go Maja 8a	Opc
810	Mariola Czerewaty - Przedsiębiorstwo Handlowe „MCW Czerewaty”	57-431 Wolibórz, Przygórze 193A	Opc
811	Andrzej Pindel	57-441 Bożków, Czerwieńczyce 49	Opc
812	Henryk Marx - PHUP „MARX”	57-500 Polanica Zdrój, ul. Bystrzycka 50	Opc
813	Sidziński Jerzy	57-530 Międzyzlesie, ul. Wolności 30	Opc
814	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „ESPERO” Sp. z o.o.	58-112 Grodziszczce 56 A	Opc
815	Eugenia Hampel, Jerzy Hampel - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe HAMPEL SC	58-113 Lutomia, Bojanice 8 b	Opc
816	Danuta Hordyniec PPHU „Mad-Gaz”	58-130 Żarów, Pożarzysko 4	Opc
817	Trybuszek Janina PPHU MAR-POL	58-150 Strzegom, Al. Wojska Polskiego 63	Opc
818	Janina Szłosek - Firma Handlowo-Usługowa „PIĄTKA”	58-160 Świebodzice, ul. Patronacka 8/7	Opc
819	Przedsiębiorstwo Handlu Opalem, Artykułami Technicznymi, Przemysłowymi „WIGA” Jan Jaracz, Marta Gucwa	58-160 Świebodzin, ul. Strzegomska 24	Opc
820	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „WŁODEK” Piekarenka-Stacja Paliw	58-211 Uciechów, ul. Kościelna 7	Opc
821	„AUTO-TANK” Sp. z o.o.	58-240 Piława Górna, ul. Ząbkowicka 3	Opc
822	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „GWARMET 6” Sp. z o.o.	58-241 Piława Dolna, ul. Główna 1	Opc
823	PHU „QL” Leszek Kulik	58-303 Wałbrzych, ul. Niepodległości 74b/5	Opc
824	Cezary Piotr Zdanowicz - „PROGRESS”	58-314 Wałbrzych, ul. Kasztelańska 4/7	Opc
825	Zakład Gazu Bezprzewodowego „WOLWID” SC Piotr Wolniak, Małgorzata Wolniak	58-314 Wałbrzych, ul. Palisadowa 37/20	Opc
826	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „SPÓŁKAR” Sp. z o.o.	58-400 Kamienna Góra, ul. Papieża Jana Pawła II 29	Opc
827	Mała Elektrownia Wodna „MEWA SC” Krzysztof Pietryniec - Zbigniew Wróblewski	58-500 Jelenia Góra, Staniszków 29	Wee
828	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „TOUR” Sp. z o.o.	58-500 Jelenia Góra, ul. Obrońców Pokoju 1B	Opc
829	Kazimierz Zając	58-500 Jelenia Góra, ul. W. Pola 24	Opc
830	Aneta Trojan Stacja AUTO-GAZ	58-506 Jelenia Góra, ul. J. Niecki 4	Opc
831	ENEKO Sp. z o.o.	58-506 Jelenia Góra, ul. Jana Pawła II 33	Wee
832	Usługi Transportowe - Grzegorz Jarosz	58-508 Jelenia Góra 14, Dziwiszów 108	Opc
833	AUTOGAZ Józef Droszczak	58-530 Kowary, ul. Łomnicka 5	Opc
834	Kotłownia „Kowary” Sp. z o.o.	58-530 Kowary, ul. Zamkowa 9	Wcc, Pcc
835	SC „MEWA” Elżbieta Gajdzik - Bogustaw Śpiewak	58-533 Mysłakowice, ul. Jeleniogórska 39/1	Wee
836	S.K. ROGUN KIWER SŁAWOMIR	58-533 Mysłakowice, ul. Stawowa 3	Opc
837	Ryszard Twardziszewski PELTON 707	58-560 Jelenia Góra, ul. Graniczna 23	Wee
838	Dorota Jaśkiewicz-Lebek, Janusz Lebek - „TURBOJAZZ” SC	58-560 Jelenia Góra, ul. Tabaki 22/2	Wee
839	Firma Handlowo-Usługowa Stacja „AUTO-GAZ” Marek Cal	58-573 Piechowice, ul. Kolonijna 28	Opc
840	Mała Elektrownia Wodna Kazimierz Garliński	58-580 Szklarska Poręba, ul. Odrodzenia 15	Wee
841	Zakład Transportowo-Sprzętowy „TRAWOS” Sp. z o.o.	59-100 Polkowice, ul. Krzywa 3	Opc
842	Agencja Handlowo Usługowa BARBI - Wiesława Bartosik	59-101 Polkowice, ul. Kmicica 13/15	Opc
843	Marian Kulig „MARWITT”	59-130 Żarów, Mrowiny, ul. Szkolna 18	Opc
844	Janusz Frydrychowicz Agencja Handlowa „AKORD”	59-220 Legnica, ul. Bankowa 3/7	Opc
845	Mała Elektrownia Wodna „Panorama” SC Bronisława Przybyła, Andrzej Dynak	59-223 Krotoszyce, Dunino 27	Wee
846	Maria Konarska, Zbigniew Konarski - Stacja Paliw „MADZBI” Konarscy	59-225 Chojnów, Gołaczów 31	Opc
847	Holodowski Stanisław	59-225 Chojnów, ul. Krasickiego 2/12	Opc
848	Kostecki Janusz Stacja Auto-Gaz	59-300 Lubin, ul. Rzeźnicza 1	Opc

849	Stacja Auto-Gaz Chmielewski Dawid	59-300 Lubin, ul. Sportowa 73/48	Opc
850	Zakład Produkcyjno-Handlowo-Uslugowy - Cizmar Aleksander	59-325 Przemków, Szklarki, ul. Ceglana 3	Opc
851	Andrzej Bienkowski - Baza Paliw - Stacja CPN	59-400 Jawor, ul. Kuziennicza 4	Opc
852	Tomasz Cielemecki - „TM” AUTO-GAZ	59-400 Jawor, ul. Kuziennicza 9	Opc
853	Krzysztof Karkulowski „KARGAZ”	59-416 Twardogóra, Grabowno Wielkie 58	Opc
854	Leszek Sztukowski „Lech-Gaz”	59-416 Twardogóra, Grabowno Wielkie 58	Opc
855	Dystrybucja Gazu, Usługi Transportowe Wojciech Rajczakowski	59-500 Złotoryja 1, Wilków, ul. Mickiewicza 1a	Opc
856	„BUTIMEX - GJS” E. Górecki, J. Janik, Z. Szczepaniak Spółka Jawna	59-500 Złotoryja, ul. Legnicka 54	Opc
857	Transport Ciężarowy - Ryszard Golanowski	59-500 Złotoryja, ul. Letnia 1/3	Opc
858	PHPU „MARKAZ” Bronisław Rozmus	59-500 Złotoryja, ul. Pomorska 7	Opc
859	DYSTRYBUCJA GAZU Postrzech Jacek	59-516 Zagrodno, Zagrodno 53	Opc
860	Zbigniew Kopyto Dystrybucja Gazu w Butlach „Propan-Butan”	59-600 Lwówek Śląski, Płóczki Górne	Opc
861	Elżbieta Tulicka, Firma Handlowa „Gazela”	59-600 Lwówek Śląski, Sobota 33	Opc
862	Przedsiębiorstwo Handlowe „EL-GAZ” Edward Tulicki	59-600 Lwówek Śląski, Sobota 33	Opc
863	FHU „CARGO” Genowefa Cymon	59-600 Lwówek Śląski, ul. Jaśkiewicza 47	Opc
864	Dystrybucja Gazu PROPAN-BUTAN Ryszard Słozowski	59-600 Lwówek Śląski, ul. Kotliska 81 A	Opc
865	„POL-GAZ” Kazimierz Polarczyk	59-600 Lwówek Śląski, ul. Sikorskiego 1/11	Opc
866	Krzysztof Mężyk - Elektrownia Wodna	59-610 Wleń, Marczów	Wee
867	Gospodarstwo Rolniczo-Uslugowo-Handlowe „ROLUX” SC Krzysztof Nowosielski, Fryderyk Nowosielski	59-610 Wleń, ul. Winiogórska 1	Opc
868	„ISKIERKA” SC Elżbieta Borek, Krzysztof Nieścior	59-800 Lubań, ul. Rybacka 21	Opc
869	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Danuta Hołod	59-800 Lubań, ul. Strzelecka 10	Opc
870	Marzena Grodzka - „MAGRO” Stacja Paliw	59-816 Platerówka, Platerówka 385/1	Opc
871	Jan Zawadzki	59-870 Mirsk, ul. Nadbrzeźna 16/1	Opc
872	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji NYSA Sp. z o.o.	59-900 Zgorzelec, ul. Bohaterów Getta 1a	Wee
873	Bożena Tabor PHU „WEGA”	59-900 Zgorzelec, ul. Iwaszkiewicza 21/5	Opc
874	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MODD - MANN” Henryk Modrzyński, Adam Mandrykowski Spółka Jawna	59-921 Porajów, ul. Wojska Polskiego 21	Opc
875	Krzysztof Urbaniak - Przedsiębiorstwo Produkcyjno- -Handlowo-Uslugowe „HYDROWAT”	60-182 Poznań, ul. Bobolicka 14	Wee
876	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „HERMESPOL” Wiesław Woźny	60-375 Poznań, ul. Świt 8b/4	Opc
877	Jerzy Woźny - „BAWA” Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe	60-415 Poznań, ul. Czarnkowska 22	Wee
878	PHU MODIT Iwona Wojtczak	60-538 Poznań, ul. Kościelna 44/23	Opc
879	Jerzy Kruszewski-Kościuszenko, Bolesław Kruszewski-Kościuszenko i Andrzej Szymański - „BJW”	60-656 Poznań, Osiedle Bolesława Chrobrego 16B m. 77	Opc
880	Bolesław Kruszewski-Kościuszenko, Jerzy Kruszewski-Kościuszenko - „MOTOGAZ” SC	60-656 Poznań, Osiedle Powstańców Warszawy 1F m. 51	Opc
881	Waldemar Zelich i Roman Michalak „AMAL” SC	60-691 Poznań, ul. Obornicka 300	Opc
882	Przedsiębiorstwo Motoryzacyjne „POL-CAR” Sp. z o.o.	61-057 Poznań, ul. Gorzysława 9	Opc
883	ALSI Przedsiębiorstwo Instalacji Przemysłowych i Sanitarnych Aleksander Siepnewski	61-424 Poznań, ul. Nizinna 30a	Opc
884	Przemysław Mikołajczak i Tomasz Lektarski - AUTOTURGAZ SC	61-579 Poznań, ul. Przemysłowa 9	Opc
885	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej	61-586 Poznań, ul. Targowa 17/19	Opc

886	Zakład Robót Inżynieryjno-Melioracyjnych „INMEL” Zbigniew Jabłoński	61-614 Poznań, ul. Wenedów 15	Wee
887	Zbigniew Domański – „AUTO GAZ” Domański	61-625 Poznań, ul. Kłosowa 1	Opc
888	Romuald Sienkowski – ROM-GAZ	62-004 Czerwonak Mielno, ul. Leśna 5	Opc
889	Biuro Handlowe „JOTA” Sp. z o.o.	62-006 Kobylnica, Janikowo, ul. Gnieźnieńska 33	Opc
890	Jarosław Wesolowski i Waldemar Wesolowski – TANK GAZ SC	62-020 Swarzędz, ul. Kirkora 5	Opc
891	Michał Kalinowski – PHU „KAL-GAZ”	62-025 Kostrzyn, Wiktorowo 14	Opc
892	Andrzej Witt – WIT-GAZ	62-031 Luboń, ul. Bukowa 21	Opc
893	Jerzy Górka – DOSTAWA GAZU PROPAN-BUTAN	62-031 Luboń, ul. Graniczna 51	Opc
894	Krzysztof Korczyk – „EURO ASTAR” PPHU	62-035 Kórnik, Czołowo, ul. Kórnicka 3	Opc
895	Dystrybucja i Instalacja Gazów Bezsieciowych Mika Zenon	62-035 Kórnik, ul. Kwiatowa 15	Opc
896	Turkot Florian Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „TURTRANSGAZ”	62-045 Pniewy, ul. Poznańska 72	Opc
897	„FIRMA MICHAŁOWSKI” Henryk Michałowski Spółka Jawna	62-045 Pniewy, ul. Promienista 1	Opc
898	Zbigniew Piotr Kowalski i Marek Ohnsorge – Firma Handlowa Kowalski i Ohnsorge	62-050 Mosina, ul. Śremska 75A	Opc
899	Zbigniew Biedermann – PHU „REMO-GAZ”	62-060 Stęszew, ul. B. Chrobrego 33	Opc
900	Maciej Konrad Węsierski „EKO-STACJA”	62-065 Grodzisk Wilk., ul. Mikołajczyka 43	Opc
901	Justyna Szczygieł i Jerzy Szczygieł PHU „RAKBUT” SC	62-067 Rakoniewice, ul. Kolejowa 36	Opc
902	Czesław Figas – Dystrybucja Gazu Płynnego	62-070 Dopiewo, ul. Bukowska 21	Opc
903	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Tarnowie Podgórnym	62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Poznańska 101	Opc
904	Sprzedaż Gazu Naprawa i Montaż Urządzeń Gazowych Bejma Wojciech	62-085 Skoki, ul. Poznańska 5/3	Opc
905	Władysław Malicki – Małe Elektrownie Wodne	62-090 Rokietnica, Kiekrz, ul. Kierska 55c	Wee
906	Leszek Wojciechowski – „WOLEX”	62-090 Rokietnica, ul. Zakątek 8	Opc
907	Magdalena Arcimowicz – REKLAMA PROMOCJA ARCIMOWICZ MAGDALENA	62-095 Murowana Goślina, ul. Chabrowa 6	Opc
908	Krzysztof Ziótek, Krzysztof Czarnecki, Marek Kujawski – „ALFA” Stacja Paliw SC	62-100 Wągrowiec, ul. Gnieźnieńska 51 b	Opc
909	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „BAZA – PALIW” SC Ekiert Janusz, Stachowiak Jerzy	62-130 Gołańcz, ul. Sportowa 10	Opc
910	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Atlas” Zbigniew Zgolak	62-200 Gniezno, ul. Kolejowa 2	Opc
911	Bernard Szczepanek – Zakład Handlu Paliwem „PALBIR”	62-213 Łopienno 2	Opc
912	Paweł Kaczorek – Firma Handlowo-Uslugowo-Transportowa „PAW-GAZ”	62-250 Czarniejewo, ul. Wyszyńskiego 4	Opc
913	Ryszard Dermiagio „DER-GAZ”	62-300 Września, Bierzglinek, ul. Dębowa 12	Opc
914	Kazimierz Glapiński PHUT „KAZ – GAZ”	62-300 Września, ul. Chrobrego 29D/31	Opc
915	GAZFAST ZAKŁAD HANDLOWO-USŁUGOWY – MARIA NOWAK	62-300 Września, ul. Kościuszki 87	Opc
916	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Auto Gaz” Jerzy Rybarczyk	62-300 Września, ul. Wrocławska 42	Opc
917	„DOM-GAZ” Sp. z o.o.	62-300 Września, ul. Gen. Sikorskiego 38	Opc
918	„TANKBUS III” Katarzyna Szaferska, Zenon Matuszewski SC	62-310 Pyzdry, ul. Wrzesińska 29	Opc
919	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Wiesław Szczepaniak	62-320 Mirosław, ul. Polczyńska 7	Opc
920	Stanisław Wichrowski – „BUT-GAZ”	62-330 Nekla, ul. Wrzesińska 40	Opc
921	Roman Kaup, Piotr Parus – Dystrybucja Gazu Bezprzewodowego „INSTALGAZ” SC	62-400 Słupca, ul. Maratońska 67	Opc
922	Piotr Koszarek PPHU „EURO-ANPIK”	62-415 Pyzdry, ul. Nowoogrodowa 3B/7	Opc

923	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Strzałkowie	62-420 Strzałkowo, ul. Dworcowa 1	Opc
924	„EKOGAZ” SC S. Foczpaniak, A. Danyluk	62-420 Strzałkowo, ul. Prymasa Wyszyńskiego 3a	Opc
925	Elżbieta Korczyńska – Handel Hurtowy i Detaliczny „SEDI”	62-425 Witkowo, ul. Żwirki i Wigury 2A	Opc
926	Alicja Skapska – Stacja LPG Auto-Gaz	62-504 Konin, ul. Józefa Piłsudskiego 1/28	Opc
927	Tomasz Tomaszewski – PPHU „TOTO”	62-510 Konin, Al. 1-go Maja 12/10	Opc
928	Przedsiębiorstwo Usług Transportowych „TRANS PAK” Sp. z o.o.	62-510 Konin, ul. Kazimierska 57	Opc
929	Andrzej Świerkowski, Grzegorz Świerkowski – PHU GAZ – OL SC	62-510 Konin, ul. Poznańska 76	Opc
930	Przedsiębiorstwo Budowlano-Telekomunikacyjne „TELKON” Sp. z o.o.	62-510 Konin, ul. Spółdzielców 12	Opc
931	Edyta Pieczyńska – Firma „SPEED”	62-510 Konin, ul. Spółdzielców 18	Opc
932	„TANK – ROM” Kazmierowscy Spółka Jawna	62-540 Kleczew, Roztoka 12	Opc
933	Stacja Paliw Wilczogóra Andrzej Stawski	62-550 Wilczyn, Wilczogóra 172A	Opc
934	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe – Zbigniew Bidzyński	62-550 Wilczyn, Wilczogóra 87a	Opc
935	Kurzymski Mariusz	62-561 Ślesin, Plac Wolności 7	Opc
936	Sławomir Terski – „INTERSMOBIL” Wszystko dla samochodów	62-571 Żychlin, ul. Tuliszkowska 18	Opc
937	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Dystrybucja Gazu Propan-Butan Kukulski Jacek	62-590 Golina, ul. Długa 16	Opc
938	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „DARK-GAZ” Kurdyk Dariusz	62-590 Golina, ul. Okólna 21	Opc
939	Mariusz Chojecki – Ośrodek Szkolenia Kierowców	62-600 Koło, ul. Kolejowa 14/7	Opc
940	„TRANS-KOL-PALIWA” Sp. z o.o.	62-600 Koło, ul. Toruńska 186	Opc
941	Skład Opalowy „Artur Wasiak”	62-600 Koło, ul. Zawadzkiego 43	Opc
942	Małgorzata Nowicka, Bogumił Nowicki – Autoryzowany Serwis Samochodowy BOSCH PHU „PRIMAGAZ”	62-604 Kościelec, Straszaków 123	Opc
943	Jerzy Żurański – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „PROMET”	62-610 Sompolno, ul. Taczanowskiego 16	Opc
944	PHU „JOW – KAJ” Gurda Kajetan	62-635 Przedecz, ul. Kościuszki 45	Opc
945	Małgorzata Chudy i Józef Chudy – Hurtownia Artykułów Przemysłowych „MEGA-HURT” SC	62-650 Kłodawa, Cząstków 29	Opc
946	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Jolanta Ewa Rucińska	62-650 Kłodawa, ul. Cegielniana 20	Opc
947	Stanisław Sosnowski – Zakład Usługowo-Handlowy „TAR-MOT”	62-650 Kłodawa, ul. Kard. Stefan Wyszyńskiego 53	Opc
948	Janusz Terpiłowski – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Dystrybucja Gazu”	62-700 Turek, Turkowice 121D	Opc
949	Leszek Włodarczyk EL-GAZ	62-700 Turek, ul. Kolska Szosa 7a/13	Opc
950	Izabela Anna Klapsa, Roman Cezary Klapsa – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „GOLD-ART”	62-700 Turek, ul. Konińska 1	Opc
951	Zakład Handlowy Produkcyjno-Usługowy Spółka Jawna Franciszek, Marek i Stanisław Raszewscy	62-704 Kawęczyn, Kawęczyn 38 A	Opc
952	Stacja Paliw – Władysław Izydorczyk	62-730 Dobra, ul. H. Sienkiewicza 3	Opc
953	Wojciech Janczewski – „GAZMET”	62-740 Tuliszków, ul. Leśna 18	Opc
954	Robert Siwek – SZELEM WITA	62-740 Tuliszków, ul. Zaremby 30	Opc
955	Katarzyna Krawiec, Janusz Fisiak Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „KRAF” SC	62-740 Tuliszków, Wielopole	Opc
956	Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.	62-800 Kalisz, Al. Wojska Polskiego 35	Opc
957	Waldemar Kaczmarek – „CZERGAZ”	62-800 Kalisz, ul. Bankowa 4/2	Opc
958	Teresa Witoń i Andrzej Witoń – „WITGAZ” SC	62-800 Kalisz, ul. Konopnickiej 9-13/69	Opc
959	Zbigniew Wojciechowski, Sylwester Gizler – PHU „JOLGAZ” SC	62-800 Kalisz, ul. Łódzka 186	Opc
960	Kaliskie Linie Autobusowe Sp. z o.o.	62-800 Kalisz, ul. Majkowska 26	Opc

961	Przemysław Słopeń	62-800 Kalisz, ul. Obozowa 62 A	Opc
962	Aleksander Sobański i Krzysztof Dropiński – FHU „S&D” SC	62-800 Kalisz, ul. Stawiszyńska 102-104	Opc
963	Grzegorz Ryszard Gajewski – PPHU „AUTO-GAZ”	62-800 Kalisz, ul. Warszawska 35-37	Opc
964	Aleksander Sobański – FHU „AL.-GAZ”	62-812 Jastrzębniki 73	Opc
965	Marta Elektrownia Wodna Tadeusz Galecki – Wojciech Ewicz SC	62-812 Jastrzębniki, Jastrzębniki 104	Wee
966	PPHU „TOMAR” Tomasz Fornalski, Marek Krzywiński Spółka Jawna	62-817 Żelazków, Dębe 85	Opc
967	PPHU „ARKAN” Józef Militowski	62-862 Iwanowice, ul. Kordeckiego 14	Opc
968	Stanisław Błaszkwia – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „GAMA”	62-865 Szczytniki, Lipka 32a	Opc
969	Krzysztof Dropiński – FHU GAZ-PB	62-874 Brzeziny, ul. Kaliska 21	Opc
970	Barbara Sroczyńska i Tomasz Horyza TRANS-GAZ	63-022 Słupia Wielka, Koszuty 16A	Opc
971	Ryszard Duszyński	63-024 Krzykosy, ul. Szkolna 22	Opc
972	Jerzy Łabęta – „BUT-GAZ”	63-040 Nowe Miasto n/Wartą, Skoraczew 4/5	Opc
973	Rafał Wróblewski – „BUT-GAZ”	63-100 Śrem, ul. Jana Kilińskiego 6/4	Opc
974	Henryk Piasecki – „BUT-GAZ”	63-100 Śrem, ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 13/1	Opc
975	Odlewnia Żeliwa „Śrem” SA	63-100 Śrem, ul. Staszica 1	Pcc
976	JAROMA SA	63-200 Jarocin, Al. Niepodległości 34	Opc
977	Piotr Kubiak – „PIOTREX”	63-200 Jarocin, Roszków 64	Opc
978	FIRMA HANDLOWA – MAREK KASPRZAK	63-200 Jarocin, ul. Jagielly 13	Opc
979	Dariusz Kowalski i Anna Kowalska – „EFEKT” SC	63-200 Jarocin, ul. Jesienna 26	Opc
980	Roman Wieliński Zakład Handlowo-Usługowy „ROMAR”	63-210 Żerków, ul. 700-lecia 15	Opc
981	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	63-210 Żerków, ul. Parkowa 1	Opc
982	Spółdzielnia Kótek Rolniczych w Kotlinie	63-220 Kotlin, ul. Ks. Rymarkiewicza 44	Opc
983	Arkadiusz Pawlik – Stacja Paliw „ARPAX”	63-230 Witaszyce, Witaszyczki	Opc
984	Mirosław Woźniak, Tadeusz Urbaniak – PPHU „GAS – FULL” SC	63-233 Jaraczewo, Góra, ul. Jarocińska 2	Opc
985	Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjno-Usługowe „ROLBUD” Michał Michalak	63-300 Pleszew, Lubomierz 3	Opc
986	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	63-304 Czermin	Opc
987	Kwiaciarnia – Sklep Wielobranżowy Alicja Rybarczyk	63-308 Gizalki, ul. Wodna 2	Opc
988	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Dobrzyca	63-330 Dobrzyca, ul. Koźmińska 19	Opc
989	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	63-330 Dobrzyca, ul. Nowa 24	Opc
990	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Ostrowie Wielkopolskim	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Batorego 35	Opc
991	„RAFAELA” Sp. z o.o.	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Gen. Józefa Bema 168	Opc
992	Leon Chłasta, Roman Kowalski, Andrzej Leśniewski, Zenon Palczewski, Wojciech Poliński, Stanisław Sówka i Alina Szczepaniak – „MONTGAZ” SC	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Kościuszki 14	Opc
993	Miejski Zakład Komunikacji SA	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Lotnicza 30	Opc
994	Elżbieta Teodorczyk – Działalność Handlowo-Usługowa	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Nowa Krępa 13a	Opc
995	Mirosław Jędrzejewski i Zbigniew Majchrzak „EKOSERW” SC	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Nowa Krępa 71A/2	Opc
996	Grzegorz Gajewski i Mariusz Pawłowski – PHU „AUTO-GAZ” SC	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Wrocławska 93	Opc
997	Spółdzielnia Kótek Rolniczych Sieroszewice	63-405 Sieroszewice, ul. Ostrowska 110	Opc
998	Tomasz Teodorczyk – Działalność Handlowo-Usługowa	63-421 Przygodzice, ul. Kolejowa 12	Opc
999	Zbigniew Poprawa – Stacja Paliw „POPRAWA”	63-430 Odolanów, Kaczory, ul. Spacerowa 27	Opc
1000	Stacja Paliw Nowacki – Antoni Nowacki	63-430 Odolanów, ul. Traugutta 2	Opc

1001	„ROLKOM” Sp. z o.o.	63-435 Sośnie, ul. Wielkopolska 11	Opc
1002	PPHU Pasiak Ryszard	63-460 Nowe Skalmierzyce, Ociąż, ul. Parkowa 3	Opc
1003	„AUTOPRIFI” Sp. z o.o.	63-500 Ostrzeszów, Al. Wojska Polskiego 21	Opc
1004	Marian Lamek	63-500 Ostrzeszów, ul. Marciniaka 11	Opc
1005	Konrad Ołasiński i Tomasz Ołasiński Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Eko-Gaz” SC T., K. Ołasińscy	63-512 Brzeźno, Głodno	Opc
1006	Joachimiak Maria „PELIKAN-GAZ”	63-520 Grabów n/Prosną, ul. Ostrzeszowska 22	Opc
1007	Tomasz Kolarski	63-600 Kępno, Osiedle Kopa 9/3	Opc
1008	Motel Pod Borem – Stacja Paliw Warzybok	63-600 Kępno, Rzetnia 110	Opc
1009	Kępińskie Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe SA	63-600 Kępno, ul. Przemysłowa 8	Opc
1010	Daniel Jacek Michalski	63-600 Kępno, ul. Wrocławska 66	Opc
1011	Mieczysław Krupiński – Zakład Handlowo- Uslugowy „MIET-POL”	63-600 Morawin 19a	Opc
1012	Wiesław Jański, Irena Jańska – Punkt Sprzedaży Paliw „GW” SC	63-604 Baranów, Mroczeń	Opc
1013	Konrad Wolny – Zakład Dystrybucji Gazu	63-630 Rychtal, Darnowiec 24	Opc
1014	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo- Uslugowe „Halina Lubojańska”	63-630 Rychtal, Zgorzelec 27	Opc
1015	Mariola Wojtkowiak – „WOMAR”	63-700 Krotoszyn, Bożacin, ul. Ogrodowa 54	Opc
1016	Jan Waligóra – Zakład Dystrybucji Gazu	63-700 Krotoszyn, ul. Kobylińska 10A	Opc
1017	Hanna Małgorzata Linkiewicz – „LINEX” PHU	63-700 Krotoszyn, ul. Osadnicza 42	Opc
1018	„KROGAZ” – Kruś Dariusz	63-700 Krotoszyn, ul. Wojciechowskiego 33 B	Opc
1019	Tadeusz Dłużak – Zakład Gazyfikacji Bezprzewodowej	63-720 Koźmin Wielkopolski, ul. Cieszyńskiego 13	Opc
1020	Marlena Sworowska – „MARTRANS” DYSTRYBUCJA GAZU	63-740 Kobylin, Rębiechów 17 B	Opc
1021	Zbigniew Kazimierz Fornalik – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowo-Transportowe „FORGAZ”	63-800 Gostyń, Brzezcie 113	Opc
1022	Aleksandra Ratajczak – Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjno-Uslugowe „ARAT”	63-805 Łęka Mała, Łęka Wielka 38	Opc
1023	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	63-810 Borek Wilkp., ul. Jeżewska 5	Opc
1024	„ROLMAST” S. Łakomy Spółka Jawna	63-830 Pępowo, Czełuscin 9	Opc
1025	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	63-830 Pępowo, ul. Dworcowa 1	Opc
1026	„EKO-LIKA” SC Lidia Andrzejewska, Krystyna Sobkowiak	63-840 Krobica, ul. Kwiatowa 11	Opc
1027	„AGNIKAR” Agnieszka Piotrowiak	63-930 Jutrosin, ul. Garncarska 21a	Opc
1028	PETRO JORK Duszyński i Spółka Duszyński Janusz	64-000 Kościan, ul. Działkowa 25	Opc
1029	Obrzańska Spółdzielnia Mleczarska	64-000 Kościan, ul. Wojciecha Maya 28	Opc
1030	Firma „LISA” Sławomir Szudlarek	64-000 Kościan, Widziszewo, ul. Długa 28	Opc
1031	Miroslaw Marian Zawalij – „BUT-GAZ” Mirek Zawalij	64-010 Krzywiń Jerka, ul. Krótka 8	Opc
1032	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo- Uslugowe „TRANS-MECH” Sp. z o.o.	64-020 Czempień, Piotrkowice 1 B	Opc
1033	Bogusław Jaroszyński – „BUT-GAZ”	64-020 Czempień, ul. Polna 3	Opc
1034	Działalność Handlowa Rafał Bartkowiak	64-050 Wielichowo, Śniaty, ul. Fr. Ratajczaka 35	Opc
1035	Stacja Paliw Henryk Nowak	64-050 Wielichowo, ul. Gen. T. Kutrzeby 8	Opc
1036	Halina Jurga Firma „JUG-KAM”	64-061 Kamieniec, ul. Główna 26	Opc
1037	Miejski Zakład Komunikacji	64-100 Leszno, ul. Leśna 4	Opc
1038	Ignacy Kamiński, Roman Kamiński – Stacja Paliw „KAMIL” SC	64-120 Krzemieniewo, ul. Dworcowa 102	Opc
1039	„ROL-BUS” Bąk Piotr	64-130 Rydzyna, Pomykowo 9	Opc

1040	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	64-140 Włoszakowice, ul. Karola Kurpińskiego 33	Opc
1041	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	64-150 Wijewo, ul. Handlowa 8	Opc
1042	Mariola Zając – „DOMGAZ” Dystrybucja Gazu Propan-Butan	64-150 Wijewo, Zaborówiec, ul. Powstańców Wlkp. 20	Opc
1043	Wiesław Stankowski – Firma „STANGAZ”	64-200 Wolsztyn, ul. Fabryczna 13/4	Opc
1044	„PAL-GAZ” Sp. z o.o.	64-300 Nowy Tomyśl, Przylęk 113 A	Opc
1045	Weronika Małgorzata Jaworowicz – PHU „ASCO”	64-300 Nowy Tomyśl, ul. Nowa 10/12	Opc
1046	Stacja Paliw Tadeusz Lotka	64-300 Nowy Tomyśl, ul. Sienkiewicza 28	Opc
1047	Stanisław Hala – PPUH „TERA”	64-300 Nowy Tomyśl, ul. Wiatrakowa 20	Opc
1048	„BOSS” PHU Adam Szawala	64-305 Bolewice, ul. Szkolna 80	Opc
1049	Krzysztof Piskorski – Stacja Napełniania Gazem	64-310 Lwówek, Grońsko 92	Opc
1050	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Tomasz Masztalerz	64-310 Lwówek, ul. E. Szczanieckiej 50	Opc
1051	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe VIVALDI Waldemar Kaźmierczak	64-330 Opalenica, ul. Parkowa 11	Opc
1052	Wiktor Leszczyński i Mirosław Leszczyński – FIRMA AUTO GAZ SC	64-400 Międzychód, Bielsko, ul. Armii Poznań 70	Opc
1053	Spółdzielnia Usługowo-Produkcyjna Kótek Rolniczych „PROAGRO”	64-412 Chrzypsko Wielkie, ul. Polna 1	Opc
1054	„TOM-GAZ” Dystrybucja Gazu Tomasz Łusiewicz	64-520 Obrzycko, Zielonagóra, ul. Zamkowa12	Opc
1055	Stacja Paliw „EL – JOT” Leszek Gluchy, Jarosław Barański Spółka Jawna	64-550 Duszniki, ul. Młynkowska 3	Opc
1056	Jan Zaręba – Zakład Usługowo-Produkcyjno-Handlowy	64-600 Oborniki, Łukowo 40	Opc
1057	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Oborniki Wlkp.	64-600 Oborniki, ul. Gajowa 1	Opc
1058	Małgorzata Dąbrowska	64-610 Rogoźno, Cieśle 14A	Opc
1059	Grażyna Wojtoń – Przedsiębiorstwo Handlowe	64-700 Czarnków, Gajewo 23	Opc
1060	Przedsiębiorstwo Handlowe „KANON” Irena Kaźmierczak, Łucja Nowakowska Spółka Jawna	64-700 Czarnków, Sarbka	Opc
1061	Przemysław Dymek – Firma Handlowa „DYMEK”	64-730 Wielen, Rosko, ul. Powstańców Wlkp. 11	Opc
1062	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Kamiński Dominik Tomasz	64-730 Wielen, ul. Janka z Czarnkowa 31	Opc
1063	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „ARDOR” Spółka Jawna Arleta Wylegała, Stefan Chmara	64-730 Wielen, Wrzeszczyna, ul. Wybudowanie 21	Opc
1064	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Przemysław Pawłowski	64-830 Margonin, ul. Powstańców Wlkp. 68	Opc
1065	Firma Handlowo-Uslugowa „AMAL” SC Ryszard Arapinowicz, Jan Melon	64-915 Jastrowie, Sypniewo, ul. Mickiewicza 61	Opc
1066	Tadeusz Ostromecki – Stacja Benzynowa – Gastronomia	64-915 Jastrowie, ul. Kruczkowskiego 18	Opc
1067	Firma Usługowo-Handlowa „EKO” Renata Roman	64-915 Jastrowie, ul. Kwiatowa	Opc
1068	Energetyka Poznańska Zakład Elektrowni Wodnych Sp. z o.o.	64-915 Jastrowie, ul. Wojska Polskiego 22	Wee
1069	Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o.	64-920 Piła, ul. Łączna 4	Opc
1070	„EBC – EKO” SC Mirosław Przyborowski, Błażej Sulek	64-920 Piła, ul. Masztowa 4	Wee
1071	Jerzy Sawicki – Elektrownia Wodna Lubnica	64-965 Okonek, Lubnica 39A	Wee
1072	Jerzy Mazurczyk – Elektrownia Wodna „Węgorzewo”	64-965 Okonek, Węgorzewo 38A	Wee
1073	Jerzy Glugła – Mała Elektrownia Wodna „KRYSTYNA”	64-980 Trzcianka, ul. Grunwaldzka 12	Wee
1074	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Palonka Mieczysław	66-003 Zabór, Droszków, ul. Dębowa 2	Opc
1075	Mała Elektrownia Wodna Zdzisław Rafalik	66-006 Ochla, ul. Zielonogórska 6	Wee
1076	Stacja Paliw „MM” Mariusz Milczarek	66-008 Świdnica, ul. Obwodowa 17	Opc

1077	TRIO Sp. z o.o.	66-100 Sulechów, Kalsk 1D	Opc
1078	Spółdzielnia Transportu Wiejskiego	66-100 Sulechów, ul. Brzezie 75	Opc
1079	„MEW” Dorota Kimsa	66-200 Świebodzin, Osiedle Widok 2c/9	Wee
1080	Ryszard Tuszyński – Mała Elektrownia Wodna „MUROWIEC”	66-300 Międzyrzecz, Bobowicko, ul. Dworcowa 8	Wee
1081	„U SASZY” Stanisław Heller	66-320 Trzciel, Bieleń 2	Opc
1082	Handel International Spedition Poznachowski Sp. z o.o.	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Kostrzyńska 89E	Opc
1083	Gospodarstwo Pomocnicze Komendy Wojewódzkiej w Gorzowie Wielkopolskim	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Kwiatowa 10	Opc
1084	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „SAVEX” Waldemar Sawicki	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Nowa 11/91	Opc
1085	Mała Elektrownia Wodna Krzeszyce Józef Ferens	66-435 Krzeszyce, ul. Sloneczna 19	Wee
1086	Małkowska Joanna Firma Usługowo-Handlowa	66-436 Słońsk, ul. 3 Lutego (Ferma II)	Opc
1087	Mieczysław Sawicki, Grzegorz Kafka – Auto-Gas SC	66-440 Skwierzyna, ul. Gorzowska 22 A	Opc
1088	„Hydroelektrim” SC Jerzy Frieske, Przemysław Prokopów, Jan Wielgos	66-446 Deszczno, Glinik 55	Wee
1089	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATM” Spółka Jawna Jerzy Gałka, Anita Gałka-Kusyk	66-470 Kostrzyn n/Odrą, ul. Fabryczna 1	Opc
1090	Marzena Jarmula – Prywatne Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe	66-500 Strzelce Krajeńskie, ul. Poznańska 34	Opc
1091	Stanisław Juźwiak	66-627 Bobrowice, Młyniec 1	Wee
1092	„ED-WOJ. E. Karpowicz, W. Szpakowski” Spółka Jawna	66-633 Stargard Gubiński, Starosiedle, Stacja Paliw	Opc
1093	„WAKLEM” Stacja Paliw – Romuald Małek Spółka Jawna	67-106 poczta Otyń, Modrzyca, ul. Nowosolska 22	Opc
1094	Janusz Malinowski – Stacja Paliw „TANK-MAL”	67-112 Siedlisko, ul. Cmientarna 3	Opc
1095	Czesław Jacuś – TRANSMAN	67-200 Głogów, Jaczów, ul. Kręta 10	Opc
1096	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ADGAZ-ABUCKI” Tadeusz Jan Abucki	67-200 Głogów, ul. Magazynowa 7	Opc
1097	„ADGAZ – WALCZAK” i S-KA Sp. z o.o.	67-200 Głogów, ul. Osadników 2d	Opc
1098	PUH „BAGAZ” Agnieszka Wiśniewska	67-200 Głogów, ul. Strumykowa 2a	Opc
1099	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Tomasz Minkus	67-200 Głogów, ul. Strumykowa 2B	Opc
1100	PHU „ZBYSZKO” Zbigniew Woźniak	67-240 Kotla, Krzekotówek 22	Opc
1101	Wejchert Roman „ROMGAZ”	67-240 Kotla, Skidniów 24	Opc
1102	Zakład Handlowo-Uslugowy „PROGAZ” Andrzej Zapolski, Beata Zapolska	67-300 Szprotawa, ul. Kozuchowska 4a	Opc
1103	„Przedsiębiorstwo Handlowe Piotr Wnukowski”	68-100 Żagań, ul. Dworcowa 48/2	Opc
1104	Daniel Dworak – „DAN – POL”	68-100 Żagań, ul. Staszica 1	Opc
1105	„TERMINAL CELNY RZEPIN” Sp. z o.o.	69-110 Rzepin, ul. Zachodnia 3	Opc
1106	Jacek Pałowski – MEW „KRUPIN”	70-380 Szczecin, ul. Noakowskiego 26/11	Opc
1107	Jerzy Zommer – Mała Elektrownia Wodna	70-450 Szczecin, ul. Wielkopolska 36/7	Wee
1108	Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe – Klonowica Sp. z o.o.	71-241 Szczecin, ul. Klonowica 5	Opc
1109	Elektrownia Wodna INA Mieczysław Karaczun	71-685 Szczecin, ul. Ks. Bp. W. Bandurskiego 72/1	Wee
1110	Stacja Paliw Jarosław Kaczmarek	72-010 Police, ul. Piastów 15	Opc
1111	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „RODE” Sp. z o.o.	72-015 Police, ul. Piotra i Pawła 9	Opc
1112	Henryk Bobkiewicz	72-300 Gryfice, ul. Akacyjowa 17d/1	Wee
1113	Leon Momot – Mała Elektrownia Wodna	72-304 Brojce, Mołostówko	Wee
1114	Mariusz Junik – Elektrownia Wodna Troszczyń	72-315 Resko, ul. Bolesława Prusa 59/3	Wee
1115	Barbara Junik – Elektrownia Wodna Żerzyń	72-315 Resko, ul. Bolesława Prusa 59/3	Wee
1116	Danuta Klusek	72-315 Resko, ul. Jedności Narodowej 15	Wee
1117	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	72-320 Trzebiatów, ul. Rynek 2	Opc
1118	Robert Litwiniec	72-605 Świnoujście, ul. Sztormowa 11	Opc
1119	Stanisław Zachoszcz – Elektrownia Wodna	73-016 Kolin 13	Wee

1120	Przedsiębiorstwo Robót Mostowych „MOSTAR” Sp. z o.o.	73-110 Stargard Szczeciński, ul. Bydgoska 13/15B	Wee
1121	„MEW ROKICIE” SC H. Sokalska, T. Pypec	73-110 Stargard Szczeciński, ul. S. Rózyckiego 4	Wee
1122	Mała Elektrownia Wodna Chlebówko Willi Kryska	73-112 Stara Dąbrowa, Chlebówko 2	Wee
1123	Stacja Paliw Bednarski Jan	73-115 Dolice, Kolejowa 25	Opc
1124	Kamiński – Barański Elektrownia Wodna SC	73-150 Łobez, ul. Gen. Bema 17	Wee
1125	ECOENERGIA A. Kamiński, A. Barański, M. Wójcik SC	73-150 Łobez, ul. Niepodległości 44	Wee
1126	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „AGROMARKET” Sp. z o.o.	73-155 Węgorzyno, Wiewiecko 36C	Opc
1127	Władysław Sorbian	73-310 Resko, ul. Jedności Narodowej 8	Wee
1128	Chmielewski Krzysztof „AGMEL”	74-100 Gryfino, ul. Mieszka I-go 6/3	Opc
1129	Elżbieta Król	74-125 Chojna, ul. Malarska 1a/5	Opc
1130	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Myśliborzu Sp. z o.o.	74-300 Myślibórz, ul. Królewiecka 45	Opc
1131	Tomasz Michno – Eko Energia „97”	74-320 Barlinek ul. Św. Bonifacego 22	Wee
1132	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „ANKO” Andrzej Kowalik, Jan Koziol Spółka Jawna	74-320 Barlinek, ul. Okrętowa 2	Opc
1133	Spółdzielnia Usług Rolniczych	74-320 Barlinek, ul. Szosowa 7	Opc
1134	Zakład Optyczny Nowak Lech	74-400 Dębno, ul. Pogodna 10	Wee
1135	Tomasz Staszewski – „Ska” AUTOGAZ	75-111 Koszalin, ul. Łużycka 25/8	Opc
1136	Stacja Paliw „JT” J. Szapiaczan, T. Klys Spółka Jawna	75-122 Koszalin, ul. Szczecińska 31	Opc
1137	Przedsiębiorstwo Budownictwa Handlu i Usług „TOMI” Tomasz Piotrowicz	75-330 Koszalin, ul. Bałtycka 55/3	Opc
1138	Stacja Paliw Mirosław Wojtkowski	75-499 Koszalin, ul. Staszica 19a/9	Opc
1139	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	75-724 Koszalin, ul. Komunalna 5	Wee
1140	Makowski Zdzisław – „MAK-GAZ”	76-100 Sławno, ul. Kolejowa 3	Opc
1141	Wioletta Małachowska, Mikołaj Krzysztof Małachowski – „DUET” SC	76-200 Słupsk, ul. Bauera 6	Opc
1142	Agencja Mistrzal Sp. z o.o.	76-200 Słupsk, ul. Przemysłowa 35	Opc
1143	Elektrownie Wodne SŁUPSK Sp. z o.o.	76-200 Słupsk, ul. Rybacka 4	Opc
1144	Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o.	76-200 Słupsk, ul. Rybacka 4A	Opc
1145	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	76-200 Słupsk, ul. Szczecińska 112	Wee
1146	Romuald Bujno – Zakład Usługowo-Handlowy PROSPER	76-200 Słupsk, ul. Żeromskiego 9/3	Wee
1147	Jan Lewkowicz – Stacja Benzynowa 1305	76-214 Smoldzino, ul. Daszyńskiego 1	Opc
1148	Wanda Krukowska Stacja Paliw	76-220 Główny, Poblocie nr działki 4/76	Opc
1149	Katarzyna Melka – Mała Elektrownia Wodna	76-220 Główny, ul. Słupska 32	Wee
1150	Usługi Transportowe – Ryszard Sobański, Bogumiła Sobańska	76-220 Główny, Wielka Wieś 30	Opc
1151	Ryszard Mikołajczyk, Jerzy Olszewski, Kazimierz Stępnik – MŁYN ZAMKOWY SC	76-230 Potęgowo, ul. Kościuszki 2b	Wee
1152	Wiesław Teclaw – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „PUR-TEC”	76-231 Damnica, ul. Parkowa 2	Opc
1153	Przedsiębiorstwo Handlowe Import-Eksport Leszek Nowodworski	77-100 Bytów, ul. Kruczkowskiego 6	Opc
1154	Spółdzielnia Rzemieślnicza „BUDOWLANA”	77-100 Bytów, ul. Zaulek Drozdowy 2	Opc
1155	Mała Elektrownia Wodna Stanisław i Maciej Czaszejko SC	77-113 Budowo, Jawory	Wee
1156	Handel Gazem „AS-GAZ” Andrzej Sominke	77-127 Nakła 60D	Opc
1157	„PREFABET – Oslawa Dąbrowa” SA	77-143 Studzienice, Oslawa Dąbrowa	Opc
1158	Wytwarzanie Energii Elektrycznej Robert Specht, Urszula Leszczyńska SC	77-200 Miastko, Kawczyn 3	Wee

1159	Mała Elektrownia Wodna Władysław Karol Grabowski	77-310 Debrzno, Buszkowo 2	Wee
1160	Elektrownia Wodna Krzysztof Słomka	77-310 Debrzno, Osiedle 35-lecia PRL 3/7	Wee
1161	Dystrybucja Gazu Propan-Butan „TADGAZ” – Tadeusz Mejer	77-320 Przechlewo, Osiedle Józkowa 17/25	Opc
1162	Robert Jaster – Zakład Drzewny „ROBPOL”	77-400 Złotów, Plac Paderewskiego 13	Opc
1163	Jarosław Nowecki – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe	77-400 Złotów, ul. Królowej Jadwigi 24/6	Wee
1164	Czesław Henryk Wąwoźniak – Mała Elektrownia Wodna w Stoluńsku	77-400 Złotów, ul. Partyzantów 12/5	Wee
1165	„Komunikacja Miejska w Kołobrzegu” Sp. z o.o.	78-100 Kołobrzeg, ul. Solna 2	Opc
1166	Stacja Paliw SC Mudryszyn Bernarda, Mydryszyn Eugeniusz	78-113 Dygowo, ul. Kołobrzaska 43	Opc
1167	Włodzimierz Popiołek – Zakład Wielobranżowy „NORD SERWIS”	78-132 Grzybowo, ul. Leśna 18	Wee
1168	TRZESZCZKOWSKI EDMUND	78-200 Białogard, ul. Batalionów Chłopskich 7	Opc
1169	LINIA K & K Sp. z o.o.	78-230 Karlino, ul. Szymanowskiego 17/2	Ppg, Opg
1170	Tadeusz Żelazek	78-331 Rąbino, Rąbino 1c	Opc
1171	„OPAK” Leopold Pączka Spółka Jawna	78-400 Szczecinek, ul. Słowiańska 6	Opc
1172	Romuald Kozielec, Tadeusz Olejnik – Handel-Uslugi SC	78-500 Drawsko-Pomorskie, ul. Starogrodzka 33	Opc
1173	Waldemar Kowalewski – Mała Elektrownia Wodna „STRUŻYSKA”	78-600 Wałcz, ul. Brzozowa 9	Wee
1174	Mieczysław Styrz – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „STYR – KAR”	78-600 Wałcz, ul. Kołobrzaska 37	Opc
1175	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o.	78-600 Wałcz, ul. Wojska Polskiego 54	Opc
1176	Piotr Letki – Elektrownia Wodna SMOLARY	78-611 Szwecja, ul. Górna 1	Wee
1177	„PAL – GAZ” Zdzisław Cimerman	79-330 Łosiów, ul. Główna 72	Opc
1178	HYDROENERGIA Sp. z o.o.	80-258 Gdańsk, ul. Stary Dwór 9	Wee
1179	MEVA – POL Sp. z o.o.	80-275 Gdańsk, ul. Karłowicza 63	Wee
1180	„NORDHIL” Sp. z o.o.	80-298 Gdańsk, ul. Budowlanych 31	Opc
1181	Tadeusz Dawidziuk – „HISPOL”	80-299 Gdańsk, ul. Astronomów 20	Opc
1182	„MEWOS” Sp. z o.o.	80-300 Gdańsk, ul. Michałowskiego 47/5	Wee
1183	Przedsiębiorstwo Techniczno-Handlowe Motoryzacji „AUTO-PLUS” Sp. z o.o.	80-416 Gdańsk, Al. Gen. Józefa Hallera 132	Opc
1184	Przedsiębiorstwo Motoryzacyjne „AUTO-GDYNIA” Sp. z o.o.	81-014 Gdynia, ul. Morska 491	Opc
1185	Marek Pranszke	81-175 Gdynia, ul. Bednarska 6	Opc
1186	„B M G” Sp. z o.o.	81-537 Gdynia, ul. Łużycka 9	Opc
1187	Janusz Piotr Kasprzak – Firma Handlowo-Uslugowo-Transportowa i Spedycja „MERC-TRANS”	82-100 Nowy Dwór Gdański, ul. Wiejska 1	Opc
1188	MAR-TRANS Usługi Transportowe Mariusz Sebastian Majka	82-103 Stegna, Dworek 3	Opc
1189	„SERJO” PPHU Spółka Jawna B. Stachewicz, R. Stachewicz	82-200 Malbork, ul. Daleka 117	Wee
1190	Ryszard Stachewicz – SERJO – BIS	82-200 Malbork, ul. Leśna 3	Wee
1191	Mirosław Pazio – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MIREX”	82-200 Malbork, ul. Zamkowa 13	Opc
1192	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „TRAMAD-Elbląg” Sp. z o.o.	82-300 Elbląg, ul. Nowodworska 25	Opc
1193	Firma Handlowo-Uslugowa „OLECH” Kazimierz Olechnowicz	82-325 Markusy, Krzewsk 38	Opc
1194	Stanisław Wawrzyniec Szulczewski – Stacja Paliw	82-450 Stary Dzierzgoń, Stary Dzierzgoń 146	Opc
1195	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „SAM” Adam Szczepanek	83-050 Kolbudy, Buszkowy 23/10	Opc

1196	Gminny Związek Rolników, Kótek i Organizacji Rolniczych	83-110 Tczew, ul. Lecha 12	Opc
1197	Janusz Kawski – HYDROENERGIA	83-200 Starogard Gdański, ul. Rzeczna 30, Nowa Wieś	Wee
1198	Tomasz Marek Landsberg – „LANDSBERG”	83-213 Pączewo, Wolental 15 I	Opc
1199	Stacja Paliw Andrzej Linda	83-260 Kaliska, ul. Długa 5	Opc
1200	Stacja Paliw Mieczysław Jankowski	83-262 Czarna Woda, ul. Przemysłowa 5	Opc
1201	Stolec Daniel SUPER GAZ	83-300 Kartuzy, ul. Mściwoja II nr 11	Opc
1202	Roman Wiczkowski – Kaszubskie Centrum Gazowe „GAZ-ROM”	83-304 Przdokowo, ul. Przdokowska 11	Opc
1203	„RADBUR” Sp. z o.o.	83-314 Somonino, ul. Spółdzielców 1	Opc
1204	Firma „GAZ-DOM” Gliszczyński Jan	83-340 Sierakowice, ul. Łosińskiego 25	Opc
1205	Stacja Paliwowa Jan Dobrzański	83-400 Kościerzyna, Kościerska Huta 6	Opc
1206	Firma Usługowo-Handlowa „GAZTUR” Mirosław Bronk	83-400 Kościerzyna, ul. Legionów Polskich 19	Opc
1207	Marian Landowski „Sprzedaż Paliw i Artykułów Rolno-Przemysłowych”	83-421 Wysin, ul. Topolowa 2/1	Opc
1208	Piotr Karszny	84-222 Strzecz, Tłuczewo	Wee
1209	Ireneusz Boika Wytwarzanie Energii Elektrycznej	84-223 Linia, ul. Turystyczna 11	Wee
1210	MAXO Sp. z o.o.	84-230 Rumia, ul. Grunwaldzka 33	Opc
1211	„WARKOZ” Sp. z o.o.	84-242 Luzino, ul. Gen. Sikorskiego 3	Opc
1212	Grażyna Brzeska – Firma Handlowo-Usługowa „CARO”	84-312 Cewice, ul. Witosa 53	Opc
1213	Bogdan Bąkowski – Stacja Paliw „Bąkowski”	84-351 Nowa Wieś Lęborska, ul. Grunwaldzka 38	Opc
1214	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Maria Handydraj	85-100 Bydgoszcz, ul. Toruńska 145B	Opc
1215	Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Wykorzystania Niekonwencjonalnych Źródeł Energii „MEWAT” Sp. z o.o.	85-303 Bydgoszcz, ul. Piękna 13	Wee
1216	PW „ANDPOL-BIS” Anna Natalia Gałkiewicz	85-405 Bydgoszcz, ul. Koronowska 85/1	Opc
1217	Andrzej Wojaczyński – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Wykonawcze „ENERGOTEL”	85-409 Bydgoszcz, ul. Nad Torem 36	Wee
1218	Firma Handlowa „SZWAGIER” SC Jarosław Strzyżewski, Piotr Grobelny	85-543 Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 203	Opc
1219	Firma Handlowa „SZWAGIER” Piotr Grobelny	85-543 Bydgoszcz, ul. Złota 23	Opc
1220	„KUCHARCZYK” Mirosław Kucharczyk	85-790 Bydgoszcz, ul. Żeromskiego 2a	Opc
1221	Sławomir Berus – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe	85-858 Bydgoszcz, ul. Przyjazna 7/58	Wee
1222	Sławomir Szczukowski – „Stacja Gazu Płynnego”	86-005 Białe Błota, ul. Szubińska 14	Opc
1223	„EKO-GAZ SC Florian Gadaszewski, Marek Grabowski	86-061 Brzoza Przylęki 44	Opc
1224	Rolnicza Spółdzielnia Usługowo-Handlowa „BOROWIAK”	86-131 Jezewo, ul. Laskowicka 6	Opc
1225	Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa	86-141 Lniano, ul. Wyzwolenia 18	Opc
1226	Marek Sielski	86-160 Warlubie, Kurzejewo 19	Opc
1227	Przedsiębiorstwo Handlowe „AUTOPOL” Wojciech Łasecki – Jerzy Mądryski	86-200 Chełmno, ul. Młyńska 7	Opc
1228	Zbigniew Seehafer – Stacja Paliw „MORSKI OWIES”	86-208 Podwiesk	Opc
1229	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	86-230 Lisewo, ul. Chełmińska 11	Opc
1230	Lena Wiczarska – „PETRIMEX”	86-300 Grudziądz, ul. Konstytucji 3 Maja	Opc
1231	Firma Handlowo-Usługowa „STRZELEC” Andrzej Brejt	86-300 Grudziądz, ul. Łyskowskiego 37	Opc
1232	AUTO-GAZ Śróbka Marcin	86-300 Grudziądz, ul. Marsz. Ferdynanda Focha 9	Opc
1233	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	86-318 Rogoźno	Opc
1234	Sylwester Kobyłski – Dystrybucja Gazu Butlowego	86-320 Łasin, ul. Wybudowanie 8	Opc

1235	BIOGAZ INWESTOR Sp. z o.o.	87-100 Toruń, ul. Grudziądzka 159	Wee
1236	Adam Zieliński i Joanna Bach „SPEED” SC	87-100 Toruń, ul. Grudziądzka 165	Opc
1237	Andrzej Prządka – Firma Handlowo-Uslugowa ANGAS	87-100 Toruń, ul. Zbożowa 142	Opc
1238	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MGS Stupak Małgorzata	87-103 Toruń, Mała Nieszawka, ul. Miła 2	Wee
1239	Jan Cipkowski – „Stacja Paliw, Sprzedaż Artykułów do Produkcji Rolnej”	87-140 Chełmża, Zelgo	Opc
1240	Zakład Usługowo-Produkcyjno-Handlowy Zbigniew Palimąka	87-152 Łubianka, Pigża 16	Opc
1241	STACJA AUTOGAZU JAN STRZELECKI	87-162 Lubicz, ul. Lipnowska 11	Opc
1242	Firma Handlowo-Uslugowa – „GAZ-BUD” Jakub Pietkiewicz	87-162 Złotoria, ul. Lipowa 24	Opc
1243	Henryk Bulge, Firma „HM” Handel-Uslugi-Transport	87-170 Nowe, Bochlin 97	Opc
1244	Stacja Paliw Motławska Lucyna	87-170 Pakość, ul. Inowrocławska 12	Opc
1245	Małgorzata Wojnarowska – FHU „GAS-MET”	87-200 Wąbrzeźno, ul. Żeromskiego 21	Opc
1246	Spółdzielnia Kólek Rolniczych	87-204 Nowa Wieś Królewska	Opc
1247	Zdzisław Nadworny – Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Uslugowo-Handlowe „NAD-GAZ”	87-220 Radzyń Chełmiński, Radzyń-Wybudowanie 40	Opc
1248	Kaniewski Andrzej FIRMA „GAZDOM”	87-300 Brodnica, ul. Kolejowa 3	Opc
1249	Wiesław Szymczak – Stacja Paliw – Usługi Różne	87-304 Osiek	Opc
1250	STACJA PALIW Wojciech Urbański	87-305 Zbiczno	Opc
1251	Mała Elektrownia Wodna GOŁĘBIEWO Sławomir Kwella, Mieczysław Kwella SC	87-320 Górzno, ul. Bożogrobców 3	Wee
1252	Stacja Paliw „Bartniczka” Stożyński Marian	87-321 Bartniczka	Opc
1253	Adam Czachorowski – Sklep Motoryzacyjny – Wulkanizacja	87-330 Jabłonowo Pom., ul. Grudziądzka 1	Opc
1254	Firma Handlowa „EMAR” Ewa Komakowska, Marek Komakowski SC	87-336 Radziki Duże	Opc
1255	Danuta Siemienik – Firma Handlowo-Uslugowa	87-400 Golub-Dobrzyń, ul. M. Konopnickiej 1 D	Opc
1256	Auto-Gaz Auto-Serwis, Tryczas Sylwester	87-410 Kowalewo Pomorskie, Szychowo 35A	Opc
1257	Marcin Dębiński – Mała Elektrownia Wodna „STRUŚ”	87-410 Kowalewo Pomorskie, Wielka Łąka 61	Wee
1258	Rafał Kokoszka – Elektrownia Wiatrowa	87-423 Wrocki 74	Wee
1259	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „ZALMET” Spółka Jawna W. M. P. Zaleskiewicz	87-500 Rypin, Rusinowa 35	Opc
1260	Grzegorz Lewandowski – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe	87-500 Rypin, ul. Cholewińskiego 9/8	Opc
1261	Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMES” Sp. z o.o.	87-500 Rypin, ul. E. Orzeszkowej 4	Wee
1262	Urszula Elżbieta Cichewicz, Marek Stanisław Cichewicz, Małgorzata, Maria Strzeszewska, Jan Strzeszewski – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „GAZPROM” SC	87-500 Rypin, ul. Sportowa 29	Opc
1263	Agnieszka Romanowska, Alicja Romanowska, Józef Romanowski – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „SOJAR” SC	87-511 Skrwilno, Okalewo 133	Opc
1264	Witold Paśniewski – Stacja Paliw	87-515 Rogowo, Rogowo 63	Opc
1265	Grzegorz Obialski – Firma Handlowo-Uslugowa „MARCEZ”	87-700 Aleksandrów Kuj., Odolion, ul. Szosa Ciecocińska 1	Opc
1266	Marcin Obialski – Firma Handlowo-Uslugowa	87-700 Aleksandrów Kujawski, ul. Szkolna 15/7	Opc
1267	Wymiana-Sprzedaż-Rozprowadzanie Butli Gazowych Propan-Butan – Andrzej Budny	87-730 Nieszawa, ul. Jagiellończyka 14	Opc
1268	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „SANGAZ” – Piotr Gawinecki	87-800 Włocławek, ul. Komunalna 4	Opc
1269	Lucyna Bojakowska – Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe PRIM-GAZ	87-800 Włocławek, ul. Paprocia 118	Opc

1270	Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o.	87-800 Włocławek, ul. Płocka 171	Wee
1271	Tomasz Kędzierski – Firma Handlowo-Uslugowa „KRYSGAZ” Kędzierski	87-800 Włocławek, ul. Toruńska 31	Opc
1272	Marek Głębicki – „ARDEA”	87-811 Fabianki, Szpetal Górny, ul. Włocławska 23	Opc
1273	„AUTO-GAZ” – Pikulska Anna	87-880 Brześć Kujawski, ul. Kolejowa 54/3	Opc
1274	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „E-GAZ BIS” Marek Krzywiński	88-100 Inowrocław, ul. Marcinkowskiego 110	Opc
1275	Przedsiębiorstwo Handlowe „JOLA” Jolanta, Roman Białkowsy Spółka Jawna	88-100 Inowrocław, ul. Transportowca 11	Opc
1276	Spółdzielcze Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „AGROMET-GOŁO”	88-101 Sikorowo, Sikorowo 41	Opc
1277	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Eko-Plus” SC Michał Tłalka, Robert Pawłowski	88-160 Janikowo, Sosnówiec 1	Opc
1278	Karol Szatek – Dystrybucja gazu bezprzewodowego, montaż nowych urządzeń, naprawa i konserwacja kuchni gazowych	88-200 Radziejów, Przemystka 27/7	Opc
1279	Marek Granczewski – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „PRASMET”	88-200 Radziejów, ul. Brzeska 68	Wee
1280	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe Eksport-Import „MATOR” Jolanta Matuszak, Piotr Matuszak Spółka Jawna	88-200 Radziejów, ul. Szybka 17	Wee
1281	Stacja Paliw Dęby Stefan Rybacki	88-210 Dobre, Dęby	Opc
1282	Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe „AUTO-BUS” Edward Adamski	88-210 Dobre, Dęby 108	Opc
1283	Iwona Pakulska i Kazimiera Pakulska – TRANSGAZ SC	88-220 Osiećciny, ul. Kruszwicka 34	Opc
1284	PPHU „TEX-ROL” Piotr Kurowski	88-230 Piotrków Kujawski, ul. Parkowa 16	Opc
1285	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „NAFTEX” Spółka Jawna Jan Adamski, Jadwiga Adamska	88-232 Witowo	Opc
1286	Spółdzielnia Usług Rolniczych „AGROLA” w Mogilnie	88-300 Mogilno, ul. Magazynowa 3	Opc
1287	Michał Bogusz – MIMAX	88-344 Kołodziejewo, ul. Szkolna 4	Opc
1288	Goc Grzegorz Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowo-Produkcyjne „AGRO-GOC”	88-400 Żnin, Sarbinowo 6	Opc
1289	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	88-400 Żnin, ul. Mickiewicza 22	Opc
1290	Andrzej Janusz Dunaj – STACJA AUTO-GAZ ROGOWO	88-420 Rogowo, ul. Bydgoska 47	Opc
1291	Handel Obwoźny Gazem Jolanta Tabatowska	88-430 Janowiec Wielkopolski, ul. Spółdzielcza nr 3	Opc
1292	Artur Bicki – „ART-GAZ”	89-200 Szubin, ul. M. Konopnickiej 49	Opc
1293	Magdalena Mańczak, Jacek Mańczak – Firma Instalacyjno-Handlowa „TADMAN” SC	89-210 Łabiszyn, Nowe Dąbie 73	Opc
1294	„HEM GAZ” Teresa Hemerling	89-241 Gromadno, Kazimierzewo 7	Opc
1295	Marcin Stańczyk – „STANLEJ – GAZ”	89-300 Wyrzysk, Polanowo 46	Opc
1296	ATOL SC Maria Szemiel, Zbigniew Szemiel, Tomasz Tandeck	89-310 Łobżenica, ul. Sportowa 24A	Opc
1297	Roman Gromotka, Zbigniew Gromotka, Leszek Gromotka – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „EKOWAT” SC	89-320 Wysoka, ul. Bohaterów 17 Października 4	Wee
1298	PHU „EKO-BAK” I Sławomir Potoczny	89-412 Sośno, Szywałd 59	Opc
1299	PHU „EKO-BAK” II Radtke Bogdan	89-412 Sośno, Szywałd 59	Opc
1300	Krzysztof Piasek – Zakład Produkcyjno-Uslugowo-Handlowy „DUBLET”	89-510 Bysław 56	Opc
1301	Leszek Żuchewski, Grzegorz Wrębel – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „KAMEL” SC	89-520 Gostycyn, ul. Bydgoska 2	Wee
1302	Alojzy Lutoborski – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „ALEK”	89-520 Gostycyn, ul. Wybudowanie 33	Opc

1303	Tomasz Myśliwiec – Stacja Benzynowa, Naprawa RTV	89–530 Śliwice, ul. Leśna 52	Opc
1304	Młyn – Tartak – Elektrownia Wodna – Zdzisław Wielewski	89–634 Leśna, Rolbik 25	Wee
1305	Gabriela Kulczyk, Piotr Włoch – AUTO GAZ SERWIS SC	89–650 Czersk, ul. Lipowa 3	Opc
1306	BOT Górnictwo i Energetyka SA	90–051 Łódź, Al. Piłsudskiego 12	Oee
1307	Wojciech Łabuda – „ŁABUDA WOJCIECH – PPU”	90–361 Łódź, ul. Piotrkowska 256	Opc
1308	Urszula Iwona Zarzeczna	91–224 Łódź, ul. Aleksandrowska 110/10	Opc
1309	ABB Sp. z o.o. Warszawa	91–224 Łódź, ul. Aleksandrowska 67/93	Pcc
1310	„STYLME” Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowo-Uslugowe Anna Becherka, Jarosław Kucharski SC	91–489 Łódź, ul. Wodnika 4/40	Opc
1311	„PETROCAR” Jerzy Ryszard Podlasek	91–531 Łódź, ul. Strykowska 208	Opc
1312	„ANDAR” Artur Andrzej Wojciechowski	92–723 Łódź, ul. Goździkowa 5	Opc
1313	Grupowa Oczyszczalnia Ścieków w Łodzi Sp. z o.o.	93–469 Łódź, ul. Sanitariuszek 66	Wee
1314	PPHU „PETRON” Zbigniew Borkowski	94–029 Łódź, ul. Wileńska 4/8	Opc
1315	„TRANSLAND” Sp. z o.o.	94–103 Łódź, ul. Elektronowa 8	Opc
1316	Łódzka Spółdzielnia Mleczarska	94–251 Łódź, ul. Omiotowa 12	Opc
1317	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	95–010 Stryków, ul. E. Plater 5	Opc
1318	MARS – OIL Włodzimierz Podsiadłowicz	95–015 Głowno, ul. Spacerowa 32	Opc
1319	Katarzyna Wawrzyniak – Sprzedaż Części Rolniczych i Samochodowych	95–035 Ozorków, Cedrowice Parcela 5	Opc
1320	Marek Kaźmierczak – „REN-MARK” Transport Międzynarodowy	95–035 Ozorków, ul. Kościuszki 10	Opc
1321	Helena Stasiak – „OŁGAZ”	95–035 Ozorków, ul. Wyszyńskiego 45	Opc
1322	Zbigniew Frączkowski	95–040 Koluszki, ul. Krasickiego 26	Opc
1323	Anita Maciejewska	95–040 Koluszki, ul. Żeromskiego 6/9	Opc
1324	„MAL – MAR” Marian Malej	95–060 Brzeziny, Jordanów 12A	Opc
1325	„STRZEL – POL” Stacja Paliw M. Strzelecki i Wspólnicy Spółka Jawna	95–060 Brzeziny, Kołacin 14	Opc
1326	„LEMI PHU” L. Miedziński, M. Ruciński Spółka Jawna	95–060 Brzeziny, ul. Kilińskiego 11/13	Opc
1327	Spółdzielnia Kółek Rolniczych	95–061 Dmosin	Opc
1328	Jarosław Moskwa, Tomasz Moskwa – Przedsię- biorstwo Handlowo-Uslugowe „PORANEK” SC	95–080 Tuszyn, ul. Starościańska 8	Opc
1329	Stanisław Targalski Przedsiębiorstwo Handlowo- Uslugowe	95–100 Zgierz, ul. Barlickiego 3a	Opc
1330	Janusz Chrzanowski – „AGROTRANS” Przedsię- biorstwo Wielobranżowe	95–100 Zgierz, ul. Przyrodnicza 13	Opc
1331	Dariusz Skorupa	95–200 Pabianice, ul. Petrykozy 4	Opc
1332	Sławomir Kolis-Mikina – Młyn Gospodarczy i Elektrownia Wodna w Strobowie	96–100 Skierniewice, Strobów 19 A	Wee
1333	Robert Matyszczak, Jarosław Kitliński – „POLGAZ” SC	96–100 Skierniewice, ul. Mickiewicza 28/30 m. 22	Opc
1334	Zabost Wojciech Zakład Usługowy „METALOWIEC”	96–100 Skierniewice, ul. Mszczonowska 136	Opc
1335	Władysław Będkowski – Firma Produkcyjno- Handlowo-Uslugowa REGNOPOL	96–200 Rawa Mazowiecka, ul. Kazimierza Wielkiego 22/8	Opc
1336	Ośrodek Sportu i Rekreacji (Gmina Miejska Rawa Mazowiecka)	96–200 Rawa Mazowiecka, ul. Tatar 1A	Wee
1337	Edward Rosa – Zakład Handlowo-Uslugowy „ROSGAZ”	96–200 Rawa Mazowiecka, ul. Wałowska 2	Opc
1338	„GEMINI” SC Edyta Kościelniak, Dariusz Rzeski	96–300 Żyrdów, ul. 1 Maja 61c	Opc
1339	Sławomir Słomiński	96–300 Żyrdów, ul. P. Skargi 20B	Opc
1340	PHU „IWA” Iwona Piasecka	96–300 Żyrdów, ul. Środkowa 52b	Opc
1341	„Stacja Paliw Płynnych” SC Bartłomiej Białecki, Gabriel Białecki	96–500 Sochaczew, Jezówka	Opc

1342	Zbigniew Komendarek, Arkadiusz Łuszczynski – „KOMA – ŁA” SC	96–500 Sochaczew, ul. 15 Sierpnia 106	Opc
1343	„ASBO” SC Agnieszka Szymańczak, Adam Szymańczak, Mirosława Olszanowska, Bogdan Olszanowski	96–516 Szymanów, Elżbietów 25	Opc
1344	„PROGAZ” SC Włodzimierz Najder, Marek Łamajkowski	97–200 Tomaszów Mazowiecki, ul. B. Joselewicza 14	Opc
1345	Jadwiga Solarewicz, Paweł Solarewicz „SOLGAZ”	97–200 Tomaszów Mazowiecki, ul. Krokusowa 12	Opc
1346	Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o.	97–300 Piotrków Trybunalski, ul. Krakowskie Przedmieście 73	Opc
1347	Janusz Rydz – „FIRMA RYDZ”	97–318 Czarnocin, ul. Poniatowskiego 25	Opc
1348	Firma Handlowo-Uslugowa Renata Wojciechowska	97–320 Wolbórz, ul. Modrzewskiego 86B/8	Opc
1349	Stanisław Piątek – PPHU „PIĄTEK”	97–350 Gorzkowice, ul. Zielona 24	Opc
1350	Dariusz Wośko – Przedsiębiorstwo Produkcyjno- -Handlowo-Uslugowe	97–352 Łęki Szlacheckie, Trzeczka 55	Opc
1351	„EURO MYJNIA” Stacje Dystrybucji Gazu Małgorzata Gotwald	97–400 Bełchatów, Al. Włókniarzy 3	Opc
1352	Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” SA w Rogowcu	97–400 Bełchatów, skr. poczt. 100	Opc
1353	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo- -Uslugowe „BATIS” Sp. z o.o.	97–400 Bełchatów, ul. Przemysłowa 12	Opc
1354	Elektrownia „Bełchatów” SA	97–406 Bełchatów 5, Rogowiec	Opc
1355	Jan Kaźmierczak	97–438 Rusiec, Kuźnica 1	Opc
1356	CARBO – Z. Krupski, M. Wróblewski Spółka Jawna	97–500 Radomsko, Strzałków, ul. Reymonta 2	Opc
1357	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „BAMAR” Krawczyk Barbara	97–500 Radomsko, ul. Jagiellońska 3	Opc
1358	„GROSİK” Maszczyk Marek	97–500 Radomsko, ul. Narutowicza 57	Opc
1359	Wilczek Dariusz – Gazyfikacja Bezprzewodowa – Usługi	97–500 Radomsko, ul. Stara Droga 103	Opc
1360	Spółdzielnia Kólek Rolniczych Żytno	97–532 Żytno, ul. Traktorowa 2	Opc
1361	„AGROPAL” SC Zofia Ignatowska, Leszek Ignatowski	98–100 Łask, Kolonia Bałucz 41	Opc
1362	Jarosław Szmydt – Zakład Usług Motoryzacyjnych	98–100 Łask, ul. Lutomińska 5	Opc
1363	PHU „MAREX” Elżbieta i Marek Śniady	98–113 Buczek, Bachorzyn 38A	Opc
1364	Stacja Paliw M. S. ORNAFEL SC Małgorzata Ornafeł, Stanisław Ornafeł	98–161 Zapolice, ul. Spacerowa 1	Opc
1365	Zbigniew Bienert – Przedsiębiorstwo Produkcyjno- -Handlowo-Uslugowe „BIEMUS”	98–210 Sieradz 2, Dzierlin 65	Opc
1366	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna	98–215 Goszczanów, ul. Sieradzka 18	Opc
1367	Ryszard Gawron – Handel Środkami do Produkcji Rolnej	98–215 Goszczanów, Wola Tłomakowa 35	Opc
1368	Sławomir Mendak – Stacja Auto-Gaz „MON-MAT”	98–220 Zduńska Wola, Czechy 198 A	Opc
1369	Firma Handlowo-Uslugowa „BŁYSK” Zalewska Małgorzata	98–220 Zduńska Wola, ul. Łaska 141	Opc
1370	Firma Usługowo-Handlowa „IZOTRUCK” Sp. z o.o.	98–220 Zduńska Wola, ul. Łaska 169	Opc
1371	Jacek Santy – Przedsiębiorstwo Projektowo- -Uslugowo-Handlowe „EKOENERGIA”	98–240 Szadek, Szadkowiec Ogrodzim Os., ul. 40-lecia PRL 12	Wee
1372	Kazimierz Puławski – Przedsiębiorstwo Handlowo- -Uslugowe „BIKS”	98–310 Czarnożyły, Czarnożyły 142 B	Opc
1373	Marianna Schabowicz, Zenon Schabowicz – Dystrybucja Gazu TAD-GAZ	98–330 Pajęczno, ul. Kościuszki 8	Opc
1374	Mariusz Krajewski – PHU „REMIX”	98–331 Nowa Brzeźnica, ul. Targowa 2/4	Opc
1375	Firma Handlowo-Uslugowa SC Elżbieta Pustelnik, Mirosław Pustelnik	98–346 Skomlin, ul. Olsztyńska 1	Opc
1376	Marian Książd Firma Handlowo-Uslugowa „Gaz-Mar”	98–360 Lututów, Jeżopole 18	Opc

1377	Ryszard Cierpiak – Przedsiębiorstwo Handlowe i Auto-gaz	98-360 Lututów, ul. Ogrodowa 7	Opc
1378	Jarosław Prymas – „AGRECOL”	98-400 Wieruszów, Mesznary 2	Wee
1379	Kościelny Adam Przedsiębiorstwo Transportowo-Uslugowe „OMAX-GAZ”	98-400 Wieruszów, ul. Teklinowska 23	Opc
1380	Zbigniew Chodorek – Zakład Handlowo-Produkcyjny „TRADING”	98-400 Wieruszów, ul. Ustronna 11	Opc
1381	Jacek Jeżykowski – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MAX”	98-430 Bolesławiec, Chróscin 118	Opc
1382	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Łęczycy Sp. z o.o.	99-100 Łęczycza, ul. Tumaska 2	Opc
1383	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna	99-140 Świnice Warckie, ul. Spółdzielców 9	Opc
1384	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	99-200 Poddębice, ul. Kaliska 5/7	Opc
1385	Janina Szopa – Zakład Usług Gazyfikacji Bezprzewodowej „Gaz”	99-200 Poddębice, ul. Targowa 2a	Opc
1386	Adam Kozanecki – Przedsiębiorstwo Obrotu Rolnego	99-220 Wartkowie, Gostków Stary 25	Opc
1387	PHU „Urbaniak” Wojciech Urbaniak	99-220 Wartkowie, Łązki 27	Opc
1388	Janusz Burski – Mała Elektrownia Wodna	99-220 Wartkowie, Wilkowice 18	Wee
1389	Zakład Gospodarki Komunalnej	99-320 Żychlin, ul. Barlickiego 15	Opc
1390	Dariusz Majewski, Mieczysław Szymczak – PHU „MAJ-FIL” SC	99-320 Żychlin, ul. Krasickiego 87	Opc
1391	Traczyk Robert	99-320 Żychlin, ul. Polowa 20	Opc
1392	„TRANS – ŁOWICZ” Sp. z o.o.	99-400 Łowicz, ul. Armii Krajowej 59	Opc
1393	Lila Kotowicz, Jerzy Kotowicz – PUH „MARPOL” SC	99-400 Łowicz, ul. Płocka 1	Opc
1394	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Łowiczu	99-400 Łowicz, ul. Przemysłowa 3	Opc
1395	Witold Horn – „LUX-GAZ”	99-400 Łowicz, Zielkowiec I 49	Opc
1396	Zakład Usługowo-Handlowy „TAR-POL” Kazimierz Tarkowski	99-413 Chańno, Wyborów 58	Opc
1397	Edward Kotlarski – M.E.W.	99-417 Bolimów, Sierzychów 31	Wee
1398	Czesław Bagnowski, Michał Miziołek – Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „BA-MI” SC	99-423 Bielawy, ul. Warszawska 76	Opc
1399	Krzysztof Wojda – FHU „MAR – TRANS”	99-434 Domaniewice, Skaratki p. Rogóźno 21	Opc

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła

Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła

Wee – wytwarzanie energii elektrycznej

Pee – przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej

Oee – obrót energią elektryczną

Opc – obrót paliwami ciekłymi

Ppg – przesyłanie i dystrybucja paliw gazowych

Opg – obrót paliwami gazowymi

Ogz – obrót gazem z zagranicą

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE OTRZYMAŁY PROMESY KONCESJI

(stan na 14.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Rodzaj działalności
1	M-PLUS Sp. z o.o.	78-600 Walcz, ul. Kołobrzaska 33	Wee
2	POLWIND Sp. z o.o.	19-300 Elk, ul. Suwalska 48	Wee
3	„ZRUG” Sp. z o.o.	61-016 Poznań, ul. Gdyńska 45	Wcc, Pcc, Occ

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła

Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła

Occ – obrót ciepłem

Wee – wytwarzanie energii elektrycznej

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE ZŁOŻYŁY WNIOSKI KONCESYJNE

(stan na 12.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres
1	BELOIL Sp. z o.o.	00-511 Warszawa, ul. Nowogrodzka 21
2	Produkcja Pozytywnej Energii SC Jan Jungst, Jędrzej Lachowicz	00-640 Warszawa, ul. Mokotowska 17/20
3	GLOB Polska Organizacja Odzysku SA	00-681 Warszawa, ul. Hoża 35/18
4	KOLMEX SA	00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
5	HASZEM Sp. z o.o.	00-872 Warszawa, ul. Oświęcimska 115
6	PETROM Łukasz Kępczyk	01-242 Warszawa, ul. Prymasa 1000-lecia 95/23
7	Instytut Medycyny Stosowanej Biuro Studiów i Analiz Prawnych	01-541 Warszawa, ul. Czarnieckiego 1
8	Centrum Logistyki Transportu Międzynarodowego Ryszard Ziąja	02-023 Warszawa, ul. Tarczyńska 20/3
9	Cargosped Sp. z o.o.	02-690 Warszawa, ul. Bokserska 66
10	„POLMLEK” Sp. z o.o.	02-699 Warszawa, ul. Topolowa 1
11	AUTO-GAS Adam Krysek	03-925 Warszawa, ul. Paszeteńska 10a/64
12	CARGO LOGIC	04-884 Warszawa, ul. Patriotów 110
13	Dariusz Rosa „DARK”	05-205 Kłębów, ul. Rasztów 10
14	Rekta Menagement Sp. z o.o.	05-260 Marki, Al. Piłsudskiego 200
15	FH „AUTO-GAZ” KOŁBIEL Jacek i Ewa Kulma	05-340 Kołbiel, ul. 1-go Maja 104
16	„Ż&J Stacja LPG” SC Jacek Żyro	05-500 Piaseczno, ul. Sierakowskiego 23
17	XEMA PYLKOW Sp. z o.o.	05-552 Wólka Kosowska, ul. Ludowa 5
18	PPUH „GWARPOL” Mieczysław Gwara	05-660 Warka, ul. Grzegorzewice 39
19	Janiszewski Janusz	05-820 Piastów, ul. Hallera 14a
20	„Nalpol” Nalepa Edward	05-870 Błonie, ul. Powstańców 38A
21	PPHU ROLNEX PLUS Robert Rachuba	06-100 Pułtusk, ul. Chmielowo 2
22	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	06-450 Głinojeck, ul. Bema 7
23	„TRANSPOL” Stryjewski Tomasz	06-520 Dzierzgowo
24	Sykut Łukasz	06-562 Wyszyny Kościelne, ul. Trzcianka Kolonia 9A
25	Handel Artykułami Przemysłowymi Wiesław Grzybowski	07-206 Wola Mystkowska, ul. Stary Mystowiec 23
26	DANEX Danuta Koszykowska	07-303 Stary Lubotyń, ul. Rogowo Folwark 8
27	Disco-Mix Julianna Kruk	07-320 Małkinia, ul. Zawisty Nadburzne
28	MOLEN Bogdan Oleksiak i Wspólnicy Spółka Jawna	08-110 Siedlce, ul. Bema 78
29	CENTROGAS SC Mirosław Bonalski, Paulina Krzyżanowska, Grzegorz Zglinicki	09-100 Płońsk, ul. Strachowo 4B
30	Usługi Transportowe Karol Klimczewski	09-164 Dzierżążnia, ul. Kucice 49
31	Sprzedaż Gazu Propan-Butan Czesław Nowakowski	09-200 Sierpc, ul. Gorzewo 31
32	Usługi Handlowe „BUD-GAZ” Marek Roman Sadziński	09-213 Gozdowo, ul. Płocka 5
33	PPH „MON-GAZ” Monika Markuszewska	09-404 Płock, ul. Otołińska 25
34	PHU Piotr Ura	09-442 Rogozino, ul. Juryszewo 19/1
35	MABER Sp. z o.o.	10-165 Olsztyn, ul. Artyleryjska 39
36	FHU Renata Fiedorow	10-418 Olsztyn, ul. Przemysłowa 6
37	AUTOPORT VIPCAR Sp. z o.o.	10-421 Olsztyn, ul. Składowa 3
38	Biuro Podróży Star-Turist Sp. z o.o.	10-501 Olsztyn, ul. Kościuszki 13
39	AUTO SERWICE Zbigniew Olszewski	11-020 Klebark Wielki, ul. Szczęsne
40	PEGAZ Marta Bentkowska	11-520 Sterławki Wielkie
41	Spółdzielnia Kólek Rolniczych	13-220 Rybno, ul. Lubawska 25
42	BART-BUD Krzysztof Spychała	14-100 Ostróda, Plac 1000-lecia 4/1
43	PHU Wacław Furtak	14-400 Pasłęk, ul. Krosno 24a
44	Auto Komis DUET SC Janusz Malinowski, Marek Suchoicki	15-102 Białystok, ul. I Armii Wojska Polskiego 11
45	PPH „NOWAK” Andrzej Nowak	15-399 Białystok, ul. Handlowa 7
46	AGRO PRODUKT POLAND Sp. z o.o.	15-788 Białystok, ul. Blokowa 10/6
47	Stefan Stelmach	16-423 Bakalarzewo, ul. Młyńska 12
48	Zakład Naprawy Pojazdów Mechanicznych i Urządzeń Komunalnych „CEWASR” SC	17-100 Bielsk Podlaski, ul. Lipowa 4

49	PHU „MARCO” SC M. Biegański, K. Kowalczyk	18-525 Turośl, ul. Jana Pawła II 9
50	Milewski Karol	19-205 Woźnawieś 22
51	Mała Elektrownia Wodna Nowy Młyn SC W. Kotarska, L. Kotarski	19-321 Nowa Wieś Elcka, ul. Maleckich 2
52	Orlen Transport Lublin Sp. z o.o.	20-445 Lublin, ul. Zemborzycza 116c
53	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Spedycyjne „SPEDWAL” Wacław Pacek	20-468 Lublin, ul. Kruczkowskiego 18/104
54	VIGGO Sp. z o.o.	21-010 Łęczna, Stara Wieś Kolonia
55	„MMS” Mazurek Szysiał Spółka Jawna	21-030 Motycz, Radawiec Mały 29A
56	Łukasik Szczepan	21-040 Świdnik, Al. Lotników Polskich 161
57	Spółdzielnia Usług Rolniczych	21-060 Fajslawice, Fajslawice 130
58	PHU GG Spółka Jawna Teresa Gajos Gruba, Anna Gąsior	21-075 Ludwin, ul. Drabów 23
59	FHU „DUET” K. Woch, D. Barański SC	21-302 Kąkolewicka Wsch., ul. Rudnik 100
60	PHU GAZ-DOM	21-310 Wołyn, ul. Piłsudskiego 19
61	FUH „MAG-ART.” SC Magdalena Chmielewska, Artur Chmielewski	21-500 Biała Podlaska, ul. Czosnówka 95
62	WERA Antoni Wereszko PUH	21-543 Konstantynów, ul. Zakanale 9B
63	PHU „MIRON” Mirosław Kowalczyk	21-550 Terespol, ul. Wyszyńskiego 3
64	FHU „DRAGON” Katarzyna Chmielewska	21-560 Międzyrzecz Podlaski, ul. Narutowicza 11
65	„DIMEX” Sp. z o.o.	22-100 Chełm, ul. Pokrówka Wiosenna 1/5
66	PPHU „STOLMEX” Edward Budzyński	22-400 Zamość, ul. Szczepieszka 49a
67	Fast-Chem Stanisław Fabrowski	22-530 Mircze, ul. Kryłowska 10
68	Spółdzielnia Usług Rolniczych	23-110 Krzczonów
69	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „STANZBYT” Spółka Jawna Jerzy, Kazimiera, Tomasz Chmielowiec	23-200 Kraśnik, ul. Narutowicza 1/10
70	Eugeniusz Nizioł	23-205 Popkowiec, ul. Leszczyna 58
71	MAGMAR Pelic Magdalena	23-230 Trzydnik Duży 63A
72	SUPPORT Sp. z o.o.	23-440 Frampol, ul. Biłgorajska 1
73	PHU „VERILIUS” Maciej Szczęsny	24-105 Baranów, ul. Leśna 1
74	Jacek Szlachetka	24-320 Poniatowa, ul. Partyzantów 8
75	Aurelia i Piotr Makoś	24-335 Łaziska, ul. Niedźwiada Duża 74
76	BIOELEKTROWNIA HYDROPOL-4 Sp. z o.o.	25-528 Kielce, ul. Zagnańska 27
77	LIQUID FUELS Sp. z o.o.	25-562 Kielce, ul. Peryferyjna 8
78	FHU „JAD-STAN” SC Stempiewska Jadwiga i Stanisław	26-026 Morawica, ul. Brudzów 105A
79	Przedsiębiorstwo Zbigniew Białacki	26-065 Piekoszów, ul. Wolności 70A
80	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Bujala Dariusz	26-600 Radom, ul. Barlickiego 7/1
81	„OLMON” Sp. z o.o.	26-600 Radom, ul. Struga 51 lok. 203
82	Zenon Kaleta PW „PIANKOBUD”	26-600 Radom, ul. Świętojańska 3/12
83	Przedsiębiorstwo Handlu Paliwami Piotr Brodnicki	26-600 Radom, ul. Trzebińskiego 48/2
84	PPHU „JAMEX” Jerzy Bukowski	26-600 Radom, ul. Wacyn 148
85	HURT-RADOM Eugeniusz Kopciński	26-604 Radom, ul. Janiszpolska 36B
86	„Translot” Sp. z o.o.	26-630 Jedlnia Letnisko, ul. Żeromskiego 3A
87	Janiszewski Paweł Przedsiębiorstwo Wielobranżowe	26-652 Zakrzew, ul. Radomska 68A
88	Firma TRANSJAN Jan Łyżwiński	26-680 Wierzbica, ul. Kolonia 21A
89	FHU Veronika, Janusz Stacheru	27-230 Kuczów, ul. Ostrowiecka
90	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe A&W	27-570 Iwaniska, ul. Ujazd 5
91	Stacja Paliw Grzegorz Strugała	27-600 Sandomierz, ul. Milczany 194
92	Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne „SAN-TRANS” Sp. z o.o.	27-600 Sandomierz, ul. Zawichojska 13
93	PPHU HAKIS Smorań Hubert	28-300 Jędrzejów, ul. 11 Listopada 113/59
94	FPHU Zofia Lidia Gajewska	28-440 Działoszyce, ul. Niewiatrowice 2
95	MT PRESTIGE Marzena Talar	29-100 Włoszczowa 15, ul. Kilińskiego 15
96	FHU SILWERPOL Sylwester Adamczyk	30-868 Kraków, ul. Karczaba 18/11
97	Polski Związek Motorowy Okręgowy Zespół Działalności Gospodarczej Sp. z o.o.	31-054 Kraków, ul. Dietla 67
98	PETROKOM Sp. z o.o.	31-231 Kraków, ul. Bociana 22
99	Gaz-Investment Sp. z o.o.	31-241 Kraków, Al. 29 Listopada 214
100	Italimpex Sp. z o.o.	31-462 Kraków, ul. Pilotów 26 lok. 46
101	BUDOSTAL-5 SA	31-587 Kraków, ul. Na Załęczu 1

102	HARP DACHY Sikora W., Piekarz R.	32-086 Węgrzyce, Węgrzyce 121
103	PHPU „OCF” SC Ciałowicz, Ogar	32-090 Słomniki, ul. Januszowice 150
104	„Optimar” Spółka Jawna Jacenty Klęk, Jolanta Klęk	32-104 Koniusza, ul. Posądzka 104
105	FHU „NOVA” Małgorzata Barczyk	32-340 Wolbrom, Kol. Piaski 80
106	Firma Handlowo-Usługowa Jolanta Majcherczyk	32-552 Plaza, ul. Lipowiecka 47f
107	Kółko Rolnicze	32-731 Żegocina, ul. Łąka Górna 334
108	FHU „VALDI 2” Dorota i Waldemar Wojewoda Spółka Jawna	33-100 Tarnów, ul. Przemysłowa 39
109	Kółko Rolnicze	33-164 Olsztyn 400
110	Galicjanka II LTD Sp. z o.o.	33-370 Muszyna, ul. Powroźnik
111	FHU „SZERYF” Janusz Wątroba	34-300 Żywiec, ul. Łączna 8A
112	FHU SC Januła Zbigniew, Krzysztof Rachwał	34-300 Żywiec, ul. Sienna 45
113	„RAFAX” Rafał Rączka	34-325 Łodygowice, ul. Pszczelarzy 26
114	Firma Handlowo-Usługowa Krakoil SC Piotr Dańko, Magdalena Dańko-Ścigalska	34-350 Węgierska Górka, ul. Cisiec
115	Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane „WIKOS” Stanisław Kułach	34-500 Zakopane, ul. Pod Lipkami 5
116	HYDROELEKTROBUD Budowa i Eksploatacja Małych Elektrowni Wodnych SC Ewa Łączek Daleka i Krzysztof Dziób	34-720 Chabówka 67A
117	FHU „FAMA” Krzysztof Żądło	34-730 Mszana Dolna, ul. Starowiejska 111
118	EMPRES Sp. z o.o.	35-012 Rzeszów, ul. Wincentego 13/59
119	PPKS	35-231 Rzeszów, ul. Towarowa 12
120	Rejonowy Związek Spółek Wodnych	36-100 Kolbuszowa, ul. Wojska 7
121	PPHU „Duet” Puka Zbigniew	37-415 Zaleszany, ul. Skowierzyn 129
122	HARDREW Andrzej Hartleb Stacja Paliw	37-500 Jarosław, ul. Koniaków
123	PHUP MULTI TOP Wiesław Cieślik	37-500 Jarosław, ul. Szczytna 27
124	CENTRUM BUDOWNICTWA I OGRODNICTWA erem	37-700 Przemyśl, ul. Jasińskiego 9
125	Wojewódzki Szpital w Przemyślu Dział Transportu Sanitarnego	37-700 Przemyśl, ul. Monte Cassino 18
126	FHU HARNASZ Andrzej Haręza	37-743 Nowosiółki Dyd., ul. Sierakońce 32
127	Ryszard Domaradzki	38-115 Polomia 33
128	PPH „DREW-MAX” Spółka Jawna	38-315 Uście Gorlickie
129	Agencja Handlowa „ADOKS”	38-440 Iwonicz, ul. Zagrodnik 1c
130	FHU „ARKADIUSZ” Danuta Czaja	39-126 Zagorzyce, ul. Szkoda 183
131	Firma Handlowa „SKORPION” Witold Boznański	39-218 Straszęcin 295B
132	Stacja Paliw „LAKO” SC Konrad Lachowski, Renata Lachowska	39-400 Tarnobrzeg, ul. Warszawska
133	G&K INTERNATIONAL Sp. z o.o.	40-224 Katowice, ul. 1 Maja 11/13
134	MERCURY ENERGIA PPUP COMAX Sp. z o.o.	40-322 Katowice, ul. Wandy 16
135	Brands Internationale Podlesny Robert	40-859 Katowice, ul. Worcella 6/1
136	Zakłady Mięsne Ewa i Eugeniusz Piłśniak	41-103 Siemianowice Śląskie, ul. Kościelna 55
137	„UNIMAR” Sp. z o.o.	41-200 Sosnowiec, ul. Partyzantów 11
138	REMETKOR Tadeusz Sergiel	41-219 Sosnowiec, ul. Lenartowicza 188
139	Budownictwo Urządzeń Gazowniczych GAZBUDOWA Sp. z o.o.	41-800 Zabrze, ul. Wolności 339
140	PPHU „PANTERA” Zbigniew Wojnowski	42-100 Kłobuck, ul. Staszica 50
141	Palimed Trans Sp. z o.o.	42-200 Częstochowa, ul. Faradaya 53
142	ZHU „SEL-MAR” Marcin Kubik	42-200 Częstochowa, ul. Legionów 29
143	MAT-GAZ Jakub Tomasz Małyś	42-200 Częstochowa, ul. Sportowa 14
144	Ślusarstwo Usługowo-Produkcyjne Lipka Elżbieta	42-265 Dąbrowa Zielona, ul. Święta Anna B
145	PHU Michał Stroba	42-286 Koszęcin, ul. Łazowska 15
146	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ALFA”	42-287 Lubusza, ul. Częstochowska 6
147	W.W. Paliwa Płynne SC	42-300 Myszków, ul. 1-go Maja 90
148	Sylwia Gruca	42-436 Pilica, ul. Smoleń 46
149	Dorota Flak	42-575 Strzyżowice, ul. Szosowa 36
150	Ryszard Czech i Danuta Uramowska	43-100 Tychy, ul. Słoneczników 23
151	FHU „FENIX” Dembowski Feliks	43-150 Bieruń, ul. Kusocińskiego 4
152	Usługi Transportowe Mirosław Machuliak	43-178 Ornontowice, ul. Kolejowa 105

153	„STW” Przedsiębiorstwo Transportowo-Warsztatowe Sp. z o.o.	43-200 Pszczyna, ul. Górnośląska 17
154	Stacja Paliw Jerzy Paszek	43-227 Miedzna, ul. Wiejska 85
155	NORMAL Piotr Jafernik	43-300 Bielsko-Biała, ul. Cieszyńska 319
156	PHU „KRUK”	43-430 Skoczów, ul. Osiedlowa 16/43
157	FHUP „BENIA” Bernadeta Bogdał	43-474 Koniaków 686
158	PHU „OKTAN”	43-520 Chybie Zaborze, ul. Cieszyńska 74
159	Drink Cech Węgrzyn Henryk	43-600 Jaworzno, ul. Grunwaldzka 82
160	„MOTOZEG-DIAGNOSTYKA” Sp. z o.o.	44-100 Gliwice, ul. Portowa 14
161	CENTER-GAZ Homala Wioletta	44-207 Rybnik, ul. Rybacka 1B
162	„ORKA” Andrzej Wiśniowski	44-286 Wodzisław Śląski, Osiedle XXX Lecia PRL 125/4
163	„ZAG” Bogusław Morgała	44-292 Rybnik, ul. Legionów 28
164	EKO-PETROL-RECYKLER Sp. z o.o.	45-116 Opole, ul. Portowa 8
165	Zbigniew Piec	45-712 Opole, ul. Niedurnego 9/9
166	Biuro Handlowe ELRETEX Export-Import	46-034 Pokój, ul. Krzywa Góra 12
167	„INTERJA” Sp. z o.o.	46-300 Olesno, ul. M. Konopnickiej 5
168	SPV BUGSAM Sp. z o.o.	47-400 Racibórz, ul. Rybnicka 29
169	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	47-470 Krzanowice, ul. Cegielniana 1
170	„ELEKTROZA” MEW Mieczysław Zaremba	49-100 Niemodlin, ul. Szydłowiec Śl. 43
171	„TRANSROL” Misiewicz Józef	49-156 Gracze, ul. Kręta 30a
172	Hotel ROMEO	49-300 Brzeg, ul. Łokietka 26
173	Biuro Doradczo-Handlowe Jacek Król	50-117 Wrocław, ul. Igielna 6/3
174	EKOL PROJEKT INTERNATIONAL EPI	50-439 Wrocław, ul. Kościuszki 128/2
175	„WA-WO” Waśniewski Wojciech	54-152 Wrocław, ul. Dzielna 15/7
176	PAL-POL Dorota Pikulska	55-095 Mirków, ul. Polana 7
177	GAMA Sp. z o.o.	55-340 Udanin 14
178	WPPHU Import-Eksport-Palety SC	56-300 Milicz, ul. Miodowa 4
179	Stacja Paliw Leszek Gohl	56-300 Milicz, ul. Wałowa 1/2
180	Bimark Sp. z o.o.	56-416 Twardogóra, ul. Długa 2
181	K&K SC Marta Kurowska, Iwona Krzysztyniak	57-300 Kłodzko, ul. Zamiejska 16
182	Integrale Sp. z o.o.	57-401 Nowa Ruda, ul. Świdnicka 23
183	Bogdan Karolczak	57-540 Łądek Zdrój, ul. Powstańców Wlkp. 20/1
184	MARKOL Marzanna Dzionek	58-150 Strzegom, ul. Jana Matejki 1/1
185	Jan Tomków	58-410 Marciszów, ul. Główna 80/19
186	Giziński Szymon PUH „AGNES”	58-506 Jelenia Góra, ul. Anieli Krzywoń 2/2
187	Przedsiębiorstwo PHU „STAR-KAM”	58-512 Stara Kamienica, Stara Kamienica 30
188	PPHU TERBIT SC Stanisław i Tomasz Pawłowski	59-300 Lublin, ul. Budziszyńska 30/1
189	Michał Kamionko SAWPOL	62-262 Falkowo 43 lok. 2
190	PH „JES” Romuald Skurzewski	62-400 Słupca, ul. Koszuty Małe 2
191	Cukrownia „Gniezno” SA	62-506 Konin, ul. 150-Lecia Cukrownictwa 1
192	Zakład Handlowo-Usługowy „STAROSTA” Jolanta Maciejak-Starosta	62-511 Kramsk, Kramsk-Lazy 1
193	Zakład Dystrybucji Gazu Propan-Butan Kazimierz Kluga	62-530 Kazimierz Biskupi, ul. Żeromskiego
194	Stacja Paliw A. i W. Pyżyńscy SC	62-561 Ślesin, ul. Lubomyśle 1
195	PHU JAN-POL Pawlicki Jan	62-700 Turek, ul. Chopina 20
196	PPUH „KROT-PASZ” Krotowska Bożena	62-704 Kawęczyn, ul. Tokary 55
197	Zdzisław Trzepacz	62-731 Przykona, ul. Smulsko 50
198	EKO-DE Celina Staniszevska	62-800 Kalisz, ul. Niecała 6a
199	Gospodarstwo Rolne Chocicza Sp. z o.o.	63-041 Chocicza, ul. Parkowa 4
200	Przedsiębiorstwo Spedycyjno-Transportowe „LEBARTO” Leon Kaczmarek	63-100 Śrem, ul. Sadowa 9
201	Elżbieta Pietrzak	63-300 Pleszew, ul. Nowa Wieś 30
202	PHU „MARCUS” Marek Poźniak	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. prof. A. Kaliny 59/1
203	Przedsiębiorstwo Usług Technicznych i Budowlanych „SERWIS UTRZYMANIA RUCHU” Sp. z o.o.	63-430 Odolanów-Garki 144 C
204	BIOPAL Sp. z o.o.	63-810 Borek Wielkopolski, ul. Jeżewska 1

205	PHU Stacja Kontroli, Napraw i Zbytu Pojazdów „AUTOSERVICE”	63-900 Środa Wielkopolska, ul. Działyńskich 11
206	Zakład Instalacji Butli Gazowych Motąła-Dudkiewicz	64-000 Kościan, ul. Nowowiejskiego 1
207	PPHU „TRANS-MECH” Sp. z o.o.	64-020 Czempień, ul. Piotrkowice 1b
208	PUH MAR-POL Eksport-Import Andrzej Pieprzyk	64-100 Leszno, ul. Chociszewskiego 2A
209	PHU „SEBA” Sebastian Hryncewicz	64-730 Wieleń, ul. Folsztyn 24
210	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Budowlanych „KOMBUD” Sp. z o.o.	64-980 Trzcianka, ul. Żeromskiego
211	BELEM Sp. z o.o.	65-382 Zielona Góra, ul. Makowa 14
212	Klub „U Ojca” Maciej Dzikud	65-516 Zielona Góra, ul. Szafrana 7/36
213	PPHU „START POL” Stefania Sionek	66-022 Dobrcz, Stronno, ul. Okrężna 4
214	Gorzowska Oficyna Wydawnicza Sp. z o.o.	66-400 Gorzów Wlkp., ul. 30 Stycznia 11
215	PW „ILMAX”	66-400 Gorzów Wlkp., ul. Wiatraczna 44
216	Karol Uchański Transport Samochodami Ciężarowymi i Osobowymi	66-446 Deszczno, Maszewo 35B
217	GAMA GAZ Wacław Minkus	67-200 Głogów, ul. Strumykowa 2B
218	Emulz a.s.	70-200 Ostrava, ul. Nadraźni 166
219	Jarżąb Grażyna Firma Handlowa	73-150 Łobez, ul. Łobżany 5/1
220	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Małgorzata Józefiak	73-200 Choszczno, ul. Kościuszki 20a/3
221	„RETRO-REN” SC	75-627 Koszalin, ul. Wyspiańskiego 13/2
222	Wodociąg Słupsk Sp. z o.o.	76-200 Słupsk, ul. E. Orzeszkowej 1
223	Piotr Rudnicki Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	76-230 Potęgowo, ul. Darzyńska 1
224	Andrzej Kotwicz-Gilewski	77-304 Rzeczenica, ul. Jeziernik 1
225	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „AGRO-MAR” Marian Kulpa	77-415 Kleszczyna 70
226	PPHU JONKO Zbigniew Jonko	78-200 Białogard, ul. B. Śmigłego 61/25
227	MKB Rent Borys Krzysztof	78-200 Białogard, ul. Bolesława Śmiałego 1B
228	Firma Usługowo-Handlowa PICOLO Adam Gajlewicz	78-200 Białogard, ul. Grunwaldzka 50
229	Tadeusz Jurkien PUHTJ	78-200 Białogard, ul. Obyrickiego 6
230	Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Białogardzie	78-200 Białogard, ul. Ustronie Miejskie 1
231	PHU „AGMA” Paweł Gręźlikowski	78-400 Szczecinek, ul. Wyszyńskiego 25/1
232	M-PLUS Sp. z o.o.	78-600 Wałcz, ul. Kołobrzaska 33
233	Zblewski Eugeniusz	80-119 Gdańsk, ul. Jacka Soplicy 34
234	Usługi Ogólnobudowlane i Transportowe Mirosława Derlecka w Gdańsku	80-180 Gdańsk, ul. Częstochowska 28/5
235	SPARTAN Sp. z o.o.	80-288 Gdańsk, ul. Bulońska 18/56
236	Dymkowski Jarosław	80-288 Gdańsk, ul. Powstania Styczniowego 9/30
237	„Gesso” Sp. z o.o.	80-718 Gdańsk, ul. Elbląska 114
238	NEW Darżyno Sp. z o.o.	80-809 Gdańsk, ul. Bitwy pod Lenino 20
239	TRAPER Sp. z o.o.	80-850 Gdańsk, ul. Rajska 10
240	TERS-OIL Sp. z o.o.	81-212 Gdynia, ul. Hutnicza 1
241	J.W. INVESTMENT Sp. z o.o.	81-366 Gdynia, ul. Batorego 28-32
242	Archetyp Grzegorz Sachse	81-825 Sopot, ul. Abrahama 14/1
243	HEISE & GOSTKOWSKI Sp. z o.o.	82-300 Elbląg, ul. Legionów 2
244	„ZETMAR” Sp. z o.o.	83-000 Pruszcz Gdański, Plac Wolności 1
245	PUH „DON-POL” Arkadiusz Czaja	83-000 Pruszcz Gdański, ul. Grunwaldzka 12/9
246	Stacja Paliw „KOALA” Zygmunt Cietrzewski	83-240 Lubichowo, ul. Starogardzka 71
247	Przedsiębiorstwo Budowlane „NOWY DOM” Renata Kleina	83-330 Żukowo, ul. Elżbietańska 1c
248	SPECTRO Sp. z o.o.	83-333 Chmielno, ul. Garncarska 23
249	Przedsiębiorstwo Usługowo-Transportowe OL-TRANS Olgierd Hewelt	84-123 Połchowo, ul. Lipowa 6
250	„GAZ-PON” Renata Pohnke	84-200 Wejherowo, ul. Gdańska 45
251	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o.o.	84-207 Koleczkowo, ul. Łężyce
252	HURTOWNIA WIELOBRANŻOWA	85-075 Bydgoszcz, ul. Paderewskiego 30/9
253	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Sławomir Wytrykowski	85-092 Bydgoszcz, ul. Moniuszki 8
254	Przedsiębiorstwo Projektowo-Montażowe PROMONT Janusz Bujak	85-097 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 35

255	Adolf Pakuła FHU „UNIMAL”	86-260 Unisław, ul. Lipowej 49
256	Sprzedaż Paliw Zieliński Józef	87-326 Nieżywiec, ul. Kruszyny 120
257	FHU Barbara Ptaszyńska	87-337 Wąpielsk, ul. Długie II 75
258	PHU Taxi Gaz Sławomir Gradowski	87-720 Ciechocinek, ul. Kolejowa 16B
259	PHU „RAMB” Ryszard Arciszawski	87-865 Izbica Kujawska, ul. Cmentarna 1
260	Skawiński Eugeniusz	88-101 Inowrocław, ul. Tupadły 5
261	PPHU „ALDENT” Hieronim Doroszewski	88-111 Rojewo 41
262	PPHU IWBEDGAS Iwona Bednarska	88-140 Gniewkowo, ul. Paderewskiego 11
263	EKOWID SC Andrzej Sas Wisłocki, Jakub Przybyła	88-230 Piotrków Kuj., ul. Strażacka 2
264	PUH Eko-Gaz Ryszard Geszke	89-333 Osiek n/Not., ul. Bohaterów 5
265	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „WODNIK”	89-510 Bysław, ul. Główna 8A
266	Firma AB Arkadiusz Borowski	91-162 Łódź, ul. Limanowskiego 156
267	Jadwiga Rutkowska	91-220 Łódź, ul. Aleksandrowska 179
268	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Łódź Sp. z o.o.	91-842 Łódź, ul. Tokarzewskiego 2
269	„AMRAX” SC Wojciech Kędzia, Krzysztof Szejter	91-848 Łódź, ul. Inflancka 37/39
270	CHOJNA-cki Marek	93-345 Łódź, ul. Paradna 54
271	ASTONOIL Sp. z o.o.	93-463 Łódź, ul. Ruczajowa 3
272	PHU Krzysztof Krasuski	93-640 Łódź, ul. Brójecka 8
273	„PANC” Piotr Ancerowicz	94-030 Łódź, ul. Krzemieniecka 2
274	Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Energetyczne Innowacyjno-Wdrożeniowe	95-035 Ozorków, ul. S. Wyszyńskiego 23
275	PHU „MAX” Paweł Grochocki	95-070 Aleksandrów Łódzki, ul. Grzymkowa 1
276	„JUNIKOST” T. i A. Juźwicki Spółka Jawna	95-100 Zgierz, Rosanów, ul. Spacerowa 7
277	Dariusz Sorupa	95-200 Pabianice, ul. Petrykozy 4
278	Zakład Gazyfikacji Bezprzewodowej „MINOL” SC	96-100 Skierniewice, ul. Czerwona 7
279	Miejski Zakład Komunikacji	96-300 Żyrardów, ul. Mickiewicza 57
280	FM Poland Sp. z o.o.	96-320 Mszczonów, ul. Ługowska 30
281	PHU „CEMAR” Janusz Cechmistrz	96-512 Młodzieszyn, ul. Cicha
282	TEDEX Production Sp. z o.o.	97-200 Tomaszów Mazowiecki, ul. Cygan 2
283	PPHU „BIG SPORT” Paweł Janowski	97-217 Lubochnia, ul. Tomaszowska 51
284	Firma TERESBUD Sławomir Gieras	97-225 Ujazd, ul. Niewiadów 12
285	PHU „ALMAR” Alicja Marlińska	97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Kręta 56
286	„AL-CAR” Joanna Wawrzyńczyk	97-500 Radomsko, ul. Krakowska 119
287	Firma Transportowo-Handlowa „MEDEO” Jacek Kucharzewski	97-500 Radomsko, ul. Sobieskiego 10
288	Przedsiębiorstwo SNART Dariusz Łaskiewicz	98-100 Łask, ul. Gorczyń 77
289	Zakład Zaopatrzenia i Obsługi Rolnictwa Nina Dębowska-Sarnik	98-100 Łask, ul. Kolejowa 13
290	Gurda Kajetan Patronacka Stacja Paliw PHU „JOW-KAJ”	98-200 Sieradz, ul. Sienkiewicza 15
291	FHU Wiesław Klucha	98-210 Sieradz 2, ul. Biskupice 12
292	Sławomir Skowroński	98-220 Zduńska Wola, ul. Torfowa 5A
293	Zygmunt Kuźniewski	99-300 Kutno, ul. Sempołowskiej 6
294	SC „KO-GAZ”	99-340 Krośnice, ul. Miłosa 7

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM ZMIENIONO WARUNKI KONCESJI

(stan na 14.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Numer decyzji	Zakres zmiany
1	PEC Chrzanów Sp. z o.o.	32-500 Chrzanów, ul. Jordana 7	3.08.2004	WCC/233D/195/W/OKR/2004/JI PCC/247B/195/W/OKR/2004/JI OCC/77B/195/W/OKR/2004/JI	zmiana nazwy firmy
2	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Katowice SA	40-216 Katowice, ul. Grażyńskiego 49	3.08.2004	PCC/367G/216/W/OKA/2004/RZ	ZPIZPD*)
3	Południowy Koncern Energetyczny SA	40-389 Katowice, ul. Lwowska 23	3.08.2004	WCC/958F/1883/W/OKA/2004/PP WEE/100F/1883/W/OKA/2004/PP	ZPIZPD
4	Zakłady Mechaniczne „Bumar Łabędy” SA	44-109 Gliwice, ul. Mechaników 9	6.08.2004	PEE/74A/676/W/OKA/2004/RZ OEE/76A/676/W/OKA/2004/RZ	ZPIZPD
5	LIDMAN ENERGETYKA CIEPLNA Sp. z o.o.	42-520 Dąbrowa Górnicza, Al. Zwycięstwa 97	9.08.2004	WCC/946C/1637/W/OKA/2004/HM	ZPIZPD
6	TOMEX Spółka Jawna Jadwiga i Tomasz Miłszkiewicz	18-230 Ciechanowiec, Zdobrze 26	10.08.2004	OPC/807C/9712/W/1/2004/ALK	rozszerzenie zakresu działalności
7	Andropol Elektrociepłownia Sp. z o.o.	34-120 Andrychów, ul. Krakowska 83	10.08.2004	PCC/95B/1339/W/OKR/2004/WS	zmiana zakresu działalności
8	Przedsiębiorstwo Energetyczne Systemy Ciepłownicze SA	42-200 Częstochowa, ul. POW 2	10.08.2004	OCC/139E/251/W/OKA/2004/CW	ZPIZPD
9	Dalkia Termika SA	00-380 Warszawa ul. Kruczkowskiego 8	14.09.2004	PCC/528K/251/W/OKA/2004/CW	zmiana zakresu działalności w koncesji na PCC oraz nazwy spółki w obu koncesjach
10	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe KOMECH Sp. z o.o.	42-219 Sosnowiec, ul. Kosynierów 32A	11.08.2004	WCC/688J/6/W/OWA/2004/TKI PCC/715H/6/W/OWA/2004/TKI	ZPIZPD
11	MVV EPS Polska SA	02-954 Warszawa, ul. Królowej Marysieńki 10	12.08.2004	WCC/66B/331/W/OKA/2004/JL PCC/73B/331/W/OKA/2004/JL WCC/1014D/3035/W/OWA/2004/TKI	zmniejszono moc zainstalowaną w źródle w Dirzewicy, skorygowano moce zainstalowane w źródle w Biskupcu
12	Miasto i GMINA Warka – Zakład Usług Komunalnych	05-660 Warka, ul. Farna 2	12.08.2004	WCC/702E/607/W/OWA/2004/TKC	zmieniono liczbę koncesjonowanych źródeł ciepła – są tylko źródła prowadzące działalność zarobkową

13	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	67-300 Szprotawa, ul. Chrobrego 1	12.08.2004 22.09.2004	WCC/306B/622/W/OSZ/2004/BS WCC/306C/622/W/OSZ/2004/BS PCC/316C/622/W/OSZ/2004/BS	zmiana zakresu działalności; zmiana nazwy
14	Powiat Bielski w Bielsku Podlaskim	17-100 Bielsk Podlaski, ul. Mickiewicza 46	13.08.2004	WCC/1048B/3754/OLB/2004/TD PCC/1031B/3754/OLB/2004/TD	zmiana nazwy REGON-u
15	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	66-200 Świebodzice, Osiedle Łużyckie 39	13.08.2004	WCC/183D/386/W/OSZ/2004/BS	zmiana zakresu działalności
16	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	78-500 Drawsko Pomorskie, ul. Sobieskiego 8	13.08.2004	WCC/224E/517/W/OSZ/2004/JC PCC/236D/517/W/OSZ/2004/JC	zmiana zakresu działalności
17	„Energomedia” Sp. z o.o.	32-540 Trzebinia, ul. Fabryczna 22	16.08.2004	PCC/841A/90/W/OKR/2004/WS	zmiana zakresu działalności
18	MPGK Krosno Sp. z o.o.	38-400 Krosno, ul. Fredry 12	16.08.2004	WCC/708A/109/W/OKR/2004/WS PCC/738A/109/W/OKR/2004/WS	zmiana zakresu działalności
19	„Energetyka Wistosan” Sp. z o.o.	39-460 Nowa Dęba, ul. Szyrowskiego 1	16.08.2004	PEE/14B/65/W/2/2004/MS OEE/16B/65/W/2/2004/MS	zmiana nazwy
20	Halina Juraszek – Stacja Paliw TD Halina Juraszek	44-153 Sośnicowice, ul. Gilwicka 92	16.08.2004	OPC/2260A/2309/W/2/2004/MS	zmiana nazwy i adresu siedziby
21	EnergiaPro Koncern Energetyczny SA	54-203 Wrocław, ul. Legnicka 51-53	16.08.2004	WEE/79D/2698/W/2/2004/MS	aktualizacja treści decyzji w związku ze zmianą ustawy – Prawo energetyczne
22	„SELECT ENERGY” Sp. z o.o.	01-038 Warszawa, ul. Dzika 20	17.08.2004	OPC/2320B/3853/W/1/2004/MJ	rozszerzenie zakresu działalności
23	Jan Rumin – Firma Handlowo-Usługowa „AUTO-GAZ”	42-200 Częstochowa, ul. Okrzei 8/10	17.08.2004	OPC/1165A/1103/W/2/2004/MJ	zmiana zakresu działalności
24	Wanda Zajko – WANGAZ Firma Handlowo-Usługowa Zajko Wanda	58-506 Jelenia Góra, Al. Jana Pawła II 49	17.08.2004	OPC/3412A/8436/W/1/2004/MJ	rozszerzenie zakresu działalności
25	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „PIEPRZYK” Sp. z o.o.	63-900 Rawicz, ul. Samowska 18a	17.08.2004	OPC/2089A/1636/W/1/2004/MJ	rozszerzenie zakresu działalności
26	Frantschach Świecie SA	86-100 Świecie, ul. Bydgoska 1	19.08.2004	WCC/179B/740/W/OPO/2004/AJ WEE/5B/740/W/OPO/2004/AJ	ZPIZPD
27	Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	02-004 Warszawa, ul. Chalubińskiego 3a	24.08.2004	WCC/786D/9356/W/OWA/2004/TKc PCC/823D/9356/W/OWA/2004/TKc OCC/242D/9356/W/OWA/2004/TKc	umorzenie w ramach WAM Zespołu Energetyki Ciepłej, który przejął majątek od Oddziałów Terenowych
28	„TARGOPAL” F. Pełczar, St. Pełczar, J. Kabaj Spółka Jawna	38-430 Miejsce Piastowe Targowiska – Zalesie 5c	24.08.2004	OPC/2312A/2217/W/1/2004/BP	rozszerzenie zakresu działalności

Zmiany w warunkach koncesji

Zmiany w warunkach koncesji

29	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Wągrowcu Sp. z o.o.	62-100 Wągrowiec, ul. Jeżyka 52	24.08.2004	PCC/268E/422/W/OPO/2004/AJ	ZPIZPD
30	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „BAMI” Mirosław Nenca, Beata Nenca-Greń Spółka Jawna	77-300 Człuchów, ul. Przemysłowa 2	24.08.2004	OPC/2512A/4096/W/2/2004/BP	zmiana stanu prawnego, adresu siedziby i ustalenie jednolitego tekstu koncesji
31	Zespół Elektrociepłowni w Łodzi	90-975 Łódź, ul. Andrzejewskiej 5	25.08.2004 31.08.2004	PCC/332D/1268/W/OŁO/2004/TB WCC/321D/1268/W/OŁO/2004/TB WEE/20E/1268/W/OŁO/2004/TB	ZPIZPD
32	Artur Olszewski – PHU „OLMEX”	06-500 Mława, ul. Dworcowa 12	26.08.2004	OPC/2791B/4550/W/1/2004/BP	rozszerzenie zakresu działalności
33	Zakłady Metalowe „MESKO” SA	26-111 Skarżysko Kamienna, ul. Legionów 122	26.08.2004	PCC/762A/1148/W/OŁO/2004/TB	ZPIZPD
34	Elektrownia Polaniec SA – Grupa Electrabel	28-230 Polaniec	26.08.2004	WEE/16A/1273/W/3/2004/MK	ZPIZPD
35	Ryszard Kietliński – PHU „KRAFT”	02-909 Warszawa, ul. Bonifacego 102	27.08.2004	OPC/986B/848/W/1/2004/BP	rozszerzenie zakresu działalności
36	Najehalski, Osińska-Najehalska „HAKONA” Spółka Jawna	09-100 Płońsk 1, Ówkiłinek	27.08.2004	OPC/1229B/1219/W/1/2004/BP	rozszerzenie zakresu działalności
37	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	10-710 Olsztyn, ul. Słoneczna 46	27.08.2004	WCC/35C/156/W/OGD/2004/DJ	ZPIZPD
38	L’EMIR I. Juszczyk, H. Juszczyk Spółka Jawna	41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Przemysłowa 1	27.08.2004	OPC/84B/3918/W/1/2004/BP	rozszerzenie zakresu działalności
39	Stacja Paliw Kuciński Spółka Jawna	95-015 Głowno, Ziewanice 9	27.08.2004	OPC/2005A/1942/W/1/2004/BP	rozszerzenie zakresu działalności
40	Energetyka Cieszyńska Sp. z o.o.	43-400 Cieszyń, ul. Mostowa 2	30.08.2004	WCC/93C/1278/W/OKA/2004/RK	ZPIZPD
41	„Energetyka Boruta” Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Energetyków 9	30.08.2004	WCC/24B/13/W/OŁO/2004/TB WEE/103A/13/W/OŁO/2004/TB	ZPIZPD
42	Krańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	23-200 Kraśnik, ul. Obwodowa 5	31.08.2004	WCC/197A/174/W/OLB/2004/MSZ PCC/209C/174/W/OLB/2004/MSZ OCC/65A/174/W/OLB/2004/MS	ZPIZPD
43	„EVEREN” Sp. z o.o.	44-207 Rybnik, ul. Podmiejska	31.08.2004	OEE/258A/1181/W/2/2004/MS	zmiana nazwy
44	„BUDWEX” Sp. z o.o.	44-253 Rybnik, ul. Jastrzębska 12	31.08.2004	PCC/666D/758/W/OKA/2004/JL OCC/149C/758/W/OKA/2004/JL	zmiana formy prawnej
45	Sławomir Czauderna – „EKOENERGIA – BIS”	05-123 Chotomów, ul. Bagienna 21	3.09.2004	OPC/2075A/3356/W/1/2004/MJ	rozszerzenie zakresu działalności
46	Przedsiębiorstwo Produkcji Usług i Handlu „Kroton”	26-600 Radom, ul. Mickiewicza 23/2	3.09.2004	WCC/319B/431/W/OWA/2004/DL	zmniejszenie mocy zainstalowanej
47	POLPETROL OIL Sp. z o.o.	30-841 Kraków, ul. Nad Drwiną 7	3.09.2004	OPC/2525B/3870/W/1/2004/MJ	zmiana nazwy i adresu siedziby
48	„PETROLUX” Sp. z o.o.	45-301 Opole, ul. Horoszkiewicza 6 lok. C106	3.09.2004	OPC/2498A/3582/W/1/2004/MJ	zmiana adresu siedziby

49	Elektrownia „Opole” SA	46-021 Brzezie k/Opola	3.09.2004	WEE/35B/1250/W/3/2004/MK	ZPIZPD
50	Spółka Jawna T & J Tyrakowski, Jachnik	63-220 Kotlin, ul. Ks. Rymarkiewiczza 1d	3.09.2004	OPC/788B/9804/W/1/2004/MJ	rozszerzenie zakresu działalności
51	„RUBONAFT” Sp. z o.o.	78-100 Kolobrzeg, ul. Wylotowa 78	3.09.2004	OPC/1949A/3259/W/1/2004/MJ	rozszerzenie zakresu działalności
52	Pucka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.	84-100 Puck, ul. Zamkowa 6	3.09.2004	WCC/535D/1309/W/OGD/2004/BP	ZPIZPD
53	Wspólne Przedsiębiorstwo „PROMEX” T. Ciarkowski, M. Czechowski Spółka Jawna	83-000 Pruszcz Gdański, ul. Zastawna 1	7.09.2004	WCC/69E/384/W/OGD/2004/DJ	ZPIZPD
54	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	83-110 Tczew, ul. Rokicka 16	8.09.2004	WCC/399D/278/W/OGD/2004/BP PCC/416C/278/W/OGD/2004/BP	ZPIZPD
55	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „WTORMEX” Spółka Jawna Elżbieta i Marek Rochowscy	97-500 Radomsko, ul. Św. Rozalii 11	9.09.2004	OPC/2740A/4450/W/1/2004/MJ	rozszerzenie zakresu działalności
56	Przedsiębiorstwo Usług Ciepłowniczych	55-221 Jelcz Laskowice, ul. Fabryczna 21	14.09.2004	WCC/314E/567/W/OWR/2004/HC PCC/852B/567/W/OWR/2004/HC	zmiana nazwy
57	„LUBREM” Spółka Jawna K. Dębski, J. Klepacki	20-328 Lublin, ul. L. Herc 5	15.09.2004	WCC/670C/526/W/OLB/2004/MSZ PCC/698C/526/W/OLB/2004/MSZ	ZPIZPD
58	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	63-700 Krotoszyn, ul. Kollataja 5	15.09.2004	WCC/71B/413/W/OPO/2004/AJ PCC/78B/413/W/OPO/2004/AJ	ZPIZPD
59	„Miejskie Zakłady Autobusowe” Sp. z o.o.	00-009 Warszawa, ul. Senatorska 37	16.09.2004	OPC/3366A/7605/W/3/2004/AR	zastąpienie numeru REGON numerem NIP oraz dopisanie numeru w rejestrze przedsiębiorców
60	„JASO” Sp. z o.o.	05-530 Góra Kalwaria, ul. Rybie 4	16.09.2004	OPC/2855A/4509/W/1/2004/AJP	rozszerzenie przedmiotu i zakresu działalności
61	Spółka Jawna „WEGA” W. Górecki, J. Waligóra	26-026 Morawica, Wola Morawicka	16.09.2004	OPC/2367A/3256/W/1/2004/AJP	rozszerzenie przedmiotu i zakresu działalności
62	Ryszard Skrzela – Firma Usług Wielobranżowych „TANK-CHEM”	32-130 Koszyce, ul. Przedmieście 7	16.09.2004	OPC/1286A/1596/W/1/2004/AJP	rozszerzenie przedmiotu i zakresu działalności
63	Maria Krakowińska – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	34-331 Pewel Mała	16.09.2004	OPC/2015A/3465/W/1/2004/AJP	rozszerzenie przedmiotu i zakresu działalności
64	Jan Solecki – SOLEY-ARECA	59-975 Sulików, ul. Garbarska 5	16.09.2004	OPC/1555A/2359/W/1/2004/AJP	rozszerzenie przedmiotu i zakresu działalności
65	„ORLEN Morena” Sp. z o.o.	80-298 Gdańsk, ul. Budowlanych 27	16.09.2004	OPC/1962B/3315/W/1/2004/AJP	rozszerzenie przedmiotu i zakresu działalności

Zmiany w warunkach koncesji

66	„Ciepłownia Miejska” Sp. z o.o.	26-500 Szydłowiec, ul. Kościuszki 185	17.09.2004	WCC/520C/403/W/OWA/2004/RK	zmniejszenie mocy zainstalowanej
67	Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK”	82-550 Prabuty, ul. Kwizdyńska 15	17.09.2004	WCC/403D/723/W/OGD/2004/AR	ZPIZPD
68	Przedsiębiorstwo Transportowo-Sprzętowe Budownictwa „TRANSBUD – ELK” Sp. z o.o.	19-300 Elk, ul. Łukasiewicza 1	21.09.2004	OPC/59B/3487/W/1/2004/ALK	ZPIZPD
69	Miasto Biłgoraj – Zakład Energetyki Ciepłej	23-400 Biłgoraj, ul. Długa 96	21.09.2004	WCC/332D/435/W/OLB/2004/MSZ	ZPIZPD oraz zamiana na REGONU na NIP
70	Radomskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Radpec” SA	26-612 Radom, ul. Żelazna 7	21.09.2004	WCC/44C/158/W/OWA/2004/RK PCC/46C/158/W/OWA/2004/RK	rozszerzenie działalności koncesjonowanej
71	ENERGO-INWEST SA	41-706 Ruda Śląska, ul. Halembaska 98	21.09.2004	PEE/259C/1732/W/2/2004/BT	zmiana zakresu działalności
72	Zakład Produkcji Ciepła „ŻORY” Sp. z o.o.	44-240 Żory, ul. Węglowa 11	22.09.2004	WCC/792D/9297/W/OKA/2004/RZ PCC/830C/9297/W/OKA/2004/RZ	ZPIZPD
73	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Chelmie	22-100 Chelm, ul. Towarowa 1	23.09.2004	PCC/18B/133/W/OLB/2004/MSZ	ZPIZPD oraz zamiana na REGONU na KRS i NIP
74	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe ESOX SA	44 -310 Radlin, ul. Odległa 138	23.09.2004	PCC/64B/318/W/OKA/2004/JL OCC/23A/318/W/OKA/2004/JL	zmiana formy prawnej
75	PETROMAR Sp. z o.o.	53-439 Wrocław, ul. Grabiszewska 163 lok. 213	23.09.2004	OPC/2868A/4329/W/1/2003/BP	zmiana adresu siedziby
76	Zespół Elektrowni Wodnych Dychów SA	66-627 Bobrowice, Dychów 6A	23.09.2004	WEE/113D/2571/W/3/2004/AR	objęcie zapisami koncesji innych źródeł wytwarzania energii
77	TERMINAL INTEGRO Sp. z o.o.	00-054 Warszawa, ul. Jasna 24	24.09.2004	MPC/25B/3392/W/1/2004/ALK	zmiana nazwy i adresu siedziby
78	Andrzej Bielicki – Przedsiębiorstwo Montażowo-Budowlane „AJMEX”	09-400 Plock, ul. Swojska 7A	24.09.2004	OPC/1822A/3004/W/1/2004/BP	ZPIZPD
79	„CILON” W. Kuś, Cz. Kuś, C. Kuś Spółka Jawna	24-313 Wilków, Szczekarków 25a	24.09.2004	OPC/2590A/4225/W/1/2004/BP	ZPIZPD
80	„MARTEX” Sp. z o.o.	32-650 Kęty, ul. Mickiewicza 53D	24.09.2004	OPC/2164A/3704/W/1/2004/BP	zmiana adresu siedziby
81	„FIRMA HALLER” SA	40-833 Katowice, ul. Obroki 133	24.09.2004	OPC/2917A/4781/W/1/2004/BP	ZPIZPD
82	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „MATUZ” Sp. z o.o.	64-000 Kościan, ul. Gen. Chłapowskiego 9	24.09.2004	OPC/2670A/4348/W/1/2004/BP	ZPIZPD
83	„OLGAZ” U. Iwańska Spółka Jawna	82-550 Prabuty, ul. Pusta 25	24.09.2004	OPC/1019B/2964/W/1/2004/ALK	zmiana nazwy i formy prawnej

84	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe HAL – KO M. Korzeniowski, A. Korzeniowski, B. Korzeniowski Spółka Jawna	95-040 Kuluszki, ul. Towarowa 1A	24.09.2004	OPC/2030A/2625/W/1/2004/ALK	zmiana nazwy i składu osobowego wspólników spółki
85	BUSINESS – OIL Halina Marcinkowska, Tadeusz Marcinkowski Spółka Jawna	95-060 Brzeziny, Paprotnia 11A	24.09.2004	OPC/1772A/3129/W/1/2004/BP	przekształcenie spółki cywilnej w spółkę jawną
86	Kombinat Koksochemiczny „ZABRZE” SA	41-800 Zabrze, ul. Pawliczka 1	27.09.2004	WCC/343D/505/W/OKA/2004/RK	zmiana przedmiotu i zakresu działalności
87	Andrzej Piwowarski – Stacja Paliw i Zakład Stolarski	27-515 Tartów, Kozłówek 28	28.09.2004	OPC/4200A/2223/W/2/2004/MB	ZPIZPD
88	Jan Szudy, Wojciech Szudy – „ENERGOPAL” Produkty Naftowe Spółka Jawna	38-200 Jasioł, ul. 30-go Maja 60	28.09.2004	OPC/589B/3717/W/1/2004/ALK	zmiana nazwy i formy prawnej
89	Kopalnia Soli „Kłodawa” PP	62-650 Kłodawa, Al. 1000-lecia 2	28.09.2004	WCC/207A/730/W/OPO/2004/AJ PCC/217A/730/W/OPO/2004/AJ	ZPIZPD
90	Elektrociepłownia „Toruń” SA	87-100 Toruń, ul. Ceramiczna 6	28.09.2004	WCC/383D/1333/W/OPO/2004/AJ WEE/171A/1333/W/OPO/2004/AJ	ZPIZPD
91	TRANSOL – KONC Spółka Jawna	95-200 Pabianice, ul. Wspólna 4/6	28.09.2004	OPC/426B/9382/W/1/2004/ALK	zmiana nazwy i składu osobowego spółki
92	Agencja Nieruchomości Rolnych	00-215 Warszawa, ul. Dolańskiego 2	30.09.2004	WCC/853F/973/W/OWA/2004/IR PCC/912G/973/W/OWA/2004/IR	ZPIZPD
93	Spółka Jawna „KRAZBUD” A. J. Szwed	26-242 Ruda Maleniecka, Koliszowy 109 B	30.09.2004	OPC/3532A/7576/W/1/2004/W	ZPIZPD
94	Przedsiębiorstwo Budowy i Remontów Urządzeń Chłodniczych „CHŁÓD” Sp. z o.o.	30-713 Kraków, ul. Szklarska 14/2	30.09.2004	OPC/2552B/4127/W/1/2004/MJ	zmiana nazwy
95	„ENERGOCENTRUM” Sp. z o.o.	42-256 Olsztyn-Kusieja, ul. Poziomkowa 12	30.09.2004	OPC/3592A/6000/W/1/2004/MJ	zmiana adresu siedziby
96	Dalkia Poznań SA	60-321 Poznań, ul. Świerzawska 18	30.09.2004	WCC/448F/154/W/OPO/2004/AJ PCC/469G/154/W/OPO/2004/AJ OCC/128C/154/W/OPO/2004/AJ	ZPIZPD oraz zmiana nazwy
97	Przedsiębiorstwo Handlowe „TORPOS” Z. Kosowski, R. Pamula Spółka Jawna	43-600 Jaworzno, ul. Stojatowskiiego 21	1.10.2004	OPC/1048B/568/W/1/2004/ALK	zmiana nazwy i formy prawnej
98	„OLGROS” Jerzy Groszek, Ewa Groszek Spółka Jawna	08-110 Siedlce, ul. St. Starzyńskiego 13	4.10.2004	OPC/761D/9813/W/1/2004/AJP	ZPIZPD
99	„OLSZTYNDIS” Sp. z o.o.	10-685 Olsztyn, ul. Krasińskiego 1B	4.10.2004	OPC/2014A/3065/W/1/2004/AJP	ZPIZPD
100	„PRIMI BIS” Sp. z o.o.	11-100 Lidzbark Warmiński, ul. Żytnia 2	4.10.2004	OPC/2646A/3061/W/1/2004/AJP	ZPIZPD
101	„BP Polska” Sp. z o.o.	31-358 Kraków, ul. Jasnogórska 1	4.10.2004	OPC/1252B/1031/W/1/2004/AJP	ZPIZPD
102	Andrzej Niepiekło – Przedsiębiorstwo Handlu Usług Marketingu i Pośrednictwa „PHUMP”	41-303 Dąbrowa Górnicza, ul. Łączna 39	4.10.2004	OPC/2696A/4308/W/1/2004/AJP	ZPIZPD
103	„Przedsiębiorstwo Ciężkiego Sprzętu – Handel” Sp. z o.o.	43-100 Tychy, ul. Fabryczna 11	4.10.2004	OPC/199C/3725/W/1/2004/AJP	ZPIZPD

Informacje o koncesjach w górnictwie

104	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Zagórowie	62-410 Zagórow, ul. Konińska 74	4.10.2004	OPC/2664A/4130W/1/2004/AJP	ZPIZPD
105	Andrzej Skrzypczak	644-150 Wijewo, Brenno, ul. Powstańców Warszawy 13	4.10.2004	OPC/3015A/2307W/1/2004/AJP	ZPIZPD
106	„LOTOS PALIWA” Sp. z o.o.	80-116 Gdańsk, ul. Szara 32-33	4.10.2004	OPC/1045C/733W/1/2004/AJP	ZPIZPD
107	Tomasz Gazda – PPUH „TOMAR”	54-428 Wrocław, ul. Strzegomska 148	5.10.2004	OPC/25666A/4147W/1/2004/BP	ZPIZPD
108	„GEOTERMIA-CZARNKÓW” Sp. z o.o.	64-700 Czarnków, ul. Przemysłowa 2a	5.10.2004	WCC/859B/1317W/OPO/2004/AJ	ZPIZPD
109	AUTOCENTRUM Waldemar Nowak, Mirosław Sikorski Spółka Jawna	09-400 Płock, ul. Dobrzyńska 56	11.10.2004	OPC/909B/5048W/1/2004/AJP	zmiana formy prawnej
110	ELEKTRONICS Centrum Techniki Oświetleniowej SA	31-031 Kraków, ul. Joselewicza 21	11.10.2004	OPC/2203A/3641W/1/2004/ALK	ZPIZPD
111	K.J.BAL – Z.E. JENDRO Spółka Jawna	42-700 Lubliniec, ul. Częstochowska 93/95	11.10.2004	OPC/1171B/1035.W/1/2004/AJP	zmiana formy prawnej
112	Wiesław Malinowski, Waldemar Malinowski „WM” Spółka Jawna	72-006 Szczecin, Mierzyn, ul. Welecka 2	11.10.2004	OPC/2442A/3967W/1/2004/ALK	ZPIZPD
113	TRANSTOM Sp. z o.o.	72-006 Szczecin, Mierzyn, ul. Welecka 38	11.10.2004	MPC/143A/4393W/1/2004/AJP OPC/2771A/4393W/1/2004/AJP	zmiana formy prawnej

Legenda:

- Wcc – wytwarzanie ciepła
- Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła
- Occ – obrót ciepłem
- Wee – wytwarzanie energii elektrycznej
- Pee – przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej
- Oee – obrót energią elektryczną
- Mpc – magazynowanie paliw ciekłych
- Opc – obrót paliwami ciekłymi

*) ZPIZPD – zmiana przedmiotu i zakresu prowadzonej działalności

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM COFNIĘTO KONCESJE

(stan na 14.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Uzasadnienie
1	MYKO TERM SA w likwidacji	42-300 Myszków, ul. Partyzantów 21	5.08.2004	Wcc	zaprzestanie prowadzenia działalności
2	PPRHIU Mirabud	31-545 Kraków, ul. Mogilska 71a	6.08.2004	Wcc	zaprzestanie prowadzenia działalności
3	Wojkowicki Zakład Energetyczny WOJZEC Sp. z o.o. w upadłości	42-580 Wojkowice, ul. Morcinka 38	11.08.2004	Wcc, Pcc	zaprzestanie prowadzenia działalności
4	Zakład Urządzeń Chemicznych i Armatury Przemysłowej „CHEMAR” SA	25-953 Kielce, ul. Olszewskiego 6	12.08.2004	Wcc, Wee	zaprzestanie prowadzenia działalności
5	„KERA TRADING” Sp. z o.o.	02-776 Warszawa, ul. Dereniowa 6	17.08.2004	Opc	zaprzestanie prowadzenia działalności
6	Ewa Gieruszczak – EKO-GAS	58-500 Jelenia Góra, ul. 1 Maja 27	18.08.2004	Wpc, Mpc, Opc	zaprzestanie prowadzenia działalności
7	Przedsiębiorstwo Usług Remontowych „Szombierki” Sp. z o.o. w upadłości	41-907 Bytom, ul. Łużycka 9	27.08.2004	Wcc, Pcc	zaprzestanie prowadzenia działalności
8	„Q-Bart” Bartosz Kuczyk	83-000 Pruszcz Gdański, ul. Tysiąclecia 8	3.09.2004	Pcc	zaprzestanie prowadzenia działalności
9	EC Radom w upadłości	26-613 Radom, ul. Energetyków 16	8.09.2004	Wcc, Pcc	zaprzestanie prowadzenia działalności
10	Radomskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Radpec” SA	26-612 Radom, ul. Żelazna 7	21.09.2004	Occ	zaprzestanie prowadzenia działalności
11	„INTERNATIONAL TRADING SERVICE” Sp. z o.o.	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Warszawska 1	24.09.2004	Opc	nieuiszczenie opłaty koncesyjnej
12	„PAL” Sp. z o.o.	02-784 Warszawa, ul. Pięciolinii 5/36	24.09.2004	Opc	nieuiszczenie opłaty koncesyjnej
13	Przedsiębiorstwo Prywatne Handlowo-Ustugowe „PETROLUX” Maria i Piotr Walentowscy Spółka Jawna	64-920 Piła, ul. Rodakowskiego 75	4.10.2004	Opc	zaprzestanie prowadzenia działalności
14	Bogusław Lepiarz – Przedsiębiorstwo Handlowo-Ustugowe „STARTER”	42-200 Częstochowa, ul. Bór 66 c	5.10.2004	Wpc, Mpc, Opc	nieuiszczenie opłaty koncesyjnej

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła

Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła

Occ – obrót ciepłem

Wee – wytwarzanie energii elektrycznej

Wpc – wytwarzanie paliw ciekłych

Mpc – magazynowanie paliw ciekłych

Opc – obrót paliwami ciekłymi

Cofnięte koncesje

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM UMORZONO POSTĘPOWANIE KONCESYJNE LUB UCHYLONO DECYZJE KONCESYJNE

(stan na 14.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Zakres umorzenia/uchylenia
1	Agnieszka Wojtaszewska	59-241 Legnickie Pole, ul. Rycerska 9a	-	Opc	zaprzestanie prowadzenia działalności
2	Andrzej Wojcieszynski - Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe SMART	26-026 Morawica, Brzeziny, ul. Chęcińska 334	18.08.2004	Opc	zaprzestanie prowadzenia działalności
3	Leszek Mączka - „GAZ-POL”	62-510 Konin, ul. Kolejowa 8/23	18.08.2004	Opc	umorzenie postępowania
4	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „CAR-GAZ” Sp. z o.o.	62-020 Swarzędz, ul. Dworcowa 7/3/15	24.08.2004	Opc	umorzenie postępowania
5	Geotermia Pyrzyce Sp. z o.o.	74-200 Pyrzyce, ul. Ciepłownicza 27	30.08.2004	Pcc	firma wycofała wniosek o zmianę koncesji
6	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Wałbrzychu Sp. z o.o.	58-309 Wałbrzych, ul. Długa 5	3.09.2004	Opc	umorzenie na wniosek strony
7	Energia Praszka Sp. z o.o.	46-320 Praszka, Plac Grunwaldzki 13	15.09.2004	Ppg	rezygnacja z ubiegania się o koncesję
8	Elektrociepłownia Zduńska Wola	98-220 Zduńska Wola, ul. Murarska 21	15.09.2004	Wee	koncesjonariusz wycofał wniosek o zmianę koncesji na Wee
9	Barbara Malinowska - MAL GAZ	87-100 Toruń, ul. Lubicka 13/15	17.09.2004	Opc	umorzenie postępowania w sprawie udzielenia koncesji, gdyż Wnioskodawca sprzedał stację auto-gazu
10	Dorota Słowińska - Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „POWER-GAZ”	63-460 Nowe Skalmierzyce, ul. Kaliska 4A/7	17.09.2004	Opc	umorzenie postępowania w sprawie udzielenia koncesji, gdyż Wnioskodawca sprzedał stację auto-gazu
11	Tadeusz Zawila - „TED-POL”	58-311 Struga, ul. Główna 92	21.09.2004	Opc	umorzenie na wniosek strony

Legenda:

- Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła
- Wee – wytwarzanie energii elektrycznej
- Opc – obrót paliwami ciekłymi
- Ppg – przesyłanie i dystrybucja paliw gazowych

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM WYGASŁY DECYZJE KONCESYJNE (stan na 14.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Uzasadnienie
1	Fabryka Dywanów „Kowary” SA	58-530 Kowary, ul. Zamkowa 9	9.08.2004	Wcc, Pcc	zaprzestanie prowadzenia działalności
2	Gmina i Miasto Pajęczno – Miejski Zakład Komunalny	98-330 Pajęczno, ul. Międzyzakładowa 3	10.08.2004	Wcc, Pcc	zaprzestanie prowadzenia działalności
3	Zespół Elektrociepłowni Poznańskich SA	60-960 Poznań, ul. Gdyńska 54	16.08.2004	Pcc	działalność nie wymaga koncesji
4	„Q-Bart” Bartosz Kuczyk	83-000 Pruszcz Gdański, ul. Tysiąclecia 8	3.09.2004	Wcc	działalność nie wymaga koncesji
5	Zdzisław Rudnicki – Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	76-230 Potęgowo, ul. Darżyńska 1	30.09.2004	Wcc, Pcc	zaprzestanie prowadzenia działalności

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła

Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM ODMÓWIONO UDZIELENIA KONCESJI LUB ZMIANY WARUNKÓW KONCESJI (stan na 14.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Rodzaj odmowy, uzasadnienie
1	Jan Tadeusz Karczewski – Dystrybucja Gazu Bezprzewodowego	13-200 Działdowo, Kisiny	3.09.2004	Opc	prawomocny wyrok sądu za przestępstwo mające związek z przedmiotem prowadzonej działalności
2	„PETRA A.G.” Artur Glock	16-010 Wasilków, ul. Supraślska 12	23.09.2004	Opc	brak zabezpieczenia majątkowego
3	WESTAL Sp. z o.o.	31-261 Kraków, ul. Wybickiego 7C	24.09.2004	Opc	brak zabezpieczenia majątkowego

Legenda:

Opc – obrót paliwami ciekłymi

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYCH WNIOSKI KONCESYJNE POZOSTAŁY BEZ ROZPOZNANIA

(stan na 14.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Uzasadnienie
1	KOCH-GAZ Leszek Koch Usługi Gazyfikacji Bezprzewodowej	59-830 Olszyna, ul. 3-go Maja 16	6.08.2004	Opc	brak odpowiedzi w terminie na wezwanie formalne
2	Przedsiębiorstwo Projektowo- Montażowe „PROMONT” Janusz Bujak	85-097 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 35	16.09.2004	Wcc	nieusunięcie braków formalnych

Legenda:

Wcc – wytwarzanie ciepła

Opc – obrót paliwami ciekłymi

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM ZAWIESZONO POSTĘPOWANIE KONCESYJNE

(stan na 14.10.2004 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Rodzaj działalności	Zakres zawieszenia
1	Energetyka Cieszyńska Sp. z o.o.	43-400 Cieszyn, ul. Mostowa 2	2.08.2004	Pcc	zawieszenie w sprawie zmiany koncesji

Legenda:

Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła

Urząd Regulacji Energetyki

00-872 Warszawa, ul. Chłodna 64

Prezes	tel. 66-16-302 fax 66-16-300
Wiceprezes	tel. 66-16-202 fax 66-16-200
Dyrektor Generalny	tel. 66-16-102 fax 66-16-106
Gabinet Prezesa	tel. 66-16-302 fax 66-16-300
Departament Przedsiębiorstw Energetycznych	tel. 66-16-238 fax 66-16-319
Departament Taryf	tel. 66-16-210 fax 66-16-219
Departament Promowania Konkurencji	tel. 66-16-232 fax 66-16-225
Departament Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych	tel. 66-16-314 fax 66-16-321
Biuro Prawne	tel. 66-16-130 fax 66-16-134
Biuro Obsługi Urzędu	tel. 66-16-155 fax 66-16-177
Rzecznik Odbiorców Paliw i Energii	tel. 66-16-305 fax 66-16-200
Kancelaria Ogólna – informacje	tel. 66-16-107 fax 66-16-152

Urząd Regulacji Energetyki

e-mail: ure@ure.gov.pl

adres internetowy: www.ure.gov.pl

URE
URZĄD REGULACJI ENERGETYKI